

दंगीशरण गाउँपालिका

गाउँपालिकाको कार्यालय, हेकुली
लुम्बिनी प्रदेश, दाङ, नेपाल

गाउँ वस्तुगत विवरण, २०७८

दंगीशरण गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय हेकुली, दाङ लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

मेरो भनाई

स्थानिय तह निर्धारण तथा सिफारिस आयोगको २०७३ सालको सिफारिसको आधारमा नेपाल सरकारले नेपाल भरी ७५३ तह घोषण गर्दा यस दंगीशरण गाँउपालिका पनि घोषणा भएको थियो । लामो समय सम्म निर्वाचित जनप्रतिनिधी विहिन भई संञ्चालनमा रहेका स्थानिय निकायहरुको पुर्नसंरचनासँगै स्थानिय तहको निर्वाचनमा निर्वाचित भई यस पालिकाको अध्यक्षको जिम्बेबारी सम्हालेको छु । २०७४ साल असार १४ गतेको निर्वाचनले यो काम गर्ने सौभाग्य जुटाई दिएकाले अबको काम दुरत स्तरमा विकासीत भएको संञ्चार क्षेत्रलाई मध्य नजर गर्दै यस दंगीशरण गाँउपालिकालाई बढिलदो विश्व परिवेशसँग—सँगै एकाकार गर्ने हेतुले विद्युतिय पार्श्वचित्र बनाउने निर्णय गरेका हौ ।

यस पार्श्वचित्रले समग्र गाउँपालिकाको वास्तविक यर्थात चित्रण गर्ने भएकाले, नेपालको संविधान २०७२ को अनुसुची ८ को स्थानिय तहको अधिकार सूचीको क्रम संख्या ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क तथा अभिलेख संकलन सम्बन्धी अधिकार सूचीकृत गरेको छ । नेपाल सरकारले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा, वेरोजगारको तथ्याङ्क सहित स्थानीय तहको आधारभूत तथ्याङ्क, सम्भाव्य प्राकृतिक, भौतिक र साँस्कृतिक स्रोत साधनको तथ्याङ्कीय अभिलेख, सूचना तथा प्रविधि युक्त तथ्याङ्क व्यवस्थापनलाई स्थानीय तहको कार्य क्षेत्रमा उल्लेख गरेको छ । संवैधानिक व्यवस्था र अधिकारको व्याख्या अनुसार स्थानीय तहको विस्तृत र खण्डीकृत तथ्याङ्क सहितको वस्तुस्थिती विवरण तयार गर्न संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट जारी भएको गाउँ वस्तुस्थिती विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ लाई पुर्णरूपमा पालना गरि पालिकाको आवश्यकता अनुसारका थप सूचना तथा तथ्याङ्कहरू समेत समावेश गरेर दंगीशरण गाँउ पालिकाको विद्युतिय पार्श्वचित्र तयार गरिएको छ ।

अन्तमा, गाँउपालिकाका सम्पुर्ण निर्वाचित जनप्रतिनिधीहरु, वडा कार्यालय, सम्पुर्ण कर्मचारीहरु, सहजीकरण समिति, गणकहरु र प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग गर्ने गाँउबासीहरुलाई धन्यवाद दिन चाहान्छु साथै जनचाहना अनुसार योजना बनाउनका लागि यो पाश्च चित्र सहयोगी बन्नेमा विश्वस्त छु । यो कार्य गर्न प्रोत्साहन गर्ने एवं आर्थिक तथा प्राविधिक क्षेत्रमा हातेमालो गर्ने युएसएआइडी साझेदारी—सङ्गीयता सहयोग तथा परामर्शदाता, स्मार्ट टेक नेपाललाई विशेष धन्यवाद दिन चाहान्छु । पार्श्वचित्रलाई दंगीशरण

गाँउपालिकाको एउटा दस्तावेजको रूपमा लिएको छु । आगमी दिनमा यस पार्श्वचित्र लाई अध्यावाधिक गदै लगिने छ । गाउँपालिकाका विभिन्न योजनाहरू दीर्घकालिन सोचका साथ मार्गदर्शन गर्ने र अब निर्माण हुने गाँउपालिकाको योजनामा आ—आफनो क्षेत्रबाट हामीलाई सहयोग र सल्लाह, सुझावका लागि विभिन्न राजनैतिक दल, सरकारी तथा गैर सरकारी संघ-संस्था, पत्रकार र आम गाँउबासीहरूलाई अनुरोध गर्दछु ।
धन्यवाद !

.....

भागीराम चौधरी

(अध्यक्ष)

दंगीशरण गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
हेकुली, दाङ
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

मेरो भनाई

स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा निर्देशिका २०७४ अनुरूप गाँउपालिकाको वस्तुस्थिती विवरण तयार पारी सोही अनुसार गाँउपालिकाको विकास योजना निर्माण गर्ने व्यवस्था अनुरूप दंगीशरण गाँउपालिकाले गाँउपालिका पाश्र्वचित्र तयार गरी प्रकाशन गर्न पाउँदा खुशी लागेको छ । गाँउपालिकाको वर्तमान अवस्था विश्लेषण गरी यहाँको भौतिक, प्राकृतिक श्रोत तथा मानवीय श्रोतको अवस्था बारे जानकारी हुनेछ । यस पाश्र्वचित्रले गाँउपालिका क्षेत्रको समग्र विकासमा सहयोग पुऱ्याउने कुरा निश्चित छ । बदलिदो समाज, परिवेश र विकसित संञ्चार माध्यमको भरपुर उपयोग गरी यस पालिकाको यथार्थ विवरण हेर्न, पढ्न, जानकारी लिनका लागि महत्वपूर्ण एवं उपयोगी बन्ने छ । त्यसैले पाश्र्वचित्र लाई गाँउपालिकाको सम्पतिको रूपमा लिएका छौ ।

यस गाँउपालिकाको पाश्र्वचित्र निर्माण प्रक्रियामा जनप्रतिनिधीहरू, स्थानीय राजनैतिक पार्टी, गाँउपालिकाको विषयगत कर्मचारीहरू, नागरीक समाज, शिक्षक, स्थानीय बुद्धिजिवि र गणकहरूको सामुहिक प्रयासमा गाँउपालिकाको पाश्र्वचित्र तयार भएको हो । यस महत्वपूर्ण कार्यमा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग गर्ने यस पालिकाका अध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, वडा अध्यक्षहरू, विषयगत शाखाका सम्पूर्ण कर्मचारीहरू र दंगीशरण गाँउपालिकासँग सहकार्य गरी युएसएआइडी साझेदारी—सङ्घीयता सहयोग मार्फत प्राविधिक सहयोग गर्ने स्मार्ट टेक नेपाल सम्बद्ध सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

पिमा कुमारी वली (खड्का)

(उपाध्यक्ष)

दंगीशरण गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
हेकुली, दाङ
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

मेरो भनाई

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक मुलुक नेपालको संविधान (२०७२) कार्यान्वयनका क्रममा नेपालमा ७५३ वटा स्थानिय तहको निर्धारण गरी पहिलो पटक स्थानीय तहको निर्वाचन बाट जनप्रतिनिधी निर्वाचित भैसकेको सन्दर्भमा नयाँ संरचना, समायोजित भुगोल, नयाँ जनचाहाना तथा व्यवस्थित विकासको आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी स्थानिय तहको संञ्चालन अभिभारा स्थानिय तहको काँधमा आई लागेको छ । यो जिम्मेवारी लाई आत्मसाथ गर्दै दंगीशरण गाँउपालिकाले केही नविन तथा अपरीहार्य कार्यको थालनी जनप्रतिनिधीहरुको आगमनसँगै शुरु गरेको छ । जुन दंगीशरण गाँउपालिकाको डिजिटल पाश्चवचित्र हो । जसलाई पालिकाको यथार्थ वस्तुस्थिती, भुगोल, शिक्षा, स्वास्थ्य, जनशक्ति तथा विभिन्न विवरणहरुलाई एकाकार गरी संञ्चार माध्यमबाट यस पालिका भित्रको सुचनाको जानकारी, अध्यावाधिक तथ्यांक हेर्न, पढ्न सकिने हुनाले हर्षित भएको छु ।

यो महत्वपूर्ण कार्यमा खट्नु हुने जनप्रतिनिधीहरु, गाउँपालिका कर्मचारी साथीहरु, गणकहरु र दंगीशरण गाँउपालिकासँगको सहकार्यमा युएसएआइडी साझेदारी—सङ्घीयता सहयोग मार्फत स्मार्ट टेक नेपालको प्राविधिक सहयोगमा सम्बद्ध सम्पूर्ण कर्मचारीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छु । आगमी दिनमा यस डिजिटल पाश्चवचित्रको अध्यावधिक र भरपुर प्रयोगका लागी सम्बन्धित सबैबाट सहयोगको अपेक्षा राख्दछु । धन्यवाद !

.....

चन्द्रकान्त पौडेल

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

भूमिका

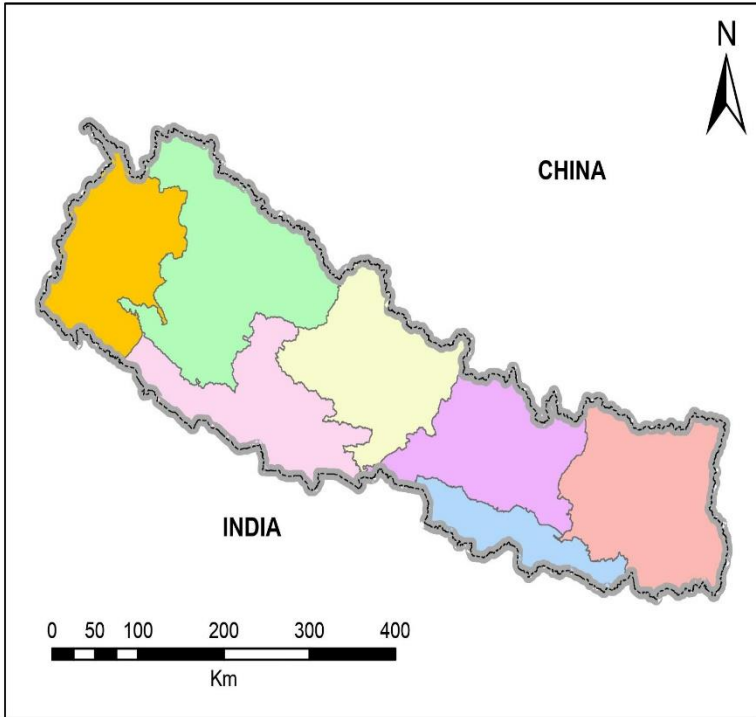
दंगीशरण गाँउपालिका दाङ जिल्लाकै सबैभन्दा सानो र कम जनसंख्या भएको गाँउपालिका हो र भौगोलिक हिसाबले पनि त्यस्तो विकट छैन र प्राय वस्तीहरू सुगम क्षेत्रमानै रहेको हुनाले गाँउपालिकाको समग्र विकास गर्न सजिलो देखिन्छ । अधिकांश थारु समुदायको बाहुल्यता रहेको यस गाँउपालिकाको प्राय भाग बाँके राष्ट्रिय निकुन्ज संग जोडिएको छ भने बबई नदी पनि गाँउपालिकाको धेरै भाग छोएर बगेको छ ।

शैक्षिक जनशक्ति र शिक्षाको अवसर पर्याप्त नहुनु यस गाँउपालिकाको चुनौतीको रूपमा लिन सकिन्छ भने राष्ट्रिय निकुञ्ज संग जोडिएको हुनाले सो क्षेत्रको विकास गरी आन्तरिक र बाह्य पर्यटनको प्रवर्धन गर्न सकिने अवसर पनि उत्तिकै रहेको देखिन्छ । नेपालकै ठूलो थारु संग्राहालय र थारु साँस्कृतिक भिलेजले गर्दा यस गाँउपालिकामा पर्यटन प्रवर्धनको थालनी हुन थालेको छ । यस गाँउपालिकामा धार्मीक पर्यटनको पनि उत्तिकै सम्भावना रहेको देखिन्छ । सिद्ध भगवन्तनाथको मन्दिर एउटा ऐतिहासिक मन्दिर भएको कारणले यसको प्रचार प्रसार गरी आन्तरिक र बाह्य पर्यटन भित्र्याउन सकिने सम्भावना बलियो रहेको छ ।

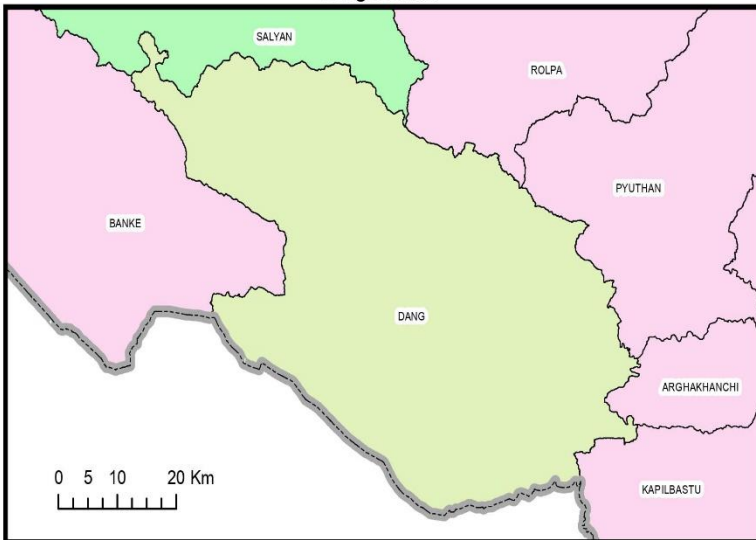
गाँउपालिकाको प्राय धेरैभागलाई छोएर बग्ने बबइ नदिको पानीलाई उचित उपयोग गरी कृषि उत्पादनको क्षेत्रमा पनि गाँउपालिकालाई अग्रणी बनाउन सकिन्छ । यसको लागि गाँउपालिकाले ठोस योजना बनाउन जरुरी देखिन्छ । ५५ हेक्टरको क्षेत्रफलमा बनाउन लागिएको श्री उत्तमकुमार बली स्मृती पार्कको योजना र यसको सफल कार्यान्वयनले पनि भविष्यमा यस गाँउपालिकालाई चिनाउन ठुलो मद्दत गर्ने छ ।

संक्षिप्त परिचय

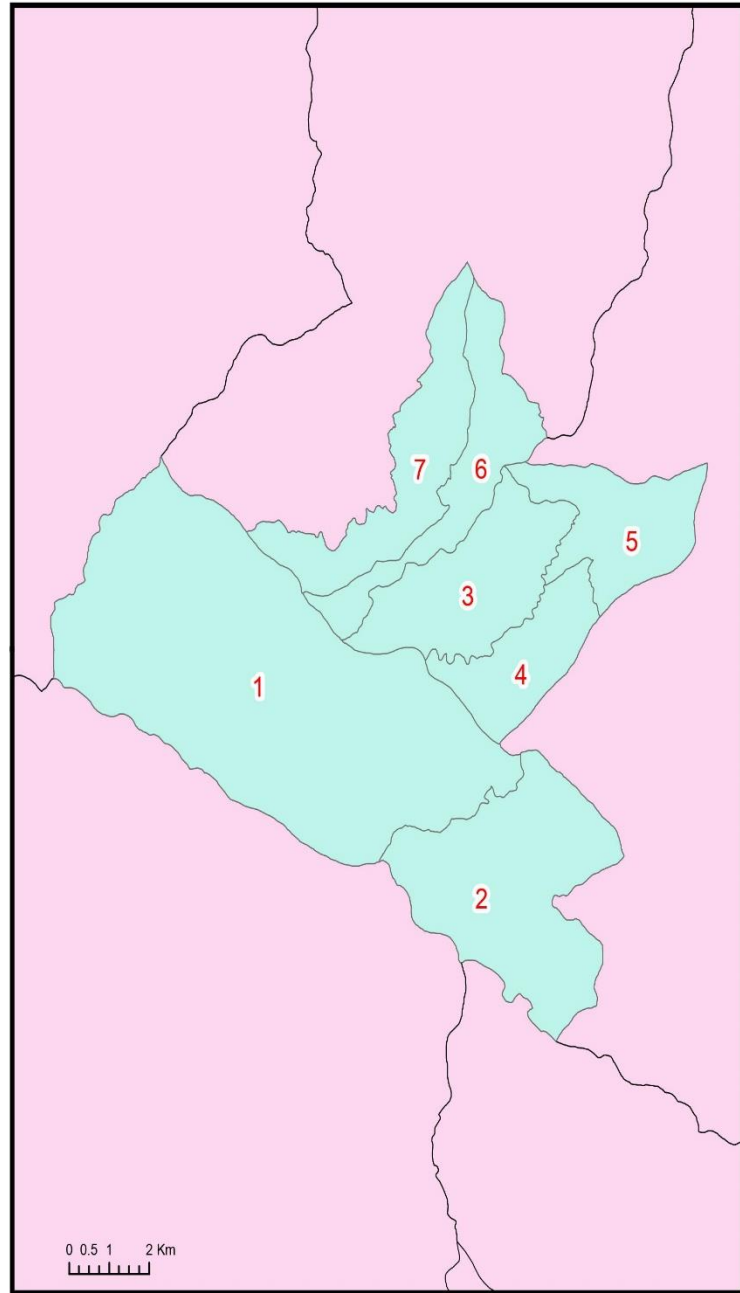
विषय क्षेत्र	विवरण
भौगोलिक तथा प्राकृतिक	अक्षांश तथा देशान्तर: २८.०९६४८८ उत्तर, ८२.२०५२११ पूर्व
	क्षेत्रफल: ११०.७१ वर्ग कि.मि.
	उचाई: २१३ मी देखि १०५८ मी
	जलवायु: उष्ण तथा सुकखा
	भूउपयोग: खेती योग्य जमिन ४३.३९ वर्ग कि.मी, वन ६०.५३ वर्ग कि.मी, आवासीय क्षेत्र २.१५ वर्ग कि.मी
	साविक गाविस. : गोल्टाकुरी गाविस. , हेकुली गाविस. र श्री गाउँ गाविस.
जनसाङ्ख्यिक	जनसङ्ख्या: २६२१९
	घरधुरी सङ्ख्या: ५३११
	जनघनत्व: २३६.८२ जना प्रति वर्ग किलोमिटर
	४ वर्ष मुनिका बालबालिका: १९५२
आर्थिक	प्रमुख पेशा: कृषि तथा पशुपालन
	आफ्नो उत्पादन बाह्रै महिना खान पुग्ने परिवार प्रतिशत: ४५.७३%
सामाजिक	विद्यालय सङ्ख्या: २४, संस्थागत: ८, सामुदायिक : १६
	साक्षरता दर: ८१.२५%
	स्वास्थ्य संस्था सङ्ख्या: ८
	प्रमुख रोग: ग्यास्ट्रिक
	मुख्य पर्यटकीय क्षेत्र: चखौरा थारु साँस्कृतिक संग्रहालय
	शौचालय उपयोग(%): ९४.५९%
वन तथा वातावरण	वनको क्षेत्रफल: ६०.५३ वर्ग कि.मी
	प्रमुख जलाधार: बबई नदि, कलंग खोला, माया खोला
भौतिक	सडक: ९४.८३ कि.मी
	खाना पकाउन प्रयोग हुने इन्धनको मुख्य स्रोत: दाउरा/काठ(साधरण चुलो)
	बत्तीको मुख्य स्रोत: विद्युत्लाईन
	खाना पकाउन प्रयोग हुने प्रमुख इन्धन : दाउरा
	मोबाइल सेवा पहुचको अवस्था: ९६.२% घरधुरी
संस्थागत तथा सुशासन	गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय: हेकुली, वडा न. ३
	वडा सङ्ख्या: ७
	अ/गैसस वा कार्यक्रम: ३

Dang District

Dangisaran Municipality

विषय सूची

परिच्छेद १	18
परिचय.....	18
१.१ पृष्ठभूमि	18
१.२ उद्देश्य	18
१.३ कानूनी तथा नीतिगत आधारहरू.....	19
१.४ तयारी चरण	19
१.४.१ वस्तुस्थिति विवरण ढाँचा, औजार तथा कार्ययोजना स्वीकृत	20
१.४.२ वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यशाला.....	20
१.४.३ सहजकर्ता तथा गणक छनौट अभिमुखीकरण र परिचालन.....	21
१.४.४ तथ्याङ्क सङ्कलन.....	21
१.४.५ तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण र स्रोतनक्सा तयारी	22
१.४.६ वस्तुस्थिति विवरणको मस्यौदा तयारी	22
१.४.७ वस्तुस्थिति विवरणको सुझाव सङ्कलन तथा अन्तिम प्रतिवेदन तयारी	22
१.५ वस्तुस्थिति विवरणको सीमा	23
परिच्छेद २	24
गाउँपालिका चिनारी	24
२.१ भौगोलिक अवस्थिति.....	24
२.२ एतिहासिक चिनारी तथा नामकरण.....	25
२.३ राजनैतिक अवस्थिति	26
२.४ धरातलीय अवस्था.....	26
२.५ प्रकृतिक सम्पदा	26
२.६ साँस्कृतिक उत्कृष्टता.....	26
२.७ गाउँपालिकामा रहेका सम्भाव्यता र अवसरहरू	26
२.९ स्थानीय निर्वाचन २०७४ मा गाउँपालिकामा रहेका मतदाता सङ्ख्या.....	27
परिच्छेद ३:	28
पारिवारिक विवरण तथा जनसङ्ख्याको अवस्था.....	28

३.१ बस्ती र घरपरिवार विवरण	28
३.१.१ जनगणना साल अनुसार तुलनात्मक जनसङ्ख्या वितरण	29
३.२ जनसङ्ख्या वितरणको अवस्था	30
३.३ उमेरको आधारमा जनसङ्ख्या विवरण	31
३.४ मातृभाषाको आधारमा जनसङ्ख्या विवरण	32
३.५ धर्म अनुसार जनसङ्ख्या विवरण	33
३.६ जातिगत आधारमा जनसङ्ख्या विवरण	34
३.७ घरमुलीको विवरण	35
३.८ पेशाका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण	36
३.९ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या विवरण	37
३.१० अपाङ्गता आधारमा जनसङ्ख्या विवरण	38
३.१०.१ अपाङ्गताको किसिमको आधारमा विवरण	39
३.१०.२ अपाङ्गता कार्ड प्राप्त अनुसार जनसङ्ख्या विवरण	40
३.१०.३ अपाङ्गताको कार्डको प्रकार अनुसार विवरण	42
३.११ बसाइ-सराइ सम्बन्धी विवरण	43
३.१२ व्यक्तिगत घटना सम्बन्धी विवरण	44
३.१३ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वित विवरण	45
३.१४ वसोवासको अवस्था सम्बन्धी विवरण	46
३.१४.१ स्वदेश अन्यत्र बसाईको आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण	46
३.१४.२ वडा अनुसार उमेर समूह विवरण	47
परिच्छेद ४: आर्थिक अवस्था	49
४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण	49
४.१.१ प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएको मानव संसाधनको विवरण	49
४.१.२ मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण	50
४.१.३ औसत आम्दानी विवरण	52
४.१.३.१ परिवारको कृषि बाहेकको पेशामा आधारित औसत वार्षिक आम्दानीको विवरण	52
४.१.३.२ परिवारको कृषिमा औसत वार्षिक आम्दानी विवरण	53
४.१.४ औसत खर्च	54

४.१.४.१ परिवारको गैर कृषिमा औसत वार्षिक खर्चको विवरण	54
४.१.४.२ परिवारको कृषिमा औसत वार्षिक खर्च	55
४.१.५ खाधानन् सुरक्षाको अवस्था	57
४.१.६ औद्योगिक कच्चा पदार्थ उत्पादनको अवस्था	58
४.१.७ बेरोजगार सम्बन्धी विवरण	58
४.१.८ वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण	58
४.१.८.१ विदेश गएको देश अनुसारको विवरण	59
४.१.१३ सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण	62
४.२ भूउपयोग तथा स्वामित्व	63
४.२.१ वर्तमान भूउपयोग	63
४.२.२ घरपरिवारमा महिलाको नाममा भएको घरजग्गाको स्वामित्वको आधारमा विवरण	65
४.३ कृषि तथा पशु विकास	65
४.३.१ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धी विवरण	65
४.३.२ सिँचाइ सुविधाको उपलब्धता विवरण	66
४.३.४ कृषि उत्पादन तथा बिक्री गर्ने घर परिवारको सम्बन्धी विवरण	68
४.३.४.१ बाली अनुसार कृषि विवरण (अन्नबाली र दलहन)	69
४.३.४.२ बाली अनुसार कृषि विवरण (तरकारी र तेलहन)	70
४.३.४.३ नगदेबाली अनुसार विवरण	71
४.३.४.४ फलफूल बाली अनुसार विवरण	72
४.३.५ पशुपन्छी पाल्ने घरधुरी सम्बन्धी विवरण	72
४.३.५.१ घरेलु तथा व्यावसायिक रूपमा पशुपन्छी पाल्ने घरधुरीको आधारमा विवरण	73
४.३.५.२ पशु जन्य उत्पादन तथा सङ्ख्या सम्बन्धी विवरण	74
४.३.५.३ पशु जन्य उत्पादन तथा सङ्ख्या सम्बन्धी विवरण	74
४.३.५.४ पन्छी सङ्ख्या	75
४.३.६ खाद्यान्न बालीमा लाग्ने रोग तथा कीरा	75
४.३.७ फलफूल तथा तरकारी बालीमा लाग्ने रोग तथा कीरा	76
४.३.८ पशुपन्छीमा लाग्ने रोग तथा कीरा	76
४.३.९ व्यावसायिक कृषि फर्म सम्बन्धी विवरण	78

४.३.१०	आधुनिक (व्यवसायिक) पशुपालन	81
४.३. १०.१	गाई भैसी फार्म सम्बन्धी विवरण	82
४.३.११	कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव संसोधन	83
४.३.१२	कृषि तथा पशु पालनमासँग सम्बन्धित समूह तथा सामुदायिक संस्थाको विवरण	83
४.३. १३	सङ्कलन केन्द्र तथा चिस्यान केन्द्र	85
४.३. १४	कृषि बजार तथा हाटबजार सम्बन्धी विवरण	86
४.४	पर्यटन विकास	86
४.४.१	पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण	86
४.४.२	होटल, रिसोर्ट तथा रेस्टुरेन्ट सम्बन्धी विवरण	86
४.४.३	धार्मिक, एतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थल सम्बन्धी विवरण	87
४.५	उद्योग, व्यापार तथा बैङ्किङ्ग	87
४.५.२	उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण	88
४.५.३	व्यापार र व्यवसाय सम्बन्धी विवरण	90
४.५. ६	स्थानीय बजार तथा व्यापारिक केन्द्रको विवरण	92
४.५.७	बैङ्क तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी विवरण	93
४.५.८	सहकारी सम्बन्धी विवरण	94
परिच्छेद ५	.....	95
सामाजिक अवस्था	.....	95
५.१	शैक्षिक तथा मानव संसाधन विकास	95
५.१.१	पाँच वर्षभन्दा माथिको साक्षरता विकास	95
५.१.२	चार वर्ष र सोभन्दा माथिको शैक्षिक अवस्था	96
५.१.३	तहगत रूपमा शैक्षिक संस्थाको विवरण	97
	वडागत रूपमा विद्यालयको नामावली	98
५.१.४	विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेको तहगत छात्रछात्राको विवरण	100
५.१.५	क्याम्पस तथा प्राविधिक शिक्षालय र अध्ययनरत छात्रछात्राको विवरण	102
५.१.६	चारदेखि १८ वर्षका बालबालिका विद्यालय जाने नजाने सम्बन्धी	102
५.१.७	सिकाइ उपलब्धि तथा उत्तीर्ण दर	103
५.१. ८	खुद भर्ना, निरन्तरता तथा टिकाउ दर	104

५.१.९ बाल विकास केन्द्र विवरण.....	106
५.१.१० शिक्षक तथा शैक्षिक जनशक्ति विवरण.....	107
५.१.१०.१ विद्यार्थी शिक्षक अनुपात.....	109
५.१.११ शैक्षिक संस्था उपलब्ध भौतिक पूर्वाधार तथा सुविधा.....	111
५.१.१२ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण.....	114
५.१.१३ विद्यालयको भौतिक अवस्था.....	115
५.१.१४ सुधारिएको मापदण्ड (भूकम्प प्रतिरोधी) अनुसार निर्माण भएका तथा रेट्रोफिटिङ्ग गरिएको विद्यालय.....	117
५.१.१७ छात्रवृत्ति तथा अन्य लक्षित सुविधा उपलब्धताको अवस्था.....	119
५.१.१६ शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धी विवरण.....	122
५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण.....	123
५.२.१ स्वास्थ्य संस्था तथा उपलब्ध जनसक्तिको विवरण.....	123
५.२.२ उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाहरू.....	124
५.२.३ खोप सेवा तथा सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण.....	126
५.२.४ बाल स्वास्थ्य तथा कुपोषणको अवस्था.....	127
५.२.५ प्रमुख रोग र उपचार सम्बन्धी विवरण.....	128
५.२.६ बिरामी हुँदा स्वास्थ्य उपचार सेवा लिन प्रथम पटक जाने संस्था सम्बन्धी विवरण.....	129
५.३ खानेपानी तथा सरसफाइ सम्बन्धी.....	130
५.३.१ खानेपानी सुविधाको अवस्था.....	130
५.३.२ खानेपानीको स्रोतको विवरण.....	131
५.३.३ शौचालय प्रयोगको अवस्था.....	132
५.३.३.१ शौचालयको किसिमको आधारमा विवरण.....	133
५.३.४ सार्वजनिक शौचालय.....	134
५.३.५ फोहोरमैला व्यवस्थापन.....	134
५.४ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण.....	135
५.४.१ लिङ्ग अनुसार बाल विवाह (२० वर्ष मुनिका).....	135
५.४.२ बालक्लब तथा सञ्जालको विवरण.....	135
५.५ युवा तथा खेलकूद र मनोरञ्जन.....	136

५.५.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण	136
५.५.२ व्यावसायिक खेलाडीको विवरण	137
५.६ कला, भाषा तथा संस्कृति	138
५.६.१ सार्वजनिक स्थल, पाटी पौवा र चौतारा	138
५.६.२ स्थानीय चाडपर्व तथा जात्रा र मेलाहरूको विवरण	138
५.७ शान्ति तथा सुरक्षाको अवस्था	138
परिच्छेद ६: वन तथा वातावरणीय स्थिति	139
६.१ वन क्षेत्रको अवस्था	139
६.१.१ वन क्षेत्र र प्रकार सम्बन्धी विवरण	139
६.१.२ वन व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण	139
६.१.३ वृक्षारोपणका लागि खालि स्थान सम्बन्धी विवरण	140
६.१.४ जडीबुटीको उत्पादन, सङ्कलन तथा निकासी सम्बन्धी विवरण	140
६.२ जलस्रोत तथा जलाधार क्षेत्र	140
६.२.१ प्रमुख जलाधार र उपजलाधारको अवस्था	140
६.२.२ तालतलैया र पोखरी र सीमसार क्षेत्र सम्बन्धी विवरण	140
६.२.३ जलस्रोत र उपयोगको स्थिति विवरण	141
६.३ जैविक विविधता र वातावरणीय सेवा	141
६.३.१ वासंस्थानका आधारमा महत्त्वपूर्ण जनावर तथा चराचुरुङ्गीको विवरण	141
६.३.२ महत्त्वपूर्ण वनस्पति विवरण	142
६.३.३ राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष, मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र	142
६.४ पार्क तथा उद्यान सम्बन्धी विवरण	142
६.५ विपद् जोखिम व्यवस्थापन	142
६.५.१ जोखिमयुक्त संवेदनशील स्थानमा बसोबास गरेका परिवार विवरण	142
६.५.२ विपद् प्रकोपबाट भएको मानवीय र भौतिक क्षतिको विवरण	143
६.५.३ विपद्को किसिम अनुसार जोखिमको समय	143
६.५.४ विपद्बाट क्षतिग्रस्त सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार विवरण	145
६.५.५ विपद् व्यवस्थापनको पूर्व तयारी	146
६.५.५.१ मानविय स्रोतको व्यवस्था	146

६.५.५.२ भौतिक स्रोत तथा सामग्री सम्बन्धी विवरण	146
६.५.५.३ सामाजिक स्रोत तथा सामग्रीको अवस्था	147
६.५.६ आपतकालीन यातायात साधन सम्बन्धी विवरण	147
६.५.७ खुला क्षेत्र सम्बन्धी विवरण	148
परिच्छेद ७	149
भौतिक विकासको अवस्था	149
७.१ यातायात पूर्वाधार	149
७.१.१ सडक सञ्जालको विद्यमान अवस्था	149
७.१.२ निर्माणाधीन गाउँ स्तरीय सडकको विवरण	151
७.१.३ सवारी सुविधा र रुट	151
७.१.४ झोलुङ्गे पुल तथा पुलपुलेसा	151
७.१.५ टाढाको बस्तीबाट सम्बन्धित वडा केन्द्रसम्म पुग्न लाग्ने अनुमानित समय	152
७.२ विद्युत् तथा बैकल्पिक ऊर्जा	152
७.२.१ खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार विवरण	152
७.२.२ बत्ती बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार	153
७.२.३ जलविद्युत्, सौर्य ऊर्जा, वायु ऊर्जाबाट विद्युत् उत्पादन विवरण	154
७.२.४ विद्युत् उपलब्ध घरपरिवार विवरण	155
७.३ सञ्चार तथा प्रविधि	155
७.३.१ हुलाक तथा पत्रपत्रिका सम्बन्धी विवरण	155
७.३.२ आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण	156
७.४ आवास तथा भवन	157
७.४.१ छानोको प्रकारका आधारमा घरधुरी	157
७.४.२ घर सङ्ख्याको आधारमा विवरण	158
७.४.३ घरको तला अनुसार घरधुरीको विवरण	159
७.४.४ घर भाडा दिएको आधारमा घरधुरी विवरण	160
७.४.५ घरको कोठा अनुसार घरधुरी विवरण	161
७.४.६ घरसम्म पुग्ने सडक बाटोको अवस्थाको आधारमा विवरण	162
७.४.४ गाउँपालिका कार्यालयदेखि प्रत्येक वडा केन्द्रसम्मको दूरी	163

७.४.८ पशु बधशालाको विवरण.....	163
७.४.९ शवदाहस्थल सम्बन्धी विवरण.....	163
परिच्छेद ८: संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति.....	164
८.१ सङ्गठनात्मक तथा मानव संसाधनको अवस्था.....	164
८.१.१ गाउँकार्यपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संसाधन.....	164
८.१.२ गाउँपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू.....	165
८.१.३ गाउँपालिकाको विगत ५ आर्थिक वर्षको आयव्यय विवरण.....	166
८.१.४ गाउँपालिकाको अचल सम्पत्ति विवरण.....	166
८.२ सेवा सुविधा सञ्चालन र व्यवस्थापन.....	167
८.२.१ उपलब्ध सेवा सुविधाको प्रकार.....	167
८.२.२ सेवा प्रवाह प्रक्रिया र पृष्ठपोषण.....	167
८.३ संस्थागत सम्बन्ध र नागरिक सङ्गठन.....	168
८.३.१ नागरिक सचेतना केन्द्र सम्बन्धी विवरण.....	168
८.३.२ आमा, महिला तथा परम्परागत समूहको विवरण.....	168
८.३.३ विषयगत समूह तथा संस्था सम्बन्धी विवरण.....	170
८.३.४ सामुदायिक मेलमिलाप समिति सम्बन्धी विवरण.....	173
८.३.४.१ घरपरिवार वा टोल छिमेकमा हुने विवाद वा झैझगडाको उजुरीको अनुसार विवरण...	174
८.३.५ गैसस तथा अगैससको विवरण र वार्षिक बजेट.....	175
८.४ ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली.....	175
८.४.१ गाउँपालिका स्वीकृत ऐन, नीति, नियम, निर्देशिका तथा मापदण्डहरू.....	175
८.४.२ गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेका प्रमुख कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू.....	176
८.४.३ गाउँ कार्यपालिका कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी.....	177
८.४.४ गाउँ सभा तथा कार्यपालिका पदाधिकारीहरूको विवरण.....	178
८.४.५ गाउँपालिकाको सङ्गठनात्मक ढाँचा.....	179
अनुसूची १ प्रोफाइल निर्माण समिति.....	180
अनुसूची २ तथ्यांक संकलकको विवरण.....	180
अनुसूची २.....	182
स्रोत नक्सा.....	182

परिच्छेद १

परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

वैज्ञानिक योजना पद्धतिका लागि विश्वसनीय तथा भरपर्दो तथ्याङ्कीय आधार महत्त्वपूर्ण हुन्छ। तुलनात्मक अध्ययन, अनुसन्धान, विश्लेषण, विवेचना गर्न सम्भावनाहरूको खोजी गर्न सही तथ्याङ्कले महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्ने हुनाले गाउँपालिकामा रहेका विषयगत कार्यालयहरू तथा अन्य सङ्घसंस्थाहरूको तथ्यगत स्थिति झल्कने गरी उपलब्ध भएसम्मका सूचनाहरूलाई व्यवस्थित ढङ्गले सङ्कलन गरी यो गाउँ पार्श्वचित्र तयार गरिएको छ। कुनै पनि स्थानीय तह (नगरपालिका/गाउँपालिका) ले आफ्नो क्षेत्रको विकासको लागि भरपर्दो तथ्याङ्कीय आधार तयार गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको देखिन्छ। चौधौँ योजना (२०७३/७४-२०७५/७६) ले पनि गाउँपालिकाहरूको तथ्याङ्कीय आधार तयार गर्ने कार्यलाई नीतिगत प्राथमिकता दिएको र तत्कालीन सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको (सचिवस्तर) निर्णयले पनि विकास योजना सम्बोधनका लागि गाउँपालिकाहरूले भौगोलिक सूचना केन्द्र स्थापना र मानव स्रोत विकास योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने थप दायित्व उल्लेख गरेको पाइन्छ। उपरोक्त संवैधानिक व्यवस्था र अधिकारको व्याख्या अनुसार स्थानीय तहको विस्तृत र खण्डीकृत तथ्याङ्क सहितको वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्न आधारभूत प्रक्रिया, विधि र फारामहरू सहितको गाउँ/नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट जारी भएको छ। यसै कार्यविधिको मूल भावना अर्न्तगत रही गाउँपालिकाको आवश्यकता अनुसारका सूचना तथा तथ्याङ्कहरू सङ्कलन गरी डिजिटल प्रोफाइल (Digital Municipal Profile) तयार गरिएको छ।

१.२ उद्देश्य

गाउँपालिका पार्श्वचित्र मूलतः दंगीशरण गाउँपालिकाको आगामी नीति तथा कार्यक्रम, योजना तर्जुमा गर्नका लागि तथ्याङ्कीय आधार सृजना गर्ने सन्दर्भमा तयार गरिएको हो। यसले योजना तथा कार्यक्रमको निर्माण, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्याङ्कन जस्ता कुराको लेखाजोखा गर्न मद्दत गर्नेछ।

क) गाउँपालिकाभित्र रहेका सेवा सुविधाहरूको बारेमा जानकारी गराउने।

ख) गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको सम्भावना र समस्याहरूको अवगत गराउने।

ग) गाउँपालिकाको जनसाङ्ख्यिक तथा विकासात्मक वस्तुस्थितिको बारेमा जानकारी गराउने।

घ) गाउँपालिकाभित्र बसोवास गर्ने मानिसहरूको आर्थिक, सामाजिक, धार्मिक, शैक्षिक, तथा पेशागत स्थितिको बारेमा जानकारी गराउने।

ङ) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका प्राकृतिक स्रोत साधन तथा सीपको पहिचान गरी समष्टिगत विवरण प्रस्तुत गर्ने।

च) गाउँपालिकाको वास्तविक र वस्तुगत सूचना सङ्कलन तथा व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने ।

छ) गाउँपालिका क्षेत्रको तथ्याङ्कको आधारमा जिल्ला तथा राष्ट्रिय स्तरसम्म सूचनाको उपलब्धता गराई व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने ।

ज) गाउँपालिका स्तरमा सञ्चालित कार्यक्रमको पृष्ठपोषण प्रदान गरी आगामी कार्यक्रमको लागि मार्गनिर्देश गर्ने ।

झ) गाउँपालिकाको भावी योजना तथा कार्यक्रम र नीति निर्माणको कामलाई आधार प्रदान गर्ने ।

१.३ कानूनी तथा नीतिगत आधारहरू

स्थानीय शासन संचालन सम्बन्धी संघीय कानून स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहलाई आ- आफ्नो क्षेत्रको वार्षिक, आवधिक तथा रणनीतिक र दीर्घकालिन योजनाहरू तर्जुमा गर्ने, कार्यान्वयन गर्ने र अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ । सो अनुसार स्थानीय तहको आवधिक /एकीकृत, विषय क्षेत्र रणनीतिक/ दिर्घकालिक तथा वार्षिक योजना तर्जुमा र नतिजा अनुगमनको लागि क्षेत्रगत स्थितिसहित स्थानीय तहको वस्तुस्थिति विवरण तयारी आवश्यक रहेको छ । संवैधानिक व्यवस्था, कानूनी तथा नीतिगत आधार, तथ्याङ्कका मान्य सिद्धान्त र आधार, विगतका अनुभव, सिकाई तथा वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ लाई आधार मानी तयार गरिएको छ । स्थानीय सरकार, तथा सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबीच राय परामर्श, छलफल गरी यस क्षेत्रमा विगत समयदेखि संलग्न संस्था तथा विज्ञहरूको सुझावहरूलाई समेटेर यो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

१.४ तयारी चरण

गाउँ वस्तुस्थिति विवरण देहाय अनुसार (९) चरण पुरा गरी सहभागितामूलक, व्यवस्थित र चरणबद्ध रूपमा मुख्यतः तिन चरणमा विभाजित गरी (तयारी, सङ्कलन र प्रकाशन चरण) तयार गरिएको छ ।

गाउँ वस्तुस्थिति विवरण तयारीका चरणहरू

विवरण	
तयारी चरण	
१.	वस्तुस्थिति विवरण ढाँचा, सर्वेक्षण औजार तथा कार्ययोजना स्वीकृत
२.	वस्तुस्थिति विवरण तयारी गोष्ठी तथा कार्य योजना स्वीकृति
३.	गणक तथा सुपरभाइजरको, तालिम
सङ्कलन चरण	
४.	सर्वेक्षण वा तथ्याङ्क सङ्कलन
५.	तथ्याङ्क प्रशोधन, विश्लेषण, प्रस्तुती तथा स्रोत नक्सा तयारी
६.	वस्तुस्थिति विवरण मसौदा तयारी
प्रकाशन चरण	

विवरण	
७.	वस्तुस्थिति विवरण प्रमाणीकरण कार्यशाला
८.	वस्तुस्थिति विवरण तयारी र प्रकाशन
९.	गाउँपालिका सम्बन्धित कर्मचारी तथा सूचना प्रविधि अधिकृतलाई तालिम

१.४.१ वस्तुस्थिति विवरण ढाँचा, औजार तथा कार्ययोजना स्वीकृत

स्थानीय तहको वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि नेपाल सरकारबाट उपलब्ध स्तरीय ढाँचा, सूचना व्यवस्थापन प्रणाली र तयारी कार्यविधिको आधारमा स्थानीय परिवेश, विशिष्टता र आवश्यकता अनुसार गाउँकार्यपालिकाबाट वस्तुस्थिति विवरणको स्तरीय ढाँचा, सर्वेक्षण औजार र कार्यविधि स्वीकृत गरिएको थियो । सो अनुसार गाउँ कार्यपालिकाको नेतृत्व र सरोकारवालाको सक्रियता र सहयोगमा विस्तृत तथा खण्डीकृत सूचनाको आधार सहितको वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने, तथ्याङ्क सङ्कलन कार्यका लागि सर्वेक्षक परिचालन, वडा समिति परिचालन तथा तथ्याङ्क सङ्कलन कार्यमा विषयगत शाखा र सरोकारवालाको सहभागिता र अनुगमन कार्य सम्बन्धमा आवश्यक निर्णय गरिएको थियो ।

१.४.२ वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यशाला

गाउँ कार्यपालिकाको आयोजनामा कार्यपालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी र स्थानीय सरोकारवाला बीच साझा धारणा, बुझाई र वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्ययोजना स्वीकृत गर्न २०७७ साल पौष २१ एक दिवसीय गाउँपालिका स्तरीय वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यशाला आयोजना गरी कार्ययोजना तयार तथा स्वीकृत गरिएको थियो। गाउँपालिका प्रमुख श्री भागीराम चौधरीको अध्यक्षतामा सञ्चालन भएको कार्यशालामा उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, सम्पूर्ण वडा अध्यक्ष समेत कार्यपालिकाका सदस्य, गाउँपालिका शाखा प्रमुख तथा वडा सचिव समेत २६ जनाको उपस्थित रहेको थियो । उक्त कार्यशालामा देहायमा उल्लिखित विषयवस्तुहरू बारे जानकारी, छलफल र अनुमोदन गरियो:

- ◆ वस्तुस्थिति विवरणको स्वीकृत स्तरीय ढाँचा, सर्वेक्षण औजार, कार्यविधि बारे प्रस्तुती तथा छलफल गर्ने
- ◆ वस्तुस्थिति विवरणको आवश्यकता, तयारी विधि तथा प्रक्रिया, स्थानीय तथ्याङ्क सङ्कलन, विश्लेषण र प्रस्तुती एवं स्थानीय तह प्रोफाइल सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा बारेमा अभिमुखीकरण गर्ने
- ◆ पारिवारिक सर्वेक्षण, संस्थागत अभिलेख सङ्कलन तथा स्रोत नक्साङ्कन विवरण सङ्कलनका लागि सर्वेक्षकहरूको योग्यता, अनुभव, सङ्ख्या, छनौट, तालिम, परिचालन र अनुगमन प्रक्रिया निर्धारण गर्ने
- ◆ वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यमा नगरपालिका तथा सरोकारवालाको जिम्मेवारी, भूमिका तथा सहयोगको बारेमा छलफल गर्ने
- ◆ निर्धारित ढाँचामा वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्ययोजना तयार र अन्तिम रूप प्रदान गर्ने

- ◆ वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यलाई मार्गदर्शन, सहयोग तथा अनुगमन गर्न संयन्त्र (निर्देशक समिति वा प्राविधिक समिति वा अनुगमन समिति) गठन र कार्यविवरण बारे प्रस्तुती र छलफल गर्ने

१.४.३ सहजकर्ता तथा गणक छनौट अभिमुखीकरण र परिचालन

अभिमुखीकरण कार्यक्रममा छलफल तथा सहमति भए अनुसार कार्यपालिकाबाट आवश्यक सङ्ख्यामा सर्वेक्षक छनौट गरी स्वीकृत प्रश्नावली वा मोबाईल एप्सको प्रयोग र सङ्कलन गर्ने तरिकाको बारेमा तालिम सञ्चालन गरिएको थियो। उक्त तालिम कार्यक्रममा गाउँपालिका र वडा कार्यालयले पारिवारिक विवरण, संस्थागत अभिलेख सङ्कलन तथा सहभागितामूलक सर्वेक्षक कार्यका लागि छनौट गरिएका १४ जना सर्वेक्षकहरूको सहभागिता रहेको थियो । तथ्याङ्क सङ्कलनमा सहभागि सर्वेक्षकको विवरण यस दस्तावेजको अनुसूची ३ मा प्रस्तुत गरिएकोछ । गणक तथा सुपरिवेक्षक तालिम मिति २०७७/११/६ , ७ र ९ गते ३ दिन , गाउँपालिकाको हलमा प्रदान गरियो ।

१.४.४ तथ्याङ्क सङ्कलन

गाउँपालिका क्षेत्रको वस्तुस्थिति झल्कने र स्थानीय नीति, योजना, अनुगमन तथा प्रगति मापनका आधार तयार गर्नको लागि आवश्यक पर्ने विषय क्षेत्रको तथ्याङ्क देहायअनुसारको ३ तरिकाबाट सङ्कलन गरियो जसको विवरण देहायअनुसार रहेको देखिन्छ । तथ्याङ्क सङ्कलन मिति २०७७/११/१५ गतेदेखि २०७८/०१/१५ गतेसम्म गरिएको थियो ।

तथ्याङ्क संकलन गर्नु पूर्व वडा अभिमुखीकरण कार्यक्रम गरिएको थियो, जसमा गाउँपालिकाको १देखि ७ वटा वडामै प्रोफाइल कार्यक्रम बारे प्रकास, गणकहरूलाई तथ्याङ्क सङ्कलन सहजीकरण तथा घर न. स्टिकर वितरण गरिएको थियो। कार्यक्रमकै दौरान प्रत्येक वडामा सहजीकरण समिति तथा सहजीकरण गर्न सम्पर्क व्यक्ति तोकिएको थियो ।

१. घरपरिवार सर्वेक्षण : घरपरिवारको जनसङ्ख्या, सामाजिक, आर्थिक, कृषि, भौतिक स्रोत-सुविधा तथा विविध विषयको विवरण लिइएको छ ।

२. संस्थागत सर्वेक्षण : स्थानीय कार्यपालिकाको कार्यालय, डिभिजन तथा जिल्लास्थित विषयगत कार्यालय , शैक्षिक संस्था, स्वास्थ्य संस्था ,बैङ्क तथा औद्योगिक/व्यावसायिक प्रतिष्ठान, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग तथा मातहातका कार्यालय, सङ्घ/संस्था, सामुदायिक संस्था आदि

३. सहभागितामूलक लेखाजोखा सर्वेक्षण : जानकार अन्तरवार्ता , लक्षित समुह छलफल , स्थलगत अध्ययन , समुहगत छलफल आदि

१.४.५ तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण र स्रोतनक्सा तयारी

उपरोक्त बमोजिम तिन तहको सर्वेक्षणबाट प्राप्त तथ्याङ्कलाई देहायअनुसारको माध्यम तथा विधिबाट विश्लेषण गरियो। पारिवारिक सर्वेक्षण, संस्थागत सूचना र स्रोत नक्साको सूचनाको आधारमा आवश्यकता अनुसार सूचना प्राप्त तथा अद्यावधिक गर्न सक्ने गरी स्थानीय तहको प्रोफाइल सूचना व्यवस्थापन प्रणाली तयार गरिएको छ। स्थानीय तह प्रोफाइल सूचना व्यवस्थापन प्रणालीबाट सङ्कलन गरिएको तथ्याङ्क विश्लेषण गरी स्थानगत र विषय क्षेत्र सूचनाको विवरण तयार गरिएकोछ। उक्त विवरणलाई आवश्यकता अनुसार थप विश्लेषण गरी सूचना व्यवस्थापन प्रणाली तथा हार्डकपीमा प्रस्तुत गरिएकोछ। गुगल Earth बाट सहभागितामूलक रूपमा सङ्कलन गरिएको सूचनाको आधारमा स्रोत नक्सा तयार गरिएकोछ। स्थानीय तहको प्रोफाइल सूचना व्यवस्थापन प्रणालीबाट सबै सूचनाको विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गरिएकोछ। नेपाल सरकार, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट उपलब्ध सूचना स्थानीय तहको प्रोफाइल सूचना व्यवस्थापन प्रणाली सञ्चालन निर्देशिका Operational Manual सम्बन्धित शाखा मा बुझाइएको छ।

यसलाई <https://dangisharan.hamropalika.org/> मा login गरी गाउँपालिकाका सम्बन्धित अधिकारी तथा अधिकारप्राप्त व्यक्तिले हेर्न र अद्यावधिक गर्न सकिने व्यवस्था गरिएकोछ। यसका साथै आम सर्वसाधारणले वेबमा <https://dangisharanprofile.hamropalika.org/> मा हेर्न सक्ने व्यवस्था मिलाएको छ।

१.४.६ वस्तुस्थिति विवरणको मस्यौदा तयारी

यस दंगीशरण गाउँपालिकाको वडाबाट प्रामाणिकरण भै आएको तथ्याङ्कहरू तथा सूचनालाई गाउँ/नगर वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि २०७४ अनुसूची २ अनुसारको ढाँचामा मस्यौदा वस्तुगत विवरण तयार गरिएको थियो। सबै सूचनाहरू खण्डित गरी विषयगत आधारमा खण्ड तथा उपखण्ड प्रस्तुत गरी छलफलको लागि मस्यौदाको रूपमा तयारी गरियो। मस्यौदा वस्तुगत विवरण तयारीको लागि सबै क्षेत्रका विज्ञ (समाजशास्त्री, मानवशास्त्री, अर्थशास्त्री, कृषि विद, भूगर्भ विद, सूचना प्रविधि) हरूलाई परिचालन गरी यो मस्यौदा तयार गरेको हो।

१.४.७ वस्तुस्थिति विवरणको सुझाव सङ्कलन तथा अन्तिम प्रतिवेदन तयारी

गाउँपालिका वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि स्थानीय तहको प्रोफाइल सूचना व्यवस्थापन प्रणालीबाट वस्तुस्थिति विवरण सम्बन्धी सूचना प्राप्त, प्रकाशन र प्रसारण गरिएको छ र नियमित रूपमा अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ। गाउँ प्रोफाइल व्यवस्थापन प्रणालीबाट प्राप्त सूचना विवरणलाई स्तरीय ढाँचामा हार्डकपीमा प्रोफाइल प्रतिवेदन तयार गरिने छ। वस्तुस्थिति विवरणमा प्रस्तुत सूचना विवरणलाई गाउँ कार्यपालिकामा प्राविधिक टोलीको सहजीकरणमा सुझाव सङ्कलन गरियो। प्राप्त सुझाबलाई समावेश गरी प्रोफाइल व्यवस्थापन प्रणालीमा अद्यावधिक गरिएको छ।

१.५ वस्तुस्थिति विवरणको सीमा

राष्ट्रिय योजना आयोग र सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले निर्धारण गरे बमोजिम गाउँपालिका प्रोफायल तयार गर्दा प्रयोग गरिएका तथ्याङ्कहरूको स्रोत र आधार वर्ष खुलाईएकोछ । गाउँपालिकाका विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालय, अन्य सङ्घ संस्थाले उपलब्ध गराएका तथ्याङ्क, केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, विभिन्न मन्त्रालय, विभागहरू, सम्बन्धित नगरपालिका आदि स्रोतहरूबाट उपलब्ध तथ्याङ्कको आधारमा यो वस्तुगत विवरण तयार गरिएकोछ । पार्श्वचित्रको अवधारणा अनुसार यसले गाउँपालिकाको सम्पूर्ण पक्षको यथार्थ जानकारी सरल एवं स्पष्ट रूपमा दिन्छ । अध्ययनलाई यथासक्य वस्तुगत बनाउने प्रयास गरिएकोछ । तैपनि स्रोत, साधन तथा समयको परिधीले यस अध्ययनलाई केही सीमिततामा बाँधेकोछ । तथापी अध्ययनमा निर्धारित उद्देश्यका आधारमा आवश्यकता अनुसारका तथ्याङ्कहरू उल्लेख गरिएकोछ ।

परिच्छेद २

गाउँपालिका चिनारी

यस दंगीशरण गाउँपालिका सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको लुम्बिनी प्रदेश स्थित दाङ जिल्लामा पर्दछ। जिल्लामा रहेका १० स्थानीय तहमध्ये यस गाउँपालिका सदरमुकाम रहेको उपमहानगरपालिका घोराहीको पश्चिम दिशामा अवस्थित छ। यस परिच्छेदमा यस गाउँपालिकाको भौगोलिक, एतिहासिक चिनारी तथा नामकरण, राजनैतिक अवस्थिति, प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक उत्कृष्टता सम्बन्धी विवरणहरू देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

२.१ भौगोलिक अवस्थिति

दंगीशरण गाउँपालिका भौगोलिक हिसाबले ८२ डिग्री ६ मिनेटदेखि ८२ डिग्री १४ मिनेट पूर्वी देशान्तरसम्म र २८ डिग्री २ मिनेटदेखि २८ डिग्री १० मिनेट उत्तरी अक्षांशमा अवस्थित भइ ११०.७ वर्ग.कि.मी. क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । समथर तराई र पहाडी क्षेत्रमा पर्ने यस गाउँपालिकाको अधिकांश क्षेत्र खेतियोग्य अति उर्वर जमीनले ओगटेको भए पनि पछिल्ला वर्षहरूमा सहरीकरणको प्रभावले जग्गा टुक्रिने क्रम बढेको छ । जंगल तथा जलाधार क्षेत्रको कमि नभएको यस गाउँपालिका भएर सानाठूला खोला तथा नदीहरू बग्ने गर्दछन् ।

नक्शा : वडा तथा गाउँपालिका सिमाना

सिमाना

पुर्व : तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

पश्चिम: बबई गाउँपालिका

उत्तर: शान्तिनगर गाउँपालिका

दक्षिण: लमही नगरपालिका/बाँके जिल्ला

जिल्ला: दाङ्ग

वडा सङ्ख्या: ७

पुनसंरचित गाउँपालिकाको वडागत विवरण

वडा न	साविक गाविस, वा वडा	वडाको हालको क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी.)	हाल वडा केन्द्र रहेको स्थान
१	गोल्टाकुरी (१,२,३,४,५)	४७.८२	बाँकी
२	गोल्टाकुरी (६,७,८,९)	१८.३२	कौवाघारी
३.	हेकुली (२,३,८)	१०.९	हेकुली
४.	हेकुली (१,४,९)	६.६७	बैबांग
५.	हेकुली (५,७)	८.२७	बालापुर
६.	श्रीगाउँ (१,४)	८.४२	श्रीगाउँ
७.	श्रीगाउँ (५,९)	१०.३१	श्रीगाउँ
जम्मा		११०.७१	

स्रोत: सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय विवरण, २०७४

२.२ एतिहासिक चिनारी तथा नामकरण

दंगीशरण गाउँपालिका नेपालको लुम्बिनी प्रदेश अन्तर्गत दाङ्ग जिल्लामा रहेको देखिन्छ। साविकका हेकुली, गोल्टाकुरी र श्रीगाउँ गा.वि.स गरी ३ वटा गा.वि.स समावेश गरी भएको हो । यस गाउँपालिकाको नजिकै पर्ने स्थान हालको तुलसीपुर उपमहानगरपालिका वडा नः ११ स्थित सुकौरा भन्ने ठाउँमा थारु राजा दंगीशरणको दरबारको भागनावाशेस रहेको देखिन्छ। उनले त्यहाँबाट आजभन्दा करिब ५०० वर्ष अघि दाङ्ग जिल्लामा राज्य गरेको मानिन्छ । दंगीशरण राजाको दरबार यस गाउँपालिकाबाट नजिकै रहेको, उनि थारु जातिका भएको र यस गाउँपालिकाको केन्द्र रहेको साविक हेकुली गाउँ विकास समितिमा थारु जातिको बस्ति बाक्लो भएकोले यस गाउँपालिकाको नाउ दंगीशरण गाउँपालिका भनि नामाकरण गरिएको मानिन्छ।

२.३ राजनैतिक अवस्थिति

दंगीशरण गाउँपालिका नेपालको संविधानको धारा २९५को उपधारा (३) बमोजिम गठित गाउँपालिका दाङ जिल्लाको उत्तर क्षेत्रमा अवस्थित रहेको देखिन्छ। यस गाउँपालिकामा हाल ७ वटा वडाहरू कायम गरिएको छ । गाउँपालिकाको केन्द्र वडा नम्बर ३ बागर, हेकुलीमा रहेको छ ।

२.४ धरातलीय अवस्था

धरातलीय हिसाबले दंगीशरण गाउँपालिका नेपालको पश्चिम दाङ उपत्यकामा पर्दछ । यो गाउँपालिका दाङ उपत्यका क्षेत्रमा अवस्थित, अधिकांश क्षेत्र खेतियोग्य अति उर्वर जमीनले ओगटेको भए पनि पछिल्ला वर्षहरूमा सहरीकरणको प्रभावले जग्गा टुक्रिने क्रम बढेको छ । जंगल तथा जलाधार क्षेत्रको कमि नभएको यस गाउँपालिका भएर सानाठूला खोला तथा नदीहरू बग्ने गर्दछन् ।

२.५ प्रकृतिक सम्पदा

प्राकृतिक स्रोतका हिसाबले यस गाउँपालिकामा बाँके राष्ट्रिय निकुन्ज नजिक रहेको, सीमार क्षेत्र, उत्तरको पहाडी भू-भाग तथा पूर्व-दक्षिण तर्फ समथर भू-भागले जोडिएको छ । यस गाउँपालिकामा पातुखोला, कलड, अम्बापुर, हेकुली, काला खोला, तिल कन्या लगाएतका थुप्रै खोलानालाहरू रहेका छन् भने गाउँपालिकामा बनहरिया, सुजनियाँ, बुट्टिपुरताल र अन्य पोखरीहरू रहेको पाइन्छ ।

२.६ साँस्कृतिक उत्कृष्टता

यस गाउँपालिका संस्कृति, कला, भाषा, तथा साहित्य हिसाबले थारु समुदायको र ब्राम्हण/ क्षेत्री बाहुल्यता रहेको देखिन्छ। मुख्य रूपमा थारु खस ब्राह्मण भाषा तथा संस्कृतिको समिश्रण रहेको देखिन्छ। धार्मिक रूपमा थारु तथा ब्राह्मण/ क्षेत्रीहरूको बाहुल्यता रहेको यस गाउँपालिका क्षेत्रमा हिन्दु धर्मावलम्बीहरूको चाडपर्वहरूमा दशैं, तिहार, कृष्णाष्टमी, तिज, जनै पूर्णिमा, चैते दशैं आदि रहेका छन् भने थारु समुदायले विशेषरूपमा माघे सक्रान्ती, जितिय आदि पर्व मनाउँछन् । थारु समुदायका गाउँबस्तीमा बढी जनघनत्व रहेको छ । यिनीहरू एकलै बस्न रुचाउँदैनन् । गुजमुज्ज परेको भूइतले घरहरू रहेको बस्तीलाई थारुसमुदायको बस्ती भनेर सहजै अनुमान गर्न सकिन्छ । थारु समुदायमा मुखिया, बडघर वा चौधरी प्रथा हालसम्म पनि कायम छ । यस गाउँपालिकामा भेषभूषाका रूपमा पुरुषहरूले मुख्य रूपमा दौरा सुरुवाल, टोपी, पाइन्ट तथा कोट र महिलाले गुन्यु चोली र पटुकी लगाउने गर्दछन् भने थारु समुदायको आफ्नै विशेष मौलिक भेषभूषा रहेको देखिन्छ जस अन्तर्गत थारु जातिका पुरुष मान्छेले धोती/कमीज, भेगवा, चदरी, जामा काकासुती र टोपी लगाउँछन् भने महिलाले अंगिया, लेहंगा गटिया र फरिया लगाउँछन् । थारु भाषामा ऋतु अनुसारका नाचगान छन् । सजना, मैना, धमार, बडकीमार अथवा जन्माष्टमी र दशैंमा गाइने गीत, सखिया आदि थारु समुदायमा रहेका गीत-संगीतका उत्कृष्ट नमूना हुन् ।

२.७ गाउँपालिकामा रहेका सम्भाव्यता र अवसरहरू

गाउँपालिकाको प्रमुख सम्भाव्यताको क्षेत्र भनेको कृषि हो । परम्परागत रूपमा रहेको कृषिलाई आधुनिकीकरण गर्न सकेको खण्डमा यसले रोजगारी तथा आर्थिक हिसाबले महत्त्वपूर्ण योगदान दिन सक्छ । कृषि बाहेक पर्यटन व्यवसाय पनि यस गाउँपालिकाको अर्को अवसर हुन सक्ने देखिन्छ । गाउँपालिकामा

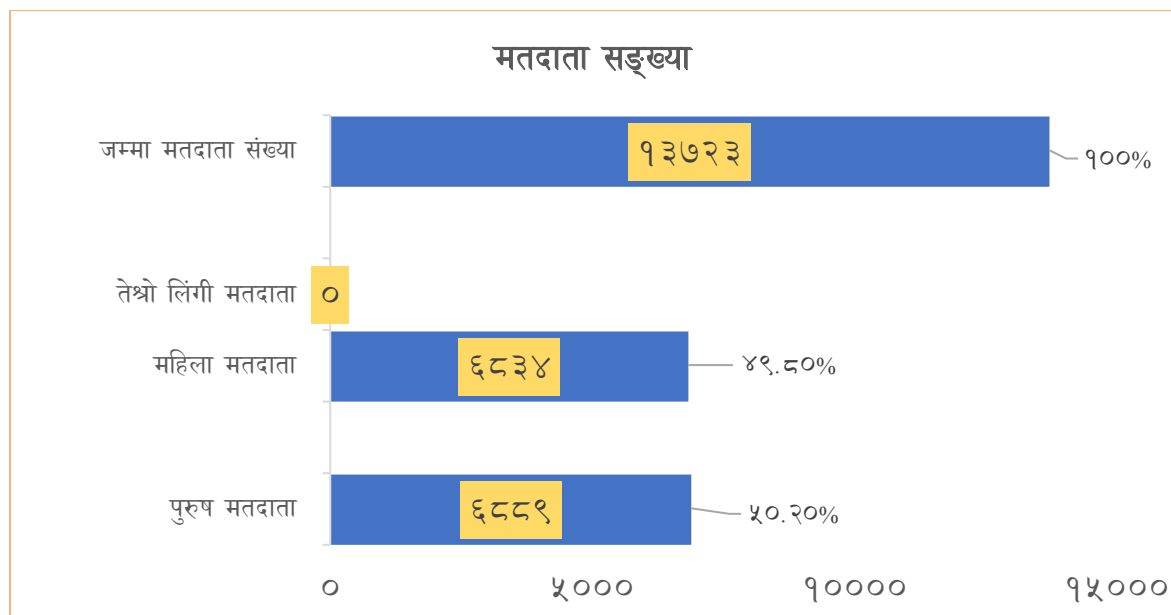
रहेको थारु समुदायको संस्कृतिलाई प्रवर्द्धन गर्न सके आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकलाई भित्र्याउन सकिने प्रशस्त सम्भावना रहेको देखिन्छ । यातायात सेवा, शैक्षिक प्रशिक्षण केन्द्र, निर्माणसम्बन्धी उद्योग, वित्तीय सेवा, बैदेशिक रोजगारजस्ता थप आर्थिक विकासका सम्भाव्यताका क्षेत्रहरू रहेकाछन् । यस दंगीशरण गाउँपालिकामा विकासका प्रशस्त सम्भावनाहरूको आंकलन गर्न सकिन्छ ।

२.९ स्थानीय निर्वाचन २०७४ मा गाउँपालिकामा रहेका मतदाता सङ्ख्या

स्थानीय तह	पुरुष मतदाता	महिला मतदाता	तेश्रो लिङ्गी मतदाता	जम्मा मतदाता सङ्ख्या
दंगीशरण गाउँपालिका	६८८९	६८३४	०	१३७२३
प्रतिशत(%)	५०.२०	४९.८०	०	१००

स्रोत: जिल्ला निर्वाचन कार्यालय, दाङ

यस दंगीशरण गाउँपालिकाको मतदाता सङ्ख्याको विवरण हेर्दा पुरुष र महिला मतदाताहरू लगभग उस्तै रहेको देखिन्छ। ६८८९ अर्थात् ५०.२० पुरुष मतदाताहरू रहेका छन् भने लगभग त्यतिनै नै ६८३४ अर्थात् ४९.८० प्रतिशत महिला मतदाताहरू रहेकाछन् । यस गाउँपालिकामा तेश्रो लिङ्गी मतदाता नभएको पाइयो भने पुरुषभन्दा महिला मतदाता सङ्ख्या ५५ जना मात्र कम रहेको देखिन्छ ।

परिच्छेद ३:

जनसङ्ख्याको अवस्था

यस परिच्छेदमा गाउँपालिकाको घरधुरी, जनसङ्ख्या, सामाजिक बनौट, उमेर समूह, धर्म, जाति समूह, पेशा व्यवसाय आदिका आधारमा जनसाङ्खिक विवरण छुट्टा छुट्टै वडागत रूपमा प्रस्तुत गरिएका छन् ।

३.१ बस्ती र घरपरिवार विवरण

दंगीशरण गाउँपालिका नेपालको लुम्बिनी प्रदेश अन्तर्गत दाङ्ग जिल्लामा रहेको देखिन्छ । यस गाउँपालिकाभित्र रहेका बस्तीहरू र घरपरिवार सङ्ख्या निम्न अनुसारको रहेका छन् ।

वडा नं.	बस्तीको नाम	घरपरिवारको संख्या
१	कालितारा, हाउरे, ठाँटी, मलै, बुर्केसाल, रहरपुर, बाँकी, रामपुर, गोल्टाकुरी, छर्कट्वा, गनारी	५७२
२	गोल्टाकुरी, नारायणपुर, मधपुर, सरवाडाँडा, कामीटोल, सिमलकुना, बंगालपुर, सार्कीटोल, कौवाघारी, सिमतारा, सातटाकुरा, कलङ्ग खोला	७११
३	चितानपुर, पदमपुर, एकली, विजुलीपुर, रावतगाँउ, चखौरा	७७७
४	सुकदेवा, बालुवा, बैबाड, सरैया, मौली	६१०
५	सलौरा, लौवस्ता, खलुवाचिस, देवीगंज, डाँडाचिस, बालापुर, नन्दा गाँउ, कुरी, कुमालगढी, पोटली	८२२
६	लेटार, बागर, राजपुर, प्रसडुवा, थापगाँउ	९१४
७	सिमठानी, बुटनिया, बुद्धिपुर, वोक्ही, बाँका, रचपहल, श्री गाँउ, सिमठानी	९०५
जम्मा		५३११

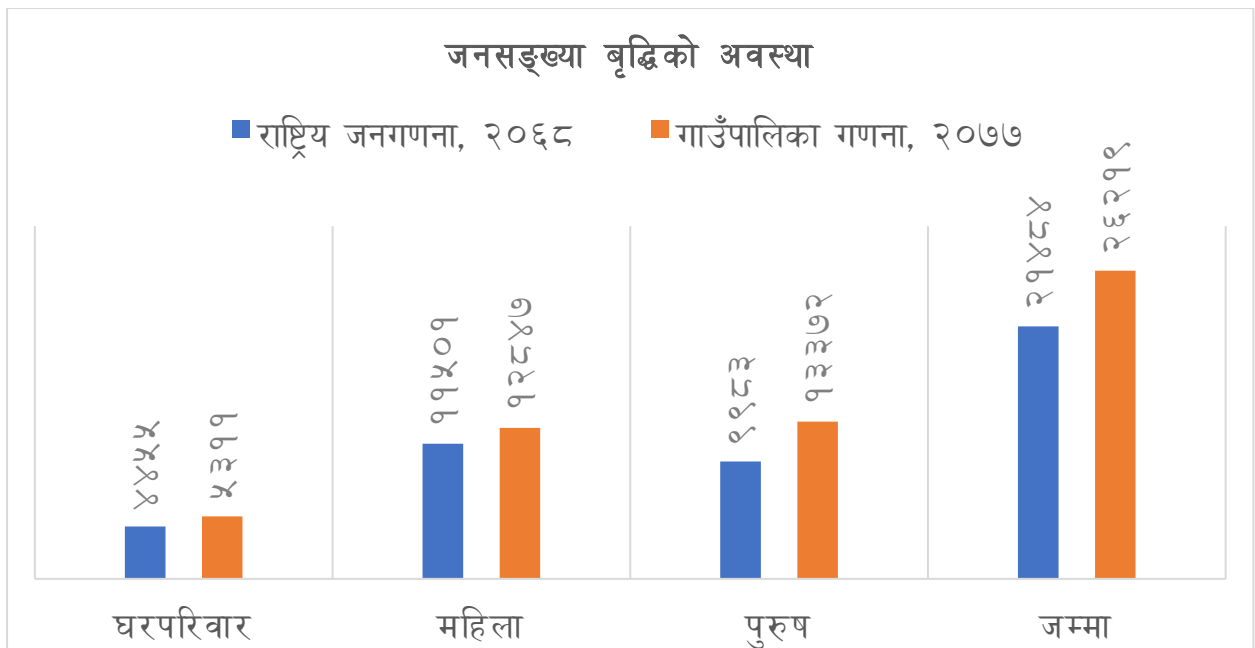
३.१. १ जनगणना साल अनुसार तुलनात्मक जनसङ्ख्या वितरण

गणना साल	घरपरिवार	महिला	पुरुष	जम्मा
२०६८	४४५५	११५०१	९९८३	२१४८४
२०७७	५३११	१२८४७	१३३७२	२६२१९

गणना साल २०७७: घरपरिवार सर्वेक्षण, गाउँपालिका डिजिटल प्रोफाइल निर्माण

गणना साल २०६८: राष्ट्रिय जनगणना

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ र गाउँपालिको सर्वेक्षण २०७७ अनुसार जनसङ्ख्याको बृद्धिको पालिका स्तरीय अवस्था देहाय अनुसार रेखाचित्रमा प्रस्तुत गरिएकोछ ।

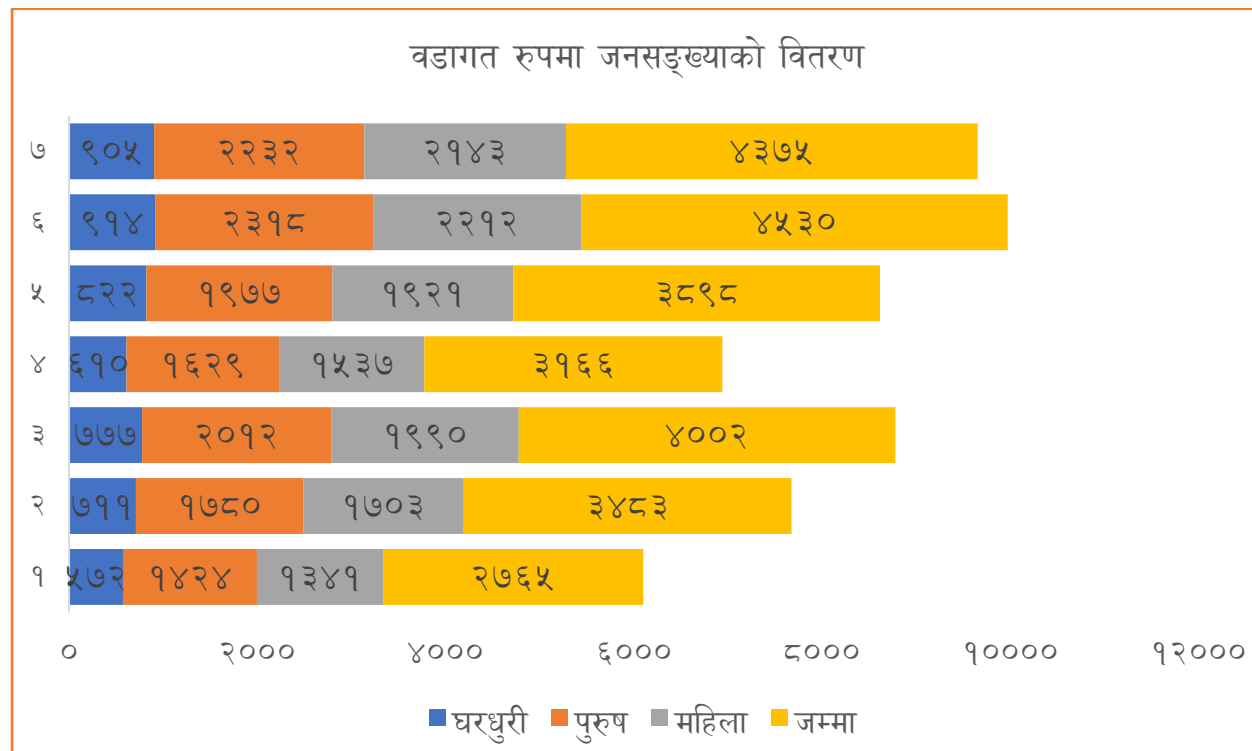

३.२ जनसङ्ख्या वितरणको अवस्था

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ अनुसार गाउँपालिकाको समावेश जनसङ्ख्या २६२१९ र समावेश घरधुरी ५३११ रहेको देखिन्छ | वडा अनुसार सबैभन्दा उच्च घरधुरी वडा नं. ६ मा ९१४ रहेको देखिन्छ भने सबैभन्दा कम वडा नं. १ ५७२ रहेको देखिन्छ | जनसङ्ख्यालाई हेर्ने हो भने उच्च जनसङ्ख्या भएको वडा वडा नं. ६ मा ४५३० र न्यून जनसङ्ख्या वडा नं. १ मा २७६५ रहेको देखिन्छ | दंगीशरण गाउँपालिकामा अन्य जनसङ्ख्या ० पाइएको छ | हालको सर्वेक्षण अनुसार जनसङ्ख्याको अवस्थालाई देहाय बमोजिम उल्लेख गरिएको छ |

वडा नम्बर	घरधुरी	पुरुष	महिला	जम्मा	लैङ्गिक अनुपात	औषत परिवार आकार
१	५७२	१४२४	१३४१	२७६५	१०६.१९	४.८३
२	७११	१७८०	१७०३	३४८३	१०४.५२	४.९
३	७७७	२०१२	१९९०	४००२	१०१.११	५.१५
४	६१०	१६२९	१५३७	३१६६	१०५.९९	५.१९
५	८२२	१९७७	१९२१	३८९८	१०२.९२	४.७४
६	९१४	२३१८	२२१२	४५३०	१०४.७९	४.९६
७	९०५	२२३२	२१४३	४३७५	१०४.१५	४.८३
जम्मा	५३११	१३३७२	१२८४७	२६२१९	१०४.०९	४.९४

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७

३.३ उमेरको आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा उमेरको आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण हेर्ने हो भने सबैभन्दा धेरै २०—२४ वर्ष उमेरको जनसङ्ख्या रहेको देखिन्छ । यो उमेरको जनसङ्ख्या पुरुष १४१९ जना र महिला १४४८ जना गरी जम्मा २८६७ जना रहेको पाइन्छ भने दोश्रोमा २५—२९ वर्ष उमेर समूहको जनसङ्ख्या रहेको देखिन्छ जसमा पुरुष १३११ र महिला १४४६ गरी जम्मा २७५७ रहेको देखिन्छ । यसै गरी उमेरको आधारमा क्रमशः १५—१९ वर्ष उमेर समूह, १०—१४ वर्ष उमेर समूह, ३०—३४ वर्ष उमेर समूह तेश्रो, चौथो र पाँचौ स्थानमा रहेको देखिन्छ भने सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या ७५ वर्ष भन्दा माथीका रहेको देखिन्छ जसमा महिला १९५ जना र पुरुष १९६ जना गरी जम्मा ३९१ जना रहेको पाइन्छ । लिङ्गको आधारमा हेर्नेहो भने २०—२४ वर्ष उमेर समूहमा महिलाको सङ्ख्या अन्य उमेर समूहमाभन्दा धेरैदेखिएको छ । यो उमेर समूहमा जम्मा १४४८ जना महिला रहेको देखिन्छ भने दोश्रोमा १५—१९ वर्ष उमेर समूह, तेश्रोमा २५—२९ उमेर समूहका महिला रहेको देखिन्छ । यसै गरी पुरुषको जनसङ्ख्या सबैभन्दा धेरै २५—२९ उमेर समूहका रहेको देखिन्छ । यो उमेर समूहमा १४४६ जना पुरुषहरू रहेको देखिन्छ भने दोश्रो र तेश्रोमा क्रमशः २०—२४ वर्ष उमेर समूह र १५—१९ वर्ष उमेर समूह रहेको देखिन्छ । ७५ वर्षभन्दा माथीका उमेर समूहमा सबै उमेर समूहभन्दा कम महिला र पुरुष रहेको देखिन्छ । यस गाँउपालिकाभित्र तेश्रो लिङ्गीहरू नभएको तथ्याङ्कले देखाउँछ ।

उमेर	महिला	पुरुष	तेस्रो लिङ्गी	जम्मा
०-४	९४५	९९०	०	१९३५
५-०९.	१०३४	१११९	०	२१५३
१०-१४.	१०८४	११८३	०	२२६७
१५-१९	१३५२	१३५०	०	२७०२
२०-२४	१४४८	१४१९	०	२८६७
२५-२९	१३११	१४४६	०	२७५७
३०-३४	१०६३	११९७	०	२२६०
३५-३९	९६२	९५७	०	१९१९
४०-४४	७८०	८४८	०	१६२८
४५-४९	६८४	६५७	०	१३४१
५०-५४	६२५	६२८	०	१२५३
५५-५९	४८०	४८८	०	९६८
६०-६४	३७२	३९४	०	७६६
६५-६९	३००	२८८	०	५८८
७०-७४	२१२	२१२	०	४२४
७५+	१९५	१९६	०	३९१
जम्मा	१२८४७	१३३७२	०	२६२१९

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

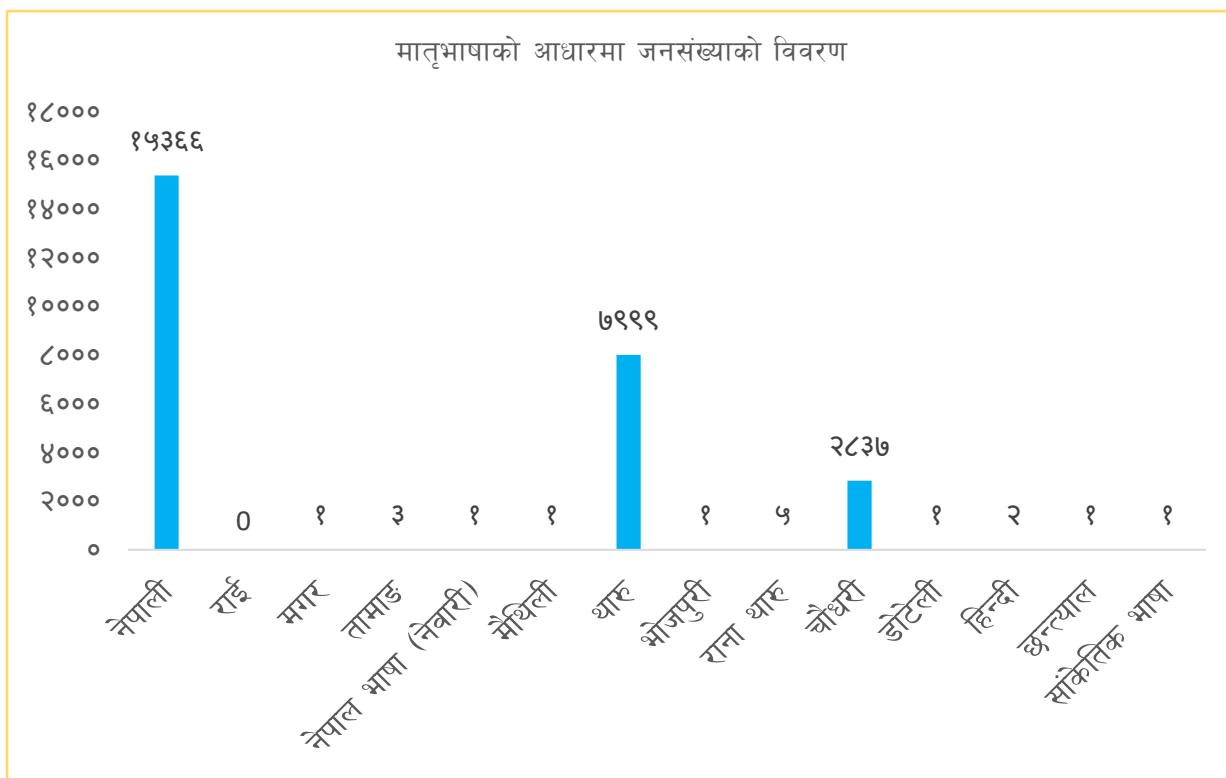
३.४ मातृभाषाको आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा रहेका जनसङ्ख्यामध्ये सबैभन्दा धेरै १५३६६ नेपाली भाषीहरू रहकोदेखिन्छ। प्रतिशतको आधारमा हेर्नेहो भने लगभग ५९ प्रतिशत जनसङ्ख्या नेपाली भाषीहरू रहकोदेखिन्छ भने दोश्रोमा थारु भाषी र तेस्रोमा चौधरी भाषीहरू रहेको देखिन्छ। थारुभाषीको जनसङ्ख्या ७९९९ अर्थात् ३०.५१ प्रतिशत र चौधरी भाषीहरूको जनसङ्ख्या २८३७ अर्थात् १०.८२ प्रतिशत रहकोदेखिन्छ। अन्यमा नेवारी, मैथिली, भोजपुरी, रानाथारु, डोटेली, हिन्दी, छन्थ्याल भाषीहरू रहेकाछन् तर यिनीहरूको सङ्ख्या नगन्य मात्रामा रहकोदेखिन्छ।

मातृभाषा	वडा नम्बर						जम्मा	प्रतिशत
	१	२	३	५	६	७		
नेपाली	१७३०	२८४०	१६०५	२०१९	३४१७	२७०६	१५३६६	58.61%
राई	०	०	०	०	०	०	०	0.00%
मगर	०	१	०	०	०	०	१	0.00%
तामाङ	०	०	१	१	०	१	३	0.01%
नेपाल भाषा	०	०	०	१	०	०	१	0.00%
मैथिली	१	०	०	०	०	०	१	0.00%
थारु	६८२	६२१	१५५४	१५५७	२४९	१३६८	७९९९	30.51%
भोजपुरी	०	०	०	०	०	०	१	0.00%
राना थारु	०	०	१	१	३	०	५	0.02%
चौधरी	३५०	२१	८४१	३१९	८५९	२९९	२८३७	10.82%
डोटेली	०	०	०	०	०	१	१	0.00%
हिन्दी	२	०	०	०	०	०	२	0.01%
छन्थ्याल	०	०	०	०	१	०	१	0.00%
सांकेतिक भाषा	०	०	०	०	१	०	१	0.00%
जम्मा	२७६५	३४८३	४००२	३८९८	४५३०	४३७५	२६२१९	100%

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

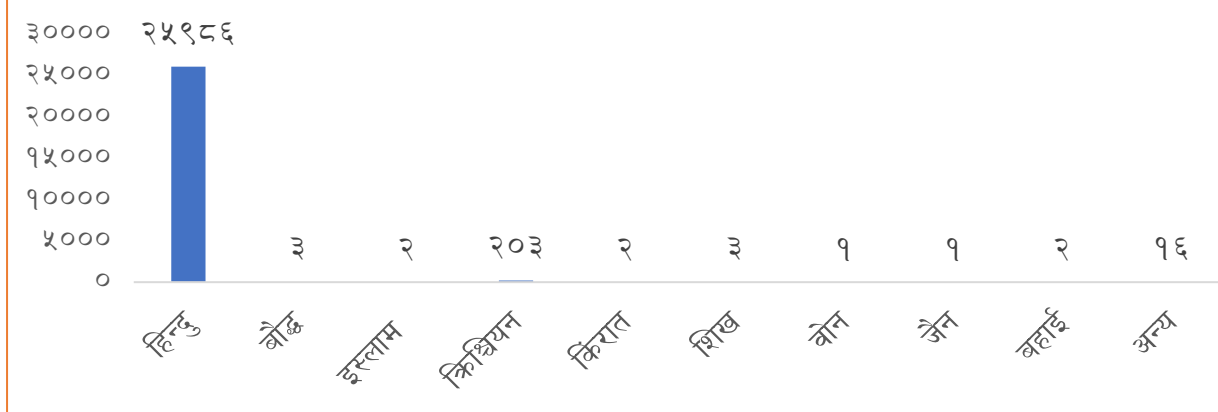
३.५ धर्म अनुसार जनसङ्ख्या विवरण

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा लगभग सबै जसो हिन्दु धर्म मान्ने जनसङ्ख्या रहकोदेखिन्छ । हिन्दु धर्म मान्ने जम्मा जनसङ्ख्या २५९८६ रहेको देखिन्छ यो कुल जनसङ्ख्याको ९९.११ प्रतिशत हुन आँउछ भने क्रिश्चियन धर्म मान्नेको सङ्ख्या २०३ जना अर्थात् कुल जनसङ्ख्याको ०.७७ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । अरु धर्महरू बौद्ध, इस्लाम, किराँत, शिख, वोन, जैन र बहाइ मान्नेहरूको सङ्ख्या नगन्य मात्रामा रहको पाइन्छ ।

वडा नम्बर	हिन्दु	बौद्ध	इस्लाम	क्रिश्चियन	किरात	शिख	वोन	जैन	बहाई	अन्य	जम्मा
१	२७१४	०	०	५०	०	०	०	०	०	१	२७६५
२	३४०४	०	०	६६	०	१	०	०	१	११	३४८३
३	३९७१	०	०	३०	०	०	०	०	०	१	४००२
४	३१५२	०	०	१३	०	०	०	०	०	१	३१६६
५	३८८२	१	१	१०	१	२	१	०	०	०	३८९८
६	४४९८	२	१	२६	१	०	०	०	०	२	४५३०
७	४३६५	०	०	८	०	०	०	१	१	०	४३७५
जम्मा	२५९८६	३	२	२०३	२	३	१	१	२	१६	२६२१९
प्रतिशत	99.11	0.01	0.01	0.77	0.01	0.01	0.00	0.00	0.01	0.06	100.00%

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

धर्म अनुसार जनसङ्ख्या विवरण

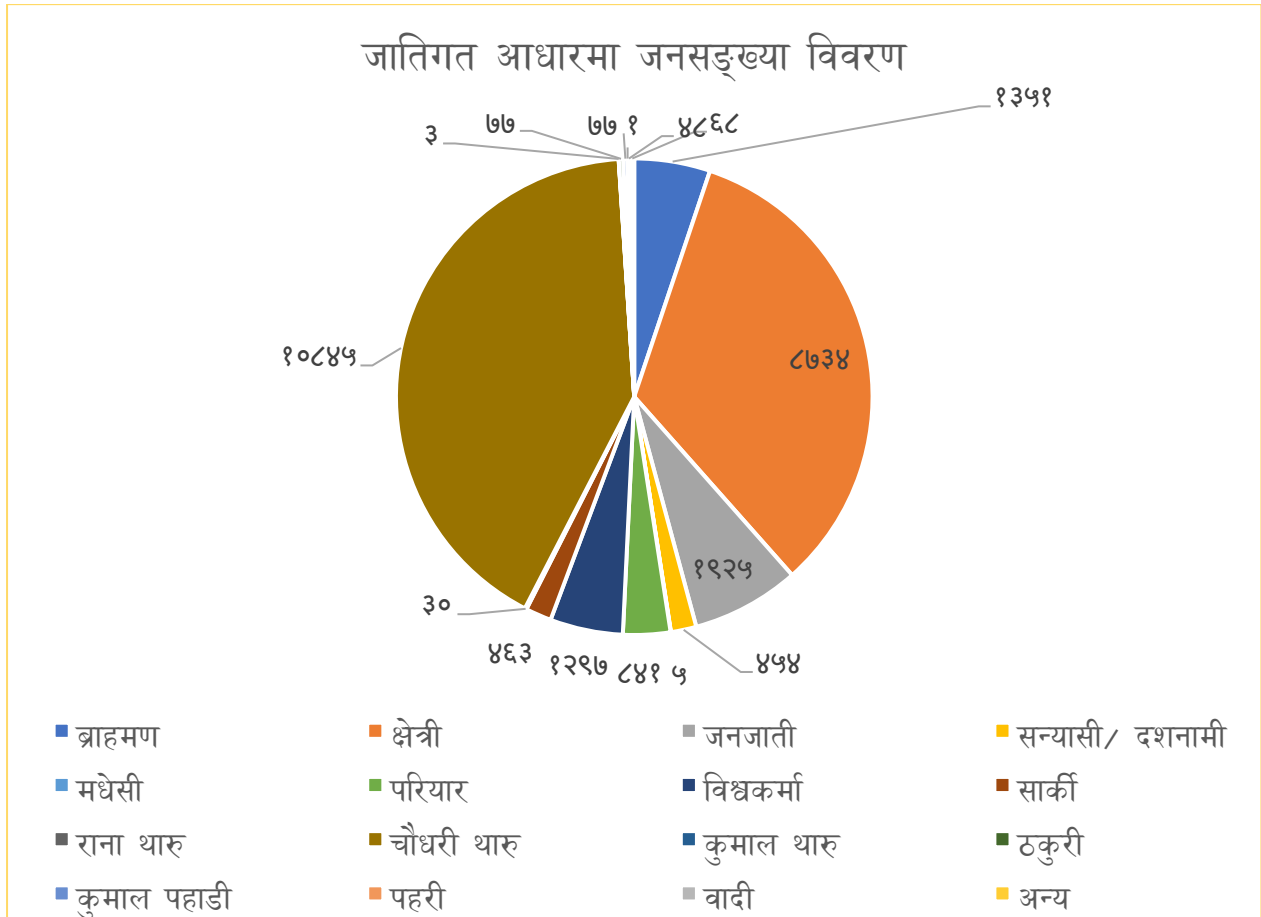
३.६ जातिगत आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा बसोबास गर्ने जातजातीहरूमा सबैभन्दा धेरै सङ्ख्या अर्थात् कुल जनसङ्ख्याको ४१.३६ प्रतिशत जनसङ्ख्या चौधरी थारुहरूको रहेको देखिन्छ । दोश्रोमा क्षेत्रीको जनसङ्ख्या रहेको देखिन्छ । क्षेत्रीको जनसङ्ख्या कुल जनसङ्ख्याको ३३.३१ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । यसै गरी जनजाती ७.३४ प्रतिशत र ब्राम्हण ५.१५ प्रतिशत रहेकाछन् भने परियार, सन्यासी/दशनामी लगायत अरु जातजातीको जनसङ्ख्या नगन्य मात्रामा रहेको देखिन्छ ।

जातजाती	वडा नम्बर							जम्मा	प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६	७		
ब्राम्हण	२	११०	३२०	१०४	४५९	११३	२४३	१३५१	5.15%
क्षेत्री	१०८८	१२६०	७४९	७१८	१२२१	२०७४	१६२४	८७३४	33.31%
जनजाती	३५३	४९५	३६	६८	४७३	२८८	२१२	१९२५	7.34%
सन्यासी/ दशनामी	२५	२४	२२१	२९	१८	८	१२९	४५४	1.73%
मधेसी	२	१	०	०	१	०	१	५	0.02%
परियार	८४	१६६	८४	६४	३५	२९८	११०	८४१	3.21%
विश्वकर्मा	१५०	३९९	११८	३८	३७	३८२	१७३	१२९७	4.95%
सार्की	१	२७९	३१	०	६	७६	७०	४६३	1.77%
राना थारु	३	१	६	३	१२	४	१	३०	0.11%
चौधरी थारु	१०५५	७००	२४२८	२१३५	१६२१	१२०८	१६९८	१०८४५	41.36%
कुम्हार थारु	०	०	१	१	०	१	०	३	0.01%
ठकुरी	०	८	०	५	६	२८	३०	७७	0.29%
कुमाल पहाडी	०	३३	०	०	०	०	४४	७७	0.29%
पहरी	०	०	०	१	०	०	०	१	0.00%

जातजाती	वडा नम्बर							जम्मा	प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६	७		
वादी	०	०	१	०	०	४७	०	४८	०.१८%
अन्य	२	७	७	०	९	३	४०	६८	०.२६%
जम्मा	२७६५	३४८३	४००२	३१६६	३८९८	४५३०	४३७५	२६२१९	१००.००%

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

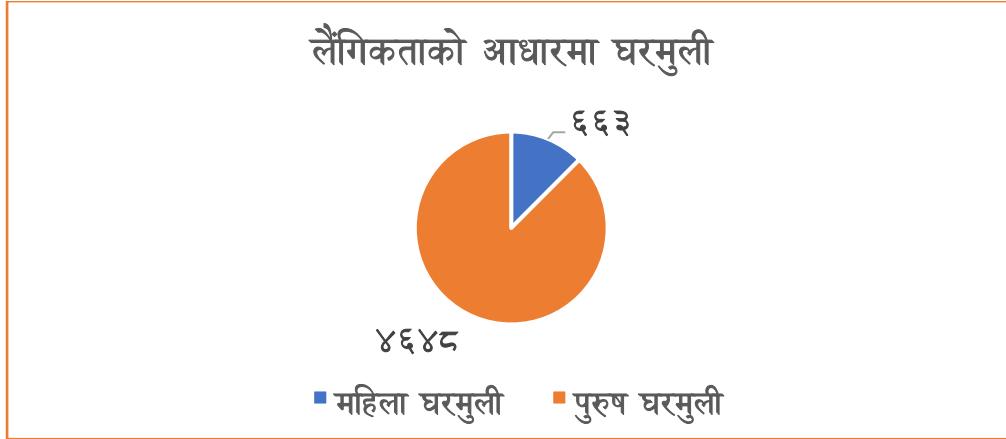
३.७ घरमुलीको विवरण

लैङ्गिकताको आधारमा घरमुलीको स्थिति हेर्दा कूल ५३११ घरपरिवारमध्ये पुरुष घरमुली हुने घरपरिवार ४६४८ र महिला घरमुली हुने घरपरिवार ६६३ रहेकाछन् ।

वडा नं.	जम्मा घरधुरी	महिला घरमुली		पुरुष घरमुली	
		सङ्ख्या	प्रतिशत (%)	सङ्ख्या	प्रतिशत (%)
१	५७२	७३	१२.७६	४९९	८७.२४
२	७११	७५	१०.५५	६३६	८९.४५
३	७७७	८५	१०.९४	६९२	८९.०६
४	६१०	४२	६.८९	५६८	९३.११
५	८२२	१०३	१२.५३	७१९	८७.४७

वडा नं.	जम्मा घरघुरी	महिला घरमुली		पुरुष घरमुली	
		सङ्ख्या	प्रतिशत (%)	सङ्ख्या	प्रतिशत (%)
६	९१४	१३५	१४.७७	७७९	८५.२३
७	९०५	१५०	१६.५७	७५५	८३.४३
जम्मा	५३११	६६३	१२.४८%	४६४८	८७.५२%

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

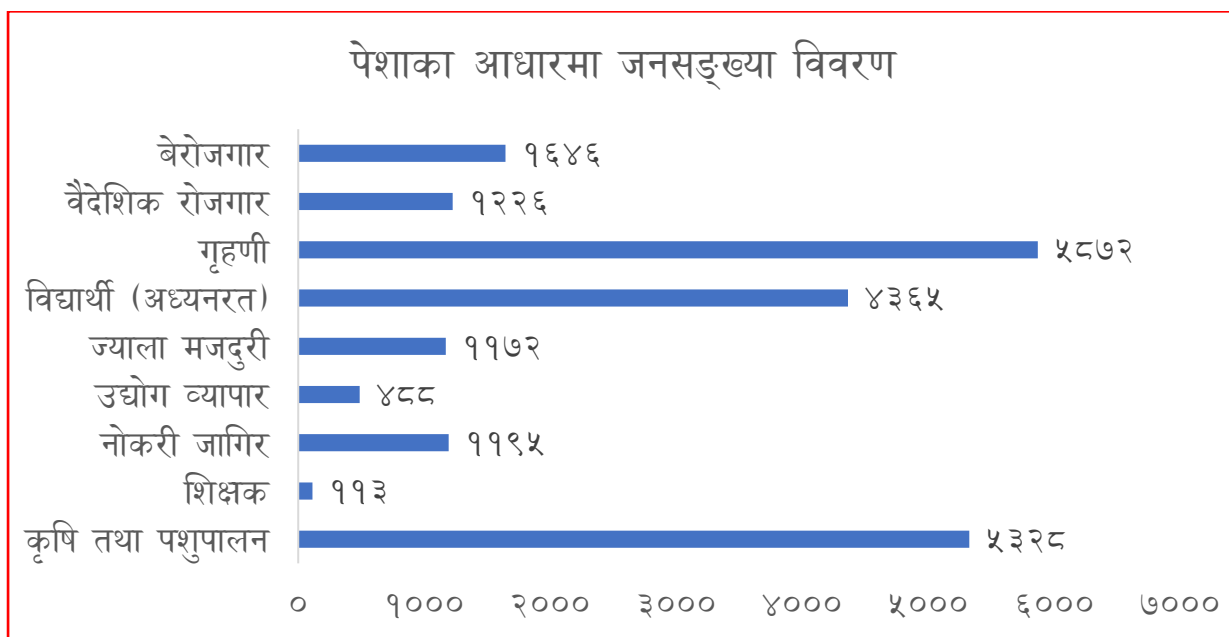
३.८ पेशाका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

गाउँपालिकाको कुल जनसङ्ख्या २६२१९ मध्ये ५३२८ अर्थात् २०.३२ प्रतिशत जनसङ्ख्याको मुख्य पेशा कृषि तथा पशुपालन रहेको देखिन्छ | यस सम्बन्धी वडा गत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ |

विवरण	वडा नम्बर							जम्मा
	१	२	३	४	५	६	७	
कृषि तथा पशुपालन	६९२	८१२	८२७	७४३	७४८	६५२	८५४	५३२८
शिक्षक	२	४	४०	१०	२१	१०	२६	११३
नोकरी जागिर	१६३	१९०	१९५	१४६	१३९	१७४	१८८	११९५
उद्योग व्यापार	२३	६९	६१	७६	३६	१०७	११६	४८८
ज्याला मजदुरी	६९	१५३	१०४	१२५	१६९	२९६	२५६	११७२
विद्यार्थी (अध्ययनरत)	४४७	५३८	७००	५६०	७१५	६९२	७१३	४३६५
गृहणी	६२८	४४८	११३३	५७६	१०१३	११५०	९२४	५८७२
वैदेशिक रोजगार	८६	२६२	१५२	६६	२०१	२८२	१७७	१२२६

बेरोजगार	१९२	३३४	७२	२४६	२३४	२७४	२९४	१६४६
----------	-----	-----	----	-----	-----	-----	-----	------

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

३.९ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या विवरण

१० वर्षदेखि ६० वर्ष उमेर समूहको आर्थिक क्षेत्रमा संगलान्ताको आधारमा वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको देखिन्छ।

वडा नं.	उमेर समूह अनुसार आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्याको विवरण						जम्मा
	१०देखि २० वर्ष		२१देखि ४० वर्ष		४१देखि ६० वर्ष		
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	
१	०	१५	२५	२३५	४	६१	३४०
२	६	३९	१०३	४०९	७	१०९	६७३
३	४	३५	५५	३४९	१२	८९	५४४
४	४	१३	४६	२६०	१५	७८	४१६
५	९	३९	४०	३३२	१४	१२०	५५४
६	५	७१	९२	५२०	१६	१५२	८५६
७	८	३६	९९	४३०	२४	१५०	७४७
दंगीशरण	३६	२४८	४६०	२५३५	९२	७५९	४१३०

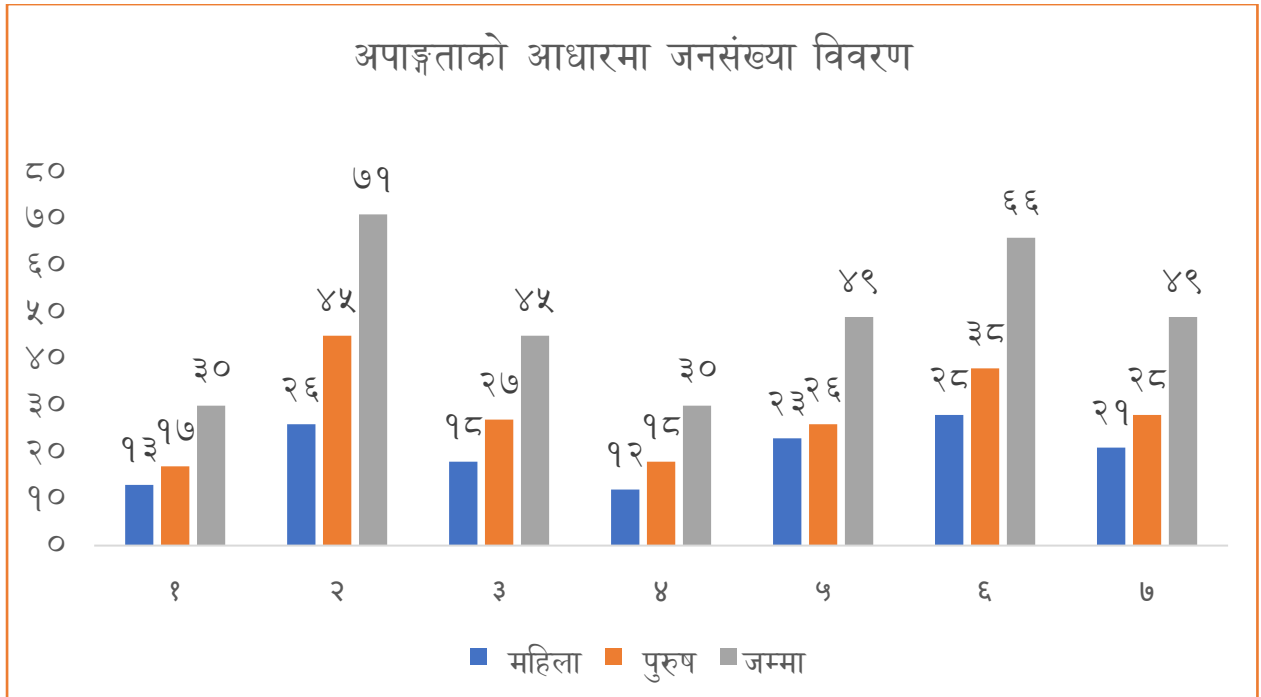
(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

३.१० अपाङ्गता आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा अपाङ्गता भएको जनसङ्ख्या जम्मा ३४० रहेको देखिन्छ यो कुल जनसङ्ख्याको १.२९% हो, जसमा १४१ जना महिला (कुल महिलाको २.६५ प्रतिशत) र १९९ जना पुरुष (कुल पुरुषको १.४९ प्रतिशत) रहेकाछन् । वडागत हेर्नेहो भने सबैभन्दा धेरै अपाङ्गता वडा नं. ६ मा रहेको देखिन्छ, जसमा २८ महिला र ३८ पुरुष गरी जम्मा ६६ जना अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू रहेकाछन् भने सबैभन्दा कम अपाङ्गता भएको वडा नं. १ र ४ नं. वडा हुन्, जसमा जम्मा ३०/३० जना अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू रहेकाछन् । प्रतिशतको आधारमा विश्लेषण गर्दा पुरुषको प्रतिशतको तुलनामा महिला अपाङ्गताको प्रतिशत बढी रहेको देखिन्छ ।

वडा नं.	अपाङ्गता भएको			जम्मा महिला	जम्मा पुरुष	महिलाको प्रतिशत	पुरुषको प्रतिशत
	महिला	पुरुष	जम्मा				
१	१३	१७	३०	१३४१	१४२४	०.९७%	१.१९%
२	२६	४५	७१	१७०३	१७८०	१.५३%	२.५३%
३	१८	२७	४५	१९९०	२०१२	०.९०%	१.३४%
४	१२	१८	३०	१५३७	१६२९	०.७८%	१.१०%
५	२३	२६	४९	१९२१	१९७७	१.२०%	१.३२%
६	२८	३८	६६	२२१२	२३१८	१.२७%	१.६४%
७	२१	२८	४९	२१४३	२२३२	०.९८%	१.२५%
जम्मा	१४१	१९९	३४०	१२८४७	१३३७२	२.६५%	१.४९%
जम्मा जनसङ्ख्याको प्रतिशत			३४०	२६२१९			१.२९%

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

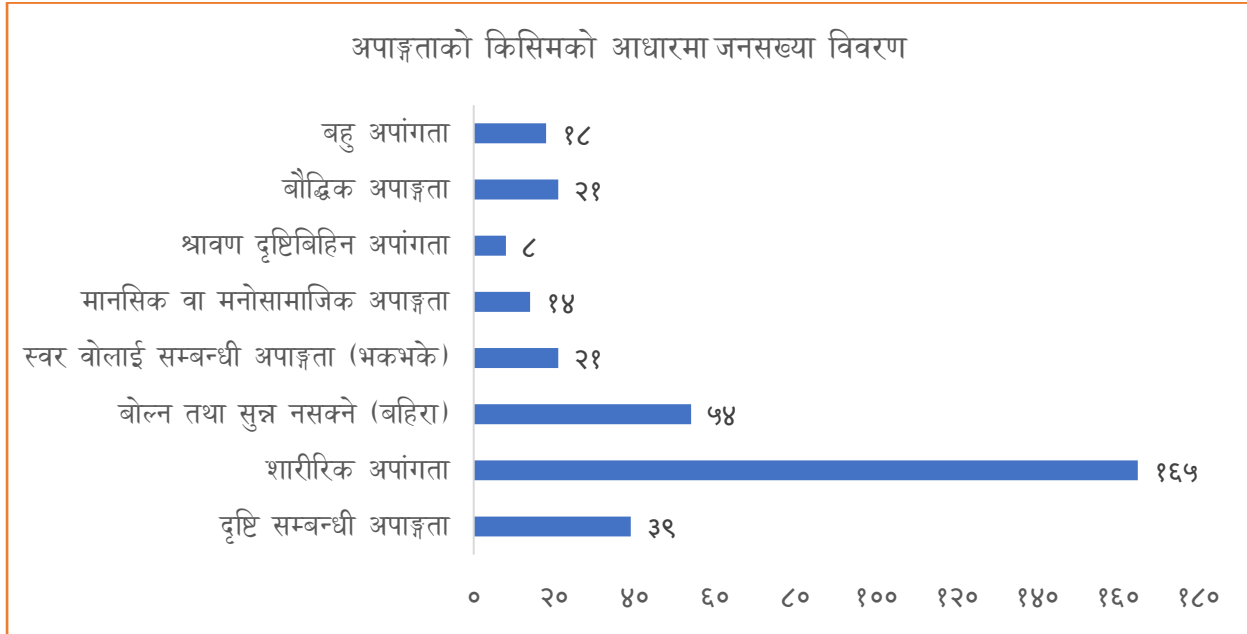
३.१०.१ अपाङ्गताको किसिमको आधारमा विवरण

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा जम्मा ३४० जना अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू रहेकाछन् जसमा ८ किसिमका अपाङ्गता पाइएकोछ । सबैभन्दा धेरै शारीरिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू रहेकाछन् । शारीरिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको सङ्ख्या जम्मा १६५ रहेको देखिन्छ । यस पछि बोलन तथा सुन्न नसक्ने (बहिरा) को सङ्ख्या रहेको देखिन्छ, जसको सङ्ख्या ५४ रहेको देखिन्छ भने दृष्टि सम्बन्धी अपाङ्गता ३९, स्वर बोलाइ सम्बन्धी र बौद्धिक अपाङ्गताको सङ्ख्या २१/२१ रहेको देखिन्छ भने बहु अपाङ्गताहुने १८ जना, मानसिक वा मनोसामाजिक अपाङ्गता हुने १४ जना र श्रवण दृष्टिविहीन अपाङ्गताको सङ्ख्या ८ जना रहेको देखिन्छ । वडागत रूपमा हेर्ने हो भने सबैभन्दा धेरै अपाङ्गता वडा नं. २ मा ७१ जना र वडा नं. ६ मा ७१ जना रहेकाछन् भने सबैभन्दा कम ३० जना वडा नं. १ र ४ मा रहेकाछन् ।

अपाङ्गताको किसिम	वडा नम्बर							जम्मा
	१	२	३	४	५	६	७	
दृष्टि सम्बन्धी अपाङ्गता	४	११	५	२	५	१०	२	३९
शारीरिक अपाङ्गता	१६	२८	३०	७	२१	३९	२४	१६५
बोलन तथा सुन्न नसक्ने (बहिरा)	३	१४	४	१०	५	९	९	५४
स्वर बोलाइ सम्बन्धी अपाङ्गता (भकभके)	१	६	२	४	२	१	५	२१
मानसिक वा मनोसामाजिक अपाङ्गता	१	१	३	२	०	१	६	१४
श्रवण दृष्टिविहीन अपाङ्गता	०	१	०	०	१	३	३	८
बौद्धिक अपाङ्गता	४	९	०	२	४	२	०	२१
बहु अपाङ्गता	१	१	१	३	११	१	०	१८

अपाङ्गताको किसिम	वडा नम्बर							जम्मा
	१	२	३	४	५	६	७	
जम्मा	३०	७१	४५	३०	४९	६६	४९	३४०

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

३.१०.२ अपाङ्गता कार्ड प्राप्त अनुसार जनसङ्ख्या विवरण

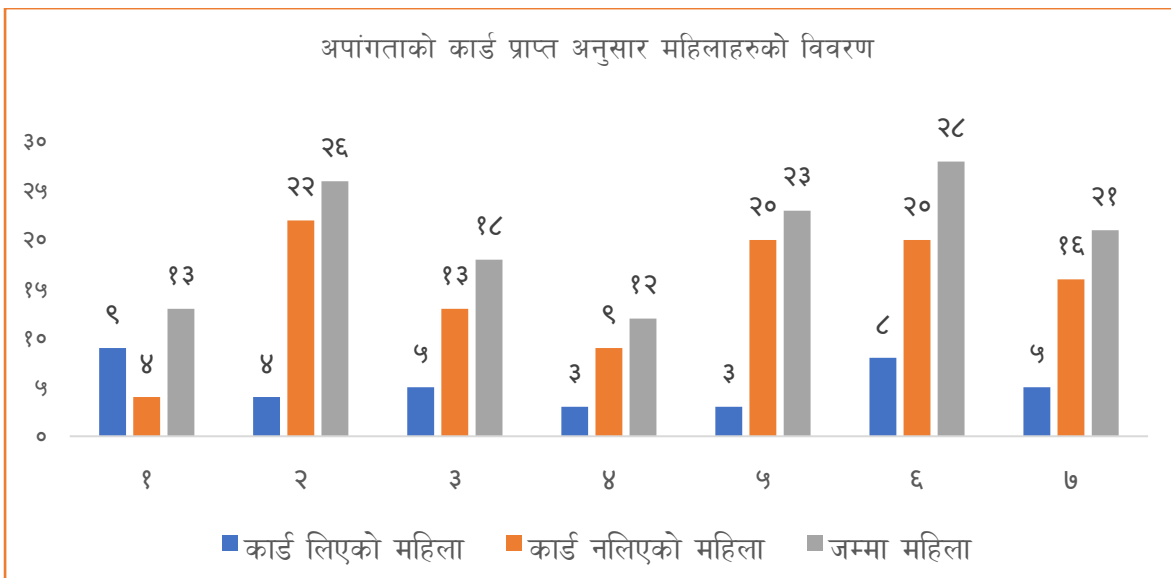
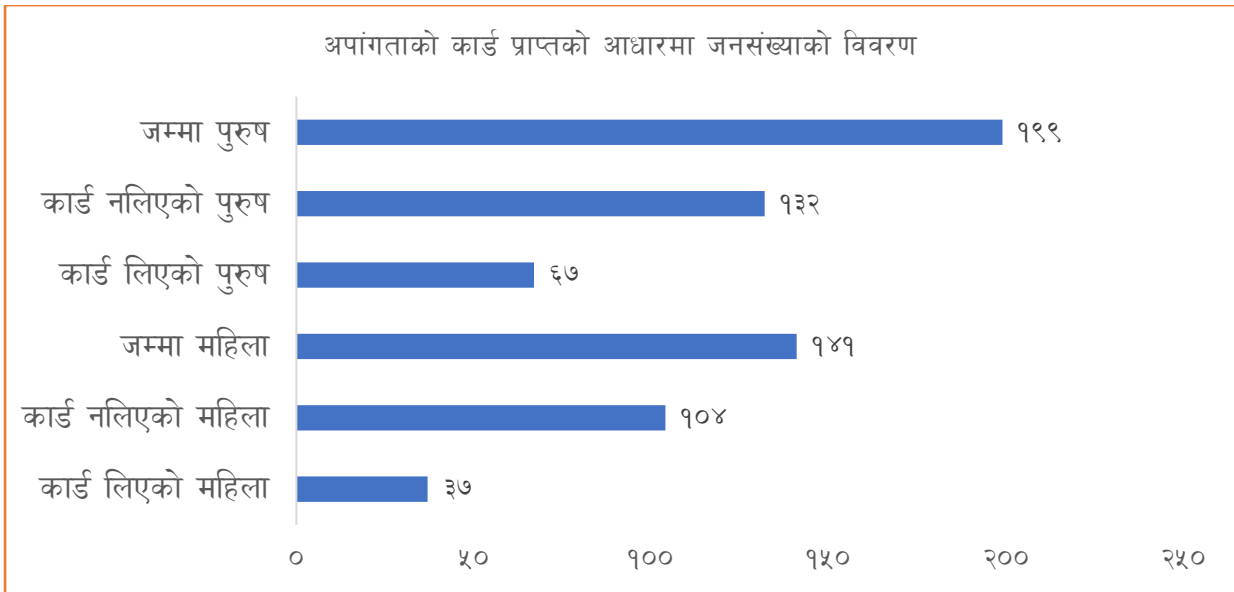
घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा जम्मा ३४० जना अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू रहेका छन्, जसमा १९९ पुरुष र १४१ महिलाको सङ्ख्या रहेको देखिन्छ । तर, अपाङ्गता भएका सबै व्यक्तिहरूले कार्ड लिएको देखिदैन । ६७ पुरुष र ३७ महिलाले मात्र अपाङ्गताको कार्ड लिएको देखिन्छ । यसरी हेर्दा जम्मा १०४ जनाले मात्र अपाङ्गताको कार्ड लिएको छन्, जुन जम्मा अपाङ्गताको ३०.५८ प्रतिशत हुन आँउछ । बाँकी ६९.४२ प्रतिशतले अझै पनि अपाङ्गताको कार्ड लिन बाँकी रहको तथ्याङ्कले देखाउँछ ।

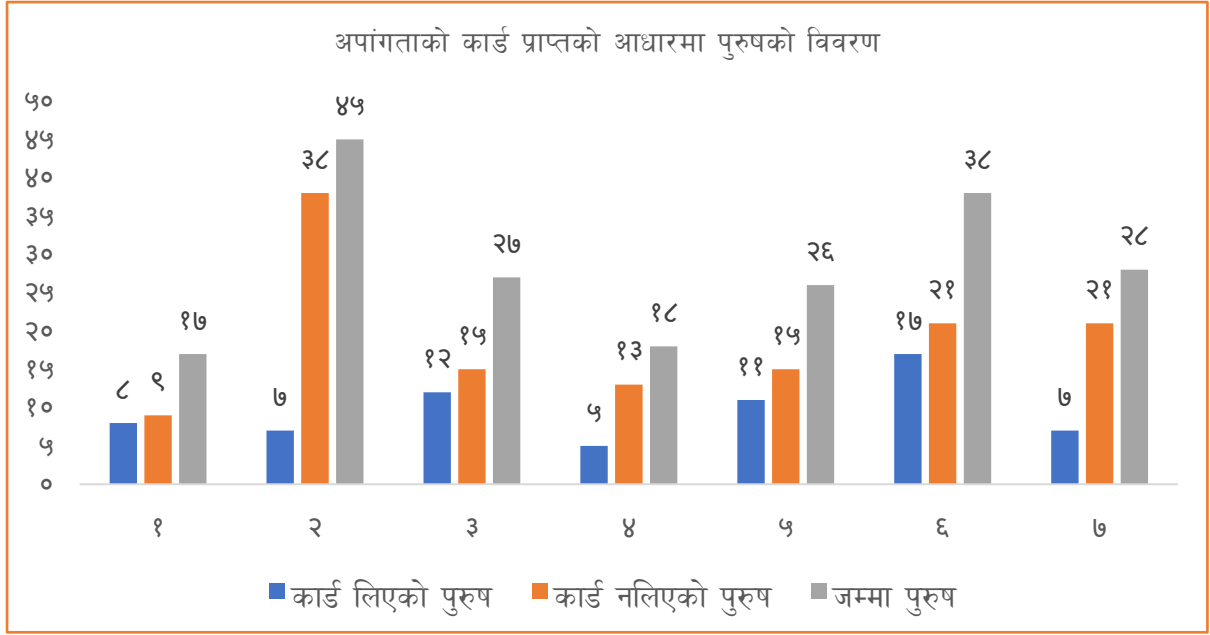
वडा नं.	कार्ड लिएको महिला	कार्ड नलिएको महिला	जम्मा महिला	कार्ड लिएको पुरुष	कार्ड नलिएको पुरुष	जम्मा पुरुष	कुल जम्मा
१	९	४	१३	८	९	१७	३०
२	४	२२	२६	७	३८	४५	७१
३	५	१३	१८	१२	१५	२७	४५
४	३	९	१२	५	१३	१८	३०
५	३	२०	२३	११	१५	२६	४९

वडा नं.	कार्ड लिएको महिला	कार्ड नलिएको महिला	जम्मा महिला	कार्ड लिएको पुरुष	कार्ड नलिएको पुरुष	जम्मा पुरुष	कुल जम्मा
६	८	२०	२८	१७	२१	३८	६६
७	५	१६	२१	७	२१	२८	४९
जम्मा	३७	१०४	१४१	६७	१३२	१९९	३४०

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

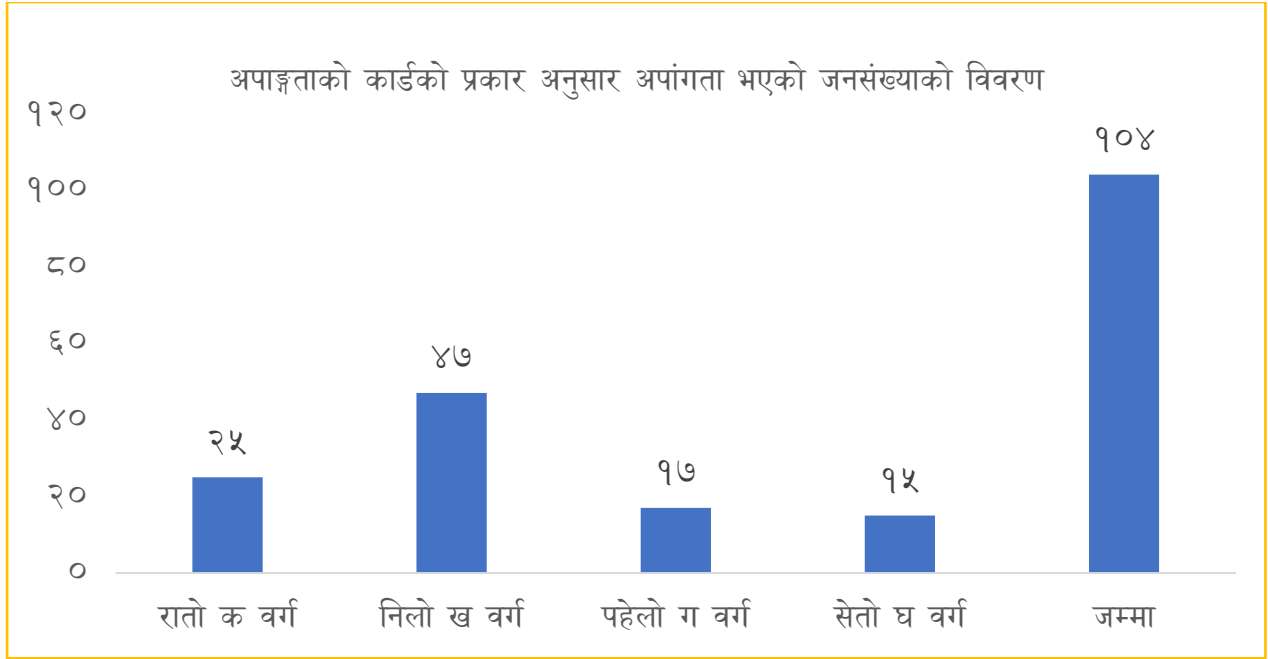

३.१०.३ अपाङ्गताको कार्डको प्रकार अनुसार विवरण

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा जम्मा ३४० जना अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू रहेकाछन् जसमध्ये १०४ जनाले मात्र अपाङ्गताको कार्ड लिएकाछन् । जस अनुसार रातो कार्ड “क” वर्ग अर्थात् पूर्ण अशक्त अपाङ्गता भएकाहरू २५ जना, निलो कार्ड “ख” वर्ग अर्थात् अति अशक्त अपाङ्गता भएकाहरू ४७ जना, पहिलो कार्ड “ग” वर्ग अर्थात् मध्यम अपाङ्गता भएकाहरू १७ जना र सेतो कार्ड “घ” वर्ग अर्थात् सामान्य अपाङ्गता भएकाहरू १५ जनाले मात्र कार्ड लिएको पाइन्छ । यसरी हेर्दा सबैभन्दा धेरै अपाङ्गता हुने निलो कार्ड “ख” वर्ग अर्थात् अति अशक्त अपाङ्गता भएकाहरू देखिन्छन भने सेतो कार्ड “घ” वर्ग अर्थात् सामान्य अपाङ्गता भएकाहरू अरुभन्दा कमदेखिन्छ । वडागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा धेरै २५ जना वडा नं. ६ मा र सबैभन्दा कम वडा नं. ४ मा ८ जना रहेको तथ्याङ्कले देखाउँछ ।

वडा नम्बर	रातो क वर्ग	निलो ख वर्ग	पहेलो ग वर्ग	सेतो घ वर्ग	जम्मा
१	६	५	२	४	१७
२	०	७	२	२	११
३	३	८	३	३	१७
४	३	३	२	०	८
५	७	६	०	१	१४
६	४	१०	८	३	२५
७	२	८	०	२	१२
जम्मा	२५	४७	१७	१५	१०४

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

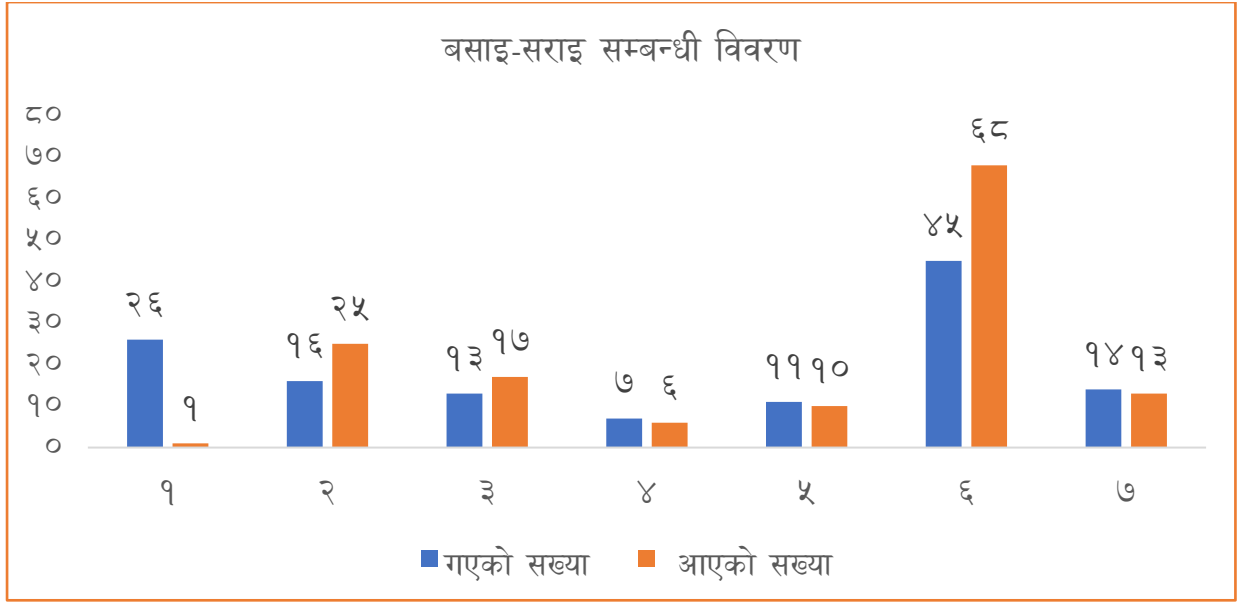

३.११ बसाइ-सराइ सम्बन्धी विवरण

यस गाँउपालिकामा विगत एक वर्षभित्र जम्मा २७२ जनाले बसाइ-सराइ गरेको देखिन्छ जसमा बसाइ सरी आउनेको सङ्ख्या १४० छ भने बसाइ सरी गएको सङ्ख्या १३२ छ । वडागत रूपमा हेर्दा वडा नं. ६ मा सबैभन्दा बढी बसाइ-सराइ भएको देखिन्छ । यो वार्डमा जम्मा १२३ जना बसाइ-सराइ भएको देखिन्छ ।

वडा नं	बसाइ-सराइ		
	गएको सख्या	आएको सख्या	बसाइ-सराइको सख्या
१	२६	१	२७
२	१६	२५	४१
३	१३	१७	३०
४	७	६	१३
५	११	१०	२१
६	४५	६८	११३
७	१४	१३	२७
जम्मा	१३२	१४०	२७२

(स्रोत : गाउँपालिका कार्यालय, २०७७)

३.१२ व्यक्तिगत घटना सम्बन्धी विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७को तथ्याङ्क अनुसार यस गाँउपालिकामा विगत एक वर्षभित्र जम्मा १२५४ वटा घटना दर्ता भएको देखिन्छ, जसमा जन्म दर्ता ७९८, मृत्यु दर्ता १६७, विवाह दर्ता २८० र सम्बन्ध विच्छेदका घटना ९ वटा दर्ता भएको देखिन्छ ।

वडा नं.	जन्म	मृत्यु	बिवाह	सम्बन्ध विच्छेद
१	६५	२३	२७	२
२	८२	२१	३०	१
३	१४२	२९	५४	२
४	१७७	२४	४३	१
५	१३३	१७	३५	३
६	१६६	३५	७४	०
७	३३	१८	१७	०
जम्मा	७९८	१६७	२८०	९

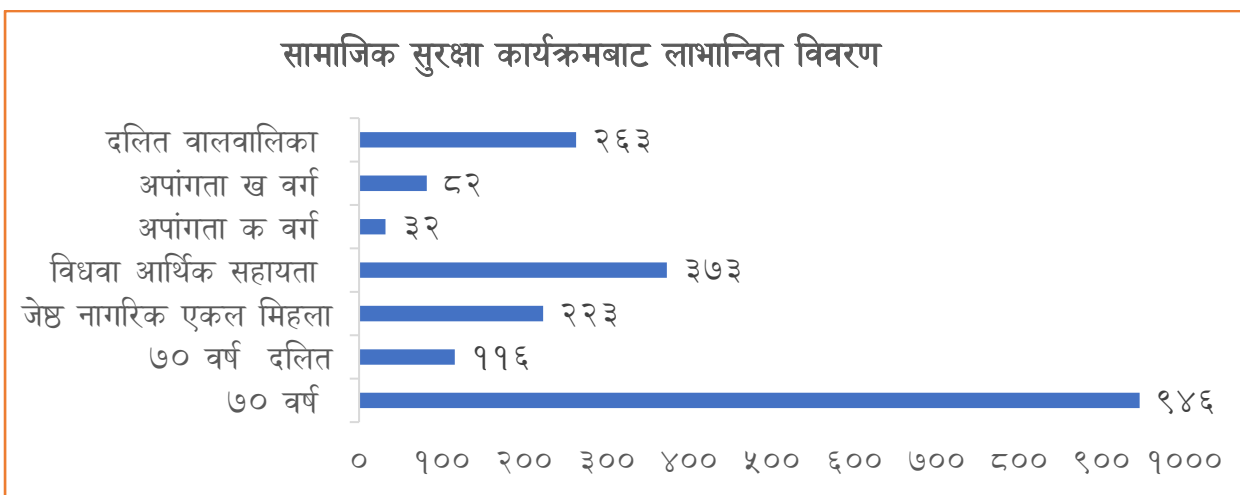
(स्रोत: गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, २०७७)

३.१३ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वित विवरण

दंगीशरण गाँउपालिकाको तथ्याङ्क अनुसार सो गाँउपालिकाको सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट जम्मा २०३५ जना लाभान्वित भएको देखिन्छ जसमा सबैभन्दा धेरै ७० वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका रहेका छन् । ७० वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका ९४६ जना सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वित भएका छन् । यसै गरी विधवाहरू ३७३ जना, दलित बालबालिका २६३ जना, जेष्ठ नागरिक एकल महिला २२३ जना, ७० वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका दलितहरू ११६ जना तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू ११४ जना रहेका छन् । अपाङ्गतामा पनि क वर्गको अपाङ्गता भएका ३२ जना र ख वर्गको अपाङ्गता भएका ८२ जना रहेका छन् ।

वडा न	जेष्ठ नागरिक भत्ता		जेष्ठ नागरिक एकल महिला	विधवा आर्थिक सहायता	अपाङ्गता		दलित बालबालिका	जम्मा
	७० वर्ष	दलित			क वर्ग	ख वर्ग		
१	१०१	९	१९	३७	४	९	३९	२१८
२	१०३	३१	२०	५४	३	८	६९	२८८
३	१५८	१३		६०	६	१९	२३	३१०
४	११५	४	२७	३६	४	९	७	२०२
५	१५७	६	५२	५२	८	९	८	२९२
६	१६१	४३	३६	७६	५	१६	८७	४२४
७	१५१	१०	३८	५८	२	१२	३०	३०१
जम्मा	९४६	११६	२२३	३७३	३२	८२	२६३	२०३५

(स्रोत: गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, २०७७)

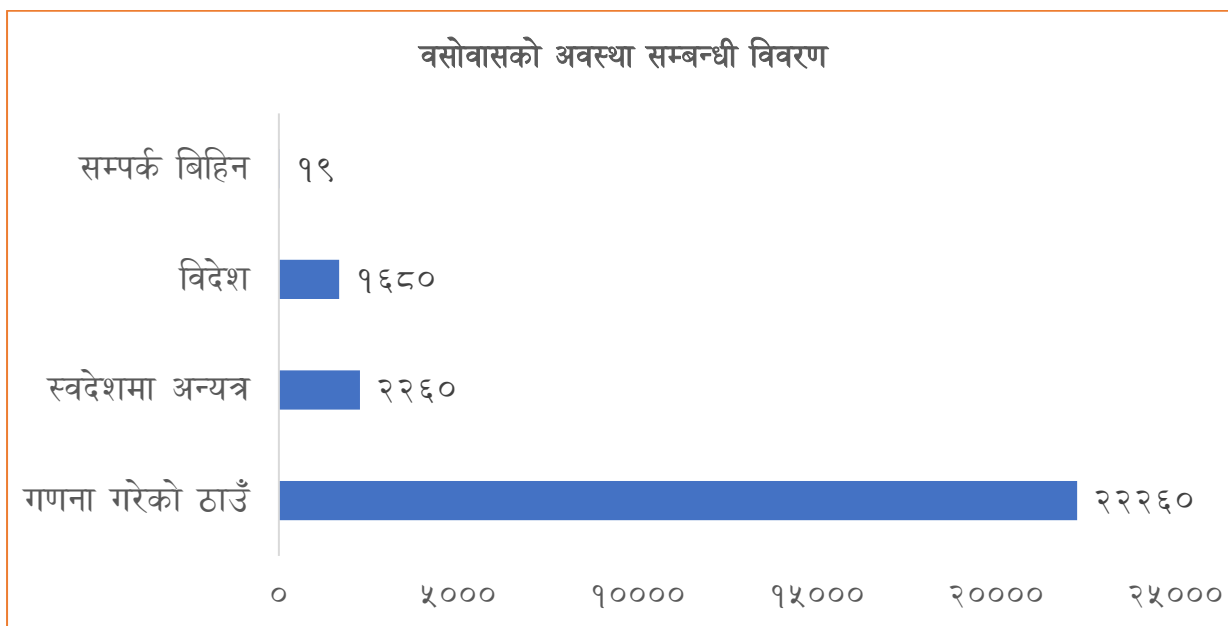

३.१४ वसोवासको अवस्था सम्बन्धी विवरण

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ अनुसार कुल जनसङ्ख्यामध्ये ८४.९ प्रतिशत अर्थात् २२२६० गणना गरेको स्थानमा वसोवास गरेको देखिन्छ | त्यसैगरी, स्वदेशमा अन्यत्र र विदेशमा बसोबास गर्ने जनसङ्ख्या २२६० र १६८० रहेको देखिन्छ | त्यसैगरी दंगीशरण गाउँपालिकामा १९ जना सम्पर्क बिहिन रहेको देखिन्छ | यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमिजिम रहेको देखिन्छ |

वडा नम्बर	गणना गरेको ठाउँ	स्वदेशमा अन्यत्र	विदेश	सम्पर्क बिहिन	जम्मा
१	२२१०	३२०	२३१	४	२७६५
२	२७५१	३९२	३३९	१	३४८३
३	३४८९	३७०	१४०	३	४००२
४	२६४९	३६४	१५२	१	३१६६
५	३५६२	१४७	१८६	३	३८९८
६	३७६८	३३५	४२०	७	४५३०
७	३८३१	३३२	२१२	०	४३७५
जम्मा	२२२६०	२२६०	१६८०	१९	२६२१९
प्रतिशत (%)	८४.९	८.६३	६.४	०.०७	१००

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

३.१४.१ स्वदेश अन्यत्र बसाईको आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउ पालिका बाहेक यस गाँउ पालिकाका बासिन्दाहरू अन्यत्र पनि बसोबास गर्ने गरेको देखिन्छ | गाँउपालिकाभित्रका जम्मा २६२१९

जनसङ्ख्यामध्ये २२६० (जनसङ्ख्या या घरधुरी) हरू अन्यत्र बसोबास गर्ने गरेको देखिन्छ । छिमेकी गाँउ पालिका र नगरपालिकामा बसोबास गर्ने ९६३, काठमाण्डौमा बसोबास गर्ने ६१६, लुम्बिनी प्रदेश बाहिर ६८१ रहेकाछन् ।

वडा नम्बर	छिमेकी पालिका	काठमान्डौ	प्रदेश बाहिर	जम्मा
१	१३५	८०	१०५	३२०
२	२१५	७४	१०३	३९२
३	१५७	११३	१००	३७०
४	२१२	९३	५९	३६४
५	५५	४७	४५	१४७
६	११०	१०५	१२०	३३५
७	७९	१०४	१४९	३३२
जम्मा	९६३	६१६	६८१	२२६०

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

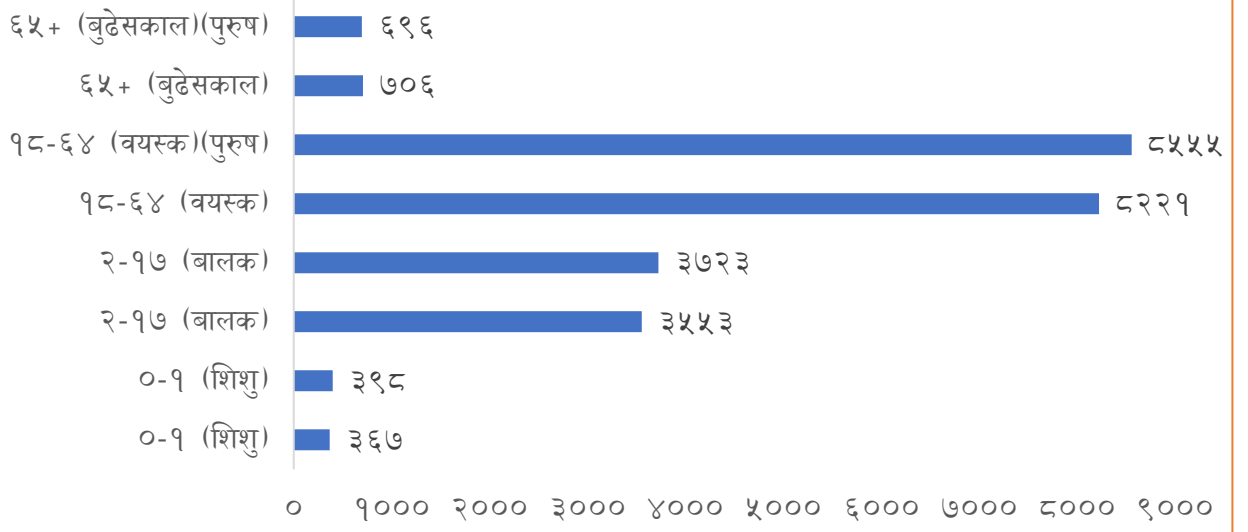
३.१४.२ वडा अनुसार उमेर समूह विवरण

यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका विभिन्न वडामा बसोबास गर्ने विभिन्न उमेर समूहको जनसङ्ख्याको विवरण निम्न अनुसारको रहेको देखिन्छ ।

वडा नम्बर	उमेर समूह								जम्मा
	०-१		१७-Feb		१८-६४		६५ +		
	बालिका	बालक	बालिका	बालक	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	
१	३६	४४	३५८	३८०	८७६	९०८	७१	९२	२७६५
२	५८	५७	४७३	५०५	१०८५	११४४	८७	७४	३४८३
३	४३	५३	५७४	५४७	१२५७	१२९८	११६	११४	४००२
४	५२	४७	४२८	४४७	९७८	१०४६	७९	८९	३१६६
५	६०	५३	५०१	५२१	१२३४	१२९६	१२६	१०७	३८९८
६	६१	६४	६२७	६८४	१४०५	१४४८	११९	१२२	४५३०
७	५७	८०	५९२	६३९	१३८६	१४१५	१०८	९८	४३७५
जम्मा	३६७	३९८	३५५३	३७२३	८२२१	८५५५	७०६	६९६	२६२१९

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७

उमेर समूह विवरण

परिच्छेद ४: आर्थिक अवस्था

४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण

यस दंगीशरण गाँउपालिकाको आर्थिक पक्षको मूल आधार कृषिक्षेत्र नै हो भने सहायक रूपमा बैदेशिक रोजगार रहेको देखिन्छ । यस गाँउपालिका पर्यटन व्यवसायको लागि पनि सम्भावना बाकेको गाँउपालिका रहेको देखिन्छ । यस गाँउपालिकाको २०३२ प्रतिशत मानिसहरू प्रत्यक्ष कृषि पेशामा संलग्न रहेका छन् भने प्रायजसो सबै जनसङ्ख्या कृषिमा आश्रित रहेको पाइएको छ । यस गाँउपालिकाका कृषि बाहेक ज्यालादारी तथा मौसमी रोजगार, व्यापार व्यवसाय, जागिर तथा अन्य सापटीबाट जीविकोपार्जन गर्ने गरेको पाइएको छ । यो गाँउपालिका अन्न बाली र तेल (तोरी सस्यु) उत्पादनको रूपमा अब्बल रहेको देखिन्छ । तोरी बालीको व्यवसायिक उत्पादनमा जोड दिएर आय आर्जन गर्न सकिने सम्भावना छ भने लोपोन्मुख परम्परागत बालीहरूको उत्पादन पनि प्रवर्धन गर्न सकिन्छ । यस गाँउपालिका तराईको क्षेत्र भएको हुदा र क्रमिक रूपमा विस्तार भईरहेको रणनीतिक तथा शहरी सडक सञ्जालका कारण कृषि व्यवसायको बजारीकरण गर्न मद्दत पुग्ने देखिन्छ । यसै गरी पर्यटन तर्फ थारु संग्राहलय तथा संस्कृति लगायत अन्य सम्भावित पर्यटकीय क्षेत्र पहिचान तथा प्रचार प्रसार गरी आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक भित्र्याउन सकिने देखिएको छ ।

यस परिच्छेदमा गाँउपालिकाको पेशा, रोजगारी, कृषि, उद्योग व्यापार तथा व्यवसाय, सहकारी, पर्यटन, बैङ्क तथा वित्तीय संस्था आर्थिक गतिविधि सम्बन्धी विवरणलाई विविध शीर्षकहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

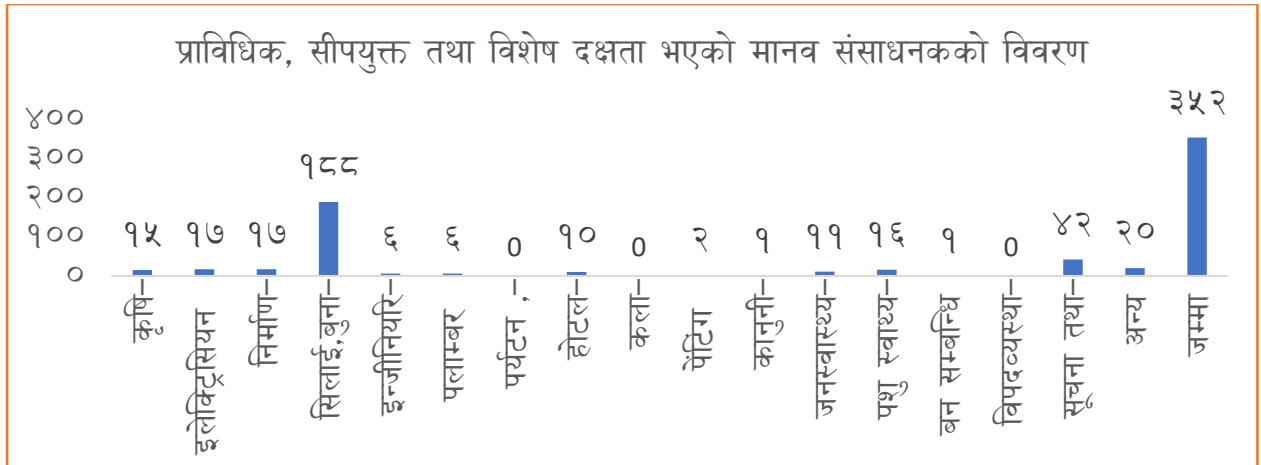
४.१.१ प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएको मानव संसाधनको विवरण

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा प्राविधिक सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएको मानव स्रोतहरूको सङ्ख्या जम्मा ३५२ जना रहेको देखिन्छ । यिनीहरूले कुनै न कुनै तालिम वा सीप सिकेका छन् र गाँउपालिकाको विकासमा महत्त्वपूर्ण योगदान गर्न सक्ने देखिन्छ । ३५२ जनामध्ये सबैभन्दा धेरैले सिलाई, बुनाई, बुटक, श्रिङ्गार, पार्लर आदिको सीप सिकेको जनशक्ति छन् भने, सूचना प्रविधि सम्बन्धी सीप भएको ४२ जना, इलेक्ट्रिसियन र निर्माण सम्बन्धी सीप भएका १७/१७ जना र पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी सीप भएका १६ जना जनशक्ति रहेका देखिन्छन् । यसै गरी कृषि प्राविधिक तालिम तथा अध्ययन गरेका १५ जना, जनस्वास्थ्य सम्बन्धी ११ जना, होटल सम्बन्धी १० जना, इन्जिनियरिङ, अटो मोवाइल र मेकानिक्स तथा प्लम्बर ६/६ जना रहेका छन् भने विपद व्यवस्थापन, कला, पर्यटन, टुर गाईड, ट्राभल र सत्कार सम्बन्धी सीप भएका कुनै पनि दक्ष जनशक्ति यस गाँउपालिकाभित्र रहेका देखिदैनन् ।

तालिम विवरण	वडा नम्बर							जम्मा
	१	२	३	४	५	६	७	
कृषि प्राविधिक तालिम तथा अध्ययन	०	२	५	२	१	०	५	१५
इलेक्ट्रिसियन	०	५	४	३	४	०	१	१७
निर्माण सम्बन्धी	२	६	१	२	०	०	६	१७

तालिम विवरण	वडा नम्बर							जम्मा
	१	२	३	४	५	६	७	
सिलाई, बुनाई, बुटिक, सृंगर, पार्लर आदि	१७	३२	२३	५१	१२	४	४९	१८८
इन्जीनियरिङ्, अटो मोबाइल र मेकानिक्स	०	२	१	१	२	०	०	६
पलाम्बर	१	०	४	०	०	०	१	६
पर्यटन, टुर गाइड, ट्राभेल र सत्कार सम्बन्धि	०	०	०	०	०	०	०	०
होटल सम्बन्धि	०	४	३	०	१	०	२	१०
कला सम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०
पेटिंग	०	१	०	०	०	०	१	२
कानुनी साक्षरता	०	०	१	०	०	०	०	१
जनस्वास्थ्य सम्बन्धि	१	०	१	०	३	२	४	११
पशु स्वास्थ्य सम्बन्धि	२	०	३	४	२	१	४	१६
बन सम्बन्धि	१	०	०	०	०	०	०	१
विपदव्यस्थापन सम्बन्धि	०	०	०	०	०	०	०	०
सूचना तथा प्रविधि	१	६	१	३२	१	०	१	४२
अन्य	५	६	४	१	१	०	३	२०
जम्मा	३०	६४	५१	९६	२७	७	७७	३५२

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

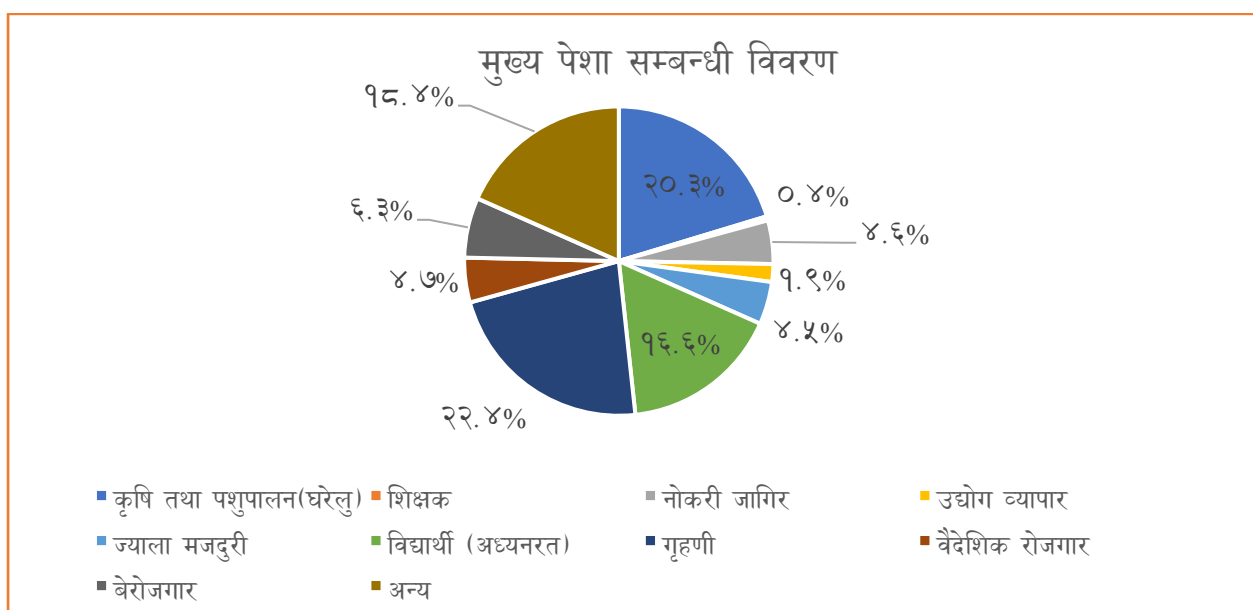
४.१.२ मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा बसोबास गर्ने प्राय जनसङ्ख्याको मुख्य पेशा कृषि तथा पशुपालन रहेको देखिन्छ भने गृहिणीको सङ्ख्या सबैभन्दा धेरै देखिन्छ। कुल जनसङ्ख्याको २२.४० प्रतिशत जनसङ्ख्या गृहिणीको रहेको देखिन्छ भने कुल जनसङ्ख्याको २०.३२ प्रतिशत जनसङ्ख्या कृषि तथा पशुपालनमा आश्रित रहको देखिन्छ। १६.६५ प्रतिशत विद्यार्थीको रहेको

देखिन्छ भने ६.२८ प्रतिशत जनसङ्ख्या बेरोजगार रहेको देखिन्छ । वैदेशिक रोजगारीमा जानेको सङ्ख्या ४.६८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । ज्याला मजदुरी गर्नेको सङ्ख्या ४.४७ प्रतिशत रहेको देखिन्छ भने जागिर खाने ४.५६ प्रतिशत छन् । उद्योगी व्यापारी १.८६ प्रतिशत रहेका छन् । शिक्षक पनि ०.४३ प्रतिशत रहका देखिन्छन् ।

पेशा विवरण	वडा नम्बर							जम्मा	प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६	७		
कृषि तथा पशुपालन	६९२	८१२	८२७	७४३	७४८	६५२	८५४	५३२८	20.32%
शिक्षक	२	४	४०	१०	२१	१०	२६	११३	0.43%
नोकरी जागिर	१६३	१९०	१९५	१४६	१३९	१७४	१८८	११९५	4.56%
उद्योग व्यापार	२३	६९	६१	७६	३६	१०७	११६	४८८	1.86%
ज्याला मजदुरी	६९	१५३	१०४	१२५	१६९	२९६	२५६	११७२	4.47%
विद्यार्थी (अध्ययनरत)	४४७	५३८	७००	५६०	७१५	६९२	७१३	४३६५	16.65%
गृहणी	६२८	४४८	११३	५७६	३	११५	९२४	५८७२	22.40%
वैदेशिक रोजगार	८६	२६२	१५२	६६	२०१	२८२	१७७	१२२६	4.68%
बेरोजगार	१९२	३३४	७२	२४६	२३४	२७४	२९४	१६४६	6.28%
अन्य	४६३	६७३	७१८	६१८	६२२	८९३	८२७	४८१४	18.36%
जम्मा	२७६	३४८	४००	३१६	३८९	४५३	४३७	२६२१	100.00%

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

४.१.३ औसत आम्दानी विवरण

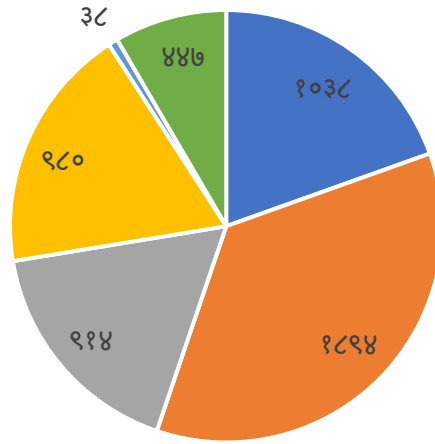
४.१.३.१ परिवारको कृषि बाहेकको पेशामा आधारित औसत वार्षिक आम्दानीको विवरण

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा जम्मा ५३११ घरधुरीहरू बसोबास गर्दछन। उनीहरूको औसत आम्दानीको विश्लेषण गर्दा एक तिहाईभन्दा धेरै अर्थात् ३५.६६ प्रतिशत (१८९४) घरधुरीको वार्षिक आम्दानी ५० हजारदेखि १ लाख ५० हजारसम्म रहकोदेखिन्छ । दोश्रोमा १९.५४ प्रतिशत (१०३८) घरधुरीको वार्षिक आम्दानी ५० हजारभन्दा कमदेखिन्छ । वार्षिक २ लाख ५० हजारदेखि ५ लाखसम्म आम्दानी हुने घरधुरी १८.४५ प्रतिशत (९८०), १ लाख ५० हजारदेखि २ लाख ५० हजारसम्म आम्दानी हुने घरधुरी १७.२ प्रतिशत (९१४) तथा वार्षिक ५ लाखभन्दा बढी आम्दानी हुने घरधुरी जम्मा ३८ रहेको देखिन्छ भने ४४७ घरधुरीको तथ्याङ्क उपलब्ध छैन ।

वडा नं.	५० हजारभन्दा कम	(५०-१५०) हजार	(१५०-२५०) हजार	(२५०-५००) हजार	५०० हजारभन्दा माथि	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	७८	१२५	४८	२२८	३७	५६	५७२
२	१२६	२६२	१२२	१३५	०	६६	७११
३	२५३	२९९	१०५	४३	०	७७	७७७
४	१६६	२३३	१०६	६९	०	३६	६१०
५	१२९	२४७	१८३	२०६	०	५७	८२२
६	१४२	३३८	१८०	१४३	१	११०	९१४
७	१४४	३९०	१७०	१५६	०	४५	९०५
जम्मा	१०३८	१८९४	९१४	९८०	३८	४४७	५३११
प्रतिशत	१९.५४	३५.६६	१७.२	१८.४५	०.७१	८.४१	१००

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

औसत आम्दानी विवरण

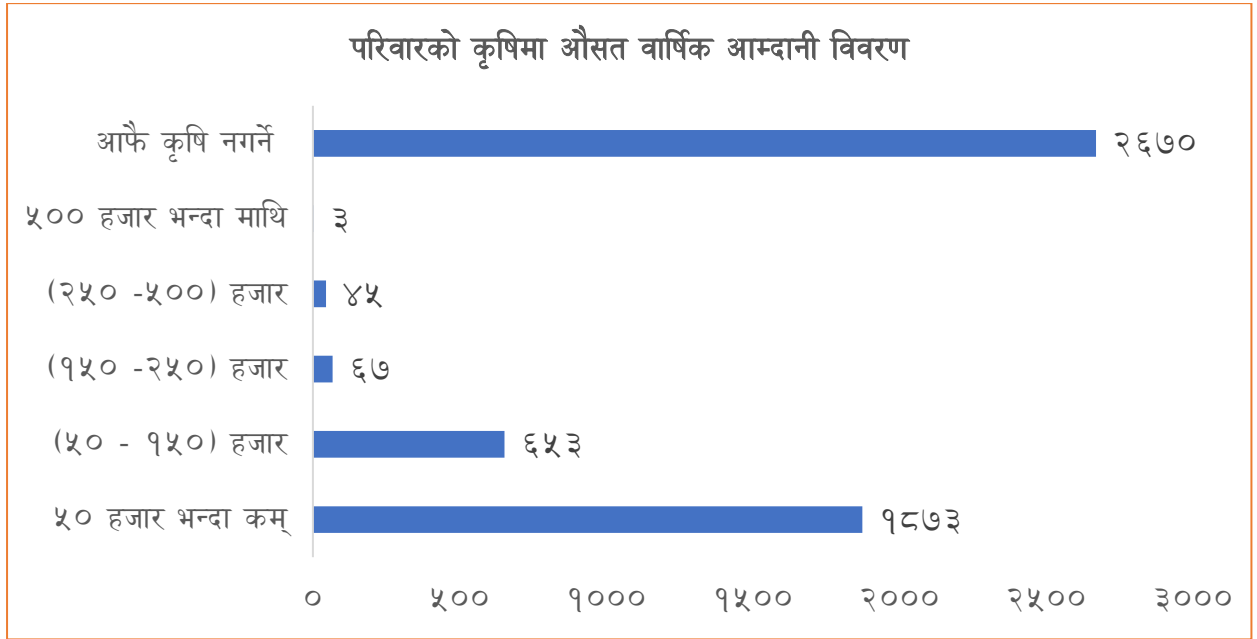
■ ५० हजार भन्दा कम
 ■ (५० - १५०) हजार
 ■ (१५० - २५०) हजार
■ (२५० - ५००) हजार
 ■ ५०० हजार भन्दा माथि
 ■ उपलब्धा नभएको

४.१.३.२ परिवारको कृषिमा औसत वार्षिक आम्दानी विवरण

यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र बसोबास गरी कृषि पेशामा संलग्न घरहरूको सङ्ख्या २६४१ रहेको देखिन्छ । कृषि पेशामा आवद्ध रही कृषिबाट वार्षिक रूपमा आम्दानी गर्नेहरूको तथ्याङ्क विश्लेषण गर्दा वार्षिक ५० हजारभन्दा कम आम्दानी गर्ने १८७३ घरधुरी, ५० हजारदेखि १ लाख १५० हजारसम्म आम्दानी गर्ने ६५३ घरधुरी, १ लाख ५० हजारदेखि २ लाख ५० हजारसम्म आम्दानी गर्ने ६७ घरधुरी, २ लाख ५० हजारदेखि ५ लाखसम्म आम्दानी गर्ने ४५ घरधुरी तथा ५ लाख वा सोभन्दा बढी आम्दानी गर्ने ३ घरधुरीहरू रहेकाछन् । आफैँ कृषि नगर्ने घरधुरीको सङ्ख्या २६७० रहेको देखिन्छ ।

वडा न.	५० हजारभन्दा कम	(५० - १५०) हजार	(१५० - २५०) हजार	(२५० - ५००) हजार	५०० हजारभन्दा माथि	आफैँ कृषि नगर्ने	जम्मा
१	१७४	४१	६	१४	३	३३४	५७२
२	३५९	५६	३	२	०	२९९	७११
३	२६७	१७२	१६	६	०	३९६	७७७
४	२४५	८६	५	४	०	२७०	६१०
५	२६२	१६३	३०	९	०	३५८	८२२
६	२७१	६१	४	८	०	५७०	९१४
७	२९५	७४	३	२	०	५३९	९०५
जम्मा	१८७३	६५३	६७	४५	३	२६७०	५३११

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

४.१.४ औसत खर्च

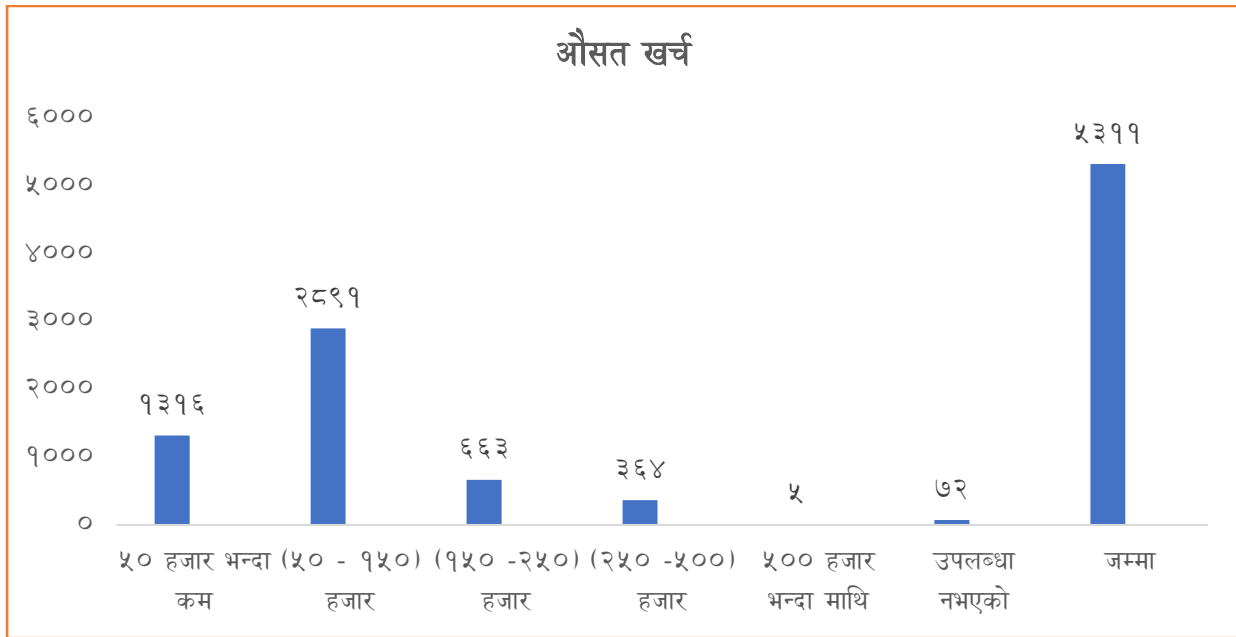
४.१.४.१ परिवारको गैर कृषिमा औसत वार्षिक खर्चको विवरण

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा जम्मा ५३११ घरधुरीहरू बसोबास गर्दछन् । उनीहरूको औसत खर्च गर्ने क्षमताको विश्लेषण गर्दा आधाभन्दा धेरै अर्थात् ५४.४३ प्रतिशत (२८९१) घरधुरीको ५० हजारदेखि १ लाख ५० हजारसम्म खर्च गर्न सक्ने क्षमता रहेको देखिन्छ भने लगभग एक चौथाई अर्थात् २४.७८ (१३१६) घरधुरी वार्षिक ५० हजारभन्दा कम मात्र खर्च गर्न सक्ने क्षमता भएकाछन् । १२.४८ प्रतिशत अर्थात् ६६३ घरधुरीको भने वार्षिक १ लाख ५० हजारदेखि २ लाख ५० हजारसम्म खर्च गर्न सक्ने क्षमता रहेको देखिन्छ । यसै गरी ६.८५ (३६४) घरधुरीको वार्षिक खर्च गर्न सक्ने क्षमता २ लाख ५० हजारदेखि ५ लाखसम्म रहेको देखिन्छ । जम्मा ५ घर मात्र वार्षिक ५ लाखभन्दा माथि खर्च गर्न सक्ने क्षमता भएकाछन् भने ७२ घरधुरीको तथ्याङ्क उपलब्ध छैन ।

वडा नं.	५० हजारभन्दा कम	(५०-१५०) हजार	(१५०-२५०) हजार	(२५०-५००) हजार	५०० हजारभन्दा माथि	उपलब्धा नभएको	जम्मा
१	१४१	२५६	२३	१३९	५	८	५७२
२	९३	४७८	१०२	२८	०	१०	७११
३	२९१	४१०	४५	१०	०	२१	७७७

वडा नं.	५० हजारभन्दा कम	(५०-१५०) हजार	(१५०-२५०) हजार	(२५०-५००) हजार	५०० हजारभन्दा माथि	उपलब्धा नभएको	जम्मा
४	२६७	२६६	५४	१५	०	८	६१०
५	१७१	४५६	१४५	४४	०	६	८२२
६	१७७	४७५	१७४	७५	०	१३	९१४
७	१७६	५५०	१२०	५३	०	६	९०५
जम्मा	१३१६	२८९१	६६३	३६४	५	७२	५३११
प्रतिशत	24.78%	54.43%	12.48%	6.85%	0.09%	1.36%	100.00%

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

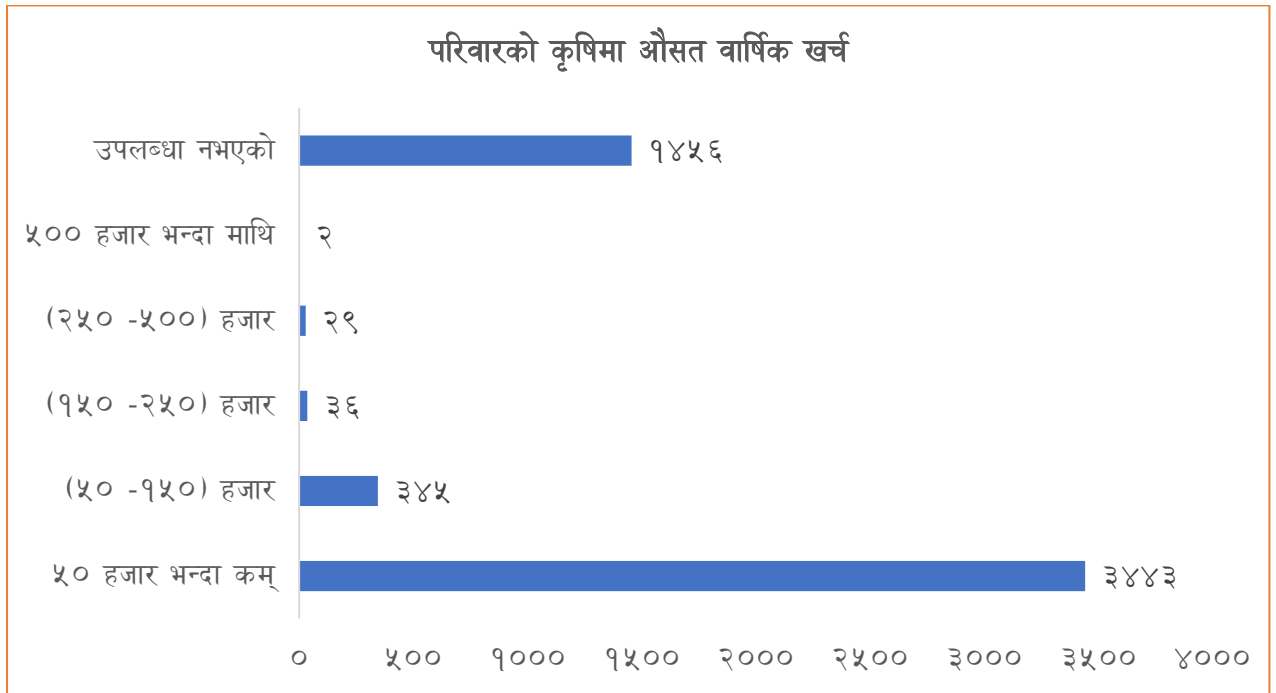

४.१.४.२ परिवारको कृषिमा औसत वार्षिक खर्च

यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र बसोबास गरी कृषि पेशामा संलग्न घरहरूको सङ्ख्या २६४१ रहेको देखिन्छ । कृषि पेशामा आवद्ध रही कृषिमा खर्च गर्ने औषत खर्चहरू विश्लेषण गर्दा यस प्रकार पाईएकोछ । वार्षिक रूपमा कृषि क्षेत्रमा ५० हजारभन्दा कम खर्च ३४४३ घरधुरी, ५० हजारदेखि १ लाख १५० हजारसम्म खर्च गर्ने ३४५ घरधुरी, १ लाख ५० हजारदेखि २ लाख ५० हजारसम्म खर्च गर्ने ३६ घरधुरी, २ लाख ५० हजारदेखि ५ लाखसम्म खर्च गर्ने २९ घरधुरी तथा ५ लाख वा सोभन्दा बढी खर्च गर्ने २ घरधुरीहरू रहेकाछन् । १४५६ घरधुरीको तथ्याङ्क उपलब्ध भएको छैन ।

वडा नम्बर	५० हजारभन्दा कम	(५० - १५०) हजार	(१५० - २५०) हजार	(२५० - ५००) हजार	५०० हजारभन्दा माथि	उपलब्धा नभएको	जम्मा
१	४०४	१९	१३	१७	१	११८	५७२
२	६२६	१४	२	०	०	६९	७११
३	४६९	९०	२	३	०	२१३	७७७
४	४५९	५३	४	४	०	९०	६१०
५	४४५	९२	१०	३	१	२७१	८२२
६	५९३	२६	४	१	०	२९०	९१४
७	४४७	५१	१	१	०	४०५	९०५
जम्मा	३४४३	३४५	३६	२९	२	१४५६	५३११

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

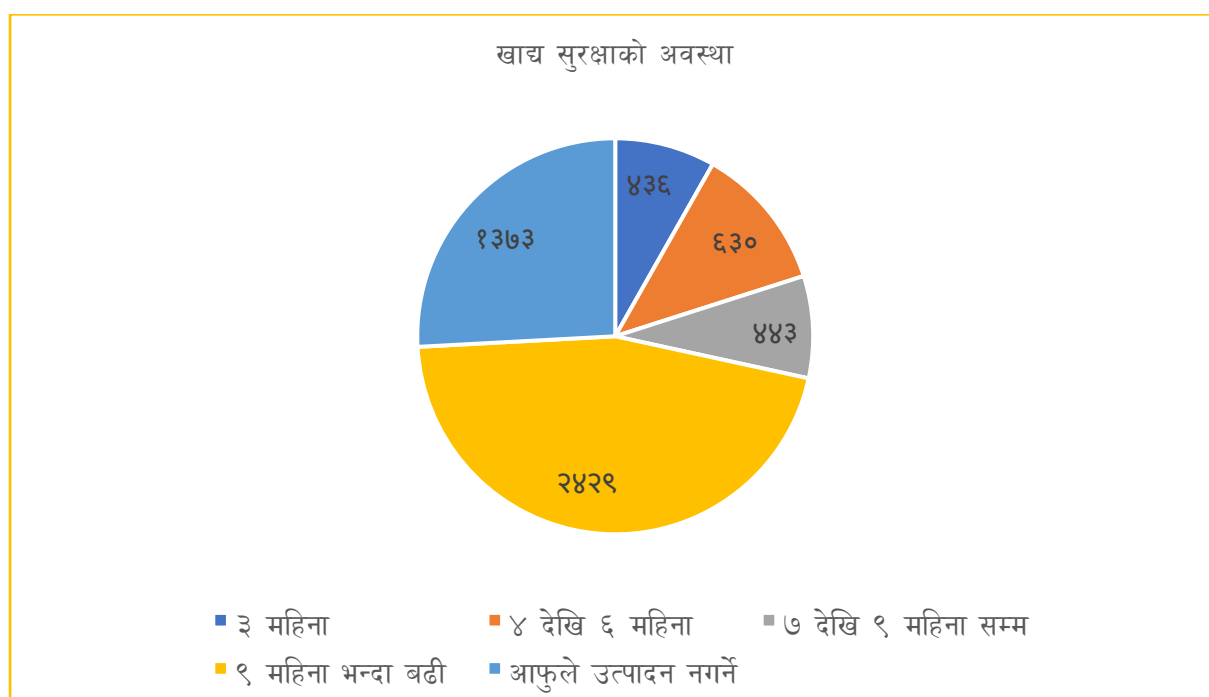

४.१.५ खाधानन् सुरक्षाको अवस्था

खाद्य सुरक्षाका दृष्टिकोणले विश्लेषण गर्दा यस दंगीशरण गाँउपालिकामा लगभग आधाजसो घरधुरी (४५.७३ प्रतिशत) आफ्नो उत्पादनबाट ९ महिनाभन्दा बढी खान पुग्ने रहेकाछन् । ७ महिनादेखि ९ महिनासम्म खान पुग्ने ८.३४ प्रतिशत, ४ देखि ६ महिनासम्म खान पुग्ने ११.८६ प्रतिशत, ३ महिनासम्म खान पुग्ने ८.२ प्रतिशत रहेकाछन् भने आफुले उत्पादन नै नगर्ने एक चौथाइ २५.८५ प्रतिशत घरधुरी रहेकाछन् ।

वडा नं.	३ महिना	४देखि ६ महिना	७देखि ९ महिना सम्म	९ महिनाभन्दा बढी	आफुले उत्पादन नगर्ने	जम्मा
१	३५	९२	३८	३००	१०७	५७२
२	१५४	१८१	९९	२०९	६८	७११
३	६२	६३	४१	४४३	१६८	७७७
४	३	१५	१८	४९९	७५	६१०
५	६६	४१	५२	४००	२६३	८२२
६	७९	९५	९९	३५३	२८८	९१४
७	३७	१४३	९६	२२५	४०४	९०५
जम्मा	४३६	६३०	४४३	२४२९	१३७३	५३११
प्रतिशत	८.२	११.८६	८.३४	४५.७३	२५.८५	१००

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

४.१.६ औद्योगिक कच्चा पदार्थ उत्पादनको अवस्था

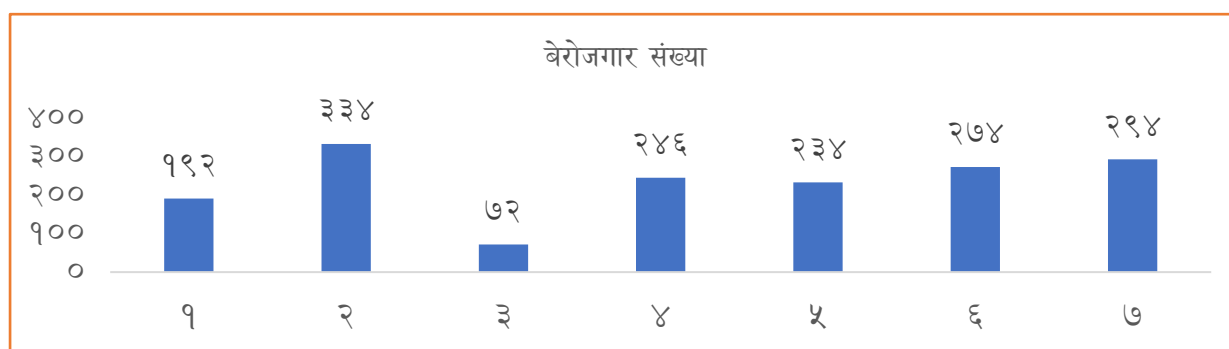
वन जंगलमा आधारित कच्चा पदार्थहरूमा मालमा साल, सिसौ, खयर र बाँस हो । साल, सिसौका काठहरू गाउँपालिकाका साथै अन्य छिमेकी जिल्लाहरूबाट आयात गर्ने गरेको पाइन्छ । गाउँपालिकामा उत्पादीत बाँसको प्रयोग उद्योगको रूपमा भएको पाइँदैन तर कृषकहरूले आफ्नो घरायसी प्रयोगमा अत्यधिकरूपमा प्रयोग गरेको पाइन्छ । गाउँपालिकामा अवस्थित नदी खोलाबाट सामान्य रूपमा गीटि, बालुवा उत्खनन गरेको पाइएको छ ।

४.१.७ बेरोजगार सम्बन्धी विवरण

कुल समावेश जनसङ्ख्याको ६।२०५ सङ्ख्या बेरोजगार रहेको पाइएको छ र भन्दा सबैभन्दा बढी वार्ड नं. २ मा ३३४ जना र सबैभन्दा कम वडा नं. ३ मा ७२ जना रहेका छन् ।

वडा नम्बर	बेरोजगार सङ्ख्या
१	१९२
२	३३४
३	७२
४	२४६
५	२३४
६	२७४
७	२९४
जम्मा	१६४६

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

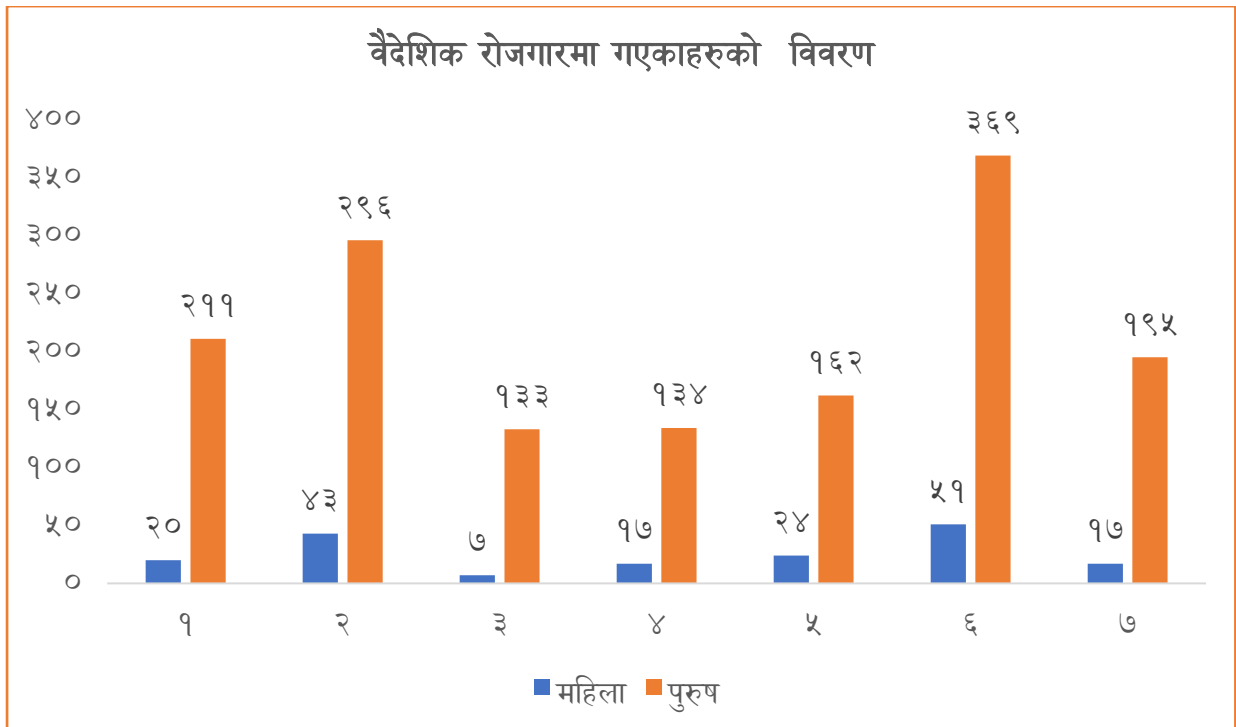

४.१.८ वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाउँपालिकामा विदेश गएका जनसङ्ख्याको विवरण हेर्दा जम्मा १६७९ जना विदेश गएको देखिन्छ । विदेश जाने सङ्ख्या महिलाको तुलनामा पुरुषको निकै नै धेरै रहेको देखिन्छ । विदेश जाने महिलाको सङ्ख्या जम्मा १७९ जना रहेको देखिन्छ भने पुरुषको सङ्ख्या १५०० जना रहेको पाइएको छ । वडागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा धेरै वडा नं. ६ मा रहेको देखिन्छ, जसमा ५१ महिला र ३६९ पुरुष गरी जम्मा ४२० जना रहेका छन् भने सबैभन्दा कम वडा नं. ३ मा रहेका छन् जसमा ७ महिला र १३३ पुरुष गरी जम्मा १४० जना रहेका छन् ।

वडा नम्बर	महिला	पुरुष	जम्मा
१	२०	२११	२३१
२	४३	२९६	३३९
३	७	१३३	१४०
४	१७	१३४	१५१
५	२४	१६२	१८६
६	५१	३६९	४२०
७	१७	१९५	२१२
जम्मा	१७९	१५००	१६७९

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

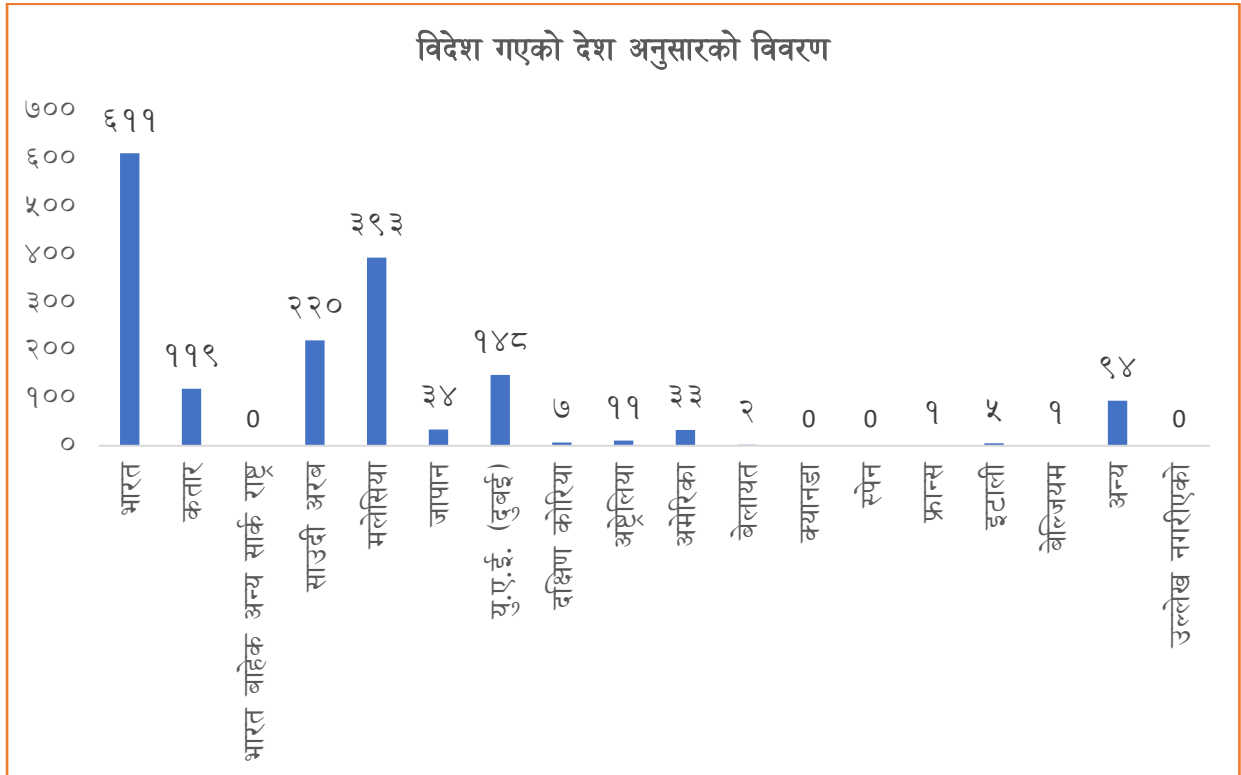
४. १.८.१ विदेश गएको देश अनुसारको विवरण

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाबाट जम्मा १६६९ जना विदेश गएको तथ्याङ्कले देखाउँछ । जसमध्ये छिमेकी देश भारत जानेको सङ्ख्या सबैभन्दा धेरै रहेको देखिन्छ । ६११ जना भारत गएकोदेखिन्छ जसमा महिलाको सङ्ख्या १२२ छ भने दोश्रो बढिमा मलेशियादेखिन्छ, जहाँ ३९३ जना गएको देखिन्छ । यसै गरी २२० जना साउदी अरब, १४८ जना दुबइ, ११९ जना कतार, ३४ जना जापान, ३३ जना अमेरिका, ११ जना अष्ट्रेलिया, ७ जना दक्षिण कोरिया, ५ जना इटाली, २ जना बेलायत र १ जना फ्रान्स मा रहेको देखिन्छ । जम्मा १५०० पुरुष र १७९ महिला विदेश गएको देखिन्छ ।

विदेश गएको देश	महिला	पुरुष	तेस्रो लिङ्गी	जम्मा
भारत	१२२	४८९	०	६११

विदेश गएको देश	महिला	पुरुष	तेस्रो लिङ्गी	जम्मा
कतार	३	११६	०	११९
भारत बाहेक अन्य सार्क राष्ट्र	०	०	०	०
साउदी अरब	५	२१५	०	२२०
मलेसिया	१३	३८०	०	३९३
जापान	५	२९	०	३४
यु.ए.ई. (दुबई)	६	१४२	०	१४८
दक्षिण कोरिया	१	६	०	७
अष्ट्रेलिया	१	१०	०	११
अमेरिका	४	२९	०	३३
बेलायत	०	२	०	२
क्यानडा	०	०	०	०
स्पेन	०	०	०	०
फ्रान्स	०	१	०	१
इटाली	१	४	०	५
बेल्जियम	०	१	०	१
अन्य	१८	७६	०	९४
उल्लेख नगरीएको	०	०	०	०
जम्मा	१७९	१५००	०	१६७९

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

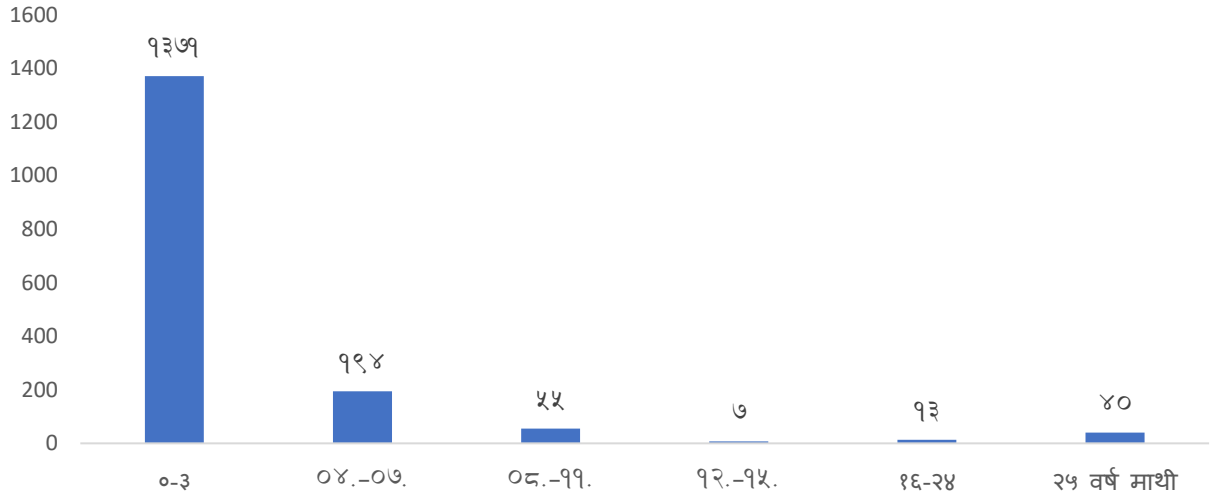
४.१.८.२ विदेश गएको अवधिको आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाबाट जम्मा १६८० जना विदेशमा रहेका देखिन्छन् । उनीहरूको विदेशमा बसोबासको अवधि अनुसार विश्लेषण गर्दा तीनवर्ष सम्मको अवधि विदेशमा बस्ने जनसङ्ख्याको सङ्ख्या सबैभन्दा बढी रहेको देखिन्छ । जम्मा जनसङ्ख्यामध्ये १३७१ जना तीनवर्ष सम्मको अवधिसम्म विदेशमा बसोबास गर्नेदेखिएको छ भने चारदेखि सात वर्षसम्म बसोबास गर्नेको सङ्ख्या १९४, आठदेखि एघार वर्षसम्म बसोबास गर्ने ५५ जना रहेको देखिन्छ । यसै गरी २५ वर्षभन्दा माथि विदेशमा बसोबास गर्नेको सङ्ख्या ३९ जना रहेको देखिन्छन् ।

वडा नम्बर	०-३	०४.-०७.	०८.-११.	१२.-१५.	१६-२४	२५ वर्ष माथी	जम्मा
१	१९९	२०	२	४	४	२	२३१
२	२९३	४२	१	०	३	०	३३९
३	१०९	१२	१७	२	०	०	१४०
४	११०	३४	६	०	०	२	१५२
५	१६८	१५	१	०	२	०	१८६
६	३७१	३३	१५	०	१	०	४२०
७	१२१	३८	१३	१	३	३६	२१२
जम्मा	१३७१	१९४	५५	७	१३	४०	१६८०

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

विदेश गएको अवधिको आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

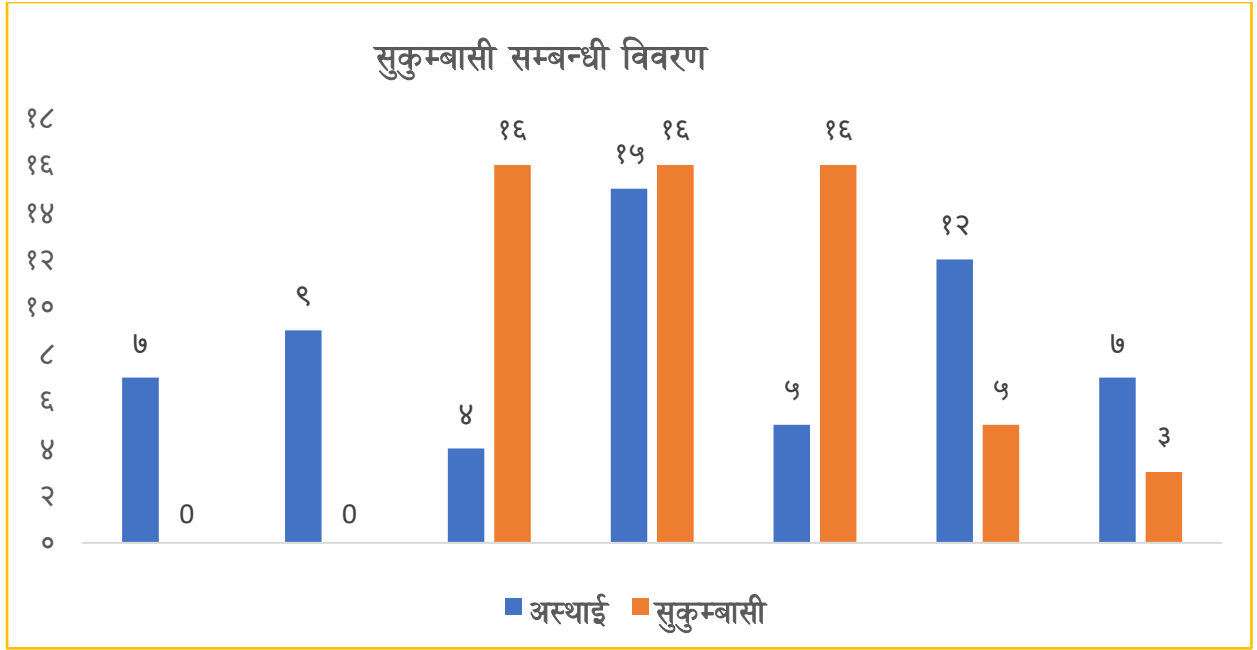

४.१.१३ सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा जम्मा ५६ घर सुकुम्बासी रहेकाछन् । वडा नं. ३, ४ र ५ मा १६/१६ घर, वडा नं. ६ मा ५ घर, वडा नं. ७ मा ३ घर सुकुम्बासीहरू रहेकाछन् भने वडा नं. १ र २ मा कुनैपनि सुकुम्बासीहरू छैनन् । यसै गरी यस गाँउपालिकाभित्र अस्थायी बसोबास गर्ने जम्मा ५९ घरधुरी रहेकाछन् ।

वडा नम्बर	अस्थायी	स्थायी	सुकुम्बासी	जम्मा
१	७	५६५	०	५७२
२	९	७०२	०	७११
३	४	७५७	१६	७७७
४	१५	५७९	१६	६१०
५	५	८०१	१६	८२२
६	१२	८९७	५	९१४
७	७	८९५	३	९०५
दंगीशरण	५९	५१९६	५६	५३११
प्रतिशत (%)	१.१२	९७.८३	१.०५	१००.

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

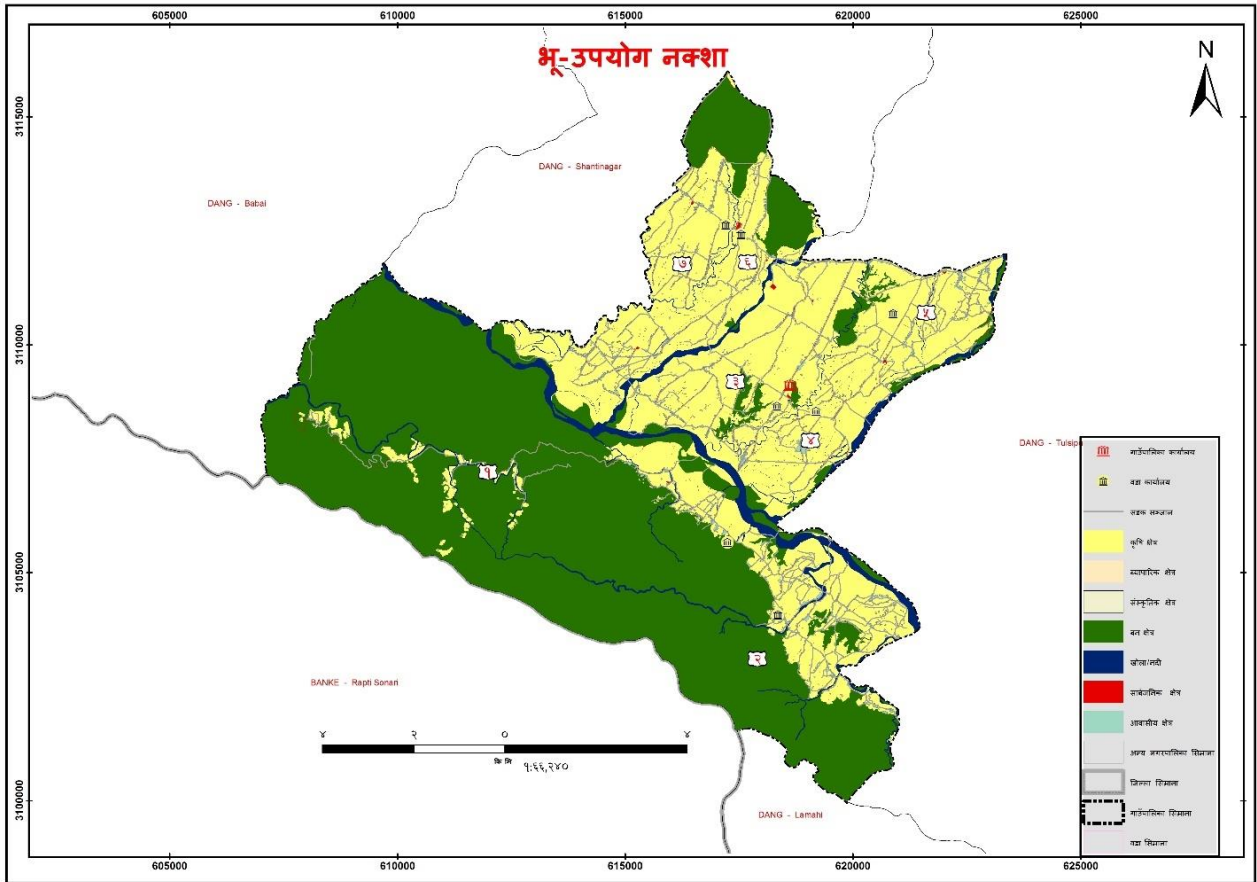
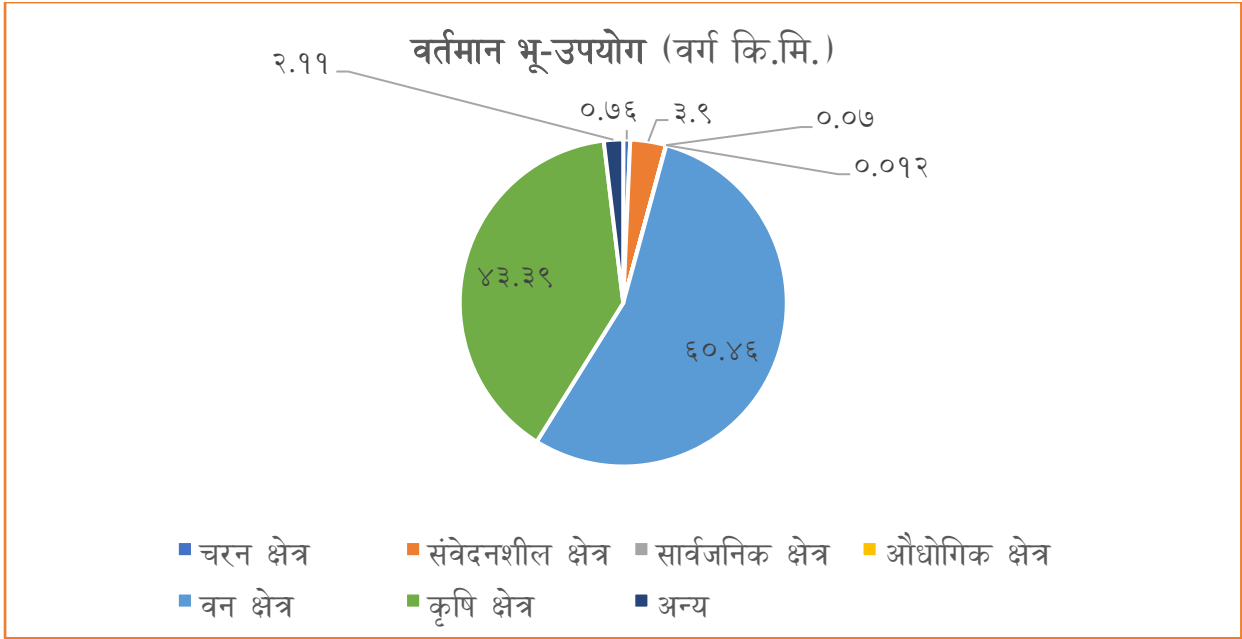
४.२ भूउपयोग तथा स्वमित्व

४.२.१ वर्तमान भूउपयोग

नापी कार्यालयले उपलब्ध गराएको तथ्याङ्क अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा ११०.६५ वर्ग कि.मि. जमिन रहकोदेखिन्छ, जसमध्ये आधाभन्दा धेरै ६०.४६ वर्ग कि.मि. (५४.६३ प्रतिशत) वन क्षेत्रले ओगटेकोछ । कृषि क्षेत्रले ओगटेको जमिन ४३.३९ वर्ग कि.मि. (३९.२३ प्रतिशत) रहेको देखिन्छ । संवेदनशील क्षेत्रले ३.५३ प्रतिशत जमिन ओगटेकोछ । सार्वजनिक र औद्योगिक क्षेत्रले आगटेको जमिन नगन्य मात्रामा रहेको देखिन्छ ।

भूमिको प्रकार	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	प्रतिशत (%)
चरन क्षेत्र	०.७६	०.६८
संवेदनशील क्षेत्र	३.९०	३.५३
सार्वजनिक क्षेत्र	०.०७	०.०९६
औद्योगिक क्षेत्र	०.०१२	०.०१२
वन क्षेत्र	६०.४६	५४.६३
कृषि क्षेत्र	४३.३९	३९.२३
अन्य	२.११	१.९
जम्मा	११०.७०	१००.

(स्रोत : नापी कार्यालय)

४.२.२ घरपरिवारमा महिलाको नाममा भएको घरजग्गाको स्वामित्वको आधारमा विवरण

दंगीशरण गाउँपालिकाको घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ अनुसार परिवारमा महिलाको नाममा घरपरिवारको स्वामित्वको आधारमा विवरण हेर्दा कुल घरधुरीमध्ये महिलाको नाममा घर भएको ८१ घरधुरी, जागामात्र भएको १०५५ घरधुरी र घरजग्गा दुवै भएको ७०० घरधुरी देखिन्छ | वडागत रूपमा देहाय बमोजिम तथ्याङ्क रहेको देखिन्छ |

परिवारमा महिलाको नाममा घर, जग्गाको विवरण						
वडा नं.	घर मात्र भएको	जागा मात्र भएको	घर जग्गा दुवै भएको	घर र जग्गा दुवै नभएको	जम्मा	
१	४	१४६	४०	३८२	५७२	
२	४	१३६	८०	४९१	७११	
३	२	१८०	१०३	४९२	७७७	
४	९	१६२	४८	३९१	६१०	
५	२३	९६	१२६	५७७	८२२	
६	२०	१५६	१२८	६१०	९१४	
७	१९	१७९	१७५	५३२	९०५	
जम्मा	८१	१०५५	७००	३४७५	५३११	
प्रतिशत(%)	१.५२	१९.८६	१३.१८	६५.४४	१००.	

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

४.३ कृषि तथा पशु विकास

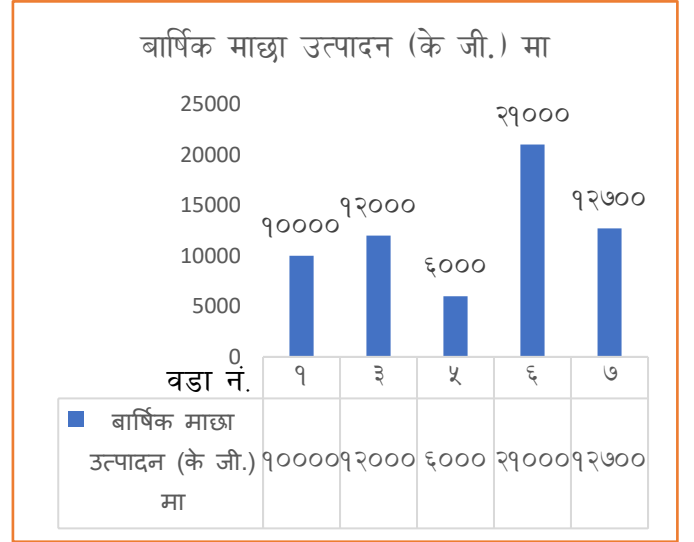
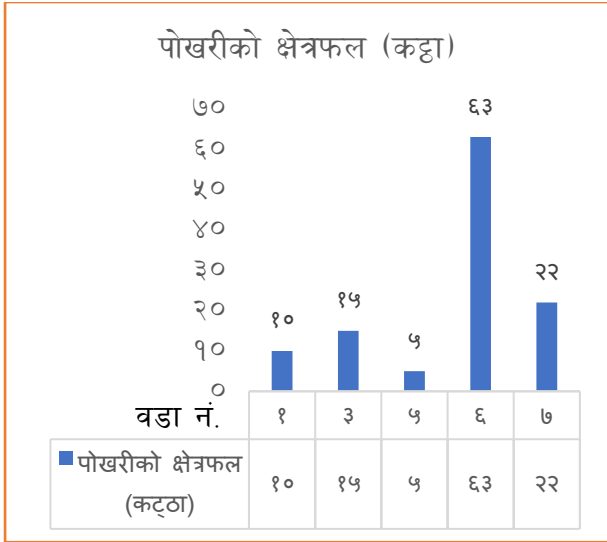
४.३.१ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धी विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण अनुसार यस गाँउपालिकाभित्र जम्मा ९ वटा पोखरीमा माछापालन गरेको पाइन्छ । जसमध्ये ३ वटा निजी पोखरी, ५ वटा सामुदायिक पोखरी र एउटा साझेदारी रूपमा सञ्चालन भएको पोखरी रहेका छन् । यी ९ वटा पोखरीले ओगटेको जम्मा क्षेत्रफल ११५ कठ्ठा रहेको देखिन्छ । यी ९ वटा पोखरीबाट वार्षिक ६१७०० के.जी. माछा उत्पादन हुने गरेको पाइन्छ । वडागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा धेरै वडा नं. ६ मा रहेका पोखरीहरूको जम्मा क्षेत्रफल ६३ कठ्ठा रहेको देखिन्छ ।

वडा नम्बर	पोखरी रहेको स्थान	पोखरीको क्षेत्रफल (कठ्ठा)	वार्षिक उत्पादन (के.जी.) मा	माछा (के)	स्वामित्व (कोसंग)	माछा पोखरी सञ्चालकको नाम
1	बाँकी	10	10000		निजि	डम्बर बहादुर बस्नेत
3	चखौरा	15	12000		निजि	
5	मिरौली	5	6000		निजि	ज्योति प्रसाद चौधरी

6	लेटार	3	3000	सामुदायिक	विनोद राणा
6	लेटार	60	18000	सामुदायिक	विनोद राणा
7	चिमी	10	9000	सामुदायिक	
7	चिमी	2	500	सामुदायिक	
7	सुजनिया	4	1500	सामुदायिक	
7	बोकटि	6	1700	साझेदारी	मदन गिरि/गणेश खड्का
	जम्मा	115	61700		

(स्रोत संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

४.३.२ सिँचाइ सुविधाको उपलब्धता विवरण

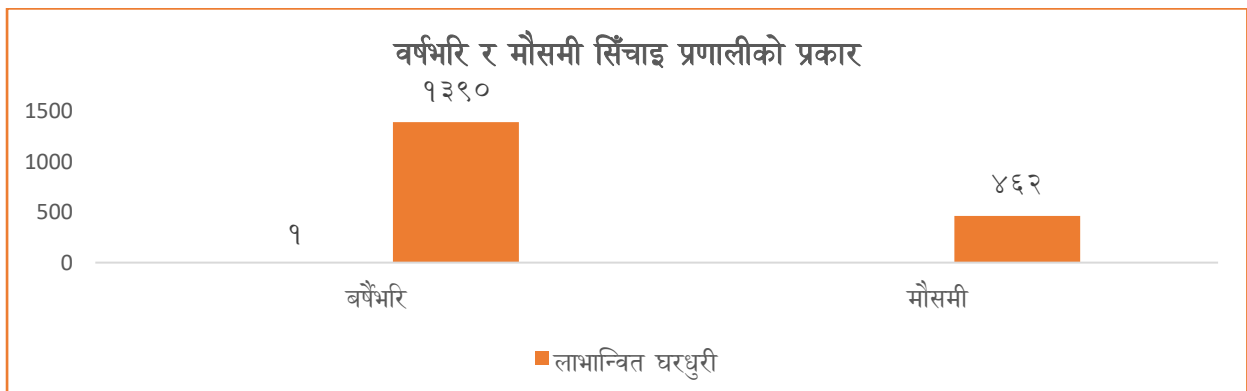
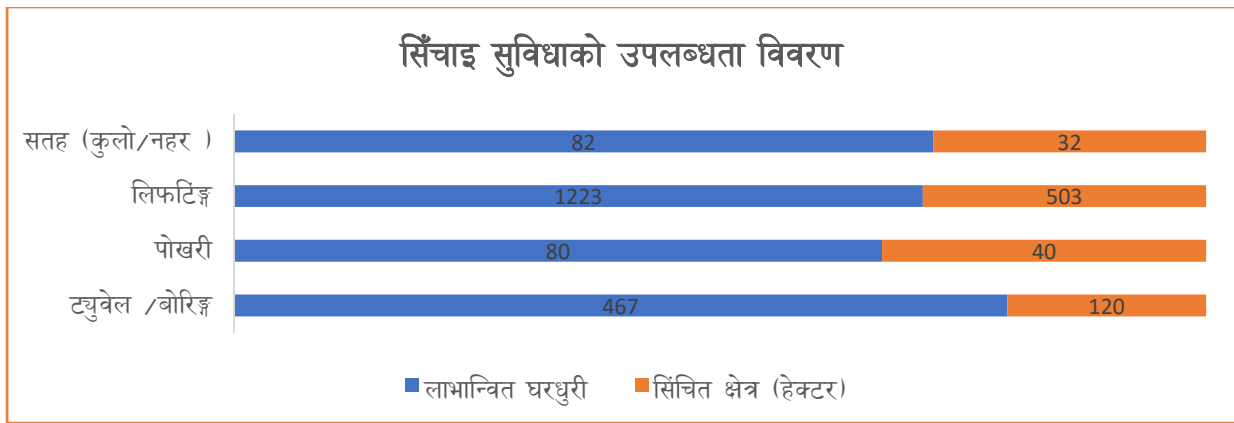
घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाका १९७३ घरधुरीका १५२५ हेक्टर जमिनमा सिँचाइ सुविधा उपलब्ध भएको देखिन्छ । जसमध्ये सतह सिँचाइ (कुलो नहर)बाट ८२ घरधुरीको ८०० हेक्टर, लिफ्टिड प्रविधिबाट १२२३ घरधुरीको ५०३ हेक्टर, पोखरीबाट ८० घरधुरीको ४० हेक्टर र ट्यबेल/वारिडबाट ४६७ घरधुरीको १२० हेक्टरमा सिँचाइ सुविधा पुगेको देखिन्छ भने वर्ष भरी नै सिँचाइ सुविधा भएका १३९० घरधुरीहरू छन्, जसले वर्षभरी ५७३ हेक्टरमा सिँचाइ सुविधाको उपभोग गर्दछन् भने बाँकी ४६२ घरधुरीहरू मौसमी सिँचाइमा भर पर्नु परेकोछ । मौसमी सिँचाइको भरबाट सिंचित हुने जमिनको क्षेत्रफल ९२२ हेक्टर रहेको देखिन्छ । जम्मा २३ वटा सिँचाइ प्रणालीमा १६ वटा वर्षभरि नै सुविधा दिन सक्ने खालका छन् भने बाँकी ७ वटा मौसमी प्रकृतिको रहेका छन् ।

वडा नम्बर	सिँचाइ सुविधा वा आयोजनाको नाम	सिँचाइको किसिम	सिँचाइको उपलब्धता	सिँचाइको माध्यम	सिंचित क्षेत्र	लाभान्वित घरधुरी
-----------	-------------------------------	----------------	-------------------	-----------------	----------------	------------------

					(हेक्टर)	
१	छार्कत्ता कुलो	कुलो/नहर	मौसमी	कुलो	२२	४५
१	गनारी लिफ्टिंग	लिफ्टिङ्ग	वर्षेभरि	पाइप	१३	३५
१	छार्कत्ता लिफ्ट सिंचाइ	लिफ्टिङ्ग	वर्षेभरि	पाइप	११	४३
१	गोल टाकुरी लिफ्ट सिंचाइ	लिफ्टिङ्ग	वर्षेभरि	पाइप	१०	४०
२	सिमल्कुना लिफ्ट सिंचाइ	लिफ्टिङ्ग	वर्षेभरि	पाइप	१३	३६
२	सरुवाडाडा	लिफ्टिङ्ग	वर्षेभरि	पाइप	६	२९
२	कलंगखोला सिंचाइ कुलो	कुलो/नहर	मौसमी	पाइप	१०	३७
२	सरुवाडाडा	ट्युवेल/बोरिङ्ग	वर्षेभरि	पाइप	१०	५२
३	चखौरा लिफ्ट सिंचाइ	लिफ्टिङ्ग	वर्षेभरि	पाइप	७०	१२०
३	रावतगाउँ लिफ्ट सिंचाइ	लिफ्टिङ्ग	वर्षेभरि	कुलो	५०	१००
३	एकली लिफ्ट सिंचाइ	लिफ्टिङ्ग	वर्षेभरि	कुलो	५०	२२
३	हेकुली लिफ्ट सिंचाइ	लिफ्टिङ्ग	वर्षेभरि	कुलो	३०	१००
४	बैबंग दबरा सिंचाइ	ट्युवेल/बोरिङ्ग	वर्षेभरि	पाइप	३०	२००
४	मौलि लिफ्ट सिंचाइ	लिफ्टिङ्ग	मौसमी	कुलो	५०	३००
५	विकासनगर लिफ्ट सिंचाइ	लिफ्टिङ्ग	वर्षेभरि	पाइप	६०	२००
५	पिप्रहवा लिफ्ट सिंचाइ	लिफ्टिङ्ग	वर्षेभरि	कुलो	५०	१००
५	सलौरा कुलो	अन्य	मौसमी	कुलो	८००	४५
६	लेटार ताल	लिफ्टिङ्ग	वर्षेभरि	पाइप	१००	१५०
६	लेटार ताल	ट्युवेल/बोरिङ्ग	मौसमी	पाइप	२०	३४

वडा नम्बर	सिँचाइ सुविधा वा आयोजनाको नाम	सिँचाइको किसिम	सिँचाइको उपलब्धता	सिँचाइको माध्यम	सिंचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
७	बुट्टीपुर बोकटि	ट्युवेल/बोरिङ्ग	वर्षेभरि	पाइप	४०	१०५
७	बाका	ट्युवेल/बोरिङ्ग	वर्षेभरि	पाइप	४०	१००
७	बनहारया	पोखरी	मौसमी	कुलो	२०	५०
७	डाबरि	पोखरी	मौसमी	कुलो	२०	३०
जम्मा					१५२५	१९७३

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

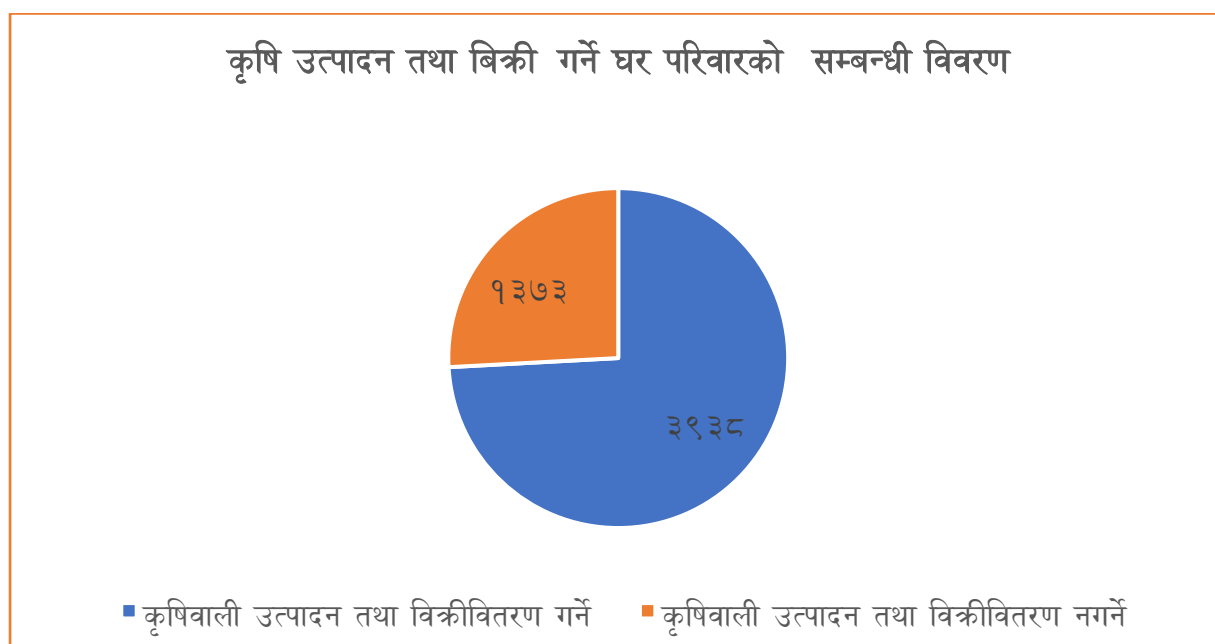
४.३.४ कृषि उत्पादन तथा बिक्री गर्ने घर परिवारको सम्बन्धी विवरण

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा आफ्नो कृषि उत्पादन बिक्रीबिक्री गर्ने घरधुरीहरूको सङ्ख्या तिन चौथाइ रहेको देखिन्छ । गाँउपालिकाका जम्मा ५३११ घरधुरीमध्ये ३९८३ (७४.१५ प्रतिशत) घरधुरीले कृषिबाली उत्पादन तथा बिक्री वितरण गर्ने गरेको पाइन्छ भने बाँकी

एकचौथाई (२५.८५ प्रतिशत) घरधुरीले आफ्नो कृषिबाली उत्पादन तथा बिक्री वितरण गर्ने गरेका देखिँदैन् ।

वडा नम्बर	कृषिबाली उत्पादन तथा बिक्री वितरण गर्ने	कृषिबाली उत्पादन तथा बिक्री वितरण नगर्ने	जम्मा
१	४६५	१०७	५७२
२	६४३	६८	७११
३	६०९	१६८	७७७
४	५३५	७५	६१०
५	५५९	२६३	८२२
६	६२६	२८८	९१४
७	५०१	४०४	९०५
जम्मा	३९३८	१३७३	५३११
प्रतिशत	७४.१५%	२५.८५%	१००.००%

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

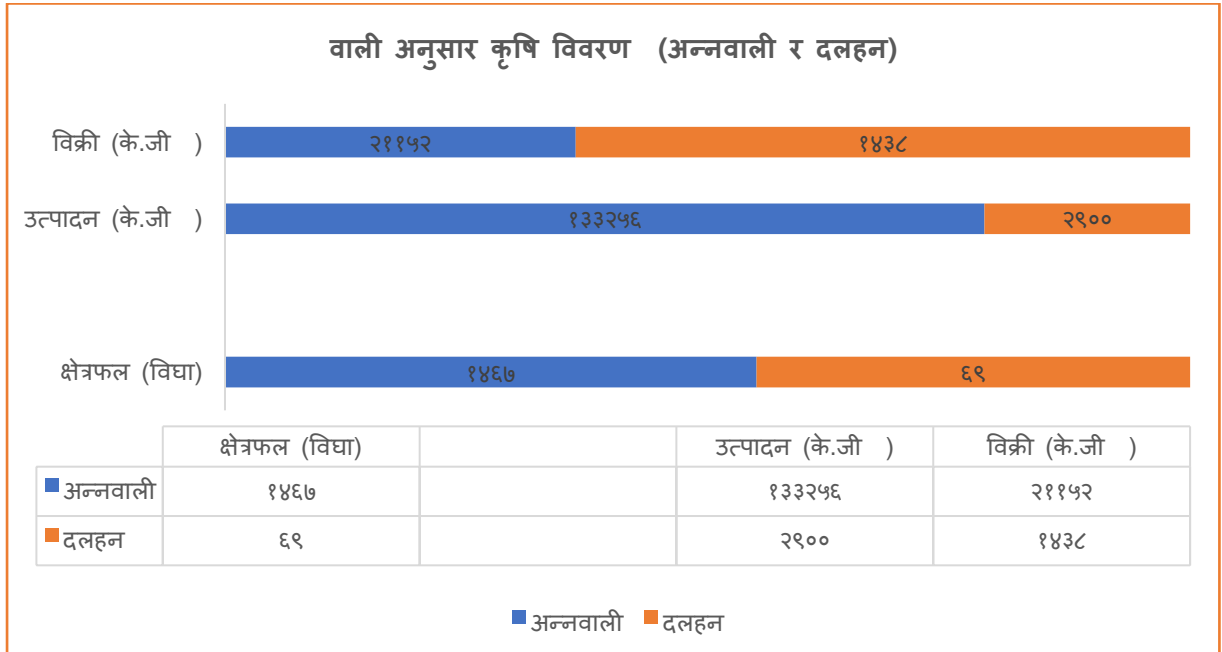

४.३.४.१ बाली अनुसार कृषि विवरण (अन्नबाली र दलहन)

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा जम्मा १४६७ बिघा क्षेत्रफलमा अन्नबाली खेती गरिएको पाइन्छ । १४६७ बिघामा गरिएको अन्नबाली खेतीबाट १३३२५६ के.जी. उत्पादन हुन्छ भने २११५२ के.जी. मात्र बिक्रीबिक्री हुने गरेको देखिन्छ । यसै गरी दलहन बालीको हकमा भने जम्मा ६९ बिघामा मात्र खेती हुन्छ भने ६९ बिघाबाट दलहनको उत्पादन २९०० के.जी. र बिक्रीबिक्री १४३८ के.जी. हुने गरेको देखिन्छ ।

वडा नम्बर	अन्नवाली			दलहन		
	क्षेत्रफल (बिघा)	उत्पादन (के.जी)	बिक्री (के.जी)	क्षेत्रफल (बिघा)	उत्पादन (के.जी)	बिक्री (के.जी)
१	१९७	१२२८१	२१६९	४१	१४९	२९०
२	२०७	१००४९	४९७	३	३२५	४०८
३	२१३	१२६९४	२४८६	१३	९७०	१३८
४	२७३	१५३१६	११९१	६	३२२	३२०
५	२२७	३३८५९	१३२०	४	४२४	१०
६	१४८	३५३३९	३६१९	२	३०	२०
७	२०२	१३७१८	९८७०	२	६८०	२५२
जम्मा	१४६७	१३३२५६	२११५२	६९	२९००	१४३८

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

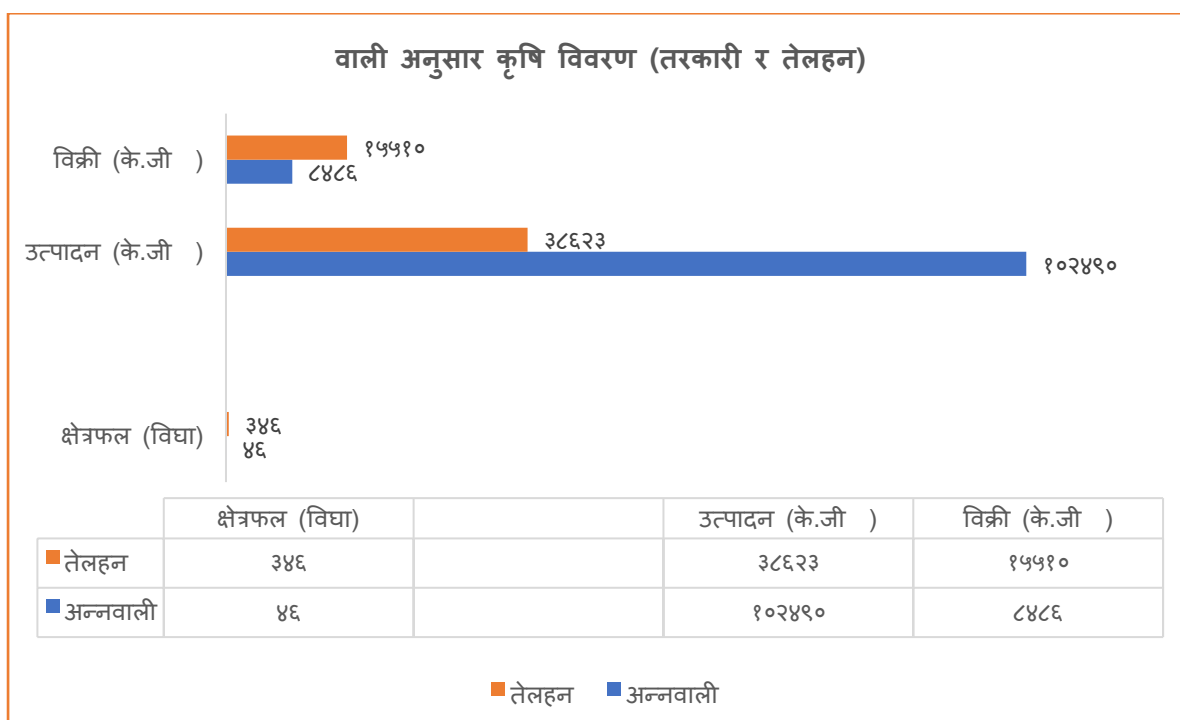
४.३.४.२ बाली अनुसार कृषि विवरण (तरकारी र तेलहन)

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा जम्मा ४६ बिघा क्षेत्रफलमा तरकारी खेती गरिएको पाइन्छ । ४६ बिघामा गरिएको तरकारी खेतीबाट १०२४९० के.जी. उत्पादन हुन्छ भने ८४८६ के.जी. मात्र बिक्री हुने गरेको देखिन्छ । यसै गरी तेलहन बालीको हकमा भने जम्मा ३४६

बिघामा खेती हुन्छ भने ३४६ बिघाबाट तेलहनको उत्पादन ३८६२३ के.जी. र बिक्री १५५१० के.जी. हने गरेकोदेखिन्छ।

वडा नं.	तरकारी			तेलहन		
	क्षेत्रफल (बिघा)	उत्पादन (के.जी)	बिक्री (के.जी)	क्षेत्रफल (बिघा)	उत्पादन (के.जी)	बिक्री (के.जी)
१	११	५०२९४	२६२१	९८	३४२१	४६३
२	८	३७५३६	६४०	९०	८६१	१८
३	११	६७९८	९५२	१९	७२०४	११७
४	९	६८१	३७	४६	१७७३	१३६
५	५	११६	५६	१५	१२९८	५०६
६	८	६९००	४०९०	१६	१९८७४	१११३२
७	२	१६५	९०	६२	४१९२	३१३८
जम्मा	४६	१०२४९०	८४८६	३४६	३८६२३	१५५१०

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

४.३.४.३ नगदेवाली अनुसार विवरण

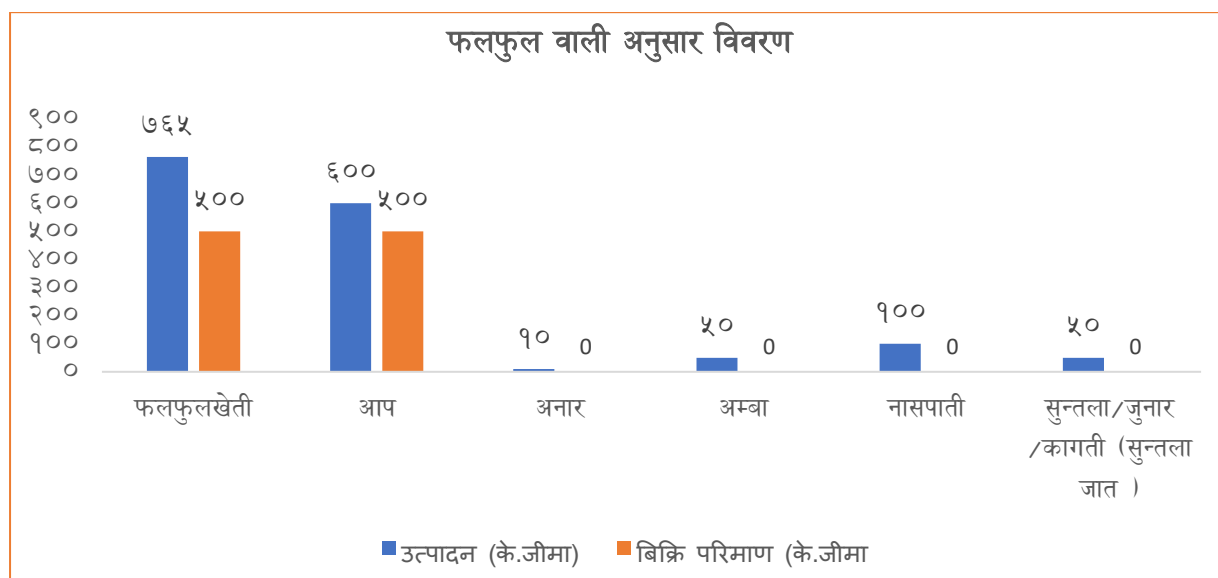
बाली	उत्पादन (के.जी)	बिक्री परिमाण (के.जि.)	खेति गरिएको क्षेत्रफल(बिघा)
नगदेवाली	३४५७९	३८३९९	२६
अदुवा/बेसार	४९५९	६८७६	
लसुन/प्याज	२९६०१	१५२३	
च्याउ	१९	०	

४.३.४.४ फलफूल बाली अनुसार विवरण

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा फलफूल, आँप, अनार, अम्बा, नासपाती, सुन्तला/जुनार/कागतीको उत्पादन हुने गरेको पाइन्छ भने बिक्री वितरण भने फलफूल र आँपको मात्र हुने गरेकादेखिन्छ । फलफूलको उत्पादन ७६५ के.जी. हुन्छ भने बिक्री ५०० के.जी. हुने गरेको देखिन्छ । यसैगरी आँप ६०० के.जी. उत्पादन हुन्छ भने ५०० के.जी. बिक्री हुन्छ । फलफूल खेतीबाट वार्षिक आम्दानी ५० हजार हुने गरेको पाइन्छ भने फलफूल खेती गर्न ४१ हजार २०० रुपैया खर्च हुने गरेको देखिन्छ ।

बाली	उत्पादन (के.जीमा)	बिक्री परिमाण (के.जीमा)	फलफूल खेतीबाट वार्षिक आम्दानी (रु.)	फलफूल खेतीबाट वार्षिक खर्च(रु.)
फलफूल	७६५	५००	५००००	४१२००
आप	६००	५००		
अनार	१०	०		
अम्बा	५०	०		
नासपाती	१००	०		
सुन्तला/जुनार/कागती (सुन्तला जात)	५०	०		

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

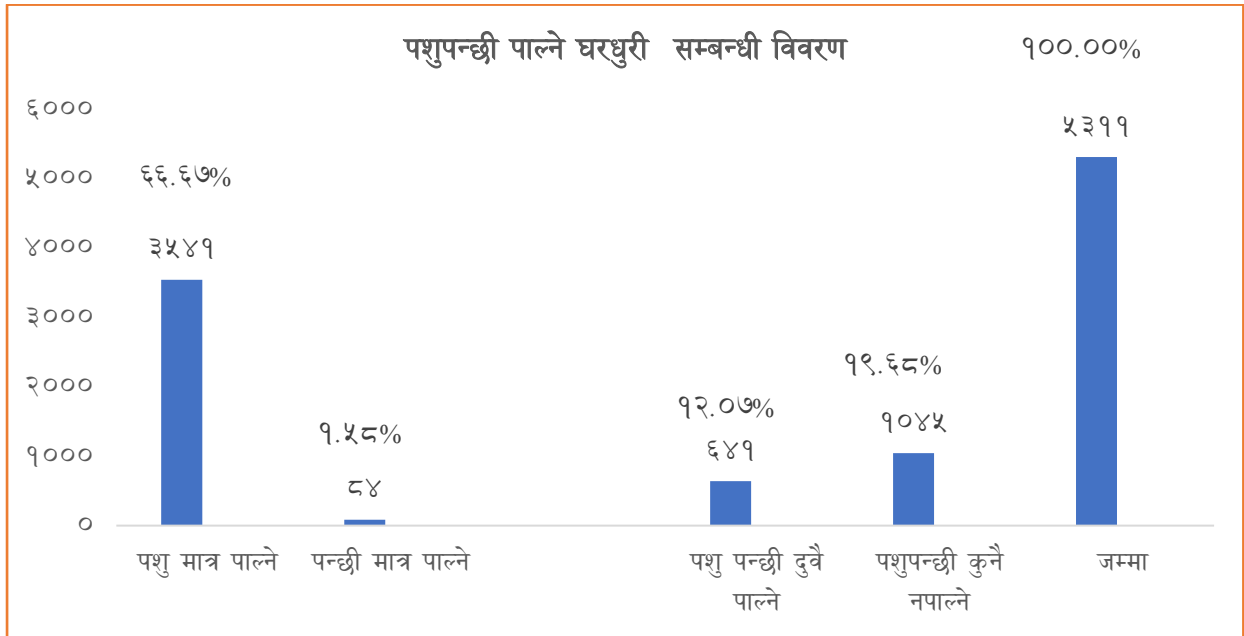
४.३.५ पशुपन्छी पालने घरधुरी सम्बन्धी विवरण

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा पशुपन्छीहरू पालने घरधुरीहरूको विश्लेषण गर्दा ३५४१ घरधुरी अर्थात् ६६.६७% ले पशु मात्र पालने गरेको देखिन्छ भने एकदम कम जम्मा ८४ घर अर्थात् १.५८% ले पन्छीमात्र पालने गरेको देखिन्छ । पशु र पन्छी दुबै पालने घरहरू १२.०७% अर्थात् ६४१ घर रहेकाछन् । १९.६८% अर्थात् १०४५ घरले कुनै पनि पशु वा पन्छी पालने गरेकोदेखिदैँन ।

वडा नम्बर	पशु मात्र पालने	पन्छी मात्र पालने	पशुपन्छी दुवै पालने	पशुपन्छी कुनै नपालने	जम्मा
१	३३८	१३	१४८	७३	५७२
२	५७५	३	५	१२८	७११
३	५४३	१२	९६	१२६	७७७
४	३५१	१७	१६२	८०	६१०
५	४३२	१६	१५०	२२४	८२२
६	६८१	३	१७	२१३	९१४
७	६२१	२०	६३	२०१	९०५
जम्मा	३५४१	८४	६४१	१०४५	५३११
प्रतिशत (%)	66.67%	1.58%	12.07%	19.68%	100%

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

४.३.५.१ घरेलु तथा व्यावसायिक रूपमा पशुपन्छी पालने घरधुरीको आधारमा विवरण

वडा नम्बर	घरेलु	व्यावसायिक	घरेलु तथा व्यावसायिक (दुवै)	जम्मा
१	४९४	३	२	४९९
२	५६९	१	१३	५८३
३	६४०	९	२	६५१
४	५०५	२२	३	५३०
५	५८७	७	४	५९८
६	६९६	४	१	७०१
७	३८९	२०	२९५	७०४
जम्मा	३८८०	६६	३२०	४२६६

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

४.३.५.२ पशु जन्य उत्पादन तथा सङ्ख्या सम्बन्धी विवरण

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा पशुपालनको स्थिती विश्लेषण गर्दा गाइ भैसी पालेर दुध उत्पादन र बिक्री वितरण गर्ने गरेको देखिन्छ । जस अनुसार ६६० वटा गाइबाट ३७४२९ लिटर दुध उत्पादन हने गरेको देखिन्छ भने ९२६ वटा भैसीबाट २६७२९८ लिटर दुध उत्पादन हने गरेको देखिन्छ । मासुको लागि भने राँगा तथा पाडापाडीहरूको पालन गरेको देखिन्छ । १११० राँगा तथा पाडापाडीहरूबाट १४०४६ के.जी.मासु उत्पादन हुने देखिन्छ ।

वडा नम्बर	गाई		भैसी		राँगा/पाडापाडी	
	सङ्ख्या	दुध उत्पादन (लिटर)	सङ्ख्या	दुध उत्पादन (लिटर)	सङ्ख्या	मासु उत्पादन
१	१४९	४	७८	४९०२	१५०	०
२	८६	१०६७	१०८	३३१५०	१६	०
३	५९	१६३४	१५५	७१२९७	१५५	५७६०
४	७५	४९३८	१०८	९४७७	३३९	३८०
५	७९	२५८११	१८७	२१९०५	१२८	५१६०
६	११७	२२९७	१७१	३१९५५	१९०	८
७	९५	१६७८	११९	९४६१२	१३२	२७३८
जम्मा	६६०	३७४२९	९२६	२६७२९८	१११०	१४०४६

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

४.३.५.३ पशु जन्य उत्पादन तथा सङ्ख्या सम्बन्धी विवरण

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा पशुपालनको स्थिती विश्लेषण गर्दा खसी, बोका तथा बाखा र सुँगुर बंगुर पालेर मासु उत्पादन गर्ने गरेको देखिन्छ । जस अनुसार ११९१९ वटा खसी, बोका तथा बाखाबाट १४५२८९ के.जी. मासु उत्पादन हने गरेको देखिन्छ भने २३०६ सुँगुर तथा बंगुरबाट ३०९२१८ के.जी. मासु उत्पादन हने गरेको देखिन्छ ।

वडा नम्बर	खसी बोका बाखा		सुँगुर बंगुर	
	सङ्ख्या	मासु उत्पादन (के.जी.)	सङ्ख्या	मासु उत्पादन (के.जी.)
१	१९५५	३७५०	२१४	४२१८
२	२२०८	१६३५९	१६६	३८३०९
३	१२९०	३३००७	८३४	२७०२९
४	९९७	३६८०३	३१९	३७३२२
५	१२५०	५०८०	२२५	५३९२९
६	२०४१	२१८९	३२६	६०६५१
७	२१७८	४८०९३	२२२	८७७६०

वडा नम्बर	खसी बोका बाखा		सुँगुर बंगुर	
	सङ्ख्या	मासु उत्पादन (के.जी)	सङ्ख्या	मासु उत्पादन (के.जी)
जम्मा	११९१९	१४५२८१	२३०६	३०९२१८

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

४.३.५.४ पन्छी सङ्ख्या

घरपरिवार सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा पन्छीपालनको स्थिती विश्लेषण गर्दा कुखुरा, बट्टाई तथा टर्की पालन गर्ने गरेको देखिन्छ भने मासु उत्पादन तथा बिक्रि वितरण चाँहि कुखुराको मात्र हुने गरेको देखिन्छ । जस अनुसार ३४६०१ वटा कुखुराबाट ७३५८९२ के.जी. मासु उत्पादन हुने गरेको देखिन्छ भने बट्टाईको सङ्ख्या २० वटा र टर्कीको सङ्ख्या ८४ वटा रहेको देखिन्छ ।

वडा नम्बर	कुखुरा		बट्टाई	टर्की कुखुरा
	सङ्ख्या	मासु उत्पादन (के.जी)	सङ्ख्या	सङ्ख्या
१	१३०९	८०११	०	२७
२	२७७	५०६	०	०
३	८६४४	१७५६१२	०	१३
४	६७९६	७१६९४	२०	३०
५	३३१९	२१५४६	०	१२
६	१५९	१०५१३	०	०
७	१४०९७	४४८०१०	०	२
जम्मा	३४६०१	७३५८९२	२०	८४

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

४.३.६ खाद्यान्न बालीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाउँपालिकाभित्र विभिन्न बालीमा लाग्ने किराहरू तथा उक्त किराहरूबाट हुने प्रमुख रोगहरू यस प्रकार रहेका छन् ।

बाली	जीव	प्रमुख रोग
धान	गवारो, पात बेरुवा, पात कटुवा, हरियो फडके, खैरो फडके, स्किपर, पतेरो, मिलिबग, निमाटोड, टुङ्गे, फट्याङ्गा	मरुवा, डटुवा, खैरो, थोप्ले, सिथ व्लाइट, खैरो रोग
गहुँ	कटवर्म, वायरवर्म, लाही	कालो पोके, सिन्दुरे, खैरा
मकै	खुम्भे, फेद वटुवा, गवारो, फट्याङ्गा, लाही	डाठ कुहिने, घोगा कुहिने, कालोपोक
आलू	लाही, फेद कटुवा, खुम्भे, रातो कमिला, धमिरा,	लेटव्लाइट, मोजाइक, ओइलाउने

बाली	जीव	प्रमुख रोग
	आलुको पुतली	रोग, खोस्टे रोग, डडुवा

स्रोत : संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७

४.३.७ फलफूल तथा तरकारी बालीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाउँपालिकाभित्र विभिन्न बालीमा लाग्ने किराहरू तथा उक्त किराहरूबाट हुने प्रमुख रोगहरू यस प्रकार रहेका छन् ।

बाली	जीव	प्रमुख रोग
तरकारी	भण्टाको गवारो, लाही, वन्दाको पुतली, टमाटरको फलको गवारो, फल कुहाउने औसा, सुलसुले, रातो खपटे, डल्ले खपटे, थ्रिप्स, खुम्मे	ओइलाउने रोग, अल्टरनोरिया, क्लबरट, ड्याम्पिङ्ग अफ, डाइ ब्याक, जरा कुहिने, पाउडरी मिल्ड्यू
फलफूल	आपको मधुवा, गवारो, फल कुहाउने औसा सुलसुले, अनारको पुतली, होपर	एनथ्राक्नोजा, ससेतो दुसी, डाईव्याक, आँपको गुच्चा हुने, डाउनी मिल्ड्यू

स्रोत : संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७

४.३.८ पशुपन्छीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाउँपालिकाभित्र विभिन्न पशुपन्छीहरूमा लाग्ने रोगहरू, किराहरू तथा उक्त रोग किराहरूले असर गर्ने पशुपन्छीहरू यस प्रकार रहेका छन् ।

क्र सं	पशुपन्छीमा लाग्ने रोगको नाम	पशुपन्छीमा लाग्ने किराको नाम	असर गर्ने मुख्य पशुपन्छि
१.	नाम्ले	लुतो	गाई भैसी बाखा
२.	भ्यागुते		गाई भैसी बाखा
३.	चर्चर		गाई भैसी बाखा
४.	एफ. एम. डी. १		गाई भैसी बाखा बंगुर
५.	पी.पी. आर		बाखा
६.	स्वाइन प्रिमर		बंगुर

४.३.९ व्यावसायिक कृषि फर्म सम्बन्धी विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा ४२ वटा कृषि फर्महरू सञ्चालन भएको पाइएकोछ । तलको तालिकामा उक्त ४२ वटा कृषिफर्महरूको विस्तृत विवरण र उक्त फर्मले सिर्जना गरेको रोजगारीको तथ्याङ्क प्रस्तुत गरिएकोछ ।

फार्मको नाम	वडा नं.	ठेगाना	किसिम	क्षेत्रफल	उत्पादित वस्तु	नाम	रोजगारी सङ्ख्या	
							महिला	पुरुष
आचार्य भैसी फर्म	२	बंगलापुर	एकल	३३२७ वर्ग मिटर	भैसी	गणेश आचार्य	१	३
सृजनशील कृषि फर्म	२	सिमलकुना	एकल	३७७२ वर्ग मिटर		चक्र बहादुर बि क	२	१
हाइले बिडर ह्याचरी प्रा लि	२	कौवाघरि	एकल	११५१३२ वर्ग मिटर		भोजराज वली	४	६
किसान बाखा फर्म	२	सरुवाडाडा	एकल	३४० वर्ग मिटर		गगन सिंह सुसारी	१	२
आर.एस बहु उद्येश्य कृषि फर्म	२	सरुवाडाडा	एकल	१०१५ वर्ग मिटर		घनश्याम शाह	१	१
डेला पोल्ट्री फर्म	२	कौवाघारी	एकल	५०७९ वर्ग मिटर		देव ब. डाँगी	१	१
नमुना बहुउद्येश्य कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	२	कौवाघारी	एकल	१६९३ वर्ग मिटर		डम्मर कुमारी सार्की	१	
कृपाराम कुखुरा फर्म	२	दंगीशरण २	एकल	१३५४ वर्ग मिटर		ककृपा राम बिक	१	१
सुनिता बहुउद्येश्य सहकारी फर्म	३	बिजुलिपुर	सहकारी	३२ धुर	सुँगुर	सुर्य चौधरी		१
शकुन्तला बहुउद्येश्य कृषि तथा पशुपालन	३	पदमपुर	एकल		भैसी	शकुन्तला तिलि		१
ओली बहुउद्येश्य कृषि तथा पसुपन्छी फर्म	३	पदमपुर	एकल			पेत्लाल ओली		१
छवी बहुउद्येश्य कृषितथा पशुपालन फर्म	३	रावतगाउँ	एकल		कुखुरा	छबिलाल भण्डारी	२	१

फार्मको नाम	वडा नं.	ठेगाना	किसिम	क्षेत्रफल	उत्पादित वस्तु	नाम	रोजगारी सङ्ख्या	
							महिला	पुरुष
आचार्य कुखुरा फर्म	३	एकली	एकल		कुखुरा	होमर के.सी.	१	१
उत्तम कृषिफर्म	३	एकली	एकल		भैसी	चन्द्रा के. सी.	१	१
डाँगी भैसी फर्म	३	रावतगाउँ	एकल		भैसी	तिलक राम डाँगी		१
डी. सी. बहुउद्देश्य कृषि फर्म	३	चितानपुर	एकल			दीपक चौधरी		१
सतीदेवी बहुदेश्य कृषि तथा पशुपालन	४	बैबांग	एकल	१ कट्टा	सुँगुर	रबिसन चौधरी	१	
डाँगी पोल्ट्री फर्म	४	बैबांग	एकल	१० धुर	कुखुरा	राम डाँगी	१	
चौधरी महिला बहु उद्देश्य बंगुर फर्म	४	बैबांग	एकल	१५ धुर	सुँगुर	पवित्रा चौधरी	१	
बज्र बहुउद्देश्य कृषि तथा पशुपालन फर्म	५	सलौरा	एकल			हिरालाल चौधरी		
लक्ष्मी बहु उद्देश्य कृषि फर्म	५	सलौरा	एकल			पुस्कर राज रेग्मी		
बाबा बहु उद्देश्य कृषि फर्म	५	मिलौरी	एकल			बिष्णु प्रसाद रिजाल		
योगी बाखा फर्म	५	मिलौरी	एकल			डिल्ली योगी		
वर्षा बाखा फर्म	५	सलौरा	एकल			अर्जुन गिरि		
स्मार्ट कृषि तथा पशुपालन फर्म	५	पोतली	एकल			नारायण देब डाँगी		
जयश्री खैराबांगी कृषि तथा पशुपालन	५	डाडाचीस	एकल			रुद्र कुमारी नेपाली		
बोहरा कुखुरा पालन फर्म	६							
ए.आर पशुपंछी फर्म	६		एकल					
साभिन कुखुरा ह्याचरी फर्म	६							
लक्ष्मी बहुउद्देश्य कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	६							

फार्मको नाम	वडा नं.	ठेगाना	किसिम	क्षेत्रफल	उत्पादित वस्तु	नाम	रोजगारी सङ्ख्या	
							महिला	पुरुष
आर.जे कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	६							
रावत पशुपन्छी फर्म	६							
काजि बहुउद्देश्य कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	६							
लक्ष्मी कुखुरा फर्म	६							
वि.एण्ड बहुउद्देश्य फर्म	६							
त्रिशिधेस्वोरी व. कृषि फर्म	७	बोकटि	सझेदरी	३३ कट्टा	तरकारी	मदन गिरि/गणेश खड्का	२	३
भाग्य लक्ष्मी माहुरी फर्म	७	बोकटि	एकल	९ कट्टा	तरकारी	मेघ ब. हमाल	१	२
एस.डी पशुपन्छी फर्म	७	बुटनिया	एकल	१० कट्टा	तरकारी	संजय धिताल		२
चिरायु बहुउद्देश्य कृषि तथा पशु फर्म	७	श्री गाउँ	एकल	१२ कट्टा	तरकारी	मिट के.सी	१	१
लेनिस बहुउद्देश्य कृषि फर्म	७	बाका	एकल	२ कट्टा		तिल्सरी वली	१	
पिपल बोट कृषि फर्म	७	दंगीशरण	एकल	१० कट्टा	तरकारी	कर्ण चौधरी		१
संगम कृषि फर्म	७	दंगीशरण	एकल	५ कट्टा	तरकारी, मासुजन्य			१

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

४.३.१० आधुनिक (व्यवसायिक) पशुपालन

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा ७ वटा व्यवसायिक पशुपालन फर्महरू सञ्चालन भएको पाइएकोछ । तलको तालिकामा उक्त ७ वटा व्यवसायिक पशुपालनफर्महरूको विस्तृत विवरण, वार्षिक खर्च, वार्षिक आम्दानीको तथ्याङ्क प्रस्तुत गरिएकोछ ।

क्र.सं	फार्मको नाम	वडा नम्बर	सङ्ख्या						वार्षिक खर्च(रु.)	विक्रीबाट वार्षिक आम्दानी(रु.)	
			बोका	बाखा	पठ्यान्ग्री	खसी	पाठापाठी	जम्मा			
१	किसान बाखा फर्म	२	७	१२				९	२८	२०००००	
२	न्यु सगरमाथा भण्डारी बाखा तथा भैसी बहुदेश्य फर्म	३	१०	१५	७		८	१०	५०		
३	ऐरा बहुदेश्य पशुपालन फर्म	४	१	६	२				९		
४	रोहण बहुदेश्य कृषि फर्म	७	३	२			२	३	१०	१०००००	८००००
५	प्रविन बहुदेश्य कृषि फर्म	७	१	७			४	७	१९	१०००००	२०००००
६	महेश बहुदेश्य कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	७	१	३			२	२	८	२०००००	
७	रोहण बहुदेश्य कृषि फर्म	७	४	३			२	४	१३	१०००००	१२००००
	जम्मा		२७	४८	९		१८	३५	१३७	७०००००	४०००००

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

४.३. १०.१ गाई भैसी फार्म सम्बन्धी विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा ५ वटा व्यवसायिक गाइ, भैसीपालन फर्महरू सञ्चालन भएको पाइएकोछ । तलको तालिकामा उक्त ५ वटा व्यवसायिक गाइ, भैसीपालनफर्महरूको विस्तृत विवरण, वार्षिक खर्च, वार्षिक आमदानी, मासु उत्पादन तथा दुध उत्पादनको तथ्याङ्क प्रस्तुत गरिएकोछ ।

क्र.सं	वडा नं.	फार्मको नाम	विक्रीबाट वार्षिक आमदानी(रु.)	वार्षिक खर्च(रु.)	सङ्ख्या						दुध उत्पादन
					राँगा	गाई	कोरली	पाडा	गोरु	जम्मा	
1	२	आचार्य भैसी फर्म	400000	३५००००	1	12		6			400
2	३	शकुन्तला बहुदेश्य कृषि तथा पशुपालन	100000	५००००		3					7300
3	४	ऐरा बहुदेश्य भैसी फर्म	150000	१०००००	4						5000
4	७	चिरायु बहुदेश्य कृषि तथा पशुपंची फर्म	100000	५००००							
5	७	जय लक्ष्मी बहुदेश्य कृषि तथा पशुपंची फर्म	60000	८००००		3		1	2		11
		जम्मा	810000	630000	5	18	0	7	2	0	12711

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

४.३.११ कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव संसोधन

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र अगुवा कृषक २ जना, जे.टि.ए. १ जना, ग्रामीण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता १ जना र नर्सरी सञ्चालक १ जना रहकोदेखिन्छ ।

वडा नं.	व्यावसायिक/अगुवा कृषक	सक्रिय ग्रामिण कृषि कार्यक्रता (जे. टि. ए)	सक्रिय ग्रामिण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता	व्यावसायिक नर्सरी सञ्चालक
१				
२				
३				
४	२	१	१	२
५				
६				
७				
जम्मा	२	१	१	२

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

४.३.१२ कृषि तथा पशु पालनमासँग सम्बन्धित समूह तथा सामुदायिक संस्थाको विवरण

वडा नम्बर	समूह/संस्था सञ्चालको नाम	समुहमा आबध परिवार तथा सदस्य विवरण						
		सदस्य सङ्ख्या			समेटेको परिवार			
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा
१	सर्जुगंगा कृषक समूह	०	७	७		८	८	
१	सृजना कृषक समूह	२३	३	२६		२३	३	
१	पुस्पान्जली कृषक समूह	३	३	६				
२	टोल विकास कृषि समूह	७				५	२	
२	शिक्षा कृषक समूह	८	०	९		९		
२	हरियाली कृषक समूह	२२	४	२६			२६	
२	बंगलापुर कृषक समूह	०	०	२२		२	२०	
२	राजकोट कृषक समूह	०	३	२३	९	२	२	२३
२	जलजला कृषि समूह	४	५	९		०	८	
२	लालीगुरास कृषि समूह	२२	०	२२	०	२	५	७

वडा नम्बर	समूह/संस्था सञ्जालको नाम	समुहमा आबध परिवार तथा सदस्य विवरण						
		सदस्य सङ्ख्या			समेटेको परिवार			
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा
२	उन्नति कृषक समूह	७	४	२०		५	६	
३	श्री हान्तिहार कृषक समूह	८			०	७		
३	श्री चमेली कृषक समूह	८			०	७		
३	आकाश कृषक समूह	९	०	२०		२०		
३	सृजनशील कृषक समूह	७	४	२०		२०		
३	श्री हरियाली कृषक समूह	२०	०	२०		२०		
३	परिवर्तनशिल नागरिक सचेतना कृषि समूह	२०			९	२	०	२०
३	मखमली कृषक समूह	७				७		
३	सुभ-लक्ष्मी कृषक समूह	२०			२	७	०	२०
३	बिहानी कृषक समूह	२	२	४		२	२	
४	बबई कृषक समूह	७	६	३		३		
४	मखमली कृषि समूह	५	०	२५		२५		
६	मुनाल कृषक समूह	२	९	२०	४	४	५	३३
६	साहारा कृषक समूह	६	६	२		७	०	
७	रचपल कृषक समूह	२०	८	२८		२	२५	
जम्मा		२३७	६४	३१२	२४	१८९	११२	१०३

(स्रोत: संस्थागत विवरण)

४.३. १३ सङ्कलन केन्द्र तथा चिस्यान केन्द्र

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र कुटानी पिसानीको लागि विद्युत् मिलहरू जम्मा २८ वटा रहकोदेखिन्छ । वडाअनुसारको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा देखाईएकोछ । चिस्यान केन्द्र वार्ड नं. ४ मा बन्दैगरेको पाइन्छ ।

वडा नं.	चिस्यान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी (मिल) सङ्ख्या			विक्री केन्द्र वा कोसेली घर
		पानी मिल	डिजेल मिल	विद्युत् मिल	
१				१	
२				४	
३				४	
४	१			३	
५				५	
६				६	
७				५	

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

४.३. १४ कृषि बजार तथा हाटबजार सम्बन्धी विवरण

हाट बजार					बजारको किसिम
हाटबजार नाम	स्थलको नम्बर	वडा नम्बर	हाटबजार लाग्ने दिन वा वार	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधारहरू	
बागर कृषि हाटबजार	६		आंशिक रूपमा सञ्चालन	टहरो-१, सौचालय-१,	

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण)

४.४ पर्यटन विकास

४.४.१ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण

दंगीशरण गाउँपालिकाका प्रमुख पुरातात्विक, ऐतिहासिक तथा धार्मिक पर्यट स्थलहरू निम्न अनुसार छन् ।

क) वाहवर्डिउन्हक लष्ठा गोल्टाकुरी-१ ववई नदीको दक्षिणि तटमा रहेका ४ रुखहरू रहेको यस स्थानलाई वाहवर्डिउन्हक लष्ठा भनेर चिनिन्छ । यो स्थान साँस्कृतिक दृष्टिकोणबाट महत्त्वपूर्ण मानिन्छ ।

ख) बुलबुल्या हेकुली -३को सिमसार क्षेत्रमा रहेको एउटा जरुवालाई बुलबुल्या भनिन्छ । यहाँ हलोलो जेतदा माटोका भाँडाका टुक्रा, थारु देवता, घोडाका मुर्ति र तामाको घोडा मुर्ति फेला परेको सुनिन्छ । हाल यहाँ एउटा जरुवाको साथै यहाँ जलवराहको जीर्ण अवस्थामा रहेको मन्दिर पनि छ ।

ग) सिद्धभवन्तनाथ समाधि श्री गाउँ ७ मा पर्ने यो एक ऐतिहासिक, धार्मिक तथा पर्यटकीय सम्पदा हो । हाल यहाँ पर्खालले घेरिएको दुई ठुलाठुला समाधि मन्दिरहरू छन् । पश्चिमतर्फको मन्दिर भवन्तनाथको समाधि हो यहाँ उनको मुर्तिको साथै शिवलिङ्ग छ । यसको ढोका माथि “श्री सम्बत १८४७ .....” कुँदिएकोछ । पूर्वतिरको मन्दिर भवन्तनाथका चेला भुवनेश्वरनाथको गीता समाधि हो । यसका साथै यहाँ ४ वटा शिवलिङ्ग, अन्य समाधि प्रतीकहरू, बाल भैरवको मन्दिर परिसर बाहिर भगवतीको मन्दिर पनि रहेको देखिन्छ ।

४.४.२ होटल, रिसोर्ट तथा रेस्टुरेन्ट सम्बन्धी विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाउँपालिकाभित्र जम्मा १ होमस्टे र १ पाहुना घर रहेको देखिएको छ । दुवै होमस्टे र पाहुना घर वडा नं. ३ चखौरामा रहेकाछन् । चखौरा होमस्टेमा ९ वटा कोठा रहेकाछन् । तलको तालिकामा दुवैको विस्तृत विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

वडा नं.	होटल तथा होमस्टेहरूको नाम	ठेगाना	किसिम	क्षमता		होटेलको स्तर	वार्षिक पर्यटक सङ्ख्या		उपलब्ध सुविधाहरू
				कोठा सङ्ख्या	वेड सङ्ख्या		आन्तरिक	विदेशी	
३	चखौरा होमस्टे	चखौरा	होमस्टे	९	२०	नन स्टार	१५०००		आवास, खाना, वाइफाई

वडा नं.	होटल तथा होमस्टेहरूको नाम	ठेगाना	किसिम	क्षमता		होटेलको स्तर	वार्षिक पर्यटक सङ्ख्या		उपलब्ध सुविधाहरू
				कोठा सङ्ख्या	वेड सङ्ख्या		आन्तरिक	विदेशी	
३	बुलबुले थारु पाहुना घर	चखौरा	होमस्टे			नन स्टार	४५००		खाना, नास्ता वाइफाई

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

४.४.३ धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थल सम्बन्धी विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र मठ मन्दिर ८ वटा र एउटा चर्च रहेको देखिन्छ । तलको तालिकामा सबै ९ वटा मठ मन्दिर र चर्चको विस्तृत विवरण प्रस्तुत गरिएकोछ-

वडा नं.	मठ/मन्दिरको नाम	ठेगाना	सञ्चालनको लागि गुठी	मठ/मन्दिर किम्बदन्ती	सम्बन्धी ऐतिहासिक
१	भगवती मन्दिर	बाँकी	छैन	धार्मिक	
१	शिव मन्दिर	गोल टाकुरी	छैन	धार्मिक	
१	शिव मन्दिर	ठाटी	छैन	धार्मिक	
२	सत्यस्वारी शिव मन्दिर	सरुवाडाडा	छैन	धार्मिक	
३	राधाकृष्ण मन्दिर	पदमपुर	छैन	छाडा गाईहरू यही आएर बस्ने हुदा मन्दिरको स्थापना गरिएको	
४	लानेश्वोर शिवालय	बैबांग, डबरा	छैन	नेपबहादुर कुवर तथा रमादेबी कुवरको छोरा लान्सर कुवरको स्मृतीमा बनेको	
५	शिव मन्दिर	डाडाचीस	छैन	धार्मिक	
६	भगवती मन्दिर	पर्सडूवा	छ	धार्मिक	
६	चर्च	लेटार	छैन	धार्मिक	

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

४.५ उद्योग, व्यापार तथा बैङ्किङ्ग

४.५.१ औद्योगिक विकास

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा १० वटा उद्योग व्यवसायहरू देखिन्छ । जसमा किराना पसल, मासु पसल, कुटानी पिसानी उद्योग, निर्माणसेवा, कंक्रीट उद्योगहरू रहेकाछन् । तलको तालिकामा सबै उद्योग व्यवसायहरूको विस्तृत विवरण उल्लेख गरिएकोछ ।

क्र सं	उद्यम व्यवसाय	व्यवसायको प्रकार	सङ्ख्या
--------	---------------	------------------	---------

क्र सं	उद्यम व्यवसाय	व्यवसायको प्रकार	सङ्ख्या
१	कृषि व्यवसाय	कृषि	३१
२	किराना पसल	बिक्री केन्द्र	३७
३	नास्ता पसल	होटेल	१३
४	मासु पसल	मासु बिक्री केन्द्र	४
५	रेस्टुरेन्ट	होटेल	३
६	इन्टरनेट सर्विस प्रोभाईडर	इन्टरनेट सर्विस	१
७	निर्माण सेवा	निर्माण	८
८	एग्रोवेट		२
९	होम पाइप कंक्रीट तथा तार जाली उद्योग		१
१०	कुटानी पिसानी उद्योग		२

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

४.५.२ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा ६ वटा उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योगहरू रहेको देखिन्छ, जसमा ग्रील उद्योगदेखि ह्युमपाईप उद्योगहरू रहेका छन् । सबै उद्योगहरूको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ -

क्र सं	उद्योगको नाम	वडा नम्बर	उद्योगको स्वामित्व	उद्योग रहेको स्थान	उद्योगको प्रकार	प्रत्यक्ष रोजगारी जना			उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम
						महिला	पुरुष	जम्मा	
१	मिलन ग्रील उद्योग	३	निजी	हेकुली	घरेलु		३		निर्माण सामग्री
२	रावतगाउँ ग्रील उद्योग	३	निजी	रावतगाउँ	घरेलु		३		निर्माण सामग्री
३	अरुण ग्रील उद्योग	५	निजी	मिरौली	घरेलु		४		निर्माण सामग्री
४	भगवती सिलाइकटाइ सेन्टर	५	निजी	मिरौली	लघु	३			कपडा
५	याली राइस मिल	५	निजी	बालापुर	साना				कुटानी, पिसानी

क्र सं	उद्योगको नाम	वडा नम्बर	उद्योगको स्वामित्व	उद्योग रहेको स्थान	उद्योगको प्रकार	प्रत्यक्ष रोजगारी जना			उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम
						महिला	पुरुष	जम्मा	
६	मध्यपश्चिम होमपाइप कंक्रीट तथा तार जाली उद्योग	७	निजी	बोकटि	मध्यम		४		होम पाइप

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

४.५.३ व्यापार र व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा २५ वटा व्यापार तथा व्यवसाय गर्ने पसलहरू देखिएकोछ, जसमा किराना पसल, मदिरा पसल, चिया नास्ता पसल, फोटो स्टुडियोहरू रहेकाछन् । सबैको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएकोछ ।

क्र सं	वडा नम्बर	व्यापार तथा व्यवसाय सञ्चालक तथा कम्पनीको नाम	व्यापार र व्यवसायको किसिम	वार्षिक कारोबार (रु.)	पसलको प्रकार	व्यापार स्वामित्व	व्यवसायको
१	१	आरति किराना पसल	किराना वा व्यापारिक वस्तु	५०००००	सानो	एकल	
२	१	ऋतु किराना पसल	किराना वा व्यापारिक वस्तु		सानो	एकल	
३	१	सुर्य प्रकाश किराना एण्ड मदिरा पसल	किराना वा व्यापारिक वस्तु		सानो	एकल	
४	२	पिमा कु वली/खड्का स्टोर्स	किराना वा व्यापारिक वस्तु	१८०००००	किराना	एकल	
५	२	भिम ब वली/	किराना वा व्यापारिक वस्तु	६०००००	किराना पसल	एकल	
६	२	न्युबस्नेत जनरल स्टोर्स	किराना वा व्यापारिक वस्तु	३०००००	जनरल स्टोर्स	एकल	
७	२	नबिन किराना पसल	किराना वा व्यापारिक वस्तु	१८००००	किराना	एकल	
८	२	सुर्य किराना पसल	किराना वा व्यापारिक वस्तु	२०००००	किराना	एकल	
९	३	किरण किराना पसल	किराना वा व्यापारिक वस्तु	४००००	सानो	एकल	
१०	३	जनक फ्रेश हाउस	मासु विक्री केन्द्र	५००००	सानो	एकल	
११	४	रूपलाल चिया तथा नास्ता पसल	होटेल तथा रेष्टुरेन्ट	५०००००	सानो	एकल	
१२	४	टि.वि., मोबाइल मर्मत एण्ड डिजिटल फोटो स्टुडियो	इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिकस पसल	३०००००	सानो	एकल	
१३	४	श्रेष्ठ किराना पसल	किराना वा व्यापारिक वस्तु	४०००००	सानो	एकल	
१४	५	पोखेल नास्ता पसल	होटेल तथा रेष्टुरेन्ट	१५०००००	सानो	एकल	
१५	५	सम्पूर्ण घिमिरे किराना पसल	किराना वा व्यापारिक वस्तु	१०००००	सानो	एकल	
१६	५	बस्नेत किराना पसल	किराना वा व्यापारिक वस्तु	४०००००	सानो	एकल	

क्र सं	वडा नम्बर	व्यापार तथा व्यवसाय सञ्चालक तथा कम्पनीको नाम	व्यापार र व्यवसायको किसिम	वार्षिक कारोबार (रु.)	पसलको प्रकार	व्यापार स्वामित्व	व्यवसायको
१७	५	बस्नेत किराना पसल	किराना वा व्यापारिक वस्तु	४०००००	सानो	एकल	
१८	५	प्रतिमा नास्ता पसल	होटेल तथा रेष्टुरेन्ट	१०००००	सानो	एकल	
१९	५	एकता एग्रोवेट	विउविजन	४०००००	सानो	एकल	
२०	५	संजीत किराना तथा गल्ला पसल	किराना वा व्यापारिक वस्तु	१०००००	सानो	एकल	
२१	५	लजित फेन्सी पसल	कपडा तथा फेन्सी	५०००००	सानो	एकल	
२२	६	रेउले किराना पसल	किराना वा व्यापारिक वस्तु	५०००००	सानो	एकल	
२३	६	दिप्सना किराना पसल	किराना वा व्यापारिक वस्तु	१००००००	मझौला	एकल	
२४	६	संदेश नास्ता पसल	होटेल तथा रेष्टुरेन्ट	१००००००	सानो	एकल	
२५	६	रंजित किराना पसल	किराना वा व्यापारिक वस्तु	२००००००	ठुलो	एकल	

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

४.५. ६ स्थानीय बजार तथा व्यापारिक केन्द्रको विवरण

व्यापारिक केन्द्र स्थान	टाढाँको बस्ती	बजारको किसिम
हेकुली	एकली	सानो
श्री गाउँ	सिमठाना	सानो
पोटली	चखौरा	सानो
बाँकी	फुर्केसल्ली	सानो
बालापारु	सलौरा	सानो

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७

४.५.७ बैङ्क तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र बैङ्क र वित्तीय संस्था गरी जम्मा ६ वटा रहेका छन् । जसमध्ये ५ वटा लघुवित्त र एउटा बैङ्क रहेको देखिन्छ । वडा नं. ४ को बैबाडमा नेपाल क्रेडिट एण्ड कमर्स बैङ्क रहेको देखिन्छ । सबैको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

वडा नम्बर	बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको नाम	ठेगाना	वार्षिक कारोबार रकम(रु)	लगानी रकम (रु)	लगानीको मुख्य क्षेत्र	प्रकार
१	जाल्पा सामुदायिक लघुवित्त	बाँकी	18300000	40000000	कृषि तथा पशुपालन	लघुवित्त संस्था
१	समिट लघुवित्त संस्था	बाँकी	30000000	10000000	कृषि तथा पशुपालन	लघुवित्त संस्था
४	आरम्भ चौतारी वित्तीय संस्था	बैबांग			कृषि तथा पशुपालन	लघुवित्त संस्था
४	नेपाल क्रेडिट एण्ड कमर्स बैङ्क (NCC Bank)	बैबांग			बचत, नगद भुक्तानी, रेमिट्यान्स र कर्जा सेव	वाणिज्य
५	ग्रामिण लघुवित्त संस्था	बालापुर			वचत, ऋण, कृषि	लघुवित्त संस्था
५	अभिनय लघुवित्त संस्था	नन्द्रागाउँ			वचत, ऋण, कृषि	लघुवित्त संस्था

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

४.५.८ सहकारी सम्बन्धी विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा ११ वटा सहकारी संस्थाहरू रहेको पाइन्छ । सबै सहकारी संस्थाहरूको बचत रकम रु. ट,ड,डघ,ण्ड,ड,ड,ड रहेको पाइन्छ । ११ वटा सहकारीमा १४६४ महिला र १४३ पुरुष गरी जम्मा १६०७ जना सदस्यहरू रहेको देखिन्छ भने ५ महिला र ४ पुरुष गरी जम्मा ९ जनाले प्रत्यक्ष रोजगारी पाएको देखिन्छ । सबै सहकारी संस्थाको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा देखाउने प्रयास गरिएकोछ ।

क्र.सं	वडा नम्बर	सहकारी संस्थाको नाम	बचत(रु.)	सदस्य			प्रत्यक्ष रोजगारी			सम्पर्क
				महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	
१	१	तिल कन्या कृषि सहकारी संस्था								
२	२	गोल्टाकुरी महिला साना किसान कृषि सहकारी	11920041	540	0	५४०	1	1	२	9847880301
३	२	सूचीकरण म. बचत तथा कृषि सहकारी संस्था	1063000	280		२८०				
४	२	चन्द्रोदय कृषि सहकारी संस्था	150000	18	7	२५				9857820839
५	३	गुरुबाबा सहकारी संस्था								
६	३	रानीबन सहकारी संस्था								
७	४	कृषि सहकारी संस्था		30	17	४७				
८	५	बालापुर जनकृषि सहकारी सस्थां	500000	35	30	६५	1		1	
९	६	साना किसान सहकारी संस्था	52600000	541	71	६१२	2	2	४	
१०	६	त्रि शक्ति सहकारी संस्था	1800000			०				
११	७	मंगु बुद्धि स्मृति उपभोग सहकारी संस्था	250000	20	18	३८	1	1	२	
	जम्मा		6,82,83,041	1464	143	1607	5	4	9	

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

परिच्छेद ५

सामाजिक अवस्था

५.१ शैक्षिक तथा मानव संसाधन विकास

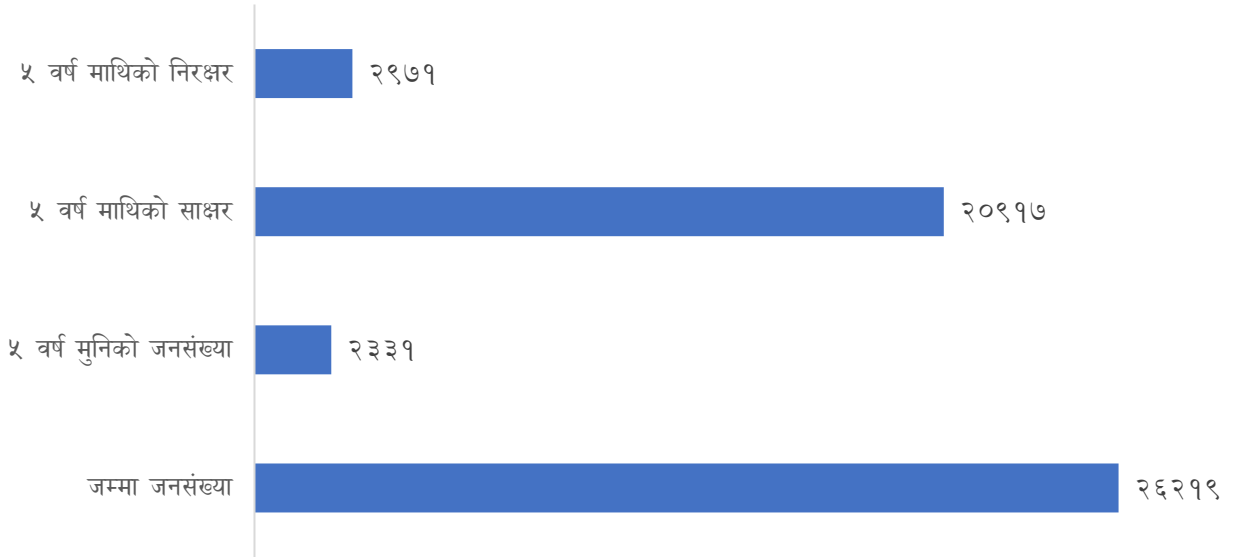
५.१.१ पाँच वर्षभन्दा माथिको साक्षरता विकास

घरघुरी सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाको जनसङ्ख्या जम्मा २६२१९ जना रहेको देखिन्छ, जसमध्ये ५ वर्षभन्दा मुनिको जनसङ्ख्याको सङ्ख्या २३३१ (८.८९%) रहेको देखिन्छ भने ५ वर्षभन्दा माथिको जनसङ्ख्या २३८८८ (९१.११%) रहेको देखिन्छ । ५ वर्षभन्दा माथिको जनसङ्ख्यामध्ये २०९१७ जना साक्षर रहेकाछन्, यो कुल जनसङ्ख्याको ७९.७८ प्रतिशत हो भने ५ वर्षभन्दा माथिको जनसङ्ख्याको ८७.५६ प्रतिशत हो । यसरी हेर्दा अझै पनि ५ वर्षभन्दा माथिका कुल जनसङ्ख्याको ११.३३ प्रतिशत जनसङ्ख्या निरक्षर रहको तथ्याङ्कले देखाउँछ । यो ५ वर्षभन्दा माथिको जनसङ्ख्याको १२.४४ प्रतिशत हो ।

वडा नम्बर	जम्मा जनसङ्ख्या	५ वर्ष मुनिको जनसङ्ख्या	५ वर्ष माथिको जनसङ्ख्या		
			जम्मा	५ वर्ष माथिको साक्षर	५ वर्ष माथिको निरक्षर
१	२७६५	२३८	२५२७	२२६९	२५८
२	३४८३	३५७	३१२६	२६९१	४३५
३	४००२	३४६	३६५६	३२८५	३७१
४	३१६६	३००	२८६६	२४२३	४४३
५	३८९८	२७५	३६२३	३११२	५११
६	४५३०	४११	४११९	३४८६	६३३
७	४३७५	४०४	३९७१	३६५१	३२०
जम्मा	२६२१९	२३३१	२३८८८	२०९१७	२९७१
प्रतिशत (%)			100%	87.56%	12.44%
प्रतिशत (%)	100.00%	८.८९%	91.11%	७९.७८%	११.३३%

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

पाँच वर्षभन्दा माथिको साक्षरता

५.१.२ चार वर्ष र सोभन्दा माथिको शैक्षिक अवस्था

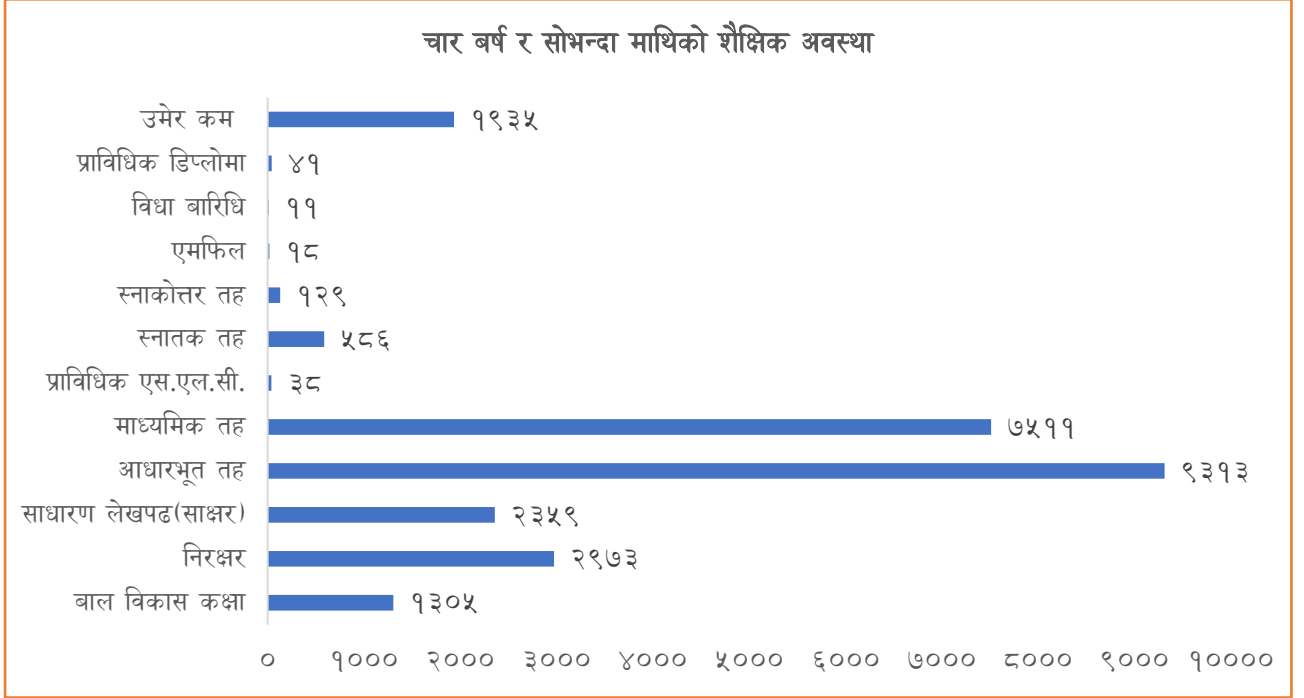
घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाको जनसङ्ख्या जम्मा २६२९९ जना रहेको देखिन्छ जसमध्ये उमेर कम अर्थात् ४ वर्षभन्दा मुनिको जनसङ्ख्या १९३५ जना, कुल जनसङ्ख्याको ७.३८% रहेको देखिन्छ भने बाँकी जनसङ्ख्या ४ वर्षभन्दा माथिको रहेको देखिन्छ । सबैभन्दा धेरै आधारभूत तह अध्ययन गर्ने जनसङ्ख्या रहेको देखिन्छ, जसमा कुल जनसङ्ख्याको ३५.५२% जनसङ्ख्या रहेकाछन् । यसै गरी माध्यमिक तह अध्ययन गर्ने जनसङ्ख्या कुल जनसङ्ख्याको २८.६५%, साधारण लेखपढ ९%, बाल विकास कक्षा पढ्ने ४.९८% र स्नातक तह पढ्ने २.२४ प्रतिशत जनसङ्ख्या रहेकाछन् । यसै गरी स्नातकोत्तर गर्ने १२९ जना, प्राविधिक डिप्लोमा ४१ जना, प्राविधिक एस.एल.सी. गर्ने ३८ जना, एमफिल गर्ने १८ जना र विद्यावारिधि गर्ने ११ जना रहेकाछन् भने कुल जनसङ्ख्याको ११.३४% अर्थात् २९७३ जना अझैपनि निरक्षर रहेकाछन् ।

शैक्षिक स्तर	वडा नम्बर							जम्मा	प्रतिशत (%)
	१	२	३	४	५	६	७		
बाल विकास कक्षा	८१	११०	२१६	५७	११९	४०५	३१७	१३०५	4.98%
निरक्षर	२५८	४३५	३७१	४४४	५१२	६३३	३२०	२९७३	11.34%
साधारण लेखपढ(साक्षर)	३४७	२९५	४०७	३६०	५०८	१३८	३०४	२३५९	9.00%
आधारभूत तह	९६६	१२७९	१३४६	१०४३	१२४२	१६०८	१८२९	९३१३	35.52%
माध्यमिक तह	८६०	९७७	१२१०	९१८	११३८	१२९९	११०९	७५११	28.65%
प्राविधिक एस.एल.सी.	३	१५	२	८	२	१	७	३८	0.14%
स्नातक तह	२४	५२	१२२	६८	१२०	८४	११६	५८६	2.24%
स्नाकोत्तर तह	५	२२	३२	८	१७	१३	३२	१२९	0.49%
एमफिल	२	५	२	०	२	०	७	१८	0.07%
विद्या बारिधि	१	०	२	०	१	२	५	११	0.04%

शैक्षिक स्तर	वडा नम्बर							जम्मा	प्रतिशत (%)
	१	२	३	४	५	६	७		
प्राविधिक डिप्लोमा	१३	६	३	५	८	१	५	४१	0.16%
उमेर कम	२०५	२८७	२८९	२५५	२२९	३४६	३२४	१९३५	7.38%
जम्मा	२७६५	३४८३	४००२	३१६६	३८९८	४५३०	४३७५	२६२१९	100.00%

(स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७७)

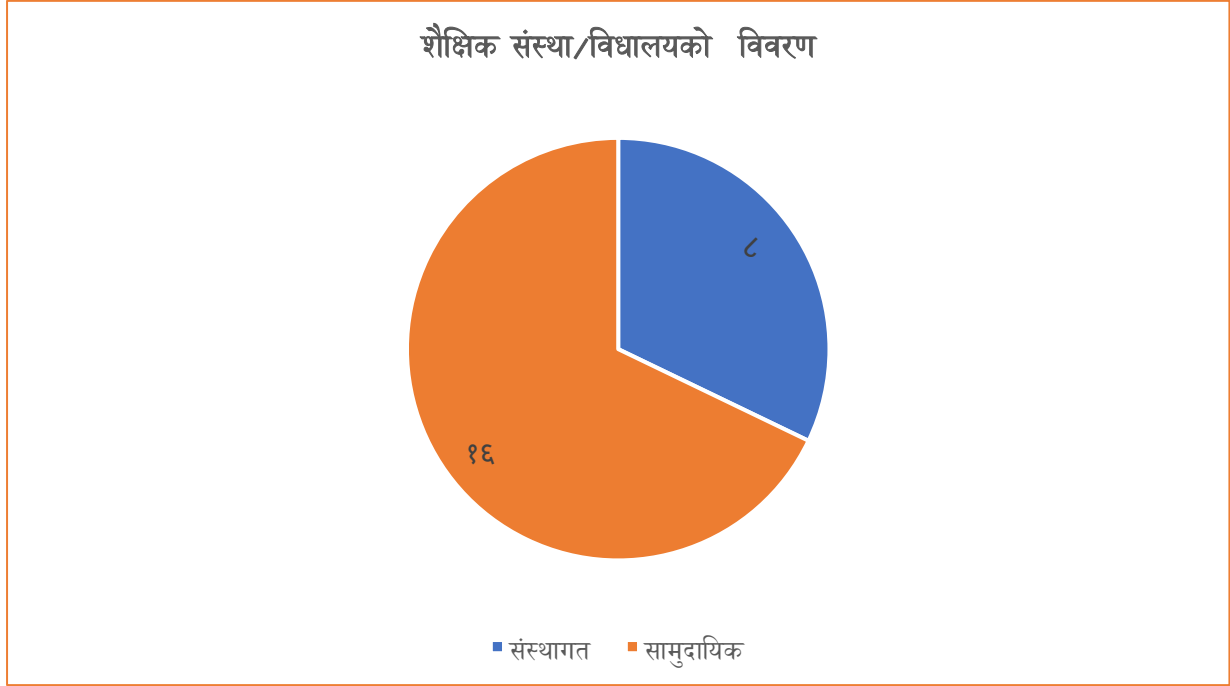
५.१.३ तहगत रूपमा शैक्षिक संस्थाको विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा २४ वटा विद्यालयहरू रहेकाछन् । संस्थागत विद्यालयको सङ्ख्या ८ वटा छ भने सामुदायिक विद्यालयको सङ्ख्या १६ वटा रहेको देखिन्छ । वडागत रूपमा हेर्दा वडा नं. ६ मा सबैभन्दा धेरै ५ वटा विद्यालयहरू रहेकाछन्, जसमा ३ वटा संस्थागत र २ वटा सामुदायिक विद्यालय रहेकाछन् भने सबैभन्दा कम वडा नं. ४ मा २ वटा रहेकाछन् जसमध्ये एउटा संस्थागत र एउटा सामुदायिक विद्यालय रहेको देखिन्छ । वडा नं. ७ मा संस्थागत विद्यालय छैन भने ५ वटा सामुदायिक विद्यालयहरू रहेकाछन् । यस गाँउपालिकाभित्र मदरसा र गुम्बा रहेका छैनन् ।

वडा न	संस्थागत	सामुदायिक	मदरसा	गुम्बा	जम्मा
१	१	२			३
२	१	२			३
३	२	२			४
४	१	१			२
५	१	३			४
६	२	३			५

७	०	३			३
जम्मा	८	१६	०	०	२४

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

वडागत रूपमा विद्यालयको नामावली

वडा नं.	विद्यालयको नाम	फोन नम्बर	ठेगाना	विद्यालयको प्रकार
१	श्री आधारभूत विद्यालय बाँकी		बाँकी बेटारपुर	सामुदायिक
१	श्री प्रथमिक विद्यालय मलैखोला ठाटी		मलैखोला	सामुदायिक
१	बबई पब्लिक इन्ग्लिश स्कूल	9857840270	गोल्टाकुरी	निजी
२	श्री प्रा वि कौवा घरि	98577821415	कौवाघरी	सामुदायिक
२	ज्ञानोदय ई वो स्कूल	9847835308	सरुवाडाडा	निजी
२	श्री मा वि मधपुर	9847405750	मधपुर	सामुदायिक
३	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय	9857820393	पदमपुर	सामुदायिक
३	बिरेन्द्र मा. वि. हेकुली	9857821758	दंगीशरण	सामुदायिक
३	गोल्डेन पाथ एकेडेमी स्कूल	9844933201	रावतगाउँ	निजी
३	श्री सदाबहार ज्ञानकुन्ज बोर्डिंग स्कूल	9857823886	हेकुली	निजी

वडा नं.	विद्यालयको नाम	फोन नम्बर	ठेगाना	विद्यालयको प्रकार
४	हिमालय ई. स्कुल दाङ	9857834323	बैबांग	निजी
४	श्री रात्री आ. वि.	9857820984	बैबांग	सामुदायिक
५	प्रा. बी. मलैखोला	9847806128	मलैखोला	सामुदायिक
५	लक्ष्मी नारायण प्रा. बी. दाङ	9847823448	सलौरा	सामुदायिक
५	ज्ञान ज्योति प्रा. वि.	9847932461	खलुवाचिस	सामुदायिक
५	नेपाल पब्लिक एकेडेमी	9748547228		निजी
६	बिन्दबासिनी बाल मन्दिर	9822964391		निजी
६	मोडर्न गोल्डेन स्टार एकेडेमी	9844936874	बागर	निजी
६	श्री भानु मा. वि.	9847837769	प्रसुहावा दाङ	सामुदायिक
६	सिद्ध पृथ्वी जनता मा. वि.	9857838882	श्रीगाउँ	सामुदायिक
६	ज्ञान ज्योति प्रा. बी. दाङ	9809788238	बोकती	सामुदायिक
७	श्री ज्ञान सेती प्राथमिक विद्यालय	9809788238	बोकटि	सामुदायिक
७	श्री जनता आधारभूत विद्यालय		बुटनिया	सामुदायिक
७	श्री रात्रि प्राथमिक विद्यालय		सिम्ठाना	सामुदायिक

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

५.१.४ विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेको तहगत छात्रछात्राको विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा २४ वटा विद्यालयहरू रहेकाछन् । संस्थागत विद्यालयको सङ्ख्या ८ वटा छ भने सामुदायिक विद्यालयको सङ्ख्या १६ वटा रहेको देखिन्छ । यि विद्यालयहरूमा छात्र २७६९ जना र छात्रा २७१९ गरी जम्मा ५४८८ जना विद्यार्थीहरू अध्ययन गर्ने गरेकाछन् । देहाय बमोजिम विवरण प्रस्तुत गरिएकोछ -

वडा नं.	विद्यालयको नाम	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत तह			माध्यमिक तह		
		छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा
१	श्री आधारभूत विद्यालय बाँकी बेतारपुर	६	१५	२१	६७	६९	१३६			
१	श्री प्रथमिक विद्यालय मलैखोला	१०	११	२१	१५	१६	३१			
१	बबई पब्लिक इन्ग्लिश स्कूल	२९	२४	५३	६७	४८	११५			
२	श्री प्रा बि कौवा घरि	६३	५५	११८	१४	१८	३२			
२	ज्ञानोदय ई वो स्कूल	४४	३८	८२	७२	९५	१६७	२०	२३	४३
२	श्री मा वि मधपुर	१३	१३	२६	८९	१०४	१९३	७७	७५	१५२
३	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय	१५	१४	२९	८८	८०	१६८			
३	बिरेन्द्र मा. बि. हेकुली	१२	२६	३८	१८१	२३४	४१५	१९१	२०५	३९६
३	गोल्डेन पाथ एकेडेमी स्कूल	२४	२६	५०	५२	५५	१०७			
३	श्री सदाबहार ज्ञानकुन्ज बोर्डिंग	२४	१५	३९	२०	१२	३२			
४	हिमालयई.स्कूल	१४	११	२५	१७२	१३५	३०७			
४	श्री रात्री आ. बि.	८	१८	२६	४६	३२	७८			
५	प्रा. बी. मलैखोला	६	४	१०	१६	१४	३०			

वडा नं.	विद्यालयको नाम	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत तह			माध्यमिक तह		
		छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा
५	लक्ष्मी नारायण प्रा. बी. दाड	५१	३५	८६	९५	१००	१९५			
५	ज्ञान ज्योति प्रा. वि.	१६	१९	३५	१४	१४	२८			
५	नेपाल पब्लिक एकेडेमी	२९	४५	७४	६७	३९	१०६			
६	बिन्दबासिनी बाल मन्दिर	५६	६०	११६	८५	७६	१६१			
६	मोडर्न गोल्डेन स्टार एकेडेमी	४०	३०	७०	९०	६०	१५०			
६	श्री भानु मा. वि.	१४	१८	३२	१५४	१४१	२९५	४२	४६	८८
६	सिद्ध पृथ्वी जनता मा. वि.	२१	१९	४०	८७	८९	१७६	१२४	१४७	२७१
६	ज्ञान ज्योति प्रा. बी. दाड	१६	१६	३२	३८	३९	७७			
७	श्री ज्ञान सेती प्राथमिक विद्यालय	१७	१८	३५	३४	४०	७४			
७	श्री जनता आधारभूत विद्यालय	३४	३०	६४	१३६	१२६	२६२			
७	श्री रात्रि प्राथमिक विद्यालय	७	११	१८	१७	१६	३३			
	जम्मा	५६९	५७१	११४०	१७१६	१६५२	३३६८	४५४	४९६	९५०

५.१.५ क्याम्पस तथा प्राविधिक शिक्षालय र अध्ययनरत छात्रछात्राको विवरण

दंगीशरण गाउँपालिकामा स्नातकसम्म अध्ययन गर्न १ वटा क्याम्पस रहेकोछ | जसमा मानविकी, व्यवस्थापन संकाय पढाई हुने गर्दछ | यहाँका विद्यार्थीहरू उच्च शिक्षा हासिल गर्न प्रायः नजिकैको दाङ जिल्लाको तुलसीपुर, घोराही जाने गरेको पाइएको छ |

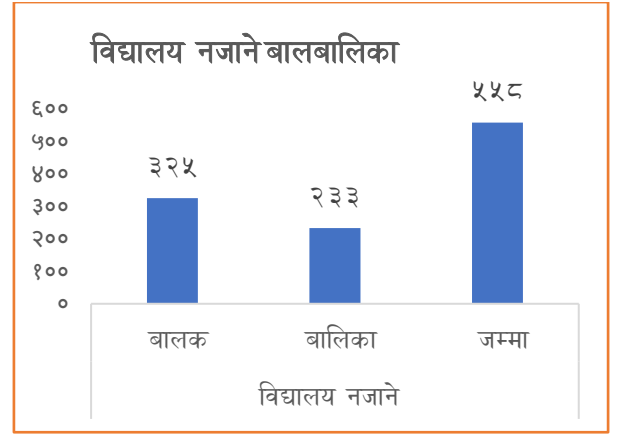
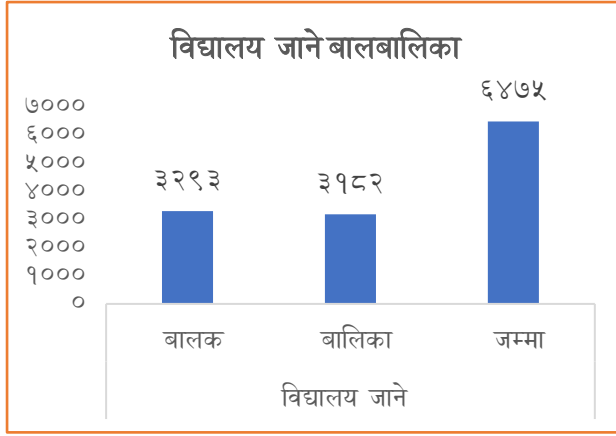
वडा नं.	क्याम्पसको नाम	ठेगाना	पढाई हुने तह	पढाई हुने संकाय	विद्यार्थी सङ्ख्या			शिक्षक शिक्षिका		
					छात्रा	छात्र	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
६	सिद्ध पृथ्वी जनता क्याम्पस	श्रीगाउँ	स्नातक	मानविकी, व्यवस्थापन	५	२५	३०	६	१	७
जम्मा					५	२५	३०	६	१	७

५.१.६ चारदेखि १८ वर्षका बालबालिका विद्यालय जाने नजाने सम्बन्धी

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाउँपालिकाभित्र ४ देखि १८ वर्ष उमेरका विद्यालय जाने बालबालिकाको जम्मा सङ्ख्या ७०३३ रहेको देखिन्छ, जसमध्ये ३६१८ बालक र ३४१५ बालिकाको सङ्ख्या रहेको देखिन्छ । यस उमेरका विद्यालय जाने बालबालिकाको जम्मा सङ्ख्या ६४७५ जना रहेकाछन्, जसमा ३२९३ बालक र ३१८२ बालिकाको सङ्ख्या रहेको देखिन्छ । यसै गरी यो उमेरका विद्यालय नजाने बालबालिकाको सङ्ख्या ५५८ जना रहकोमा बालक ३२५ र बालिका २३३ रहेकाछन् ।

क्र.सं	विद्यालय जाने			विद्यालय नजाने			जम्मा बालबालिका
	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	
१	३४०	३२५	६६५	२७	२४	५१	७१६
२	४३६	४०२	८३८	६२	४६	१०८	९४६
३	४८४	५२६	१०१०	३१	२२	५३	१०६३
४	४०६	३७५	७८१	३३	२२	५५	८३६
५	४७४	४४९	९२३	४७	३५	८२	१००५
६	५९२	५६७	११५९	७१	४१	११२	१२७१
७	५६१	५३८	१०९९	५४	४३	९७	११९६
जम्मा	३२९३	३१८२	६४७५	३२५	२३३	५५८	७०३३

(स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण, २०७७)

५.१.७ सिकाइ उपलब्धि तथा उत्तीर्ण दर

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको सिकाइ उपलब्धि दर तथा उत्तीर्ण दर निम्न अनुसार तालिकिकरण गरिएकोछ ।

वडा नं.	विद्यालयको नाम	सिकाइ उपलब्धि दर			उत्तीर्ण दर		
		कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा ११	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा ११
१	श्री आधारभूत विद्यालय बाँकी बेतारपुर						
१	श्री प्रथामिक विद्यालय मलैखोला ठाटी						
१	बबई पब्लिक इन्ग्लिश स्कूल						
२	श्री प्रा वि कौवा घरि						
२	ज्ञानोदय ई वो स्कूल	९८	१००		१००	१००	
२	श्री मा वि मधपुर	२	२		९४	९९	
३	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय	८२			१००		
३	बिरेन्द्र मा. वि. हेकुली						
३	गोल्डेन पाथ एकेडेमी स्कूल						
३	श्री सदाबहार ज्ञानकुन्ज बोर्डिंग स्कूल						
४	हिमालय ई. स्कूल दाड						
४	श्री रात्री आ. वि.						
५	प्रा. बी. मलैखोला						
५	लक्ष्मी नारायण प्रा. बी. दाड						
५	ज्ञान ज्योति प्रा. वि.						

वडा नं.	विद्यालयको नाम	सिकाइ उपलब्धि दर			उत्तीर्ण दर		
		कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा ११	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा ११
५	नेपाल पब्लिक एकेडेमी						
६	बिन्दबासिनी बाल मन्दिर	९०			१००		
६	मोडर्न गोल्डेन स्टार एकेडेमी						
६	श्री भानु मा. बि.	६०					
६	सिद्ध पृथ्वी जनता मा. बि.	३	२		१००	१००	१००
६	ज्ञान ज्योति प्रा. बी. दाङ						
७	श्री ज्ञान सेती प्राथमिक विद्यालय						
७	श्री जनता आधारभूत विद्यालय	६१			१००		
७	श्री रात्रि प्राथमिक विद्यालय						

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

५.१. ८ खुद भर्ना, निरन्तरता तथा टिकाउ दर

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको खुद भर्ना तथा निरन्तरता तथा टिकाउ दर निम्न अनुसार तालिकिकरण गरिएकोछ ।

वडा नं.	विद्यालयको नाम	खुद भर्ना दर			निरन्तरता तथा टिकाउ दर		
		पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक
१	श्री आधारभूत विद्यालय बाँकी बेतारपुर	६०					
१	श्री प्रथमिक विद्यालय मलैखोला ठाटी	४०					
१	बबई पब्लिक इन्ग्लिश स्कूल	५९	१२०		५३	११५	

वडा नं.	विद्यालयको नाम	खुद भर्ना दर			निरन्तरता तथा टिकाउ दर		
		पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक
२	श्री प्रा बि कौवा घरि		१००			९५	
२	ज्ञानोदय ई वो स्कुल	१००	९०	१००	९०	९५	
२	श्री मा वि मधपुर	३१	२०१	१३४	२३	१७८	१२२
३	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय	९०	४४		६०	८४	
३	बिरेन्द्र मा. बि. हेकुली						
३	गोल्डेन पाथ एकेडेमी स्कुल	९५	९५				
३	श्री सदाबहार ज्ञानकुन्ज बोर्डिंग स्कुल						
४	हिमालय ई. स्कुल दाड	९१	९२		९५	९०	
४	श्री रात्री आ. बि.	२८	८४		२६	५०	
५	प्रा. बी. मलैखोला						
५	लक्ष्मी नारायण प्रा. बी. दाड						
५	ज्ञान ज्योति प्रा. वि.						
५	नेपाल पब्लिक एकेडेमी						
६	बिन्दबासिनी बाल मन्दिर	९०	९८		९०	९५	
६	मोडर्न गोल्डेन स्टार एकेडेमी						
६	श्री भानु मा. बि.	३२	२९५	८८	२४	२६३	८०
६	सिद्ध पृथ्वी जनता मा. बि.	४०	२०५	२८४	४०	१७६	२७१
६	ज्ञान ज्योति प्रा. बी. दाड						
७	श्री ज्ञान सेती	३५	७८		३३	७४	

वडा नं.	विद्यालयको नाम	खुद भर्ना दर			निरन्तरता तथा टिकाउ दर		
		पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक
	प्राथमिक विद्यालय						
७	श्री जनता आधारभूत विद्यालय	७१	८८		१००	९९	
७	श्री रात्रि प्राथमिक विद्यालय	२५	४५		१२	४०	

५.१.९ बाल विकास केन्द्र विवरण

क्र.स.	बाल विकास केन्द्रको नाम	वाड न	विद्यार्थी सख्या		
			छात्रा	छात्र	जम्मा
१	श्री बिरेन्द्र मा वि हेकुली	३	१५	२७	४२
२	श्री मा वि मधुपुर	२	९	८	१७
३	श्री भानु मा वि	६	६	७	१३
४	श्री सिद्ध पृथ्वी मा वि श्रीगाउ	६	१६	१९	३५
५	श्री लक्ष्मी नारायण आधारभूत विद्यालय	५	२०	१६	३६
६	श्री जनता आधारभूत विद्यालय	७	२४	२६	५०
७	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय	३	१६	९	२५
८	श्री रात्रि आधारभूत विद्यालय	४	११	११	२२
९	श्री आधारभूत विद्यालय	१	७	४	११
१०	श्री प्रथमिक विद्यालय कौवाघारी	२	१५	११	२६
११	श्री जनज्यती प्रथमिक विद्यालय	७	१३	११	२४
१२	श्री रात्रि प्रथमिक विद्यालय सिम्ठाना	६	८	५	१३
१३	श्री सरस्वती प्रथमिक विद्यालय मिरौली	५	११	१७	२८
१४	श्री जनज्यती प्रथमिक विद्यालय खलुवाचीस	५	१८	११	२९
१५	श्री प्रथमिक विद्यालय मलईखोला	१	४	६	१०
जम्मा			१९३	१८८	३८१

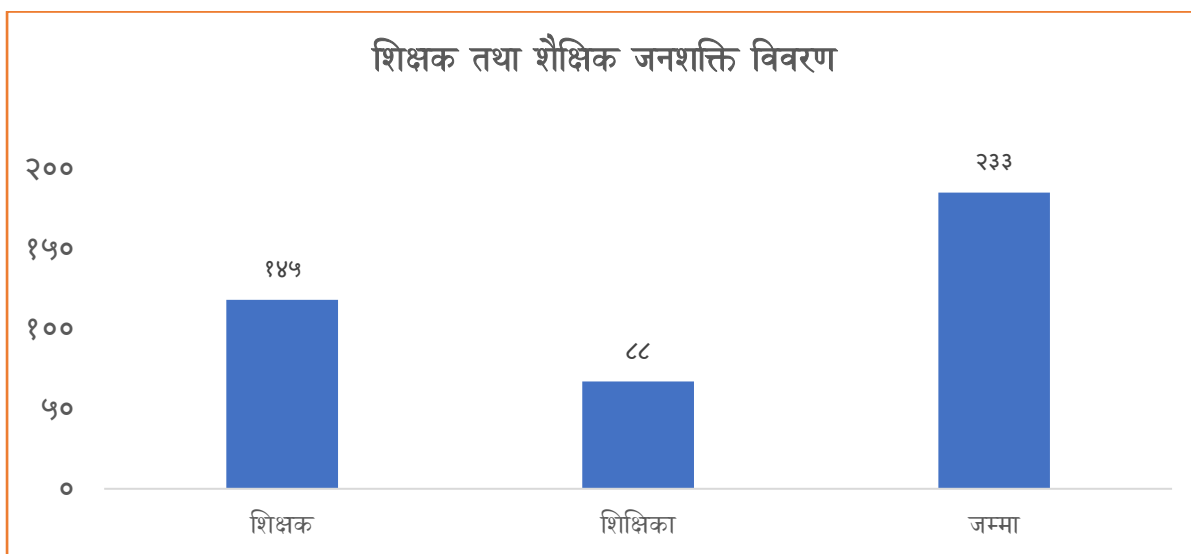
५.१.१० शिक्षक तथा शैक्षिक जनशक्ति विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका जम्मा २४ वटा विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक तथा शिक्षिकाको सङ्ख्या जम्मा २३३ जना रहेको देखिन्छ, जसमा शिक्षकको सङ्ख्या १४५ र शिक्षिकाको सङ्ख्या ८८ जना रहेको देखिन्छ । तलको तालिकामा हरेका विद्यालयमा भएको शिक्षक र शिक्षिकाको सङ्ख्या प्रष्टसँग उल्लेख गरिएकोछ ।

वडा न.	विद्यालयको नाम	स्वीकृत दरबन्दी सङ्ख्या	अस्थायी	स्थायी	शिक्षक शिक्षिका सम्बन्धी विवरण								
					कार्यरत शिक्षक सङ्ख्या			महिला शिक्षक सङ्ख्या			तालिम प्राप्त शिक्षक		
					शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	आधारभूत	माध्यमिक	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा
१	श्री आधारभूत विद्यालय बाँकी बेतारपुर	८	२	६	७	२	९				७	२	९
१	श्री प्रथामिक विद्यालय मलैखोला ठाटी	१			३	२	५						
१	बबई पब्लिक इन्ग्लिश स्कूल				८	६	१४	०	६	६			
२	श्री प्रा वि कौवा घरि		५	३	४	४	८	४	०	४	३	०	३
२	ज्ञानोदय ई वो स्कूल		१५		७	८	१५	०	८	८			
२	श्री मा वि मधपुर	९	३	५	३	२	५	१	१	२	३	५	८
३	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय	४			३	१	४						
३	बिरेन्द्र मा. बि. हेकुली		९	१४	१७	६	२३	०	६	६	४	०	४
३	गोल्डेन पाथ एकेडेमी स्कूल				३	५	८						
३	श्री सदाबहार ज्ञानकुन्ज बोर्डिंग स्कूल												

वडा न.	विद्यालयको नाम	स्वीकृत दरबन्दी सङ्ख्या	अस्थाई	स्थाई	शिक्षक शिक्षिका सम्बन्धी विवरण								
					कार्यरत शिक्षक सङ्ख्या			महिला शिक्षक सङ्ख्या			तालिम प्राप्त शिक्षक		
					शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा	आधारभूत	माध्यमिक	जम्मा	शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा
४	हिमालय ई. स्कुल	१९			१५	४	१९	०	४	४	१३	३	१६
४	श्री रात्री आ. बि.	५			८	१	९				३	०	३
५	प्रा. बी. मलैखोला		५		३	२	५						
५	लक्ष्मी नारायण प्रा. बी. दाड			७	७	६	१३	०	६	६			
५	ज्ञान ज्योति प्रा. वि.		१	१	१	१	२						
५	नेपाल पब्लिक एकेडेमी		८		४	४	८						
६	बिन्दबासिनी बाल मन्दिर	१२			६	६	१२	०	६	६			
६	मोडर्न गोल्डेन स्टार एकेडेमी				८	३	११	०	२	२			
६	श्री भानु मा. बि.	६	१०	६	११	५	१६						
६	सिद्ध पृथ्वी जनता मा. बि.	२४			१५	९	२४						
६	ज्ञान ज्योति प्रा. बी. दाड		३	१	०	४	४						
७	श्री ज्ञान सेती प्राथमिक विद्यालय	५			६	३	९	०	३	३	६	३	९
७	श्री जनता आधारभूत विद्यालय	६		६	४	२	६	०	२	२	४	२	६
७	श्री रात्री प्राथमिक विद्यालय	१			२	२	४						
	जम्मा	१००	६१	४९	१४५	८८	२३३	५	४४	४९	४३	१५	५८

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

५.१.१०.१ विद्यार्थी शिक्षक अनुपात

यस दंगीशरण गाँउ पालिकामा रहेका जम्मा २४ वटा विद्यालयहरूमा जम्मा २३३ जना शिक्षक तथा शिक्षिकाहरू रहेका छन् । साथै यी २४ वटा विद्यालयहरूमा जम्मा विद्यार्थी संख्या ४४३७ जना रहेको छ । शिक्षक विद्यार्थी अनुपात हेर्ने हो भने एक शिक्षक बराबर १९ जना विद्यार्थी रहेको देखिन्छ । विद्यालयगत शिक्षक विद्यार्थी अनुपात निम्न अनुसार तालिकरण गरिएको छ ।

वडा नं.	विद्यालयको नाम	जम्मा विद्यार्थी	जम्मा शिक्षक	विद्यार्थी शिक्षक अनुपात
१	श्री आधारभूत विद्यालय बाँकी बेतारपुर	१५७	९	17.44444
१	श्री प्रथामिक विद्यालय मलैखोला	५२	५	10.4
१	बबई पब्लिक इन्ग्लिश स्कूल	१६८	१४	12
२	श्री प्रा वि कौवा घरि	१५०	८	18.75
२	ज्ञानोदय ई वो स्कूल	२४९	१५	16.6
२	श्री मा वि मधपुर	२१९	५	43.8
३	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय	१९७	४	49.25
३	बिरेन्द्र मा. वि. हेकुली	४५३	२३	19.69565
३	गोल्डेन पाथ एकेडेमी स्कूल	१५७	८	19.625
४	हिमालयई.स्कूल	३३२	१९	17.47368
४	श्री रात्री आ. वि.	१०४	९	11.55556

५	प्रा. बी. मलैखोला	४०	५	8
५	लक्ष्मी नारायण प्रा. बी. दाड	२८१	१३	21.61538
५	ज्ञान ज्योति प्रा. वि.	६३	२	31.5
५	नेपाल पब्लिक एकेडेमी	१८०	८	22.5
६	बिन्दबासिनी बाल मन्दिर	२७७	१२	23.08333
६	मोडर्न गोल्डेन स्टार एकेडेमी	२२०	११	20
६	श्री भानु मा. बि.	३२७	१६	20.4375
६	सिद्ध पृथ्वी जनता मा. बि.	२१६	२४	9
६	ज्ञान ज्योति प्रा. बी. दाड	१०९	४	27.25
७	श्री ज्ञान सेती प्राथमिक विद्यालय	१०९	९	12.11111
७	श्री जनता आधारभूत विद्यालय	३२६	६	54.33333
७	श्री रात्रि प्राथमिक विद्यालय	५१	४	12.75
जम्मा		४४३७	२३३	19.04292

५.१.११ शैक्षिक संस्था उपलब्ध भौतिक पूर्वाधार तथा सुविधा

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका जम्मा २४ वटा विद्यालयमा उपलब्ध भौतिक पूर्वाधार तथा सुविधाहरूको विवरण तपशिलको तालिकामा उल्लेख गरिएकोछ ।

वडा नं.	विद्यालयको नाम	अपङ्गमैत्री शौचालय	शुद्ध खानेपानी	कक्षा कोठामा डस्टबिनको सुविधा	इन्टरनेटको सुविधा	हात धुने ठाउँको व्यवस्था	प्रयोगशाला	लैङ्गिक मैत्री	एकीकृत पाठ्यक्रम	CBERGA कार्यनयाँन भएको ?	कक्षा ९ देखी प्राविधिक शिक्षा संचालन भएको
१	श्री आधारभूत विद्यालय बाँकी बेतारपुर	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छ	छैन
१	श्री प्रथामिक विद्यालय मलैखोला ठाटी	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छ	छैन
१	बबई पब्लिक इन्ग्लिश स्कूल	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन
२	श्री प्रा वि कौवा घरि	छ	छ	छैन	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	छैन
२	ज्ञानोदय ई वो स्कूल	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
२	श्री मा वि मधपुर	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन

वडा नं.	विद्यालयको नाम	अपङ्गमैत्री शौचालय	शुद्ध खानेपानी	कक्षा कोठामा डस्टबिनको सुविधा	इन्टरनेटको सुविधा	हात धुने ठाउँको व्यवस्था	प्रयोगशाला	लैङ्गिक मैत्री	एकीकृत पाठ्यक्रम	CBERGA कार्यनयाँन भएको ?	कक्षा ९ देखी प्राविधिक शिक्षा संचालन भएको
३	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन
३	बिरेन्द्र मा. वि. हेकुली	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन
३	गोल्डेन पाथ एकेडेमी स्कूल	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन
३	श्री सदाबहार ज्ञानकुन्ज बोर्डिंग स्कूल	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन
४	हिमालय ई. स्कुल दाड	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
४	श्री रात्री आ. वि.	छ	छ	छैन	छ	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन
५	सरस्वति प्रा वि	छैन	छ	छैन	छैन		छैन	छैन			छैन
५	ज्ञान ज्योति प्रा वि	छैन	छ	छ	छैन		छैन				छैन
५	नेपाल पब्लिक एकेडेमि	छैन	छ	छैन		छैन			छैन	छैन	छैन
५	लक्ष्मी नारायण प्रा वि	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छैन				छैन
५	प्रा वि मलाई खोला	छैन	छ	छ							छैन
६	बिन्दबासिनी बाल मन्दिर	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन
६	सिद्ध पृथ्वी जनता मा वि										छ
६	श्री भानु मा वि	छ	छ	छैन	छैन			छैन	छैन		छैन

वडा नं.	विद्यालयको नाम	अपङ्गमैत्री शौचालय	शुद्ध खानेपानी	कक्षा कोठामा डस्टबिनको सुविधा	इन्टरनेटको सुविधा	हात धुने ठाउँको व्यवस्था	प्रयोगशाला	लैङ्गिक मैत्री	एकीकृत पाठ्यक्रम	CBERGA कार्यनयाँन भएको ?	कक्षा ९ देखी प्राविधिक शिक्षा संचालन भएको
६	ज्ञान ज्योति प्रा वि										छैन
६	मोडर्न गोल्डेन स्टार एकेडेमी	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन
७	श्री ज्ञान सेती प्राथमिक विद्यालय	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
७	श्री जनता आधारभूत विद्यालय	छैन	छ	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
७	श्री रात्रि प्राथमिक विद्यालय	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

५.१.१२ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका जम्मा २४ वटा विद्यालयहरूमध्ये विद्यालयमा शान्ति क्षेत्रको कार्यान्वयन गर्ने, विद्यालय सुधार योजना अध्यावधिक गर्ने, बाल क्लब गठन भएका र बाल मैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग गर्ने विद्यालयहरूको विस्तृत विवरण प्रस्तुत गर्न यो तालिका प्रयोग गरिएकोछ ।

वडा नं.	विद्यालयको नाम	बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण			
		शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन	सुधार योजना अद्यावधिक	बाल क्लब गठन	बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग
१	श्री आधारभूत विद्यालय बाँकी बेंतारपुर	छ	छ	छ	छ
१	श्री प्रथामिक विद्यालय मलैखोला ठाटी	छ	छ	छ	छ
१	बबई पब्लिक इन्ग्लिश स्कूल	छ	छैन	छैन	छ
२	श्री प्रा वि कौवा घरि	छ	छ	छ	छ
२	ज्ञानोदय ई वो स्कुल	छ	छ	छैन	छ
२	श्री मा वि मधपुर	छ	छ	छ	छ
३	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय	छ	छ	छ	छ
३	बिरेन्द्र मा. बि. हेकुली	छ	छ	छ	छ
३	गोल्डेन पाथ एकेडेमी स्कूल	छ	छ	छ	छ
३	श्री सदाबहार ज्ञानकुन्ज बोर्डिंग स्कूल	छैन	छैन	छैन	छैन
४	हिमालय ई. स्कुल दाड	छैन	छैन	छैन	छैन
४	श्री रात्री आ. बि.	छैन	छैन	छैन	छैन
५	प्रा. बी. मलैखोला	छैन	छैन	छैन	छैन
५	लक्ष्मी नारायण प्रा. बी. दाड	छैन	छैन	छैन	छैन
५	ज्ञान ज्योति प्रा. वि.	छैन	छैन	छैन	छैन
५	नेपाल पब्लिक एकेडेमी	छैन	छैन	छैन	छैन
६	बिन्दबासिनी बाल मन्दिर	छ	छ	छैन	छ
६	मोडर्न गोल्डेन स्टार	छ	छ	छैन	छ

वडा नं.	विद्यालयको नाम	बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण			
		शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन	सुधार योजना अद्यावधिक	बाल क्लब गठन	बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग
	एकेडेमी				
६	श्री भानु मा. वि.	छैन	छैन	छैन	छैन
६	सिद्ध पृथ्वी जनता मा. वि.	छ	छ	छैन	छ
६	ज्ञान ज्योति प्रा. बी. दाड	छैन	छैन	छैन	छैन
७	श्री ज्ञान सेती प्राथमिक विद्यालय	छ	छ	छैन	छ
७	श्री जनता आधारभूत विद्यालय	छ	छ	छैन	छ
७	श्री रात्रि प्राथमिक विद्यालय	छ	छ	छैन	छ

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

५.१. १३ विद्यालयको भौतिक अवस्था

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका जम्मा २४ वटा विद्यालयहरू रहेको देखिन्छ। उक्त विद्यालयहरूको भौतिक अवस्थाको विश्लेषण गर्दा जम्मा २६३ वटा कोठाहरू रहेका देखिन्छन्। जसमा १६८ वटा पक्की कोठा र ९५ वटा कच्ची कोठा रहेकाछन् भने ७ वटा विद्यालयमा आवश्यकता अनुसार फर्निचर नभएको देखिन्छ। तलको तालिकाले हरेक विद्यालयको भौतिक अवस्थाको विस्तृत विवरण प्रष्ट पारकोछ।

वडा नम्बर	विद्यालयको नाम	भवन सम्बन्धी		निर्माण भएको वर्ष	कोठा सङ्ख्या		आवश्यकता अनुसारको फर्निचर
		पक्की	कच्ची		पक्की	कच्ची	
१	श्री आधारभूत विद्यालय बाँकी बेलारपुर	५	०	२०७७	१०	०	छ
१	श्री प्रथमिक विद्यालय मलैखोला ठाटी	१	२		२	१०	छ
१	बबई पब्लिक इन्ग्लिश स्कूल	१	१	२०७३	४	१२	छ
२	श्री प्रा वि कौवा घरि	३	०		८	०	छ
२	ज्ञानोदय ई वो स्कूल	१	५	२०६२	१४	१	छ
२	श्री मा वि मधपुर	५	२		१३	३	छ
३	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय	३	२		६	५	छ
३	बिरेन्द्र मा. वि. हेकुली	६	०	२०५३	०	०	छैन
३	गोल्डेन पाथ एकेडेमी स्कूल	१	१	२०७२	८	६	छ
३	श्री सदाबहार ज्ञानकुन्ज बोर्डिंग स्कूल	२	१	२०५५	१०	३	छ
४	हिमालय ई. स्कूल दाङ	१	०	२०७२	१६	०	छैन
४	श्री रात्री आ. वि.	३	१	२०७५	६	१	छ
५	प्रा. बी. मलैखोला	०	०		०	०	छैन
५	लक्ष्मी नारायण प्रा. बी. दाङ	०	०	२०७७	०	०	छैन
५	ज्ञान ज्योति प्रा. वि.	०	०	२०७७	०	०	छैन
५	नेपाल पब्लिक एकेडेमी	०	०		०	०	छैन
६	बिन्दबासिनी बाल मन्दिर	२	०	२०६७	१२	०	छ
६	मोडर्न गोल्डेन स्टार एकेडेमी	०	०	२०६४	८	१४	छ
६	श्री भानु मा. वि.	६	१		१३	३	छ
६	सिद्ध पृथ्वी जनता मा. वि.	३	६	२०६७	९	२७	छ
६	ज्ञान ज्योति प्रा. बी. दाङ	०	०		०	०	छैन
७	श्री ज्ञान सेती प्राथमिक विद्यालय	२	५		१०	५	छ
७	श्री जनता आधारभूत विद्यालय	३	०	२०७६	१२	०	छ
७	श्री रात्रि प्राथमिक विद्यालय	५	२		७	५	छ
	जम्मा	५३	२९		१६८	९५	

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

५.१.१४ सुधारिएको मापदण्ड (भूकम्प प्रतिरोधी) अनुसार निर्माण भएका तथा रेट्रोफिटिङ्ग गरिएको विद्यालय

वडा नम्बर	विद्यालयको नाम	विद्यालयले प्रयोग गरेको जग्गाको लालपुजा	सुधारिएको मापदण्ड (भूकम्प प्रक्षतरोधी) अनुसार निर्माण	रेट्रोफिटिङ्ग गरेको	अपाङ्गता तथा विशेष शिक्षा स्रोत कक्षा सञ्चालन	पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र
१	श्री आधारभूत विद्यालय बाँकी बेतारपुर	छ	भएको	छैन	छैन	छैन
१	श्री प्रथामिक विद्यालय मलैखोला ठाटी	छैन	नभएको	छैन	छैन	छैन
१	बबई पब्लिक इन्ग्लिश स्कूल	छ	भएको	छैन	छैन	छैन
२	श्री प्रा बि कौवा घरि	छैन	नभएको	छैन	छैन	छैन
२	ज्ञानोदय ई वो स्कुल	छ	भएको	छैन	छैन	छैन
२	श्री मा वि मधपुर	छैन	नभएको	छैन	छैन	छैन
३	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय	छैन	नभएको	छैन	छैन	छैन
३	बिरेन्द्र मा. बि. हेकुली	छ	भएको	छैन	छैन	छैन
३	गोल्डेन पाथ एकेडेमी स्कूल	छ	भएको	छैन	छैन	छैन
३	श्री सदाबहार ज्ञानकुन्ज बोर्डिंग स्कूल	छैन	नभएको	छैन	छैन	छैन
४	हिमालय ई. स्कुल	छ	भएको	छैन	छैन	छैन
४	श्री रात्री आ. बि.	छ	भएको	छैन	छैन	छैन
५	प्रा. बी. मलैखोला	छैन	नभएको	छैन	छैन	छैन
५	लक्ष्मी नारायण प्रा. बी. दाड	छैन	नभएको	छैन	छैन	छैन
५	ज्ञान ज्योति प्रा. वि.	छैन	नभएको	छैन	छैन	छैन
५	नेपाल पब्लिक एकेडेमी	छैन	नभएको	छैन	छैन	छैन
६	बिन्दबासिनी बाल मन्दिर	छ	भएको	छैन	छैन	छैन

वडा नम्बर	विद्यालयको नाम	विद्यालयले प्रयोग गरेको जग्गाको लालपुजा	सुधारिएको मापदण्ड (भूकम्प प्रक्षतरोधी) अनुसार निर्माण	रेट्रोफिटिङ्ग गरेको	अपाङ्गता तथा विशेष शिक्षा स्रोत कक्षा सञ्चालन	पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र
६	मोडर्न गोल्डेन स्टार एकेडेमी	छ	भएको	छैन	छैन	छैन
६	श्री भानु मा. बि.	छैन	नभएको	छैन	छैन	छैन
६	सिद्ध पृथ्वी जनता मा. बि.	छ	भएको	छैन	छैन	छैन
६	ज्ञान ज्योति प्रा. बी. दाड	छैन	नभएको	छैन	छैन	छैन
७	श्री ज्ञान सेती प्राथमिक विद्यालय	छ	भएको	छैन	छैन	छैन
७	श्री जनता आधारभूत विद्यालय	छैन	नभएको	छैन	छैन	छैन
७	श्री रात्रि प्राथमिक विद्यालय	छ	भएको	छैन	छैन	छैन

५.१.१७ छात्रवृत्ति तथा अन्य लक्षित सुविधा उपलब्धताको अवस्था

वडा न.	विद्यालयको नाम	छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण														
		दलित			अपाङ्ग			विपन			जेहन्दार			अन्य सुविधा		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
१	श्री आधारभूत विद्यालय बाँकी	१४	१०	२४												
१	श्री प्रथमिक विद्यालय मलैखोला															
१	बबई पब्लिक इन्ग्लिश स्कूल	३	३	६												
२	श्री प्रा बि कौवा घरि	२	१	३						४	२	६	१	१	२	
२	ज्ञानोदय ई वो स्कूल	३३	२४	५७				१६	१९	३५	१२	२४	३६			
२	श्री मा वि मधपुर	१६	७	२३												
३	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय	२२	२३	४५												
३	बिरेन्द्र मा. बि. हेकुली	४	७	११										०	१३०	१३०
३	गोल्डेन पाथ एकेडेमी स्कूल	१	१	२	१	१	२	५	५	१०	१	१	२			
३	श्री सदाबहार ज्ञानकुन्ज बोर्डिंग स्कूल	७	१२	१९							१	१	२			

वडा न.	विद्यालयको नाम	छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण														
		दलित			अपाङ्ग			विपन			जेहन्दार			अन्य सुविधा		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
४	हिमालय ई. स्कुल दाङ															
४	श्री रात्री आ. बि.															
५	प्रा. बी. मलैखोला															
५	लक्ष्मी नारायण प्रा. बी. दाङ															
५	ज्ञान ज्योति प्रा. वि.															
५	नेपाल पब्लिक एकेडेमी															
६	बिन्दबासिनी बाल मन्दिर	५	३	८	१	१	२	१	१	२	१	१	२			
६	मोडर्न गोल्डेन स्टार एकेडेमी	३	२	५												
६	श्री भानु मा. बि.	५१	६८	११९												
६	सिद्ध पृथ्वी जनता मा. बि.	१७	२१	३८												
६	ज्ञान ज्योति प्रा. बी. दाङ															
७	श्री ज्ञान सेती	७	११	१८	२	२	४	१५	१८	३३	११	१३	२४	८	९	१७

वडा न.	विद्यालयको नाम	छान्नवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण														
		दलित			अपाङ्ग			विपन			जेहन्दार			अन्य सुविधा		
		बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
	प्राथमिक विद्यालय															
७	श्री जनता आधारभूत विद्यालय	१७	१३	३०				३०	४२	७२	३	६	९			
७	श्री रात्रि प्राथमिक विद्यालय	०	३	३							५	६	११	०	३	३
	जम्मा	२०२	२०९	४११	४	४	८	६७	८५	१५२	३८	५४	९२	९	१४३	१५२

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७

५.१.१६ शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	विद्यालयको नाम	अपाङ्गता तथा विशेष शिक्षा स्रोत कक्षा सञ्चालन	एकीकृत पाठ्यक्रम	CBERGA कार्यनयाँन	इन्टरनेटको सुविधा
१	श्री आधारभूत विद्यालय	छैन	छैन	छ	छैन
१	श्री प्रथामिक विद्यालय	छैन	छैन	छ	छैन
१	बबई पब्लिक इन्ग्लिश स्कूल	छैन	छैन	छैन	छैन
२	श्री प्रा वि कौवा घरि	छैन	छ	छैन	छ
२	ज्ञानोदय ई वो स्कुल	छैन	छैन	छैन	छैन
२	श्री मा वि मधपुर	छैन	छैन	छैन	छैन
३	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय	छैन	छैन	छैन	छैन
३	बिरेन्द्र मा. वि.	छैन	छैन	छैन	छैन
३	गोल्डेन पाथ एकेडेमी स्कूल	छैन	छैन	छैन	छैन
३	श्री सदाबहार ज्ञानकुन्ज बोर्डिंग स्कूल	छैन	छैन	छैन	छैन
४	हिमालय ई. स्कुल दाड	छैन	छैन	छैन	छैन
४	श्री रात्री आ. वि.	छैन	छैन	छैन	छ
५	प्रा. बी. मलैखोला	छैन	छैन	छैन	छैन
५	लक्ष्मी नारायण प्रा. बी. दाड	छैन	छैन	छैन	छैन
५	ज्ञान ज्योति प्रा. वि.	छैन	छैन	छैन	छैन
५	नेपाल पब्लिक एकेडेमी	छैन	छैन	छैन	छैन
६	बिन्दबासिनी बाल मन्दिर	छैन	छैन	छैन	छैन
६	मोडर्न गोल्डेन स्टार एकेडेमी	छैन	छैन	छैन	छैन
६	श्री भानु मा. वि.	छैन	छैन	छैन	छैन
६	सिद्ध पृथ्वी जनता मा. वि.	छैन	छैन	छ	छैन
६	ज्ञान ज्योति प्रा. बी. दाड	छैन	छैन	छैन	छैन
७	श्री ज्ञान सेती प्राथमिक विद्यालय	छैन	छ	छैन	छैन
७	श्री जनता आधारभूत	छैन	छैन	छैन	छैन

वडा नं.	विद्यालयको नाम	अपाङ्गता तथा विशेष शिक्षा स्रोत कक्षा सञ्चालन	एकीकृत पाठ्यक्रम	CBERGA कार्यनयाँन	इन्टरनेटको सुविधा
	विद्यालय				
७	श्री रात्रि प्राथमिक विद्यालय	छैन	छैन	छैन	छैन

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण

५.२.१ स्वास्थ्य संस्था तथा उपलब्ध जनसक्तिको विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा ८ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरू रहेकाछन् जसमा ८ जना हेल्थ असिस्टेन्ट, १ जना नर्स, ७ जना अ.हे.व., ९ जना अ.न.मी. र २ जना ल्याब टेक्निसियनहरू कार्यरत देखिन्छ भने यसका अलावा श्री गाउँ प्रा स्वास्थ्य केन्द्रमा २ जना सामान्य चिकित्सकको दरबन्दी भइ २ जनाकै सङ्ख्यामा चिकित्सक कार्यरत देखिन्छ।

वडा नं.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	ठेगाना	उपलब्ध सङ्ख्या				
			हे.अ.	नर्स	अहेव	अनमी	ल्याब टेक्निसियन
१	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	बाकी			१	१	
२	स्वास्थ्य चौकी गोलटाकुरी	गोलटाकुरी	१				
३	हेकुली स्वास्थ्य चौकी	हेकुली	३		१	३	१
४	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र मौलि	मौलि			१	१	
४	नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र	बैबांग	१		१		
५	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	बालापुर	१			१	
६	श्री गाउँ प्रा. स्वास्थ्य केन्द्र	श्री गाउँ	१	१	३	३	१
७	श्री गाउँ आ. स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	श्री गाउँ	१				
जम्मा			८	१	७	९	२

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

५.२.२ उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाहरू

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा ८ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरू रहेकाछन् । ति स्वास्थ्य संस्थाहरूमा उपलब्ध सेवाहरू निम्न अनुसार रहेकाछन् -

वडा नम्बर	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	शैया सङ्ख्या	स्वास्थ्य संस्था र उपलब्ध सेवाहरू											
			प्रसुती सेवा	ल्याव	पर्याप्त औषधिको व्यवस्था	क्लिनिक	एक्सरे सेवा	परिवार नियोजन	खोप सेवा	परामर्श सेवा	सुरक्षित मातृत्व सेवा	रक्त सञ्चार सेवा	एम्बुलेन्स सेवा	इमरजेन्सी सेवा
१	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	०	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छैन
२	स्वास्थ्य चौकी गोल्टाकुरी		छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन	छैन
३	हेकुली स्वास्थ्य चौकी	०	छ	छ	छैन	छ	छैन	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन	छैन
४	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र मौलि	०	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन	छैन
४	नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र	०	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छैन
५	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	२	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन	छैन
६	श्री गाउँ प्रा. स्वास्थ्य केन्द्र	२	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	छ	छ

वडा नम्बर	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	शैया सङ्ख्या	स्वास्थ्य संस्था र उपलब्ध सेवाहरू											
			प्रसुती सेवा	ल्याव	पर्याप्त औषधिको व्यवस्था	क्लिनिक	एक्सरे सेवा	परिवार नियोजन	खोप सेवा	परामर्श सेवा	सुरक्षित मातृत्व सेवा	रक्त सञ्चार सेवा	एम्बुलेन्स सेवा	इमरजेन्सी सेवा
७	श्री गाउँ आ. स्वास्थ्य सेवा केन्द्र		छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

५.२.३ खोप सेवा तथा सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका महिलाहरूले विगत एक वर्षभित्र लिएको खोप सेवा तथा सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण निम्न अनुसार रहेको देखिन्छ -

वडा नम्बर	गत वर्षको गर्भवती/प्रसूति भएका महिला सङ्ख्या	टि.टि. खोप लिने गर्भवती		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती सङ्ख्या	प्रसूति भएको आधारमा सुत्केरी सङ्ख्या		
		टी.टी.१ (पहिलो जाँचमा)	टी.टी.२ (पहिलो खोप लिएको एक महिनापछि)		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्य कर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
१	२४	११	१०	२४			
२							
३	६८	१६	१५	४७	१३		
४	२			२	२		
५							
६							
७							
जम्मा	९४	२७	२५	७३	१५		

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

५.२.४ बाल स्वास्थ्य तथा कुपोषणको अवस्था

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका

वडा नम्बर	गर्भावस्था/प्रसूति अवस्था/सुत्केरी पछिको ६ हसाभित्र मृत्यु भएका महिला	जीवित नवजात शिशु सङ्ख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशु	१५-५९ वर्षका महिलाको सङ्ख्या	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने				महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका सङ्ख्या
						महिला		पुरुष		
						स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	
१	०	०	०	०	०	०	५९			६
२										
३		१३			११८०	५	१०३६		१५०	८
४							३२		१५	
५										
६										
७										
जम्मा	०	१३	०	०	११८०	५	११२७	०	१६५	१४४

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

५.२.५ प्रमुख रोग र उपचार सम्बन्धी विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र विगत एक वर्षभित्र देखिएका प्रमुख रोगहरूमा निमोनिया, झाडापखाला, रक्तचाप, दम र ग्यास्ट्रिक/अल्सर रहेका छन् ।

वडा न.	रोगको नाम	बिरामी सङ्ख्या	उपचार भएको सङ्ख्या	फलोअप सङ्ख्या	गरिएको
२	निमोनिया	19	19	12	
२	झाडा पखाला	51	51	0	
२	क्षय रोग (टि.वी)	8	8	8	
२	कुष्ठ रोग	1	1	1	
२	रक्तचाप	72	72	71	
२	ग्यास्ट्रिक/अल्सर	137	137	0	
२	मधुमेह	9	9	9	
२	दम	52	52	52	
२	दम	24	24	12	
३	निमोनिया	17	17	0	
३	झाडा पखाला	101	101	0	
३	क्षय रोग (टि.वी)	4	4	0	
३	ग्यास्ट्रिक/अल्सर	184	184	0	
३	मधुमेह	24	24	0	
३	दम	17	17	0	
४	रक्तचाप	41	41	0	
४	निमोनिया	1	1	0	
४	झाडा पखाला	72	72	0	
४	रक्तचाप	33	33	33	
४	ग्यास्ट्रिक/अल्सर	153	153	120	
४	मधुमेह	6	6	6	
४	दम	12	12	5	
६	निमोनिया	149	0	0	
६	सिकलेस एनिमिया	१	-	-	
६	झाडा पखाला	542	0	0	
६	क्षय रोग	18	0	0	
६	रक्तचाप	243	0	0	
६	ग्यास्ट्रिक/अल्सर	437	0	0	
६	मधुमेह	235	0	0	
७	निमोनिया	10	10	0	
७	झाडा पखाला	25	25	0	

वडा न.	रोगको नाम	बिरामी सङ्ख्या	उपचार भएको सङ्ख्या	फलोअप गरिएको सङ्ख्या
जम्मा		२६९८	१०७३	३२९

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र विगत एक वर्षभित्र देखिएका प्रमुख रोगहरूको सारांश

रोगको नाम	बिरामी सङ्ख्या	उपचार भएको सङ्ख्या	फलोअप गरिएको सङ्ख्या	रेफर गरिएको सङ्ख्या	मृत्यु भएको सङ्ख्या
निमोनिया	१९६	४७	१२	०	०
झाडा पखाला	७९१	२४९	०	०	०
क्षय रोग (टि.बी)	३०	१२	८	०	०
कुष्ठ रोग	१	१	१	०	०
रक्तचाप	३८९	१४६	१०४	०	०
दम	१०५	१०५	६९	०	०
मधुमेह	२७४	३९	१५	०	०
ग्यास्ट्रिक/अल्सर	९११	४७४	१२०	०	०
सिकलेस एनिमिया	१	-	-	-	-
जम्मा	२६९८	१०७३	३२९	०	०

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

५.२.६ बिरामी हुँदा स्वास्थ्य उपचार सेवा लिन प्रथम पटक जाने संस्था सम्बन्धी विवरण

विवरण	बिरामी हुँदा स्वास्थ्य उपचार सेवाको विवरण								दंगीशरण	प्रतिशत (%)
	वडा नम्बर									
	१	२	३	४	५	६	७			
धामी झाक्री	३४	६	९	१८	२२	६८	१४	४	३०१	५.६७
औषधि पसल	२	२१	५३	४	५७	३२	४१		२१०	३.९५
क्लिनिक	५०	८५	१	१	४	७	७७		८१५	१५.३५
स्वास्थ्य चौकी	४८	५५	४९	४२	३६	६९	५३		३५४९	६६.८
जिल्लाका निजी अस्पताल	३	२४	४	१९	०	०	८६		२३६	४.४५

जिल्ला बाहिर सरकारी अस्पताल	०	३	०	०	७९	०	१७	९९	१.८६
स्थानीय स्वास्थ्यकर्मी	०	०	०	०	१२	०	२	१४	०.२८
जिल्लाका सरकारी अस्पताल	०	१९	२	२	५८	०	५	८६	१.६३
अन्य	०	०	०	०	०	१	०	१	०.०१
जम्मा	५७	७१	७७	६१	८२	९१	९०	५३११	१००.

(स्रोत : घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

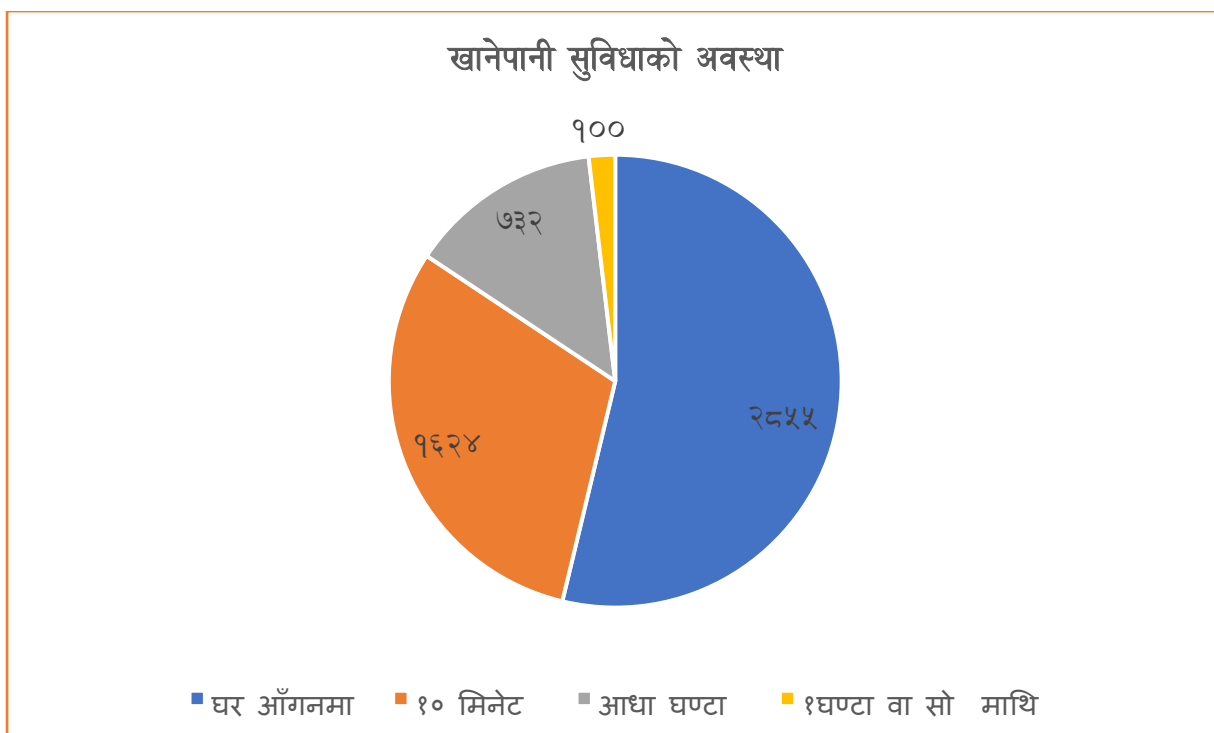
५.३ खानेपानी तथा सरसफाइ सम्बन्धी

५.३.१ खानेपानी सुविधाको अवस्था

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका जम्मा ५३११ घरधुरीहरूमा खानेपानी सुविधाको विश्लेषण गर्दा आधाभन्दा धेरै अर्थात् २८५५ घरधुरीहरू (५३.७५%) को घरआँगनमै खानेपानी सुविधा उपलब्ध भएको पाइन्छ भने लगभग एक तिहाई अर्थात् १६२४ घरधुरी (३०.५७%) लाई पानी भर्न जान, पानी भर्न र पानी लिएर फर्कनको लागि जम्मा १० मिनेट समय लाग्ने रहेछ । यसैगरी पानी भर्न जान, पानी भर्न र पानी लिएर फर्कनको लागि आधाघण्टा समय लाग्ने घरधुरीहरू जम्मा ७३२ (१३.७८%) र एक घण्टा वा सोभन्दा बढी समय लाग्ने घरधुरीको सङ्ख्या १०० (१.८९%) रहेको देखिन्छ । यसरी हेर्दा यस गाँउपालिकाभित्र अझैपनि ८३२ घरधुरीलाई खानेपानीको चरम समस्या देखिएकोछ ।

वडा नम्बर	घर आँगनमा	पिउनेपानी लिन जान, भर्ना र फर्कन लाग्ने समय अवधि (पैदल)			जम्मा
		१० मिनेट	आधा घण्टा	१घण्टा वा सो माथि	
१	२१८	१९३	१५४	७	५७२
२	१९२	२९६	१९८	२५	७११
३	६०८	१४२	२३	४	७७७
४	३९०	२१२	८	०	६१०
५	४२३	२३६	१३३	३०	८२२
६	४८५	३५०	७८	१	९१४
७	५३९	१९५	१३८	३३	९०५
जम्मा	२८५५	१६२४	७३२	१००	५३११
प्रतिशत (%)	५३.७५	३०.५७	१३.७८	१.८९	१००

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

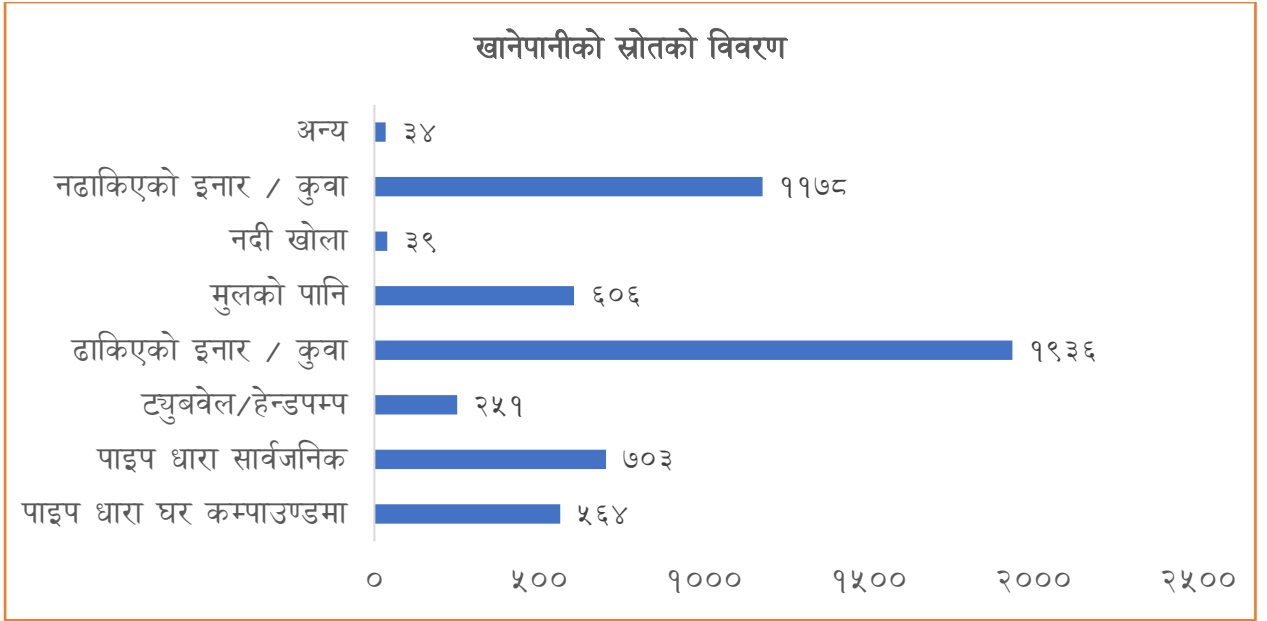
५.३.२ खानेपानीको स्रोतको विवरण

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका जम्मा ५३११ घरधुरीहरूको पानीको स्रोत विश्लेषण गर्दा १९३६ घर (३६.४५%) ले ढाकिएको इनार=कुवाबाट पानी खाने गरेको पाइएको छ भने ११७८ घर (२२.१८%) ले नढाकिएको इनार=कुवाबाट पानी खाने गरेको देखिन्छ । यसरी हेर्दा यस गाँउपालिकामा बसोबास गर्ने आधाभन्दा धेरै ३११४ घरधुरी अर्थात् (५८.६३%) घरधुरीले इनार अथवा कुवाको पानीमा निर्भर हुनु परेको देखिन्छ । सार्वजनिक धाराबाट पानी खाने जम्मा ७०३ घरधुरी (१३.२४ प्रतिशत), मूलको पानी खाने ६०६ घरधुरी (११.४१ प्रतिशत) र घर कम्पाउण्डमै पाइपधारा हुने जम्मा ५६४ घरधुरी (१०.६२ प्रतिशत) हरू रहेका छन् । यस गाँउ पालिकाभित्र २५१ घरधुरीले ट्युबेल, ३९ घरधुरीले नदी वा खोला र अन्य स्रोतको पानी प्रयोग गर्ने ३४ घर रहेका छन् ।

खानेपानी स्रोत	वडा नम्बर							जम्मा	प्रतिशत (%)
	१	२	३	४	५	६	७		
पाइप धारा घर कम्पाउण्डमा	०	०	३८	१३९	१४४	१५०	९३	५६४	10.62%
पाइप धारा सार्वजनिक	१०	०	४२६	२७	७७	४	१५९	७०३	13.24%
ट्युबवेल/हेन्डपम्प	९३	१२	०	९९	४	३७	६	२५१	4.73%
ढाकिएको इनार/ कुवा	२१८	३००	१०१	६९	३६०	५३५	३५३	१९३६	36.45%
मूलको पानी	१७१	२०८	९	०	४०	९१	८७	६०६	11.41%
नदी खोला	२१	९	४	०	२	२	१	३९	0.73%
नढाकिएको इनार/ कुवा	५९	१७९	१९९	२७६	१९३	९१	१८१	११७८	22.18%
अन्य	०	३	०	०	२	४	२५	३४	0.64%

खानेपानी स्रोत	वडा नम्बर							जम्मा	प्रतिशत (%)
	१	२	३	४	५	६	७		
जम्मा	५७२	७११	७७७	६१०	८२२	९१४	९०५	५३११	100.00%

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

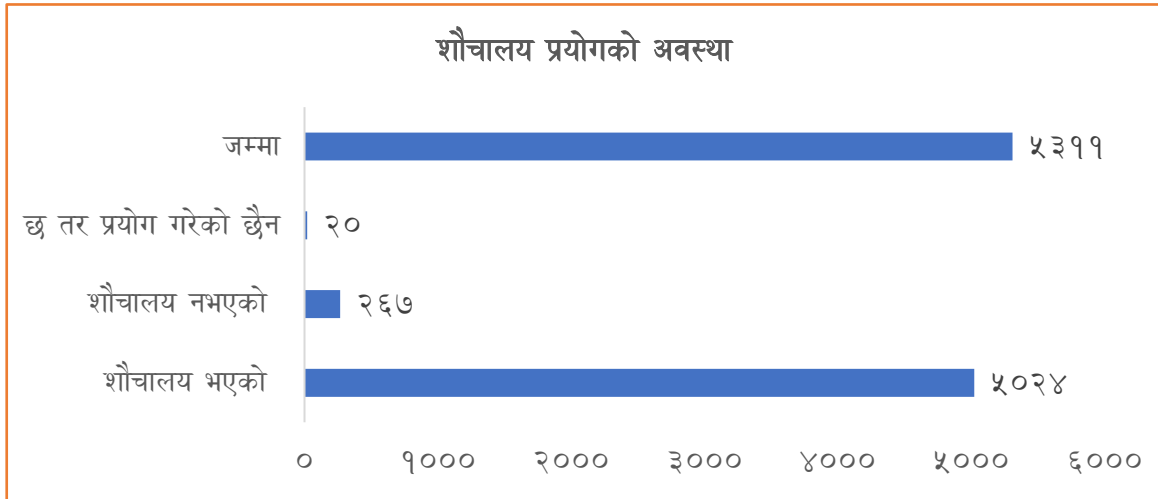

५.३.३ शौचालय प्रयोगको अवस्था

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका जम्मा ५३११ घरधुरीहरूमध्ये जम्मा ५०२४ अर्थात् ९४.६ प्रतिशत घरधुरीमा चर्पी भएकोदेखिएको छ भने अझैपनि ५.०५ प्रतिशत अर्थात् २६७ घरधुरीमा चर्पी छैन भने २० घरमा चर्पी चाँहि छ तर प्रयोगमा आएको छैन । चर्पी नहुने सबैभन्दा धेरै घर वडा नं. २ मा रहेकाछन् । वडा नं. २ का ५८ घरमा चर्पी नभएको पाईएको छ भने वडा नं. ६ का ५६ घर, वडा नं. ७ का ५० घर, वडा नं. ४ का ४१ घर, वडा नं. १ का १८ घर र वडा नं. ३ का १५ घरमा चर्पी नभएको तथ्याङ्कले देखाएकोछ । चर्पी भएर पनि प्रयोग नगर्ने सबै वडामा रहेकाछन् जसमा ६ घर वडा नं. ३ का रहेकाछन् ।

वडा नं.	शौचालय भएको	शौचालय नभएको	छ तर प्रयोग गरेको छैन	जम्मा
१	५५१	१८	३	५७२
२	६५०	५८	३	७११
३	७५६	१५	६	७७७
४	५६८	४१	१	६१०
५	७९०	२९	३	८२२

वडा नं.	शौचालय भएको	शौचालय नभएको	छ तर प्रयोग गरेको छैन	जम्मा
६	८५६	५६	२	९१४
७	८५३	५०	२	९०५
जम्मा	५०२४	२६७	२०	५३११
प्रतिशत (%)	94.60%	5.03%	0.38%	100.00%

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

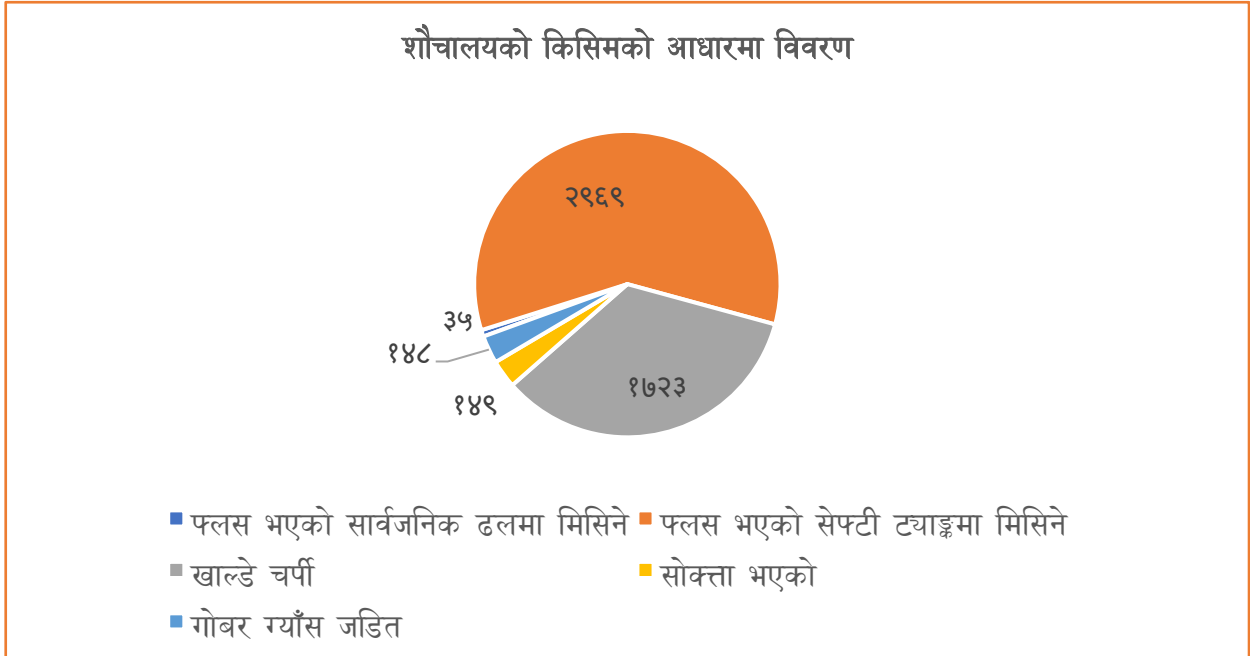
५.३.३.१ शौचालयको किसिमको आधारमा विवरण

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा ५०२४ घरधुरीमा चर्पी रहेको देखिएकोछ । ती चर्पीहरूको किसिम विश्लेषण गर्दा आधाभन्दा धेरै अर्थात् २९६९ (५९.१०%) चर्पीहरू फलस भएको र सेप्टिक टंकिमा मिसिने खालकाछन् भने त्यसपछि १७२३ (३४.३०%) चर्पीहरू खाल्डे चर्पी रहेकाछन् । १४९ चर्पी सोक्ता भएकाछन् भने १४८ चर्पीमा गोबर ग्याँस जोडिएको छ भने ३५ वटा चर्पीहरू फलस भएको र सार्वजनिक ढलमा मिसिने किसिमका रहेकाछन् ।

वडा नं.	फलस भएको सार्वजनिक ढलमा मिसिने	फलस भएको सेप्टी ट्याङ्कामा मिसिने	खाल्डे चर्पी	सोक्ता भएको	गोबर ग्याँस जडित	जम्मा
१	०	२०९	२७३	२	६७	५५१
२	०	६२६	२२	१	१	६५०
३	१	३२४	४०३	१७	११	७५६
४	०	२८१	२४२	१	४४	५६८
५	१७	६४२	१०२	७	२२	७९०
६	१६	५९३	२४४	३	०	८५६
७	१	२९४	४३७	११८	३	८५३

जम्मा	३५	२९६९	१७२३	१४९	१४८	५०२४
प्रतिशत (%)	0.70%	59.10%	34.30%	2.97%	2.95%	100.00%

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

५.३.४ सार्वजनिक शौचालय

यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र सार्वजनिक शौचालय छैन ।

५.३.५ फोहोरमैला व्यवस्थापन

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ अनुसार दंगीशरण गाउँपालिकामा घरबाट निस्कने ठोस फोहोरमैलाको व्यवस्थापन देहाय बमोजिम गरेको पाइएको छ । यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र ढल निकासको उचित प्रवन्ध भएको छैन ।

विवरण	वडा नम्बर							दंगीशरण
	१	२	३	४	५	६	७	
फोहोर व्यवस्थापनका लागि केहि पनि गरेको छैन	१०	२९	०	५	२७	११	११२	१९४
वर्गीकरण नगरी खाल्डोमा व्यवस्थापन गरेको	२०	४९	२६२	४०२	२८७	१३०	५१५	१६६५
वर्गीकरण गरी अलग अलग खाल्डोमा राखी व्यवस्थापन गरेको	९	११	५	१०३	४६०	४	११६	७०८
पालिकाले सङ्कलन गरी व्यवस्थापन गर्ने	०	०	०	०	०	०	०	०
जलाउने गरेको	५३३	६२२	५१०	१००	४८	७६९	१६२	२७४४
जम्मा	५७२	७११	७७७	६१०	८२२	९१४	९०५	५३११

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

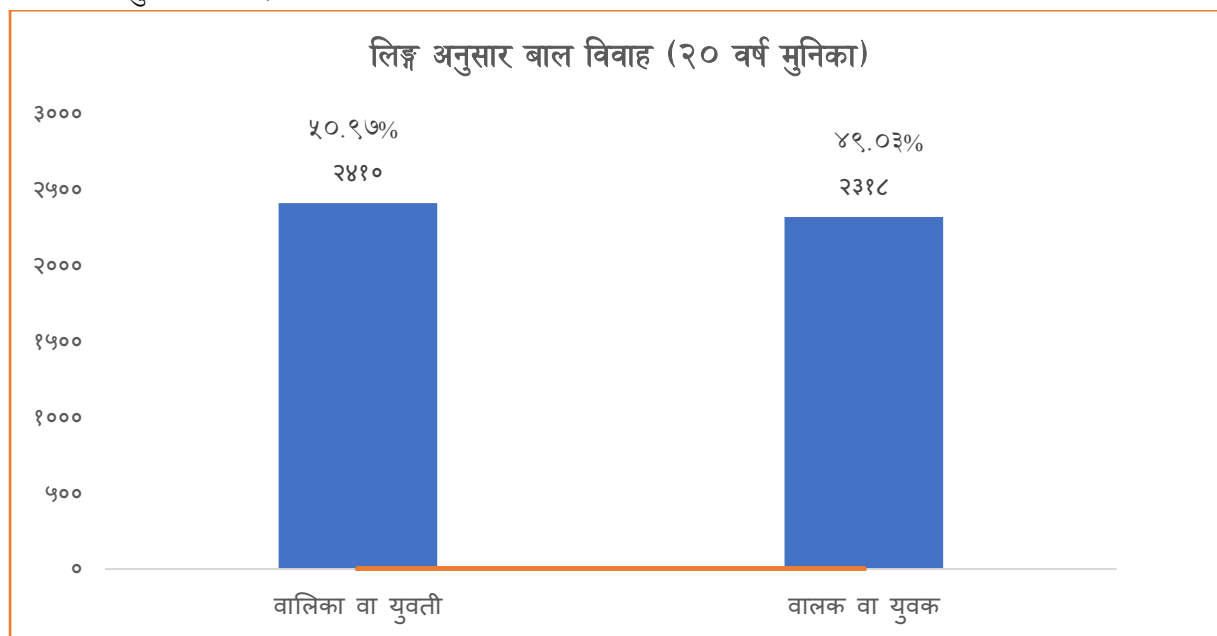
५.४ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण

५.४.१ लिङ्ग अनुसार बाल विवाह (२० वर्ष मुनिका)

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा ४७२८ जनाले बिस वर्षभन्दा कम उमेरमा विवाह गरेको पाइएकोछ । बाल विवाह गर्ने लगभग आधा आधा नै रहेकाछन् । लगभग ५१ प्रतिशत युवती र ४९ प्रतिशत युवकले १८ वर्षभन्दा कम उमेरमा विवाह गरेको देखिन्छ ।

वडा नम्बर	बालिका वा युवती	बालक वा युवक	जम्मा
१	२२५	२४३	४६८
२	३४५	३१९	६६४
३	३५३	३५७	७१०
४	३११	२७७	५८८
५	३०२	२७५	५७७
६	४६०	४२८	८८८
७	४१४	४१९	८३३
जम्मा	२४१०	२३१८	४७२८
प्रतिशत (%)	50.97%	49.03%	100.00%

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

५.४.२ बालक्लब तथा सञ्चालको विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा ७ वटा बालक्लब तथा सञ्चालहरू रहेको देखिन्छ यीमध्ये २ वटा बाल समूहहरू हुन भने बाँकी युवा क्लबहरू हुन् । यी बाल

क्लब तथा सञ्जालहरूमध्ये तीनवटा मात्र अद्यावधिक गरिएको छ भने बाँकी चारवटा अद्यावधिक गरिएको छैन ।

बाल क्लब तथा सञ्जालहरू विस्तृत विवरण तलको तालिकामा देखाइएकोछ ।

वडा नं.	समूहको नाम	समूहको प्रकार	ठेगाना	अद्यावधिक गरिएको	समूहको अध्यक्षको		विगत एक वर्षभित्र गरिएका प्रमुख कार्यहरू
					नाम	सम्पर्क नम्बर	
२	शान्ति दिप बाल क्लब	बाल समूह	कौवाघारी	छ	भारत परियार		
२	साहित्य श्रीजना शाही	बाल समूह	मघपुर	छ	पिमा डाँगी		
२	नमुना संसद	युथ क्लब	कौवाघारी	छैन	नविन देबकोटा	९८४३२८७३२४	
२	शान्ति सद्भाव	युवा क्लब	सरुवाडाडा	छैन	रोशन बि.क		
४	सृजनशील युवा क्लब	युवा क्लब	बैबांग	छैन	जेनिश कुवर	९८०६२९३२९९	राहत दान शिविरवडा स्तरीय खेलकुद
५	वडास्तरीय युवा क्लब	युवा क्लब	नन्द्रगाउँ	छैन	प्रविन योगी		खेलकुद सञ्जालन
६	वडा स्तरीय अपाङ्ग सञ्जाल	युवा क्लब	श्री गाउँ	छ	टिकाराम बोली		

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

५.५ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

५.५.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण

यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा तीनवटा खेल मैदान र एउटा पिकनिक स्थल रहेकाछन् । सबै स्थलहरूको स्वामित्व सरकारी रहेको देखिन्छ । वडा नं. ३, ५, ६ मा खेलकुद मैदान र वडा नं. ७ मा पिकनिक स्थल रहेको देखिन्छ ।

तलको तालिकाले यी स्थलहरूको विस्तृत विवरण प्रस्तुत गरेको पाइन्छ ।

वडा नं.	खेल मैदानको नाम	उपयोग	क्षेत्रफल	स्वामित्व	आगन्तुक सङ्ख्या (जना)	प्रमुख विशेषता	प्रकार	ठेगाना	खेल मैदानको किसिम
३	हेकुली खेल मैदान	खेलकुद	४ बिघा	सरकारी	१५०	खेलकुद प्रतियोगिता	प्राकृतिक	हेकुली	भलिबल, फुटबल, अन्य
५	सलौरा खेल मैदान	खेलकुद	५ कट्टा	सरकारी	१३०	खेलकुद, प्रदर्शनी, मनोरंजन	प्राकृतिक	सलौरा	भलिबल, फुटबल, अन्य
६	श्री गाउँ	खेलकुद	४ बिघा	सरकारी	२००	खेलकुद, प्रदर्शनी, मनोरंजन	प्राकृतिक	श्री गाउँ	भलिबल, फुटबल, अन्य
७	श्री गाउँ सामुदायिक वन पार्क	पिकनिक	६७६० वर्ग मि.	पब्लिक लि.	१००	पिकनिक	प्राकृतिक	श्री गाउँ	पिकनिक, खेलकुद आदि

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७

५.५.२ व्यावसायिक खेलाडीको विवरण

यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका व्यावसायिक खेलाडीहरूको र उनीहरूले खेल्ने खेलहरूको विस्तृत विवरण यस प्रकार छ ।

वडा नम्बर	खेलाडीको नाम थर	ठेगाना	उमेर	लिङ्ग	खेलकुदको स्तर	पाएको पुरस्कार
५	प्रकाश चलाउनी	ब्याडमिन्टन	२१	पुरुष	रास्ट्रिय	जिल्ला स्तरीय उपाधी विजेता
६	सर्मिला नेपालि	भलिबल	२३	महिला	रास्ट्रिय	प्रदेश स्तरीय
६	भावना डाँगी	भलिबल	१८	महिला	रास्ट्रिय	
७	तुलसा डाँगी	भलिबल	१९	महिला	जिल्लास्तर	मेडल, प्रमाण पत्र
७	राधा बुढाथोकी	भलिबल	२१	महिला	जिल्लास्तर	बेस्ट सेन्टर, दिसिप्लिन अवार्ड
७	रेखा डाँगी	भलिबल	२२	महिला	क्षेत्रीय	मेडल, प्रमाण पत्र
७	सपना डाँगी	भलिबल	१७	महिला	जिल्लास्तर	मेडल, प्रमाण पत्र
७	पिमा डाँगी	भलिबल	१८	महिला	जिल्लास्तर	मेडल, प्रमाण पत्र

५.६ कला, भाषा तथा संस्कृति

५.६.१ सार्वजनिक स्थल, पाटी पौवा र चौतारा

सार्वजनिक स्थल	वडा नम्बर	रहेको स्थान
	१	बाकी
	२	कलम खोला
चौतारा	३	रावतगाउँ
	३	हेकुल
	६	परसडुवा
	७	समठाना
प्रतिक्षालय		
	५	पोटली

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण)

५.६.२ स्थानीय चाडपर्व तथा जात्रा र मेलाहरूको विवरण

यस दंगीशरण गाउँपालिकामा मनाउने चाडपर्वहरू बडादशैं, तिहार, रामनवमी, महाशिवरात्री, हरितालिका, श्रीपञ्चमी, श्रीकृष्ण जन्माष्टमी, विवाह पञ्चमी, छठ, होली, चैते दशैं, साउने-माघे सक्रान्ती, माघी, मातातीर्थ औंसी, अक्षय तृतीया, हरिशयनी-हरिबोधनी एकादशी, नागपञ्चमी, रक्षाबन्धन (जनैपूर्णिमा), कुशे औंसी, बालाचतुर्दशी, कोजाग्रत पूर्णिमा, श्री स्वस्थानी पूर्णिमा, कर्कट संक्रान्ति, संकट पूजा, बुद्धजयन्ती, ईद, वकरईद, इदुलफितर, क्रिशमस डे, अंग्रेजी नयाँ वर्ष आदि चाडपर्वहरू रहेकाछन् । यसैगरी धार्मिक तथा साँस्कृतिक महत्त्वका निकै आकर्षक र बृहत् जात्रा एवं मेलाहरू पनि लाग्दछन् । फिरफिरे मेला, लरैना मेला, धारापानी मेला, पर्सेनी, भोटे मेला, बाहकुने दह मेला, पिपरी मेला, रिहार मेला, सूवाकोटी मेला, मण्डली मेला, टीकरी मेला, धानखोला मेला आदि यस गाउँपालिका तथा दाङ जिल्लामा लाग्ने मेलाहरू हुन् ।

५.७ शान्ति तथा सुरक्षाको अवस्था

यस दंगीशरण गाउँपालिकाभित्र एउटा इलाका प्रहरी कार्यालय र दुईवटा प्रहरी चौकीहरू रहेकाछन् । सबै कार्यालयमा जम्मा २६ जना कार्यरत छन् । इलाका प्रहरी कार्यालय वडा नं. ४ को हेकुली मा रहेको देखिन्छ भने एउटा प्रहरी चौकी वडा नं. २ र अर्को प्रहरी चौकी वडा नं. ६ मा रहेको देखिन्छ ।

नाम	स्थान	वडा नम्बर	जनशक्ति	कार्यक्षेत्र
गोल्टाकुरी प्रहरी चौकी	गोल्टाकुरी	२	४	
ईलाका प्रहरी कार्यालय	हेकुली	४	९	वडा नंबर ३ र ४
सैनिक व्यारेक	फुर्केसैली	१	२५	
प्रहरी चौकी	बागर	६	१३	

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

परिच्छेद ६: वन तथा वातावरणीय स्थिति

६.१ वन क्षेत्रको अवस्था

नेपालको लुम्बिनी प्रदेश क्षेत्रमा तराईको जिल्ला दाङ वन वातावरण र जैविक विविधताको दृष्टिकोणले सम्पन्न जिल्लाको श्रेणीमा पर्दछ । दाङ जिल्लाको यस दंगीशरण गाउँपालिकामा कुल क्षेत्रफल ११०.७ वर्ग कि.मि.मध्ये ४९.७१ प्रतिशत वन क्षेत्रको रूपमा रहि आएकोछ । जुन राष्ट्रिय वन र सामुदायिक वन क्षेत्रको रूपमा रहेको देखिन्छ ।

६.१.१ वन क्षेत्र र प्रकार सम्बन्धी विवरण

यस दंगीशरण गाउँपालिकाभित्र जम्मा ९ वटा वनहरू रहेकाछन् । यी वनहरूमध्ये सबैभन्दा ठूलो भवानी सामुदायिक वन रहेको देखिन्छ, जसको क्षेत्रफल १६०० हेक्टर रहेको देखिन्छ भने बाँकी ८ वटा वनहरूको जम्मा क्षेत्रफल ३६६६ वर्ग मिटर रहेको देखिन्छ । तलको तालिकामा सबै वनहरूको विवरण प्रस्तुत गरिएकोछ ।

वडा नम्बर	वनको नाम	वनको क्षेत्रफल
१	तिलकन्या र कनरिया वन	२७१५ वर्ग मिटर
२	राजकोट वन	४९२ वर्ग मिटर
३	धैरहावा सामुदायिक वन	३० वर्ग मिटर
४	बैबांग वन	१४ वर्ग मिटर
६	भवानी सामुदायिक वन	१६०० हेक्टर
७	श्री गाउँ सामुदायिक वन	१९६ वर्ग मिटर
७	मधुवन सामुदायिक वन	२२ वर्ग मिटर
७	बेलतडि सामुदायिक वन	१०३ वर्ग मिटर
७	सिम्ठाना बबई वृक्षरोपण	९४ वर्ग मिटर

६.१.२ वन व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण

यस दंगीशरण गाउँपालिका र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको सहभागितामा सामुदायिक वनभित्र गैरकाष्ठ वनपैदावारको उत्पादनलाई प्रोत्साहित गर्न र विभिन्न तालिम गोष्ठी अध्ययन भ्रमणहरू गरिदै आएकाछन् । यसले स्थानीय स्तरबाट वन व्यवस्थापनका सम्पूर्ण पक्षहरूलाई अघि बढाउन र वनक्षेत्रको उत्पादन बढाउन थप मद्दत मिल्ने देखिन्छ । सामुदायिक वनहरूको सुदृढीकरणका निमित्त जिल्ला वन कार्यालयको जनशक्ति मात्रले सम्भव नदेखिएकाले उक्त कार्यका निमित्त वनसँग आवद्ध विभिन्न गैर सरकारी संस्थाहरूलाई गाउँपालिकामा परिचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ । वनहरूबाट काठ र दाउराको परम्परागत उत्पादन लिने प्रवृत्तिमा परिवर्तन गर्दै जनतालाई गैरकाष्ठ पैदावारको उत्पादनतर्फ उन्मुख गराउनुपर्ने र वन्यजन्तुहरूको व्यावसायिक पालन लगायतका गतिविधिहरूबाट आय स्रोतहरूमा बृद्धि गर्न जनसहभागितामा विशेष जोड दिनुपर्नेदेखिन्छ ।

६.१.३ वृक्षारोपणका लागि खालि स्थान सम्बन्धी विवरण

यस गाँउपालिकाभित्र वृक्षारोपणको लागि भनेर खालि ठाँउ नछुट्याएको भएता पनि खोला किनार, पोखरी किनार तथा सडकको किनारमा आवश्यकता अनुसारको वृक्षारोपण गर्ने गरिएकोछ ।

६.१.४ जडीबुटीको उत्पादन, सङ्कलन तथा निकासी सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाको वन क्षेत्रमा पाइने जडीबुटीहरूमा पिपला, चानमडुवा, रुदिलो, तितेपाती, असुरो, चावो, गुर्जो, आँक, बलुझार, कुरीलो, घोडताप्रे, खिरो, हाडजोर, धुसुरे, भोगटे, पानीअमला, अर्चल, गुन्दरगान, दुबो, आइटीनझार, तुलसी, पारीजात, टोटलो, घिउकुमारी, निम, बोझो, बाटुल्पाते, सुतानी लहरो, हाडेलसुन, उन्चू, अपमार्ग, सयपत्री फूल, पाँचपाते, चरिअमिलो, बावारी सुइचोझार, कदम/ संजीवन, हलेदो टिड्चुरझार, सिउँडी, चरचरे लहरो, बेल, अमला, मथेझार, बर, पिपल, अम्बा, राजवृक्ष, क्यामुन, हरो, बरो, सुन लहरो, चिप्ले वहरो, तरवारे, धोवीनी, सिमली, रुद्रघण्टी, हड्चुर आदि जडीबुटीहरू सङ्कलन तथा बिक्री हुने प्रशस्त सम्भावना रहेको देखिन्छ । यस गाउँपालिकामा काठ/दाउरा खपत मुख्य वन पैदावारमा आधारित उद्योगहरूमा हुने गर्दछ । यस अलावा यहाँको बढ्दो जनसङ्ख्या र बसाइसराइ तथा शहरीकरणले आवश्यक पर्ने काठ/दाउरा तथा विकास निर्माणमा काठको माग बढ्दै गएकोछ । वनजंगलको नजिकका परिवारले बढी काठ/दाउरा खपत गर्दछन्, भने वनबाट टाढा रहने परिवारले धेरै कम परिमाणमा काठ/दाउरा खपत गर्ने गरेको पाइन्छ ।

६.२ जलस्रोत तथा जलाधर क्षेत्र

६.२.१ प्रमुख जलाधार र उपजलाधारको अवस्था

यस गाउँपालिकामा पातुखोला, कलड, अम्बापुर, हेकुली, काला खोला, तिलकन्या, बबई लगाएतका थुप्रै खोलानालाहरू रहेका देखिन्छन् भने गाउँपालिकामा बनहरिया, सुजनियाँ, बुट्टिपुरताल र अन्य पोखरीहरू रहेको पाइन्छ ।

क्र.स.	जलाधारको नाम	साविकको गा. वि.स
१.	पातुखोला	गोल्टाकुरी -हेकुली
२.	कलडखोला	गोल्टाकुरी
३.	हेकुली	हेकुली -गोल्टाकुरी
४.	दुविचौर	गोल्टाकुरी
५.	तिलकन्या	श्रीगाउँ
६.	बागर खोला	
७.	बबई खोला	बैबांग -बबई गाउँपालिका

६.२.२ तालतलैया र पोखरी र सीमसार क्षेत्र सम्बन्धी विवरण

यस गाँउपालिकाको वडा नं. ३ मा रहेको बुलबुले ताल प्रमुख ताल रहेको देखिन्छ ।

ताल तलैया रहेको स्थान	वडा नम्बर
चखौरा (बलुवुले ताल)	३

६.२.३ जलस्रोत र उपयोगको स्थिति विवरण

यस दंगीशरण गाउँपालिकामा सतही तथा भूमिगत दुवै प्रकारको जलभण्डार पाइन्छ । यस गाउँपालिका भएर बग्ने बबई नदी ठुलो नदीको रूपमा छ, त्यस्तै पातुखोला, हेकुली बागर खोला जलस्रोतको प्रमुख आधार हो । यहाँका नदीमा परम्परागत रूपमा माछा मारेर जीविकोपार्जन गर्ने आश्रितहरू पनि रहेका छन् । सतही पानी मार्फत सिँचाइ नहुने क्षेत्रमा बोरिड प्रविधि मार्फत जमिनमुनीको पानी तानेर पनि सिँचाइ विस्तार गरिएको छ । खानेपानीको लागि पनि यसरी बोरिड प्रविधि अवलम्बन गरिएको पाइन्छ । घरेलु स्तरमा साना मोटर पम्प, नल्का र इनार राखी जमिनमुनीको पानी तानेर खाने पनि गरिएको छ ।

६.३ जैविक विविधता र वातावरणीय सेवा

दंगीशरण गाउँपालिका समुन्द्र सतहबाट ५२९ मिटरको उचाईदेखि शुरू भएर १,२१० मीटरसम्म गएर अन्त्य भएको छ । यो गाउँपालिकामा प्रशस्त मात्रामा वन क्षेत्र हुनुको साथै वन क्षेत्रभित्र जैविक विविधता पनि प्रशस्त रहेको देखिन्छ । वनक्षेत्रभित्र थुप्रै ताल-तलैया, सिमसार क्षेत्र र ठूला ठूला घाँसे मैदानहरू समेत रहेका छन् । गाउँपालिका बाहिरका अन्य गाउँपालिका तथा जिल्लाहरूमा करिव करिव लोप हुने अवस्थामा पुगेको प्राकृतिक रूपमा सिसौ र खयर जस्ता महत्त्वपूर्ण प्रजाति पाईने नदी तटीय वन यस गाउँपालिकामा प्रशस्तै मात्रामा रहेको देखिन्छ । यो विशिष्ट वातावरणीय अवस्थासँग यहाँ बग्ने नालाको अभिन्न सम्बन्ध रहेको देखिन्छ । वन क्षेत्र तराईको समथल भूभागदेखि चुरे पहाडसम्मको भौगोलिक विविधता भएको कारण यहाँ पाईने वनको किसिम र प्रजातिमा पनि विविधता पाईन्छ ।

६.३.१ वासस्थानका आधारमा महत्त्वपूर्ण जनावर तथा चराचुरुङ्गीको विवरण

यस दंगीशरण गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका वनजंगलहरूमा बाघ, भालु, चितुवा, चित्तल, हरिण दुम्सी, बँदेल, खिरखिरे, सालक, बनढाडे, जरायो, मृग, हात्ती, घोरल, लङ्गुर, बादर, बनमुसा, स्याल, बन बिरालो, खरायो, मलसाप्रो, डेडु आदि प्रजातिका जीवहरू पाउन सकिन्छ ।

गाउँपालिकामा रहेका वनक्षेत्र तथा विभिन्न खोलानालाहरूले विभिन्न प्रजातिका चराचुरुङ्गीहरू विशेषतः कोइली, मैना, सुगा, ढुकुर, लुइँचे, गौथली, काग, भँगेरा, मयुर, हुट्टियाउँ, हुचिल, जुरेली, भद्रायो, चिल, बाज, कोटेरा, ठेउवा, बडाइ, चिबे, भ्याकुर, फिस्टो, रुपी, गिद्ध, धनेश, कालिज, लाटोकोसेरो, चमेरो, हाँस, परेवा, कुखुरा, तिन्ना, धोबी चरो, हाडफोरुवा, भद्राई, सारस तथा विभिन्न घिस्रने जन्तुहरू गोमन, गनगवाली, हरहरे, करेत, सिरिसे, धामन, हरेउ, ढोडिया, सुनगोहोरो, छेपारो, भिती, कछुवा, सर्प, गड्यौला, जुका, अन्य किटपतङ्ग आदिलाई वासस्थान प्रदान गर्दै संरक्षित गरेको पाइन्छ ।

६.३.२ महत्त्वपूर्ण वनस्पति विवरण

यस गाउँपालिकाका वन निजी आवादीमा वृक्षारोपण गरिएका रुख प्रजातिहरूमा सिसौ, बकाईनो, निम, कुटमिरो, किम्बु, इपिलइपिल, बडहर, टीक, खनियोको बाहुल्यता रहेको देखिन्छ भने फलफूल जातका प्रजातिहरूमा अम्वा, कटहर, मेवा, केरा, आँप आदि पर्दछन् । वनमा पाईने रुख प्रजातिहरू साल, असना, कर्मा, सिमल, हरो, वरो, पीठारी, कदम, जामुन समेत आवादी क्षेत्रमा रहेको पाइन्छ ।

६.३.३ राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष, मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र

यस दंगीशरण गाउँपालिकाको वडा नं. १लाई बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जले छोएकोछ । वडा नं. १ फुर्के सल्ला क्षेत्र बाँके राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रभित्र पर्दछ । यस क्षेत्रमा जम्मा १४५ घरधुरीहरू रहेकाछन् भने मध्यवर्ती क्षेत्रको क्षेत्रफल जम्मा १४५८.४१ हेक्टर रहेको देखिन्छ ।

राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष र मध्यवर्ती क्षेत्रहरूको नाम	समेटेको बस्ती	प्रमुख जनावर तथा चराचुरुंगीहरू	मध्यवर्ती क्षेत्रको क्षेत्रफल	संरक्षित र मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने घरधुरी
बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज	वडा नं. १, फुर्केसल्ली	बाघ, कालिज, बनकुखुरा, बादर आदि	१४५८.४१ हेक्टर	१४५

६.४ पार्क तथा उद्यान सम्बन्धी विवरण

यस दंगीशरण गाउँपालिकामा मुख्यतः प्राकृतिक पार्क एउटा देखिएको छ साथै समुदाय विशेष पिकनिक आफुलाई पाइक पर्ने नदी किनार, रमणीय खुल्ला चौरहरूको पनि प्रयोग गरेको पाइएको छ ।

वडा नम्बर	पार्कको नाम	उपयोग	क्षेत्रफल	ठेगाना
७	श्री गाउँ सामुदायिक वन पार्क	पिकनिक	६७६० वर्ग मिटर	श्री गाउँ

६.५ विपद् जोखिम व्यवस्थापन

६.५.१ जोखिमयुक्त संवेदनशील स्थानमा बसोबास गरेका परिवार विवरण

यस दंगीशरण गाउँपालिकाभित्र जम्मा ६ वटा जोखिम क्षेत्र रहेकाछन्, जसमा १५४० घरधुरीहरूको बसोबास रहेको देखिन्छ । ५ वटा बस्तीहरू बाढी, नदी कटानको जोखिममा छन् भने एउटा बस्ती जंगली जनावर आतङ्कको जोखिममा छ ।

जोखिम क्षेत्र, सम्भावित जोखिमयुक्त क्षेत्रमा बसोबास गर्ने जोखिम सम्भावित घरधुरीको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएकोछ ।

वडा नं.	जोखिम भएका क्षेत्रहरू	सम्भावित जोखिमहरू	सम्भावित घरधुरी सङ्ख्या
१	फुर्केसल्ली, वडाको धेरै भाग	जंगली जनावर आतङ्क	३४०
२	कुइरि, गनार वडाको केहि भाग	बाढि, नदी कटान	१८०
४	बैबांग, वडाको केहि भाग	बाढि, नदी कटान	३००
५	, वडाको केहि भाग	बाढि	३००

६	चिरे गार, थाम्गाउँ, गनारी वडाको केहि भाग	बाढि, नदी कटान	२७०
७	श्री गाउँ, वडाको केहि भाग	वन, बाढी	१५०
		जम्मा घरधुरी	१५४०

६.५.२ विपद प्रकोपबाट भएको मानवीय र भौतिक क्षतिको विवरण

वडा न.	जोखिम भएका क्षेत्रहरू	सम्भावित जोखिमबाट भएका असरहरू (विगत ३ वर्षको)											
		बाढि		पहिरो		शितलहर		रोगमहामारी		आगलागी		अन्य	
		मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते
१													
२													
३													
४													
५													
६													
७	श्री गाउँ	१											
जम्मा		१											

६.५.३ विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय

विपद अनुसार जोखिमको समय पहिचान गर्दा जंगली जनावरबाट हुने क्षति वडा नम्बर १मा धेरै पाइएको छ। त्यसैगरी बाढी डुवान, पहिरो तथा सर्पदंसको जोखिम विशेष गरी वर्षायाम (असार, साउन, भदौ) मा र आगलागी तथा महामारीको जोखिम सुख्खा (चैत्र, वैशाख) मा रहेको पाइन्छ। यस सम्बन्धी विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

क्र.स.	विपदको किसिम	जोखिमको समय
१	बाढी, पहिरो, डुवान, कटान	असार, श्रावण
२	जनावर आतंक	वर्ष भरि
३	आगलागी, डढेलो	फागुन, चैत्र, वैशाख
४	महामारी	जुनै समयमा
५	चट्याङ्ग	जेष्ठ, असार, श्रावण, चैत्र, वैशाख
६	सडक दूर्घटन	जुनै समयमा

क्र.स.	विपदको किसिम	जोखिमको समय
७	भूकम्प	
८	असिना पानी	असार , श्रावण

६.५.४ विपद्वाट क्षतिग्रस्त सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार विवरण

वडा न.	क्षति विवरण	विपद् असर विवरण							
		घरगोठ		पशुपन्छी		बाली र जग्गा जमिन		अन्य क्षति	
		परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)
१									
२	आगलागि	२	१५००००					२०	२७८०००
३									
४	असिना					४००	४००००००		
५	बाढि डुवान	९				१०			
६									
७									
जम्मा		११	१५००००	०	०	४१०	४००००००	०	२७८०००

६.५.५ विपद् व्यवस्थापनको पूर्व तयारी

६.५.५.१ मानविय स्रोतको व्यवस्था

यस दंगीशरण गाँउपालिकाभिन्न विपद् प्रतिकार्यको लागि काम गर्ने गाँउपालिका, नेपाल प्रहरी र रेडक्रस जस्ता संस्थाहरू र उक्त संस्थाहरूमा जम्मा ५७ जना जनशक्तिहरू रहेकाछन् । आगलागि नियन्त्रण गर्ने १५ जना, खोज तथा उद्धार गर्ने २० जना, प्राथमिक उपचार गर्न सक्ने १९ जना र मनोसामाजिक परामर्शकर्ता ३ जना रहेकाछन् ।

तलको तालिकामा सबै संस्थाहरूको दक्ष जनशक्तिहरूको विवरण उल्लेख गरिएकोछ ।

वडा नम्बर	संस्थाको नाम	आगलागी नियन्त्रण गर्न सक्ने दक्ष जनशक्ति	खोज तथा उद्धार गर्न सक्ने दक्ष जनशक्ति	प्राथमिक उपचार गर्न सक्ने	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता
२	गाउँपालिका	छैन	छैन	९	छ
२	रेडक्रस	छैन	५	-	-
२	नेपाल प्रहरी	५	५	५	-
४	रेडक्रस	४	४	३	-
४	नेपाल प्रहरी	५	५	१	२
५	रेडक्रस	१	१	१	१
जम्मा		१५	२०	१९	३

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

६.५.५.२ भौतिक स्रोत तथा सामग्री सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकामा विपद् व्यवस्थापनमा उपलब्ध भौतिक स्रोतहरूको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरीएकोछ ।

क्र.सं	संस्थाको नाम				
	उपलब्ध सामग्री विवरण	गाउँपालिका	रेडक्रस	प्रहरी कार्यालय	अन्य
१	त्रिपाल	भएको	नभएको		
२	म्याट्रेस	नभएको			
३	कम्बल, बल्यान्केट	नभएको			
४	डिग्नीटि किट	नभएको			
५	हाइजीन किट	नभएको			
६	बेबी किट	भएको			
७	इसिडी किट	नभएको			
८	स्टुडेन्ट किट	नभएको			
९	सेल्टर किट	नभएको			
१०	फस्ट एड किट	भएको	भएको		

क्र.सं	संस्थाको नाम				
	उपलब्ध सामग्री विवरण	गाउँपालिका	रेडक्रस	प्रहरी कार्यालय	अन्य
११	डुंगा	नभएको			
१२	लाइफ ज्याकेट	१०	५		
१३	डोरी	४			
१४	गौटी	२			
१५	साबेल	१४			
१६	फोल्डिंग भर्न्याड	भएको			
१७	फाइर इस्टिनगुइसर				
१८	सिमेन्ट कटर	नभएको	नभएको	नभएको	
१९	गल	३			
२०	हेल्मेट	२४	१०		

६.५.५.३ सामाजिक स्रोत तथा सामग्रीको अवस्था

गाउँपालिकामा विपत व्यवस्थापनमा उपलब्ध सामाजिक स्रोतहरू विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएकोछ ।

वडा नम्बर	खुला चउर रहेको स्थान	आपतको समयमा अटाउन सक्ने क्षमता (जना)	सेफ सेल्टरको रूपमा प्रयोग गर्न सकिने भवन रहेको स्थान	आपतको बेला अटाउने क्षमता (जना)	हेलीकप्टर अवतरणको स्थानहरू
५	खेलकुद मैदान	५०००	छैन	५०००	खेलकुद मैदान र विद्यालय मैदान
६	श्री गाउँ	१०००	छ	१०००	श्री गाउँ/पर्सडूवा

(स्रोत: गाउँपालिका कार्यालय, २०७७)

६.५.६ आपतकालीन यातायात साधन सम्बन्धी विवरण

यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका आपतकालीन सेवा हरूमा एम्बुलेन्स ३ वटा, प्रहरी कार्यालय १ तथा प्रहरी चौकी २, मनोसामाजिक विमर्श १, रेडक्रस ब्लड बैङ्क १, कोभिड सम्बन्धी २, महिला हिंसा विरुद्ध घटना उजुरी १ तथा न्यायिक समिति संयोजकहरू रहेकाछन् र सम्पर्क नम्बर निम्न अनुसारको रहेको देखिन्छ ।

क्र स	सेवाको प्रकार	निकाय	सम्पर्क नम्बर
१	एम्बुलेन्स	हेकुली स्वास्थ्य चौकी	९८४८०५६७५७
		सामाजिक स्वास्थ्य केन्द्र, श्रीगाउँ	९८५१२४४२३३
		गोल्टाकुरी	९८४७८१७०८६
२	प्रहरी सेवा	ईलाका प्रहरी कार्यालय, हेकुली	९८२२९८९८५६
		प्रहरी चौकी, श्रीगाउँ	९८५७८९३७८
		प्रहरी चौकी, गोल्टाकुरी	
३	मानोसामाजिक परामर्श	टिपीओ नेपाल	१६६६०-०१- ०२००५
४	रेडक्रस ब्लड बैङ्क	रेडक्रस	०८२-५६१४६०
५	कोभीड-१९ सम्बन्धि	स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय हटलाइन	११,१६१,११३
६	महिला हिंसा विरुद्ध घटनाको उजुरी	राष्ट्रीय महिला आयोग हटलाइन	११४५
७	कोभीड जिज्ञासाका लागि सम्पर्क	दंगीशरण स्वास्थ्य प्रमुख	९८४८२५०८०८
८	न्यायिक समिति संयोजक	पीमा कुमारी वली	९८४४९३५०६६

६.५.७ खुला क्षेत्र सम्बन्धी विवरण

यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका खुल्ला स्थानहरूमा चौतारा, चौर, खोलाको बगर तथा खेलकुद मैदानहरू रहेका छन् । वडा नं. १ र २ मा चौताराहरू तथा वडा नं. ६ मा खेलकुद मैदान रहेका छन् ।

वडा नं.	ठाउँ	स्थान
१	गोल्टाकुरी	चौतारा
२	गोल्टाकुरी	चौतारा
३	हेकुली	खुल्ला चौर खेल्ने मैदान
४	बैबांग	बस्तु चरण
६	श्री गाउँ	खेलकुद मैदान

परिच्छेद ७

भौतिक विकासको अवस्था

यस परिच्छेदमा भौतिक पूर्वाधारको स्थिति र त्यसको उपयोगको अवस्थालाई प्रस्तुत गरिएकोछ । जस अन्तरगत सडक, विद्युत्, भवन, बस्ती, ऊर्जा, सूचना सञ्चार र आवास र भवन जस्ता विषयहरू समावेश गरिएको छ।

७.१ यातायात पूर्वाधार

७.१.१ सडक सञ्जालको विद्यमान अवस्था

यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा ९४.८३ किलोमिटर सडक रहेको देखिन्छ, जसमध्ये कच्ची सडक २९.५ कि.मि., कालोपत्रे सडक ४३.७ कि.मि. र ग्राभेल २१.६३ किलोमिटर रहेको देखिन्छ । यो सडक सञ्जालबाट जम्मा ७०२४० जनाले फाईदा लिइ रहेकाछन् । तलको तालिकामा सडक सञ्जालको विस्तृत विवरण प्रस्तुत गरिएकोछ ।

सडकको नाम	वडा नं.	सडकले जोडेको बस्तीहरू		प्रकार	लम्बाई	लाभान्वित जनसङ्ख्या
		देखि	सम्म			
बखरिया बुर्केसाल सडक खण्ड	२	लुउमपा	दंगीशरण	ग्राभेल	७ किलोमिटर	१२००
दमारगाउँ गोल्टाकुरी सडक खण्ड	२	दमार गाउँ	गोल्टाकुरि	ग्राभेल	४ किलोमिटर	८००
बंगलापुर रिग रोड	२	बंगलापुर	सिमल डाडा	ग्राभेल	८०० मिटर	१३०
बंगलापुर नदि जाने बाटो	२	बंगलापुर	नदि सम्म	ग्राभेल	५२५ मिटर	२५०
बंगलापुर नमुना बस्ति सडक	२	बंगलापुर	नमुना बस्ति	ग्राभेल	८०० मिटर	३६०
तुलसीपुर रोड	७	श्री गाउँ	तुलसीपुर	कालो पत्रे	१३ किलोमिटर	१००००
बुटनिया श्रीगाउँ सडक खण्ड	७	श्री गाउँ	श्री गाउँ	कच्ची	२ किलोमिटर	३००
बाका रचप्ल रोड	७	रचप्ल	बाका	कच्ची	१ किलोमिटर	१००
मन्त्रि डाडा सिमठाना	७	मन्त्रि डाडा	सिमठाना	कच्ची	४ किलोमिटर	५००

सडकको नाम	वडा नं.	सडकले जोडेको बस्तीहरू		प्रकार	लम्बाई	लाभान्वित जनसङ्ख्या
		देखि	सम्म			
बागर सिमठाना सडक	६	बागर	पर्सदुवा	कालो पत्रे	१५०० मिटर	२००
उत्तर मार्ग	६	श्री गाउँ	लेटार	कालो पत्रे	१२०० मिटर	५००
लेटार सडक	६	सुर्खेत मार्ग	धरमपुर	ग्राभेल	१५०० मिटर	४००
बागर सडक	६	सुर्खेत मार्ग	नया बस्ति	कच्ची	३००० मिटर	५००
थाम्गाउँ सडक	६	दामोदर मार्ग	थाम्गाउँ	ग्राभेल	१००० मिटर	१२००
मैरवा सडक	६	पर्सडूवा	मैरता	कच्ची	२००० मिटर	५००
दामोदर सडक	३	बैबांग	थपगाउँ	कालो पत्रे	४ किलोमिटर	१००००
हेकुली सडक	३	पोतली	बैबांग	कालो पत्रे	३ किलोमिटर	१००००
चखौरा मार्ग	३	मिरौली	एकली	ग्राभेल	६ किलोमिटर	२००००
दामोदर सडक	३	बैबांग	तुलसीपुर	कालो पत्रे	१६ किलोमिटर	४५००
सुर्खेत तुलसीपुर मार्ग	५	लाबस्ता	पोतली	कालो पत्रे	५ किलोमिटर	६००
फुर्केसल्ली सडक	१	छर्कत्ता	फुर्केसल्ली	कच्ची	२० किलोमिटर	१०००

यस दंगीशरण गाउँपालिका भित्र रहेका सडकहरूको सारांश विवरण

सडक प्रकार	लम्बाइ	लाभान्वित जनसङ्ख्या	एकाइ
कच्ची	29.5	2900	किलोमिटर
कालो पत्रे	43.7	43000	किलोमिटर
ग्राभेल	21.63	24340	किलोमिटर
जम्मा	94.83	70240	किलोमिटर

७.१.२ निर्माणाधीन गाउँ स्तरीय सडकको विवरण

क्र.स.	सडकको नाम	सडक किसिम	वडा नम्बर	लम्बाइ
१	बाँगर-थापगाउँ सडक	पक्की	६	५०० मि
२	हेकुली चोक चरेघार सडक	पक्की	३	४९० मि
३	हेकुली चोक-मायाखोला सडक	पक्की	४	५०० मि
४	डमारगाउँ-कौवाघारी सडक	पक्की	२	५५० मि

७.१.३ सवारी सुविधा र रुट

यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र सञ्चालन हुने रुट र बस स्टपहरूको सङ्ख्या यस प्रकार रहेको देखिन्छ ।

सुरुको स्थान	पुग्ने अन्तिम स्थान	बस स्टप सङ्ख्या	दैनिक सञ्चालन हुने सवारी संस्था
तुलसीपुर	फुर्केसल्ली	१०	तुलसीपुर डिलक्स
तुलसीपुर	बाँकी	९	राप्ति सा. यातायात
तुलसीपुर	मघरिया	४	राप्ति सा. यातायात

७.१.४ झोलुङ्गे पुल तथा पुलपुलेसा

विवरण	वडा नम्बर	ठेगाना	पुल भएको खोला वा खोल्साको नाम	जोडिने बस्तीहरू		प्रकार	अवस्था
				देखि	सम्म		
बंगलापुर झुलुङ्गे पुल	२	बंगलापुर	तुइसोता	तुलसीपुर	बंगलापुर	झोलुङ्गे	ठिकै
बागर पुल	६	बागर	बागर खोला	बागर	सिरौली	पक्की	ठिकै
चिर्याघाट पुल	३	एकली	चिर्याघाट	एकली	थपगाउँ	पक्की	राम्रो
बिजुलिपुर पुल	३	रहरपुर	जिंगगदा खोला	बिजुलिपुर	रहरपुर	झोलुङ्गे	राम्रो
मायाखोला पुल	४	बिजुलिपुर	माया खोला	बैबांग	बिजुलिपुर	पक्की	राम्रो
बैबांग झोलुङ्गे पुल	४	बैबांग	बबई नदी	बैबांग	रामपुर	झोलुङ्गे	राम्रो
बबई पुल	४	बैबांग	बबई नदी	बैबांग	बाँकी	पक्की	राम्रो
पातोखोला पुल	४	सुकदेवा	पातोखोला	सुकदेवा	सुकौरा	पक्की	राम्रो

विवरण	वडा नम्बर	ठेगाना	पुल भएको खोला वा खोल्साको नाम	जोडिने बस्तीहरू		प्रकार	अवस्था
				देखि	सम्म		
भमके खोला पुल	५	लाबस्ता	भमके	बतलपुर	लबस्ता	पक्की	राम्रो
बाबर पुल	५	बाबर	बाबर खोला	बाबर	पोतली	पक्की	राम्रो
बैबांग पुल	१	बाँकी	बबई नदी	बैबांग	बाँकी	पक्की	राम्रो
बबई झोलुङ्गे पुल	१	गोल टाकुरी	बबई नदी	गोलटाकुरी	सुकौरा	झोलुङ्गे	राम्रो
आमारबारी झोलुङ्गे पुल	१	तिल्लबारी	मलै खोला	कल्लितारा	तिल्लबारी	झोलुङ्गे	राम्रो

७.१.५ टाढाको बस्तीबाट सम्बन्धित वडा केन्द्रसम्म पुग्न लाग्ने अनुमानित समय

यस दंगीशरण गाँउपालिकाको विभिन्न बस्तीहरूबाट सम्बन्धित वडाको केन्द्रसम्म पुग्नको लागि लाग्ने समय र दुरी निम्न अनुसार तालिकिकरण गरिएकोछ ।

वडा नम्बर	टाढाको बस्ती	पुग्न लाग्ने समय		दुरी (कि.मि)
		पैदल	सवारीसाधन	
१	कालितारा	३ घण्टा	१.३० घण्टा	६ कि.मि.
२	मघपुर	१.३० घण्टा	४५ मिनेट	४.५ कि.मि.
३	सरैया	१ घण्टा	३० मिनेट	४ कि.मि.
४	मौलि	१ घण्टा	२० मिनेट	३.५ कि.मि.
५	मिरौली	४५ मिनेट	१५ मिनेट	३ कि.मि.
६	थप गाउँ	१ घण्टा	२५ मिनेट	४ कि.मि.
७	सिमठानी	१.३० घण्टा	३० मिनेट	४.५ कि.मि.

७.२ विद्युत् तथा बैकल्पिक ऊर्जा

७.२.१ खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार विवरण

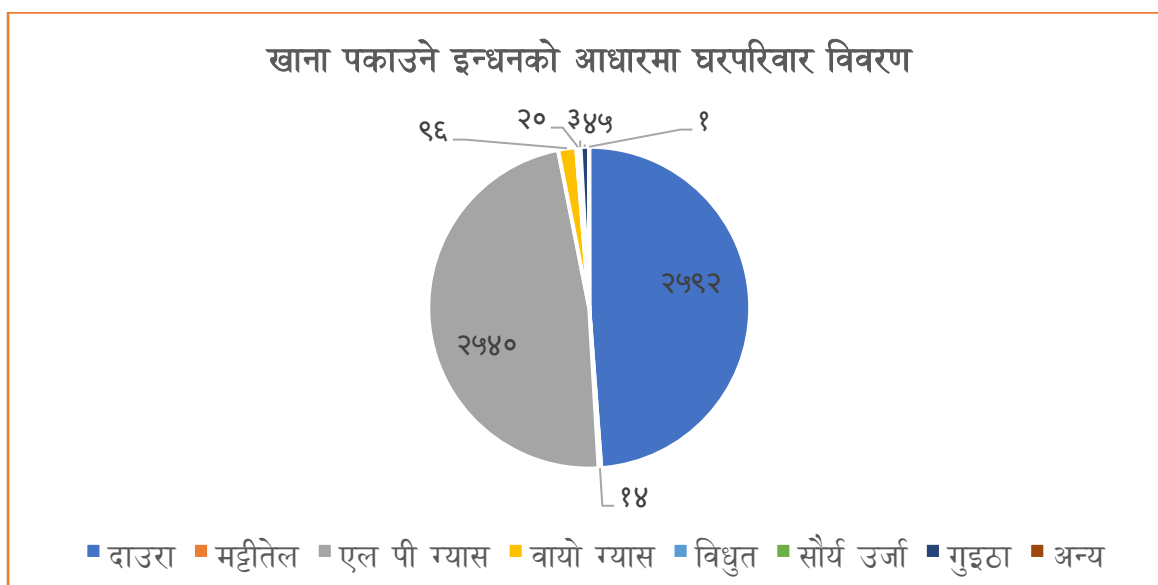
घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा बसोबास गर्ने जनसङ्ख्याको इन्धनको प्रमुख स्रोत दाउरा र एल.पी. ग्यास देखिएकोछ । दाउरा प्रयोग गर्ने लगभग आधाजसो घरधुरी रहेकाछन् । २५९२ घरधुरी अर्थात् ४८.८१ प्रतिशत घरधुरीले इन्धनको रूपमा दाउराको

प्रयोग गर्ने गरेको पाईएकोछ । यसै गरी ४७.८३ प्रतिशत अर्थात् २५४० घरधुरीले इन्धनको रूपमा एल.पी.ग्यासको प्रयोग गर्ने गरेको पाईएकोछ । बायो ग्यास प्रयोग गर्ने ९६ घर, गुइठा प्रयोग गर्ने ४५ घर, विद्युत् प्रयोग गर्ने २० घर तथा सौर्य ऊर्जा प्रयोग गर्ने ३ घर रहेकाछन् ।

वडा नं.	दाउरा	मट्टीतेल	एल पी ग्यास	बायो ग्यास	विद्युत	सौर्य ऊर्जा	गुइठा	अन्य	जम्मा
१	३२६	१	२१६	२७	०	०	२	०	५७२
२	४९४	१	२१०	१	५	०	०	०	७११
३	२९८	१	४५९	११	१	०	७	०	७७७
४	३०१	०	२५८	४६	२	१	२	०	६१०
५	२७६	६	५२३	३	१	२	१०	१	८२२
६	५१७	१	३७८	२	५	०	११	०	९१४
७	३८०	४	४९६	६	६	०	१३	०	९०५
जम्मा	२५९२	१४	२५४०	९६	२०	३	४५	१	५३१
प्रतिशत	४८.८	०.२६	४७.८३	१.८१	०.३७	०.०६२	०.८४	०.०१	१००.

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

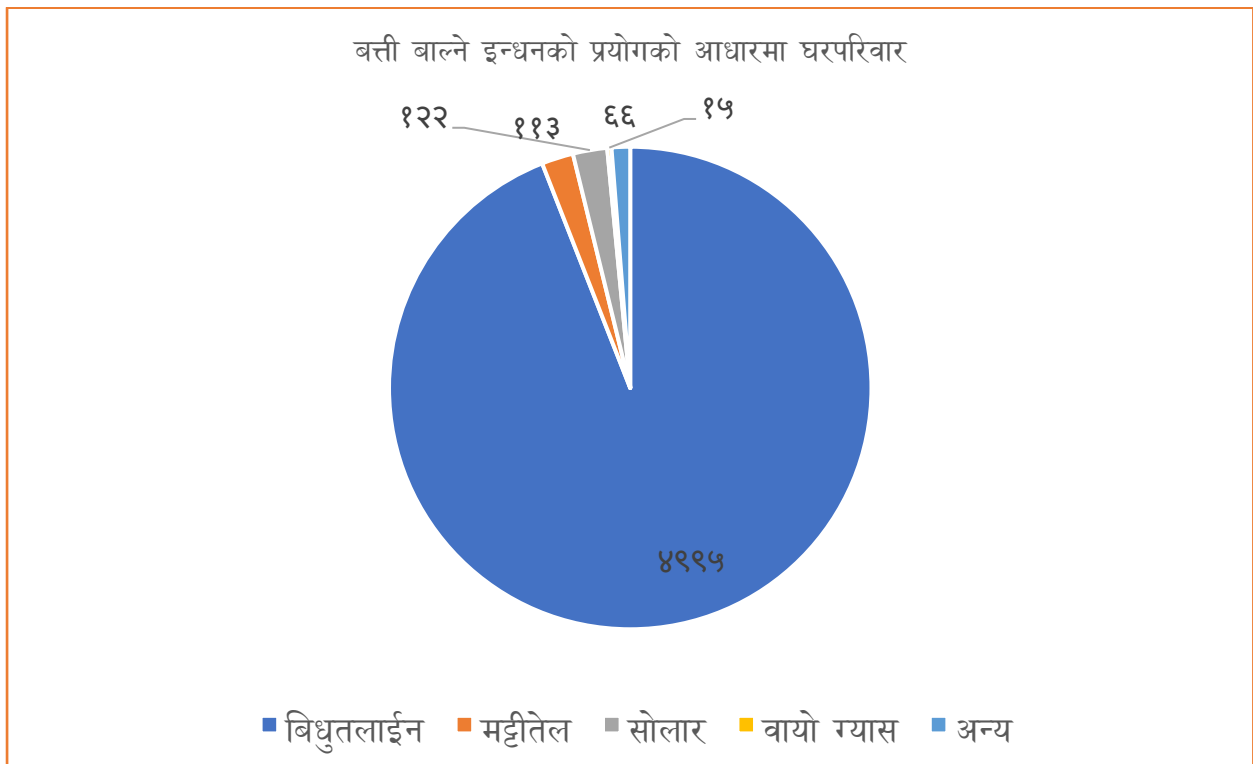
७.२.२ बत्ती बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा बसोबास गर्ने जम्मा ५३११ घरधुरीहरूमा बत्ती बाल्ने इन्धनको प्रयोगको सम्बन्धमा गरिएको सर्वेक्षण अनुसार धेरै जसो घरधुरीका विद्युत् सेवा पुगेको जस्तो देखिएकोछ । ४९९५ अर्थात् ९४.०५% घरधुरीको बत्ती बाल्नको लागि प्रयोग गरिने इन्धनको प्रमुख स्रोत विद्युत् रहेको देखिन्छ । २.३ प्रतिशत अर्थात् १२२ घरले बत्ती

बालनको लागि सोलार प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ भने मट्टितेल प्रयोग गर्ने घरधुरीको सङ्ख्या ११३ रहेको देखिन्छ भने अन्य ६६ घर रहेको देखिन्छ ।

वडा नम्बर	विद्युतलाईन	मट्टितेल	सोलार	वायो ग्यास	अन्य	जम्मा
१	४५५	१६	७५	१३	१३	५७२
२	६६९	१५	५	०	२२	७११
३	७४७	१३	१२	०	५	७७७
४	५९२	२	५	२	९	६१०
५	७९२	१३	४	०	१३	८२२
६	८७४	२४	१२	०	४	९१४
७	८६६	३०	९	०	०	९०५
दंगीशरण	४९९५	११३	१२२	१५	६६	५३११

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

७.२.३ जलविद्युत, सौर्य ऊर्जा, वायु ऊर्जाबाट विद्युत् उत्पादन विवरण

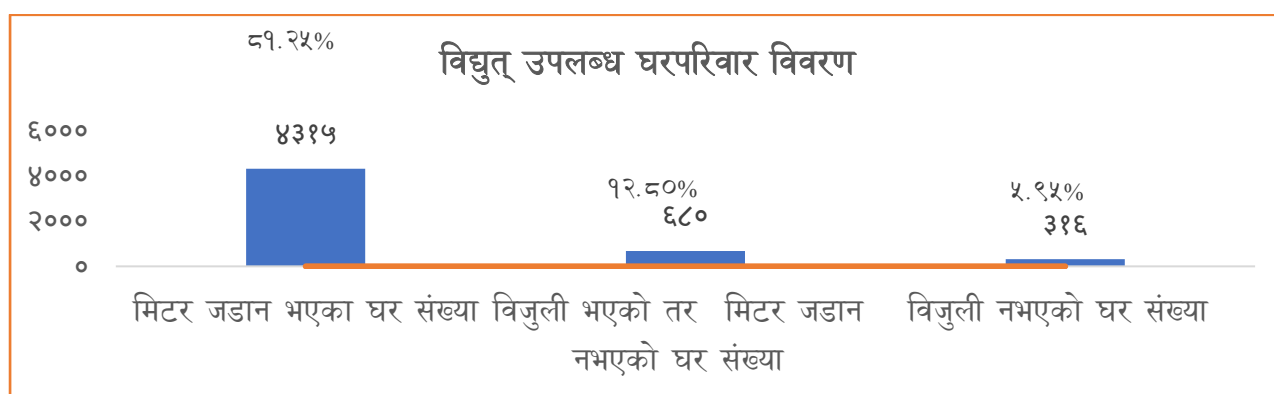
यस दंगीशरण गाउँपालिका क्षेत्रभित्र जलविद्युत ऊर्जा, सौर्य वायु ऊर्जा आदि उत्पादन गरिएको छैन। घरेलुस्तरमा बिद्युत सेवा नपुगेको स्थान र राष्ट्रिय प्रसारणलाईन अवरुद्ध भएको बेला निजी प्रयोगको लागि घरेलु सौर्य विद्युत् केही घरहरूमा जडान गरिएको छ । यद्धपी यसको व्यवसायिक उत्पादन भने गरिएको छैन।

७.२.४ विद्युत् उपलब्ध घरपरिवार विवरण

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा प्राय सबै जसो घरहरूमा विद्युत् सेवा पुगेको देखिन्छ । ५३११ घरहरूमध्ये ४९९५ घरधुरीमा विद्युत् सेवा पुगेको पाइएकोछ । यी घरधुरीहरूमध्ये ४३१५ घरधुरीमा विद्युत् मिटर जडान भएको छ भने ६८० घरधुरीमा विद्युत् भएर पनि हालसम्म मिटर जडान भएको छैन । विद्युत् नपुगेको घर सङ्ख्या ३१६ रहेको देखिन्छ, जसमध्ये वडा नं. १ मा मात्र ११७ घरमा विद्युत् सुविधा पुगेको छैन । यसै गरी वडा नं. २को ४२ घर, वडा नं. ३को ३० घर, वडा नं. ४को १८ घर, वडा नं. ५को ३० घर, वडा नं. ६को ४० घर र वडा नं. ७को ३९ घरमा विद्युत् सेवा पुगेको छैन ।

वडा नं.	मिटर जडान भएका		विजुली भएको तर मिटर जडान नभएको		विजुली नभएको घर		जम्मा घर
	घर सङ्ख्या	प्रतिशत (%)	घर सङ्ख्या	प्रतिशत(%)	घर सङ्ख्या	प्रतिशत (%)	
१	४०५	७.६३	५०	०.९४	११७	२	५७२
२	६०८	११.४५	६१	१.१५	४२	१	७११
३	६४३	१२.११	१०४	१.९६	३०	१	७७७
४	४९७	९.३६	९५	१.७९	१८	०	६१०
५	६५३	१२.३	१३९	२.६२	३०	१	८२२
६	७४०	१३.९३	१३४	२.५२	४०	१	९१४
७	७६९	१४.४८	९७	१.८३	३९	१	९०५
जम्मा	४३१५	८१.२५	६८०	१२.८	३१६	६	५३११

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

७.३ सञ्चार तथा प्रविधि

७.३.१ हुलाक तथा पत्रपत्रिका सम्बन्धी विवरण

संस्थागत सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा जम्मा २ वटा हुलाक कार्यालय हरू रहेकाछन् । एउटा आन्तरिक हुलाक कार्यालय वडा नं. २ को गोल्टाकुरीमा रहेको देखिन्छ भने

अर्को इलाका हुलाक वडानं. ३ को हेकुलीमा रहेको देखिन्छ । दंगीशरण गाउँपालिकाका सातै वडाकार्यालयमा इन्टरनेटको पहुँच पुगेको छ ।

कार्यालय	नाम	स्थान	वडा नम्बर
हुलाक	गोल्टाकुरी आन्तरिक हुलाक	गोल्टाकुरी	२
हुलाक	ईलाका हुलाक कार्यालय	हेकुली	३

(स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७७)

स्वास्थ्य संस्थामा इन्टरनेटको अवस्था :

वडा	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	इन्टरनेटको सुविधा
१	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	छैन
२	स्वास्थ्य चौकी गोल्टाकुरी	छैन
३	हेकुली स्वास्थ्य चौकी	छ
४	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र मौलि	छैन
४	नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र	छैन
५	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	छ
६	श्री गाउँ प्रा. स्वास्थ्य केन्द्र	छ
७	श्री गाउँ आ. स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	छैन

(स्रोत: गाउँपालिका कार्यालय, २०७७)

७.३.२ आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण

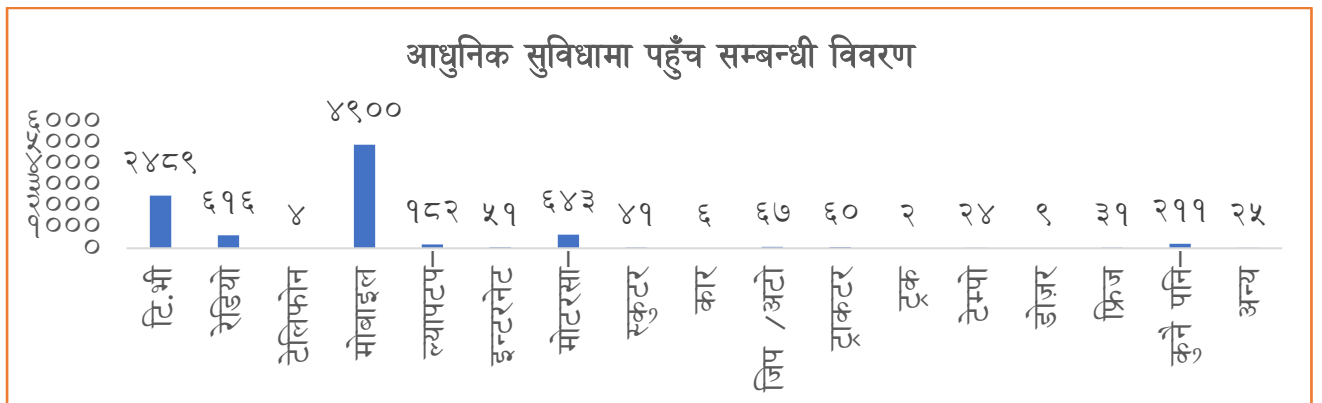
घरघुरी सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने जनसङ्ख्याले प्रयोग गर्ने आधुनिक सुविधाहरूमा मोबाइल फोन सबैभन्दा धेरै पाइएको छ । यस गाउँपालिकाभित्र ४९०० वटा मोबाइल प्रयोग कर्ताहरू रहेका छन् । त्यस पछि टि.भि. २४८९ वटा, मोटर साइकल ६४३ वटा, रेडियो ६१६ वटा, ल्यापटप/कम्प्युटर १८२ वटा, जिप-अटो ६७ वटा, ट्रयाक्टर ६० वटा, इन्टरनेटको पहुँच ५१ जनाको, स्कुटर ४१ वटा, टेम्पो २४ वटा, फ्रिज ३१ वटा, डोजर ९ वटा, कार ६ वटा, ट्रक २ वटा र टेलिफोन ४ वटा रहका छन् ।

तलको तालिकामा यी सबै सुविधाहरूको विस्तृत विवरण उल्लेख गरिएको छ ।

विवरण	वडा नम्बर							जम्मा
	१	२	३	४	५	६	७	
टि.भी	२२१	३२४	३४६	२३६	४२४	४६२	४७६	२४८९
रेडियो	६३	७१	१२०	७५	८६	७५	१२६	६१६
टेलिफोन	०	१	१	०	०	०	२	४

विवरण	वडा नम्बर							जम्मा
	१	२	३	४	५	६	७	
मोबाइल	५४२	६६८	७५६	५८५	७०५	८३३	८११	४९००
ल्यापटप/ कम्प्युटर	४१	१५	२३	३७	२०	१८	२८	१८२
इन्टरनेट	४	०	५	१०	१३	१२	७	५१
मोटरसाइकल	६८	६०	११४	१११	९६	९४	१००	६४३
स्कुटर	२	६	२	२	७	४	१८	४१
कार	०	०	१	१	०	०	४	६
जिप/अटो	५	७	८	१२	७	१५	१३	६७
ट्रकटर	४	८	१३	१३	६	११	५	६०
ट्रक	०	०	०	०	१	१	०	२
टेम्पो	०	१	१३	०	६	१	३	२४
डोजर	१	१	१	०	०	५	१	९
फ्रिज	१२	०	८	२	२	६	१	३१
कुनै पनि सुविधा नभएको	२६	३२	१४	१३	३५	४७	४४	२११
अन्य	०	१	१	४	६	३	१०	२५

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

७.४ आवास तथा भवन

यस अन्तरगत बसोवास गरेको घरको बनावट आधारमा घरपरिवार सम्बन्धी विवरणलाई समावेश गरिएकोछ ।

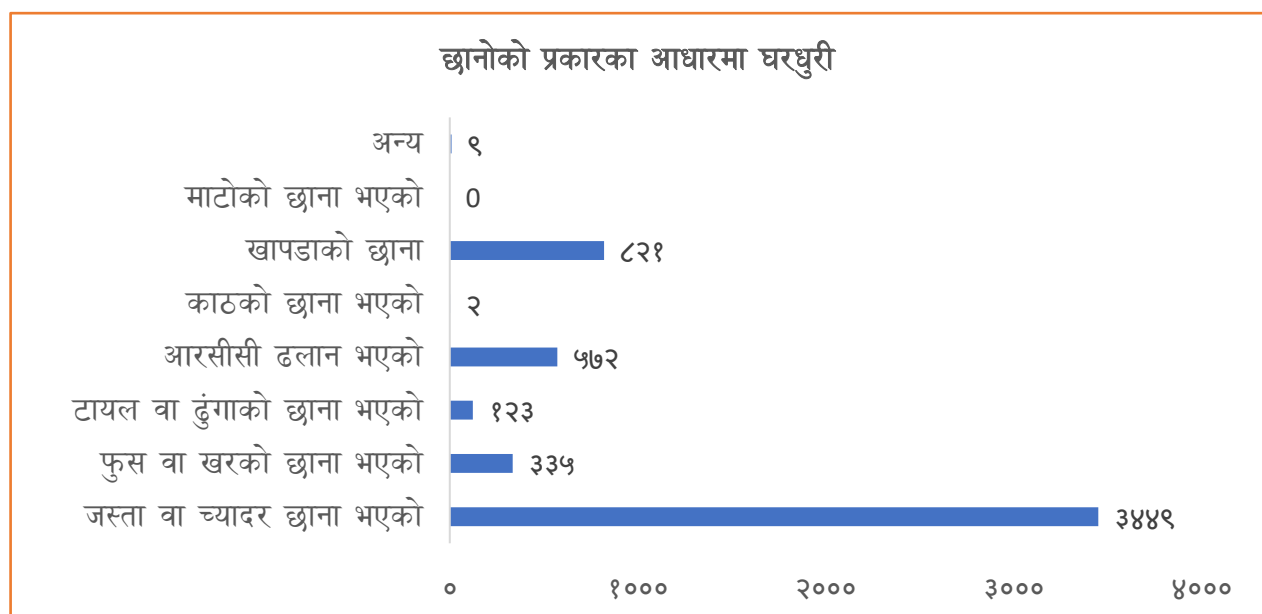
७.४.१ छानोको प्रकारका आधारमा घरधुरी

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा आधाभन्दा धेरै घरधुरीहरूमा जस्तापाताको छानो लगाएको पाइएकोछ । ३४४९ घर अर्थात् ६४.९% घरधुरीमा जस्तापाताको छानो रहेको देखिन्छ । यस पछि खापडाको छानो भएका घर ८२१ वटा (१५.४५%) रहेको देखिन्छन् । यसै गरी आरसीसी ढलान भएका घरहरू जम्मा ५७२ वटा (१०.७८%) रहेकाछन् भने

फुसको छानो भएको घर ३३५ वटा, टायलको छाना भएको घर १२३ वटा र काठको छानो भएको घर २ वटा रहेका छन् ।

विवरण	वडा नम्बर								प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६	७	जम्मा	
जस्ता वा च्यादर छाना भएको	३४०	५१८	४२५	३३९	६१२	६२६	५८९	३४४९	६४.९
फुस वा खरको छाना भएको	१२१	१००	२०	३०	२७	२७	१०	३३५	६.३०
टायल वा ढुंगाको छाना भएको	४०	१३	८	३५	१७	५	५	१२३	२.३२
आरसीसी ढलान भएको	३६	६५	८५	८५	८२	१३५	८४	५७२	१०.७८
काठको छाना भएको	०	०	०	१	१	०	०	२	०.०३
खापडाको छाना	३५	१४	२३७	११८	८१	१२०	२१६	८२१	१५.४५
माटोको छाना भएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अन्य	०	१	२	२	२	१	१	९	०.१६९
जम्मा	५७२	७११	७७७	६१०	८२२	९१४	९०५	५३११	१००

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

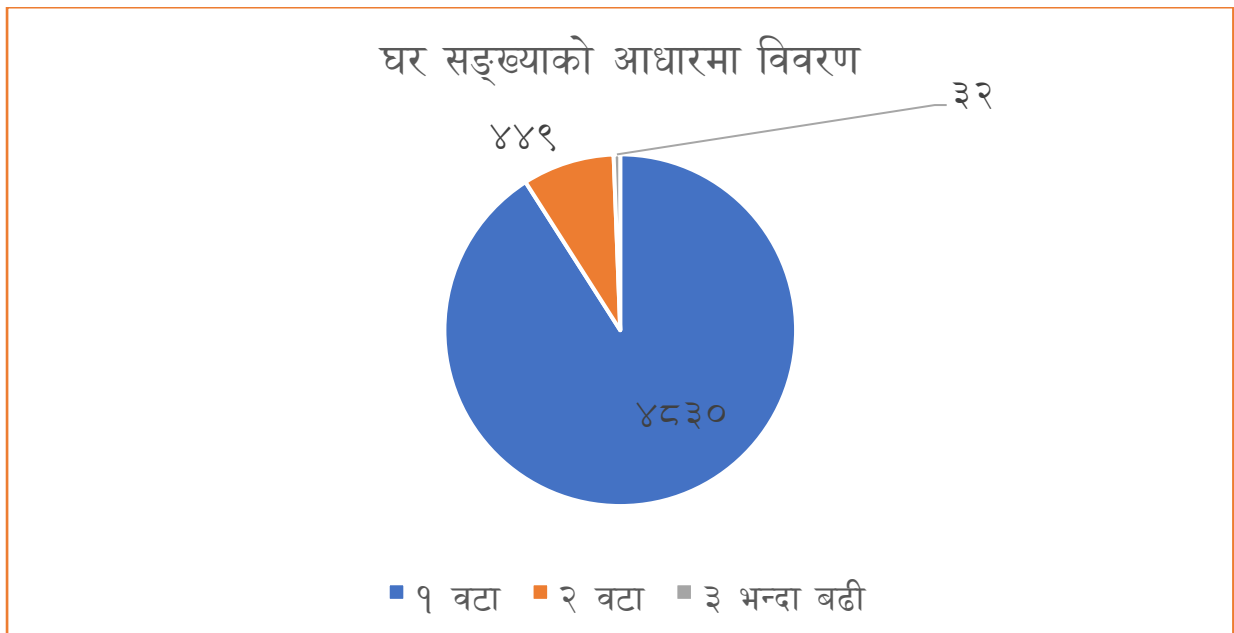
७.४.२ घर सङ्ख्याको आधारमा विवरण

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकामा बसोबास गर्ने जम्मा ५३११ घरधुरीहरूलाई उनीहरूको घरसङ्ख्याको आधारमा वर्गीकरण गर्दा एउटा मात्र घर हुने जम्मा ४८३० घर, दुइवटा घरहुने ४४९, घर र तीनवटा वा सोभन्दा बढी घर हुने ३२ घर रहेका छन् ।

वडा नम्बर	१ वटा	२ वटा	३ वा ३ भन्दा बढी	जम्मा
१	४६७	१०१	४	५७२
२	६५५	५१	५	७११
३	७४०	३३	४	७७७

वडा नम्बर	१ वटा	२ वटा	३ वा ३ भन्दा बढी	जम्मा
४	५६१	४७	२	६१०
५	७२१	९२	९	८२२
६	८५२	५८	४	९१४
७	८३४	६७	४	९०५
दंगीशरण	४८३०	४४९	३२	५३११

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

७.४.३ घरको तला अनुसार घरधुरीको विवरण

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका जम्मा ५३११ घरधुरीहरूमध्ये घरको तला अनुसार विश्लेषण गर्दा आधाभन्दा धेरै घर अर्थात् ३१४५ घरहरू दुइ तले रहेको देखिन्छ । यसै अनुसार १७४० घरहरू एकतले रहेको देखिन्छ । तीनतले घरको सङ्ख्या ४२३ रहेको देखिन्छ भने चारतला वा माथि घर ३ वटा सङ्ख्या रहेको देखिन्छ ।

वडा नम्बर	१ तला	२ तला	३ तला	४ तला वा माथि	जम्मा
१	१७१	३८९	१२	०	५७२
२	३७०	३३९	१	०	७१०
३	२९१	४८३	३	१	७७८
४	१२८	३६४	११८	०	६१०
५	३१४	४७६	३३	०	८२३
६	२६७	५३३	१११	२	९१३

७	१९९	५६१	१४५	०	९०५
दंगीशरण	१७४०	३१४५	४२३	३	५३११

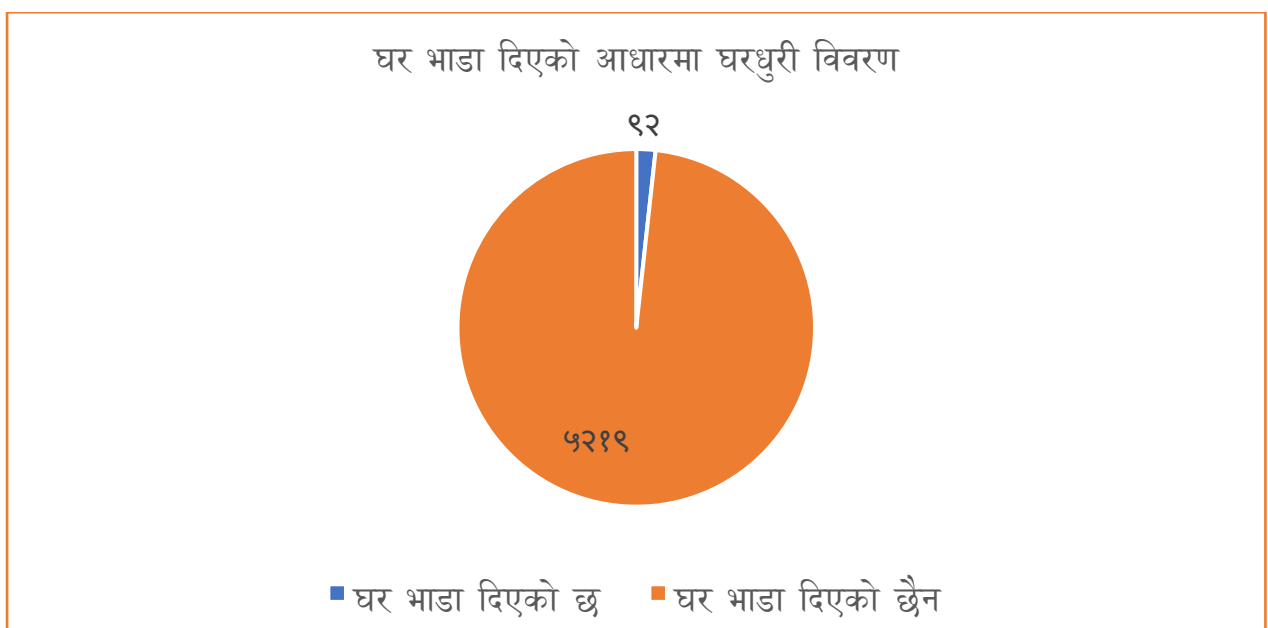
(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

७.४.४ घर भाडा दिएको आधारमा घरधुरी विवरण

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ अनुसार दंगीशरण गाउँपालिकामा कुल घरधुरीमध्ये ९२ घरधुरीले आफ्नो घर वा कोठा भाडाको प्रायोजनको लागि दिएको देखिन्छ | वडागत रूपमा देहाय बमोजिमको विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ |

घर भाडामा दिनु भएको छ कि छैन सम्बन्धी विवरण			
वडा नम्बर	घर भाडा दिएको	छैन	जम्मा
१	९	५६३	५७२
२	६	७०५	७११
३	६	७७१	७७७
४	११	५९९	६१०
५	१३	८०९	८२२
६	२४	८९०	९१४
७	२३	८८२	९०५
दंगीशरण	९२	५२१९	५३११
प्रतिशत (%)	१.७४	९८.२६	१००

(स्रोत : घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

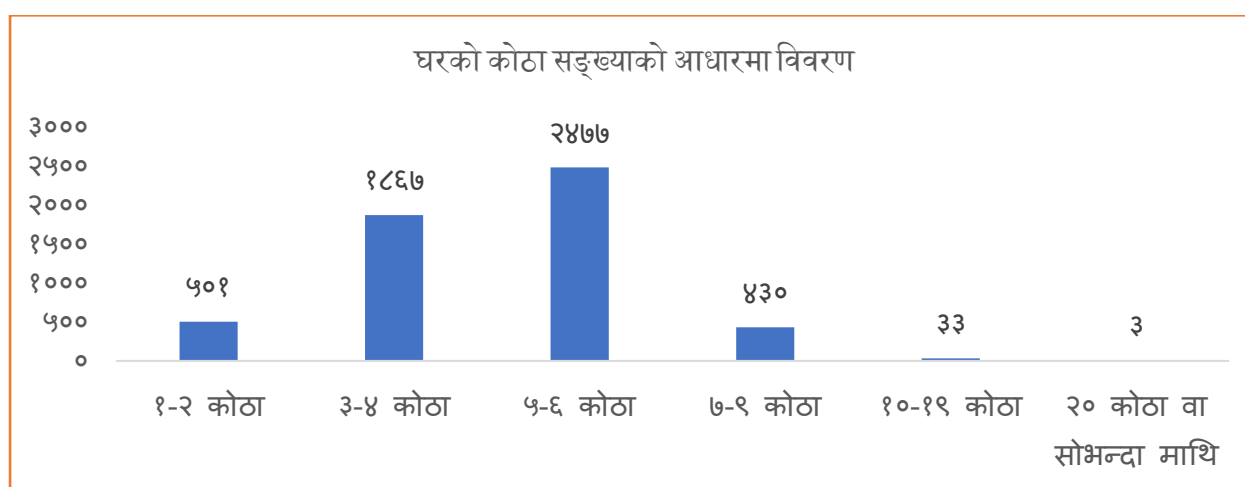

७.४.५ घरको कोठा अनुसार घरधुरी विवरण

घरधुरी सर्वेक्षण २०७७ का अनुसार यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका घरधुरीहरूमध्ये कोठा सङ्ख्याको आधारमा विश्लेषण गर्दा लगभग आधा जसो अर्थात् ४६.६४ प्रतिशत (२४७७) घरधुरीहरूमा ५देखि ६ कोठा रहेकाछन् । यसै गरी एकतिहाइभन्दा बढी अर्थात् ३५.१५ प्रतिशत (१८६७) घरधुरीहरूमा तीन वटादेखि चार वटा कोठाहरू रहेकाछन् । एउटा वा दुइटा कोठा हुने ९.४३ प्रतिशत (५०१) घर, सात वटादेखि नौ वटा कोठाहुने ८.१० प्रतिशत (४३०) घर, दश कोठादेखि उन्नाइस कोठासम्म घरहुने ३३ घर र बिसकोठा वा सोभन्दा माथि हुने ३ घर रहेकाछन् ।

वडा नम्बर	१-२ कोठा	३-४ कोठा	५-६ कोठा	७-९ कोठा	१०-१९ कोठा	२० कोठा वा सोभन्दा माथि	जम्मा
१	७८	१७१	२९७	२६	०	०	५७२
२	७९	३१२	३१०	१०	०	०	७११
३	४५	१७१	५४४	१३	४	०	७७७
४	४२	१५१	३०५	१०३	९	०	६१०
५	१२०	४९५	१९६	७	३	१	८२२
६	९०	३५७	४२६	३२	८	१	९१४
७	४७	२१०	३९९	२३९	९	१	९०५
जम्मा	५०१	१८६७	२४७७	४३०	३३	३	५३११
प्रतिशत	9.43%	35.15%	46.64%	8.10%	0.62%	0.06%	100.00%

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

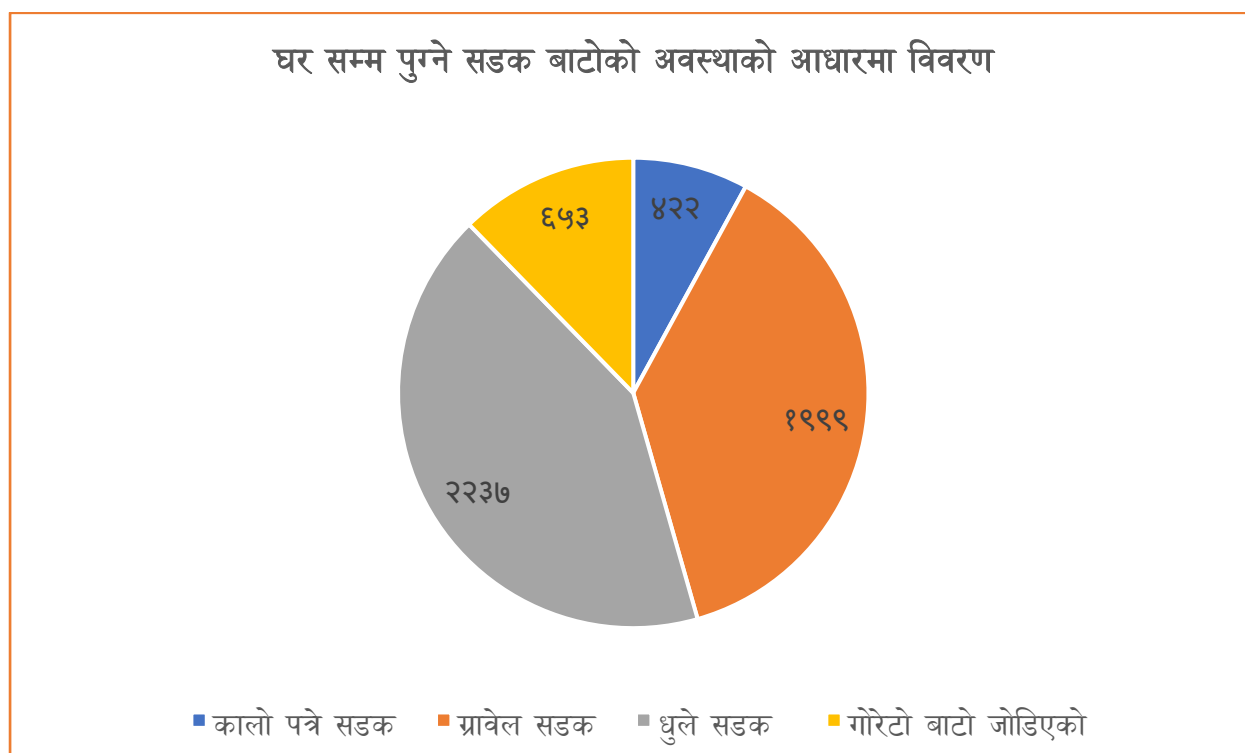
(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

७.४.६ घरसम्म पुग्ने सडक बाटोको अवस्थाको आधारमा विवरण

यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र रहेका जम्मा ५३११ घरधुरीमध्ये कालोपत्रे सडक सँग जोडिएका घरधुरीको सङ्ख्या ४२२, ग्राभेल सडक सँग जोडिएका घरधुरीको सङ्ख्या १९९९ वटा, धुले सडक सँग जोडिएका घरधुरीको सङ्ख्या २२३७ वटा रहेकाछन् । मोटर बाटो सँग नजोडिएका घरको सङ्ख्या ६५३ रहेको देखिन्छ । यी घरहरूसम्म पुग्नको लागि गोरेटोबाटो मात्र उपलब्ध रहेको देखिन्छ ।

वडा नम्बर	कालो पत्रे सडक	ग्राभेल सडक	धुले सडक	गोरेटो बाटो जोडिएको	जम्मा
१	०	२३४	२०६	१३२	५७२
२	०	५७५	१००	३६	७११
३	१००	१३०	४४३	१०४	७७७
४	२६	३४७	१८७	५०	६१०
५	१५०	२५२	३०९	१११	८२२
६	७१	३४८	४२९	६६	९१४
७	७५	११३	५६३	१५४	९०५
जम्मा	४२२	१९९९	२२३७	६५३	५३११

(स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७७)

७.४.४ गाउँपालिका कार्यालयदेखि प्रत्येक वडा केन्द्रसम्मको दूरी

यस दंगीशरण गाउँपालिकाको कार्यालयबाट सबै वडाको केन्द्रसम्म पुग्न लाग्ने समय यस प्रकार रहेको देखिन्छ ।

वडा नम्बर	वडा केन्द्र रहेको स्थान	पुग्न लाग्ने समय		दुरी (कि.मि वा मि.)
		पैदल मार्ग	सवारी साधन	
१	बाकी	२ घण्टा	३० मि.	४.१९
२	कौवाघारी	३.३० घण्टा	१ घण्टा	६.४०
३	हेकुली	५ मि.	१ मि.	०.५५
४	बैबांग	१० मि.	५ मि.	१.२३
५	बालापुर	१ घण्टा	१५ मि.	५.०३
६	श्री गाउँ	१ घण्टा	२५ मि.	५.३५
७	श्री गाउँ	१.१० घण्टा	२५ मि.	५.७८

७.४.८ पशु बधशालाको विवरण

यस दंगीशरण गाउँपालिकाभित्र कुनैपनि व्यवस्थित बधशाला नरहेको तथ्याङ्कले देखाउँछ ।

७.४.९ शवदाहस्थल सम्बन्धी विवरण

यस दंगीशरण गाउँपालिकाको वडा नं. ६को चिरे घाटमा शवदाह स्थल रहेको देखिन्छ तर यस शवदाह स्थलको अवस्था जिर्ण रहेको देखिन्छ ।

वडा नम्बर	स्थान	अवस्था
६	चिरे घाट	जीर्ण

परिच्छेद दः संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति

यस परिच्छेदमा दंगीशरण गाउँपालिकाको सङ्गठनात्मक तथा मानव संसाधनको विद्यमान अवस्था, सेवा सुविधा सञ्चालन र नागरिक सङ्गठन सम्बन्धी विश्लेषण तथा प्रस्तुती गरिएकोछ ।

द.१ सङ्गठनात्मक तथा मानव संसाधनको अवस्था

द.१.१ गाउँकार्यपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संसाधन

यस गाउँपालिकामा शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशु, भौतिक पूर्वाधार र महिला विकास गरी ६ वटा विषयगत शाखा रहेकाछन् । उपरोक्त विषयगत शाखाहरूमा १८ जना कर्मचारी कार्यरत रहेकाछन् । यससम्बन्धी विवरण देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।

विषयगत शाखा	नाम	पद
शिक्षा शाखा	बिनोद अधिकारी	शिक्षा प्रमुख
	उमा के.सी.	प्रा. स.
कृषि शाखा	सरु भुषाल	कृषि अधिकृत
	मानबहादुर डाँगी	प्रा.स. सहायकस्तर
	आशिष बि.सी.	ना. प्रा.स. सहायकस्तर
	योगमाया कवर	ना. प्रा.स. सहायकस्तर
	लता घिमिरे	ना. प्रा.स. सहायकस्तर
	लोक मान चौधरी	ना. प्रा.स. सहायकस्तर
महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण इकाई	सुनकुमारी घर्ति	
	चन्द्रकला वली	
स्वास्थ्य शाखा	दशरथ गिरि	
पशु शाखा	हितराम चौधरी	अधिकृत स्तर
	दामोदर आचार्य	अधिकृत स्तर
	एकराज सुबेदी	ना. प. स्वा. प्रा. सहायक स्तर
	पूर्ण बहादुर थारु	का.स.
भौतिक पूर्वाधार शाखा	रामबहादुर के.सी	सव ओभर्सियर
	दुर्गा बहादुर खड्का	सव ओभर्सियर
	विनिता गिरि	अमिन

८.१.२ गाउँपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू

यस दंगीशरण गाउँपालिकाभित्र रहेका विभिन्न सरकारी कार्यालयहरू र तिनमा कार्यरत जनशक्तिको विवरण यस प्रकार रहेको देखिन्छ ।

कार्यालय	नाम/ शाखा	स्थान	वडानं	जनशक्ति	कार्यक्षेत्र
गाउँपालिका कार्यालय	गाउँ कार्यापालिकाको कार्यालय	हेकुली	३	३७	गाउँपालिका क्षेत्रभित्र
कृषि शाखा	कृषि विकास शाखा	हेकुली	३	६	गाउँपालिका क्षेत्रभित्र
पशु शाखा	पशु सेवा शाखा	हेकुली	३	४	गाउँपालिका क्षेत्रभित्र
स्थानिय तह	वडा नं. १ कार्यालय	बाँकी	१	४	वडा नं. १ क्षेत्रभित्र
स्थानिय तह	वडा नं. २ कार्यालय	कौवाघारी	२	४	वडा नं. २ क्षेत्रभित्र
स्थानिय तह	वडा नं. ३ कार्यालय	हेकुली	३	३	वडा नं. ३ क्षेत्रभित्र
स्थानिय तह	वडा नं. ४ कार्यालय	बैबांग	४	३	वडा नं. ४ क्षेत्रभित्र
स्थानिय तह	वडा नं. ५ कार्यालय	नन्द्रागाउँ	५	३	वडा नं. ५ क्षेत्रभित्र
स्थानिय तह	वडा नं. ६ कार्यालय	श्री गाउँ	६	६	वडा नं. ६ क्षेत्रभित्र
स्थानिय तह	वडा नं. ७ कार्यालय	श्री गाउँ	७	४	वडा नं. ७ क्षेत्रभित्र
स्वस्थ संस्था	हेकुली स्वास्थ्य चौकी	हेकुली	३	११	
स्वस्थ संस्था	आधारभूतस्वास्थ्य सेवा केन्द्र	रामपुर	१	२	
स्वास्थ्य संस्था	स्वास्थ्य चौकी गोल्टाकुरी	गोल्टाकुरी	२	११	
स्वास्थ्य संस्था	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	मौली	४	२	
स्वास्थ्य संस्था	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	नन्द्रागाउँ	५	२	
स्वास्थ्य संस्था	दंगीशरण स्वास्थ्य चौकी	श्री गाउँ	७	३	
स्वास्थ्य संस्था	बागर अस्पताल	बागर	६		
प्रहरी कार्यालय	ईलाका प्रहरी कार्यालय	हेकुली	४	९	वडा नं. ३ र ४
प्रहरी कार्यालय	गोल्टाकुरी प्रहरी चौकी	गोल्टाकुरी	२	४	
प्रहरी कार्यालय	प्रहरी चौकी	बागर	६	१३	
हुलाक	गोल्टाकुरी आन्तरिक हुलाक	गोल्टाकुरी	२	३	
हुलाक	ईलाका हुलाक कार्यालय	हेकुली	३	२	
वन	स.व.डिभिजन कार्यालय	श्री गाउँ	६	४	

कार्यालय	नाम/ शाखा	स्थान	वडानं	जनशक्ति	कार्यक्षेत्र
			जम्मा	१४०	

द.१.३ गाउँपालिकाको विगत ५ आर्थिक वर्षको आयव्यय विवरण

आय शिर्षक	यथार्थ आय (रु. हजारमा)				अनुमानित
	७३/७४ (खर्च)	७४/७५	७५/७६	७६/७७	७७/७८
आन्तरिक आय	३९३८४५७	१०२४१३१३	७६०६०००	८५०००००	८०००००००
राजस्व बाँडफाँड	-	८००००००	६०१५९०००	५००००००	१०००००००
अनुदान	-	२०६१७३०००	१७७२८८०००	२६१८०००००	७५२७५००००
अन्य	-	३८२५४३०७	२०९००००००	९४०२३०००	
जम्मा	९५५४३०७	२६२६६८६२०	२६५९५३०००	३६४८२३०००	४०००१४४००

द.१.४ गाउँपालिकाको अचल सम्पत्ति विवरण

अचल सम्पत्तिको नाम	अनुमानित मूल्य (रु.)	कैफियत
(क) भवन		
पालिकाको भवन ३		
(ख) कम्प्युटर तथा सुचना प्रविधि सामग्री		
सुचना, कम्प्युटर तथा दुरसञ्चार उपकरण	२६१४१०	
कम्प्युटर उपकरण	६५६२५८४	१५७ ओटा
(ग) यातायात साधन		
मोटर साइकल	३६७८५८५	२६ ओटा
कार जिप	५५६००००	१ ओटा
(घ) फर्निचर		
फर्निचर हरू	४६५९३५६	४७९ ओटा

(स्रोत: गाउँपालिका कार्यालय)

८.२ सेवा सुविधा सञ्चालन र व्यवस्थापन

८.२.१ उपलब्ध सेवा सुविधाको प्रकार

यस दंगीशरण गाँउपालिकामा निर्वाचित पदाधिकारीहरूको लागि गाउँपालिकाले निम्न अनुसारको सेवा सुविधा उपलब्ध गराउँदै आएकोछ । गाँउपालिकाको अध्यक्ष र उपाध्यक्षको लागि समान सुविधा रहेको देखिन्छ । उनीहरूलाई सवारी इन्धन १२० लिटर प्रति महिना, यातायात सुविधा रु. १२००० प्रति महिना, इन्टरनेट, पत्र पत्रिका रु. ४००० प्रति महिना र चाडपर्व खर्च रु १५००० वार्षिक गरी जम्मा एक वर्षमा २ लाख ७ हजार नगद सुविधा उपलब्ध गराउँदै आएकोछ । यसै गरी ८ जना वडा अध्यक्षको लागि माथिकै शिर्षकमा प्रति व्यक्ति रु. १ लाख ६८ हजार , पाँच जना कार्य पालिका सदस्यको लागि प्रीत सदस्य रु. १ लाख १८ हजार तथा गाँउ सभाका सदस्य २४ जनाको लागि प्रति सदस्य वार्षिक रु. ६७ हजारको दरले सेवा सुविधाहरू उपलब्ध गराउँदै आएकोछ ।

सुविधाको किसिम	सवारी इन्धन	यातायात सुविधा	पत्रपत्रिका, इन्टरनेट	चाडपर्व खर्च	वार्षिक जम्मा रु.
एकाइ दर	प्रति महिना लिटर	प्रति महिना रु।	प्रति महिना रु।	वार्षिक रु।	
अध्यक्ष(१)	१२० लि	१२०००	४०००	१५०००	२०७०००
उपाध्यक्ष(१)	१२० लि	१२०००	४०००	१५०००	२०७०००
वडा अध्यक्ष(८)		१००००	३०००	१२०००	१६८०००
कार्यपालिका सदस्य(५)		६०००	३०००	१००००	११८०००
सभाका सदस्य(२४)		३०००	२०००	७०००	६७०००

(स्रोत: गाउँकार्यपालिका कार्यालय)

८.२.२ सेवा प्रवाह प्रक्रिया र पृष्ठपोषण

यस दंगीशरण गाँउपालिकामा उपलब्ध भएका सेवा सुविधाहरूमा वडा तथा कार्यालय प्रयोजनको लागि मोटरसाइकल २६ वटा, चारपांग्रे गाडी २ वटा, स्वास्थ्य केन्द्रहरूमा ३ वटा एम्बुलेन्स तथा एउटा पार्किङ स्थल रहेको देखिन्छ जसमा ५ वटा चारपांग्रे गाडी र १५ वटा मोटर साइकलहरू अट्टने क्षमता रहेको देखिन्छ ।

क्र.स.	सेवा सुविधाको प्रकार	क्षमता	सञ्चालन प्रक्रिया
१	आवास सुविधा	०	
२	यातायात सुविधा		
	मो.सा	२६	वडा तथा कार्यालय प्रायोजन
	चार पांग्रे	२	वडा तथा कार्यालय प्रायोजन
३	आपतकालीन सेवा		
३.१	एम्बुलेस	३	स्वास्थ्य केन्द्र
३.२	दमकल	०	

क्र.स.	सेवा सुविधाको प्रकार	क्षमता	सञ्चालन प्रक्रिया
३.३	सववाहन	०	
४	पार्किंग	चार पांग्रे ५, मो.स. १५	गाउँपालिका कार्यालय परिसर

(स्रोत: समूहगत छलफल, गाउँकार्यपालिका कार्यालय)

द.३ संस्थागत सम्बन्ध र नागरिक सङ्गठन

द.३.१ नागरिक सचेतना केन्द्र सम्बन्धी विवरण

यस दंगीशरण गाँउपालिकाभिन्न वडा नं. ४ को बैबांगमा एउटा नागरिक सचेतना केन्द्र रहेको देखिन्छ । जसमा दलित महिला २८ जना सदस्य रहेकाछन् ।

वडा नं.	समूह, संस्था नाम	सञ्चालको ठेगाना	समुहमा आबध परिवार तथा सदस्य विवरण							
			सदस्य सङ्ख्या			समेटेको परिवार				
			महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा	
४	नागरिक सचेतना केन्द्र	बैबांग	२८			२८				२८

द.३.२ आमा, महिला तथा परम्परागत समूहको विवरण

यस दंगीशरण गाँउपालिकाभिन्न विभिन्न आमा समूह, कृषि समूह, तथा परम्परागत समूहहरू रहेकाछन् । आमा समूहको जम्मा सङ्ख्या ११ वटा रहेको देखिन्छ भने कृषि समूह ६ वटा र परम्परागत समूह एउटा रहेको देखिन्छ । ११ वटा आमा समूहमा जम्मा २१८ जना महिला सदस्यहरू रहेकाछन् । ११ वटा आमासमूहको जम्मा बचत रु. ८,८५,९७४ रुपैया र लगानी रु. ८,९०,९०० रुपैया रहेको देखिन्छ । यसै गरी ६ वटा कृषि समूहमा १०० महिला र २२ पुरुष सदस्य रहेकाछन् भने उनीहरूको बचत रु. २,४६,४९४ रुपैया र लगानी रु. ३,९६,७०० रुपैया रहेको देखिन्छ । एउटा परम्परागत समूहमा ७ जना पुरुष सदस्यहरू रहेकाछन् भने उनीहरूको बचत रु. ३०,००० रुपैया र लगानी रु. ६०,००० रुपैया रहको छ । यी तीनवटै समूहमा गरी जम्मा ३१८ महिला र २९ पुरुष गरी जम्मा ३४७ सदस्यहरू रहेकाछन् । यी तीनवटै समूहको जम्मा बचत रु. ११,६२,४६८ रुपैया र लगानी रु. १३,४७,६०० रुपैया रहेको देखिन्छ । विस्तृत विवरणको लागि तपिशलको तालिका अध्ययन गर्न सकिन्छ ।

क्र सं	वडा नम्बर	समूह, संस्था सञ्जालको नाम	ठेगाना	समुहमा आबद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
				सदस्य सङ्ख्या			समेटेको परिवार						
				महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा			
आमा तथा महिला समूह													
1	२	सहारा आमासमूह बंगलापुर		14				4	10		50000	50000	कृषि
2	२	प्रगतिशील आमा समूह	कौवाघारी	14			1	3	12	१६	40000	40000	वचत तथा ऋण
3	२	भगवती आमा समूह	सरुवाघरि	11				8	3		95900	70900	वचत तथा ऋण
4	२	गौरागाउँआमा समूह	बंगलापुर	23			1	0	22	२३	53874	53800	वचत तथा ऋण
5	२	आमा समूह	सरुवाडाडा	22				17	5		172000	172000	वचत तथा ऋण
6	४	आमा समूह	बैबांग	34				3	31		120000	150000	कृषि
7	७	हारियाली आमा समूह	रचपल	23			4	4	19	२७	138800	138800	बाखापालन
8	७	प्रगतिशील आमा समूह	बुटनिया	16				1	16		60000	60000	कृषि
9	७	फुलबारी आमा समूह	बुट्टीपुर	14				14	14		50000	50000	कृषि , वचत, ऋण
10	७	अन्जल आमा समूह	श्री गाउँ	19			2	3	15	२०	50000	50000	कृषि , वचत, ऋण
11	७	सिमठाना आमा समूह	सिमठाना	28				1	27		55400	55400	कृषि , वचत, ऋण
			जम्मा	218	0	0	8	58	174	86	885974	890900	
कृषि समूह													
1	२	टोलविकास कृषि समूह	माघपुर	17		17		5	12		50000	50000	कृषि , ऋण

क्र सं	वडा नम्बर	समूह, संस्था सञ्जालको नाम	ठेगाना	समुहमा आबद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
				सदस्य सङ्ख्या			समेटेको परिवार						
				महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा			
2	२	शिमा कृषक समूह	सरुवाडाडा	18	1	19		19			102294	90000	कृषि, ऋण
3	२	हरियाली कृषक समूह	सरुवाडाडा	22	4	26				26	6700	6700	कृषि, ऋण
4	२	हरित कृषक समूह	सरुवाडाडा	11	11	22		3	14		18700		कृषि, ऋण
5	३	कमलहरि आमा समूह	हेकुली	25		25		25			50000	100000	कृषि
6	४	कृषक समूह	बैबांग	7	6	13					18800	150000	कृषि
			जम्मा	100	22	122	0	52	52	0	246494	396700	
परम्परागत समूह													
1	३	महतवा सञ्जालाल जोति	हेकुली		7			7			30000	60000	
		कुल जम्मा		318	29	122	8	117	226	86	1162468	1347600	

द.३.३ विषयगत समूह तथा संस्था सम्बन्धी विवरण

यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र जम्मा २५ वटा विभिन्न विषयगत समूह तथा संस्थाहरू रहेकाछन् । जसमा ३७९ महिला र १०८ पुरुष गरी जम्मा ३७६ जना सदस्यहरू रहेकाछन् । उनीहरूले ६,७३,८८४ रुपैयाँ बचत गरी ६,७४,२५० रुपैयाँ लगानी गरकाछन् ।

विभिन्न विषयगत समूह, तिनमा आवद्ध सदस्यहरू, बचत र लगानी रकम तपिशलको तालिकामा देखाइएकोछ ।

क्र सं	वडा नं.	समूह, संस्था सञ्जालको नाम	समुहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							बचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
			सदस्य सङ्ख्या			समेटेको परिवार						
			महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाती	अन्य	जम्मा			
1	१	सर्जुगंगा कृषक समूह	10	7	१७		8	8		31000	31000	कृषि
2	१	सृजना कृषक समूह	23	3	२६		23	3		106610	97500	कृषि
3	१	पुस्पान्जली कृषक समूह	13	3	१६							
4	२	टोल विकास कृषि समूह	17				5	12		50000	50000	कृषि
5	२	शिक्षा कृषक समूह	18	1	१९		19			102294	90800	
6	२	हरियाली कृषक समूह	22	4	२६			26		6700	6700	कृषि
7	२	बंगलापुर कृषक समूह	11	11	२२		2	20		2200		
8	२	राजकोट कृषक समूह	10	13	२३	19	2	2	२३	4700	4700	
9	२	जलजला कृषि समूह	4	5	९		1	8		30000	30000	
10	२	लालीगुरास कृषि समूह	22	0	२२	10	2	5	१७	20900	20900	कृषि
11	२	उन्नति कृषक समूह	17	4	२१		5	16		53160	53130	कृषि
12	३	श्री हान्तिहार कृषक समूह	18			1	17					
13	३	श्री चमेली कृषक समूह	18			1	17					

क्र सं	वडा नं.	समूह संस्था सञ्जालको नाम	समुहमा आबध परिवार तथा सदस्य विवरण						वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र	
			सदस्य सङ्ख्या			समेटेको परिवार						
			महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाती	अन्य				जम्मा
14	३	आकाश कृषक समूह	9	11	२०		20					
15	३	सृजनशील कृषक समूह	17	4	२१		21					
16	३	श्री हरियाली कृषक समूह	20	1	२१		21					
17	३	परिवर्तनशिल नागरिक सचेतना कृषि समूह	21			9	2	10	२१			
18	३	मखमली कृषक समूह	17				17					
19	३	सुभ-लक्ष्मी कृषक समूह	20			2	7	11	२०			
20	३	बिहानी कृषक समूह	12	2	१४		12	2				
21	४	बबई कृषक समूह	7	6	१३		13		18800	15000	कृषि	
22	४	मखमली कृषि समूह	15	10	२५		25		140000	140000	कृषि	
23	६	मुनाल कृषक समूह	12	9	२१	14	14	5	३३		कृषि	
24	६	साहारा कृषक समूह	6	6	१२		17	1				
25	७	रचपल कृषक समूह	20	8	२८		2	25	107520	107520	कृषि	
		जम्मा	379	108	376	56	272	154	114	673884	647250	

द.३.४ सामुदायिक मेलमिलाप समिति सम्बन्धी विवरण

नेपालको संविधान २०७२को धारा २१७ ले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रका विवाद निरूपण गर्न गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले उपाध्यक्ष/उपप्रमुखको संयोजकत्वमा तिन सदस्यीय एक न्यायीक समिति गठन सम्बन्धी व्यवस्था गरे बमोजिम यस गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष श्री पिमा कुमारी ओली, संयोजक र बडा सदस्य श्री भूप बहादुर खड्का, श्री हिरा चौधरी सदस्य रहेको एक न्यायिक समिति यस गाउँपालिकामा पनि गठन भएकोछ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४को दफा ४७ उपदफा १ ले विवादको निरूपण गर्ने र दफा २ मा मेलमिलापको माध्यमबाट विवाद निरूपण गर्न पाउने व्यवस्था बमोजिम यस गाउँपालिकामा कानून बमोजिम गठिन न्यायीक समितिले विवाद निरूपण गर्दै आईरहेको देखिन्छ । न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्रको प्रयोग न्यायिक समिति संयोजक र सदस्यले सामूहिक रूपमा गर्ने गरिएकोछ । यस गाउँपालिकामा न्यायिक समितिबाट मिलापत्र वा निर्णय भएका विवादसँग सम्बन्धित लिखत, मिलापत्र वा निर्णयको अभिलेख व्यवस्थित र सुरक्षित रूपमा राख्ने गरिएकोछ । साथै न्यायिक समितिबाट भएको निर्णयमा चित्त नबुझ्ने वा मेलमिलापको माध्यमबाट निरूपण गर्ने विवादमा मिलापत्र हुन नसकेमा सम्बन्धित अदालतमा जानुभनि जानकारी दिने गरिएकोछ । न्यायिक समितिको सचिवालय यस दंगीशरण गाउँपालिकाको कार्यालयमा रहेको देखिन्छ ।

(क) स्थानीय न्यायीक समितिको महत्त्व :

- क. न्यायमा नागरिकको सहज र सरल पहुँच अभिवृद्धि गर्नु ।
- ख. विवादको शीघ्र र सरल समाधान गर्नु ।
- ग. अदालतको कार्यबोझ घटाउनु।
- घ. अदालतमा मुद्दाको चापलाई कम गर्नु ।
- ङ. न्यायीक अधिकारको विकेन्द्रीकरण गर्नु ।
- च. कम खर्च र समयमा न्याय प्रदान गर्नु।
- छ. सामाजिक सद्भाव र सहिष्णुता बलियो बनाउनु ।
- ज. सामान्य खालका मुद्दा र विवाद स्थानीय स्तरमा टुंगो लगाउनु ।

(ख)न्यायिक समिति पदाधिकारीहरूको विवरण

नाम	पद	सम्पर्क न ;
पिमा कुमारी वली	संयोजक	९८५७८२०३६९
भूप बहादुर खड्का	सदस्य	9810920190
हिरा चौधरी	सदस्य	९८४७८९३७०४

(ग) दर्ता भएका घटनाहरूको विवरण

क्र.सं.	आ.व.	दर्ता भएको विवाद सङ्ख्या	फरचौट भएको विवाद सङ्ख्या	फरचौट हुन वाँकी विवाद सङ्ख्या
१.	२०७५/०७६	३७	२१	१६
२.	२०७६/०७७	३०	१८	१२
३.	२०७७/२०७८	१८	१०	८

(घ) न्यायिक समितिमा आउने गरेका मुख्य मुद्दाहरू

क्र.सं.	मुख्य मुद्दाहरू	हेर्ने व्यक्ति	सम्बन्धकारी संस्था
१.	इज्जत आमाद अनुसार खान बस्न नदिएको	उजुरी प्रशासन	छैन
२.	सार्वजनिक बाटोको विवाद	उजुरी प्रशासन	छैन

८.३.४.१ घरपरिवार वा टोल छिमेकमा हुने विवाद वा झैझगडाको उजुरीको अनुसार विवरण

परिवार वा टोल छिमेकमा हुने विवाद वा झैझगडाको उजुरीको विवरण								
विवरण	वडा नम्बर							दंगीशरण
	१	२	३	४	५	६	७	
विवाद झै झगडा भएकै छैन	२९२	६८७	१८७	२६३	२२०	४८८	३९१	२५२८
भद्र भलादमीकहाँ	८५	९	६६	७	३९५	७३	२०९	८४४
बडघर	४२	०	३०८	२३३	२२	५१	८९	७४५
भलभान्छा	४	०	०	१३	२१	०	५१	८९
टोल विकास संस्था	२	१	४	१	१०	१	०	१९
वडा कार्यालय	२९	२	८	४३	१०४	४४	१४७	३७७
पालिकाको न्यायिक समिति	२	२	३	१	०	१	०	९
प्रहरी	११६	१०	२०१	४९	४६	२५५	१८	६९५
अदालत	०	०	०	०	३	१	०	४
अन्य	०	०	०	०	१	०	०	१
जम्मा	५७२	७११	७७७	६१०	८२२	९१४	९०५	५३११

(स्रोत : घरघुरी सर्वेक्षण, २०७७)

द.३.५ गैसस तथा अगैससको विवरण र वार्षिक बजेट

यस दंगीशरण गाँउपालिकाभित्र ओरेक नेपाल, सहकर्मी समाज, सिड्स नेपाल र यु.एस.एड साझेदारी सङ्घीयता सहयोग संस्था तथा कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा छन् भने यी संस्थाहरूमा कार्यरत जनशक्तिको सङ्ख्या १३ जना रहेको देखिन्छ ।

वडा नं.	संस्थाको नाम	ठेगाना	विषयगत क्षेत्र	जनशक्ति सङ्ख्या
६	ओरेक नेपाल	श्री गाउँ	महिला अधिकार संरक्षण र जागरण	६
६	सहकर्मी समाज	दंगीशरण, ६	कृषि क्षेत्र	४
३	USAID साझेदारी सङ्घीयता सहयोग	हेकुली, ३	नीति निर्माण तथा संस्थागत विकास, क्षमता अभिवृद्धि र समावेशी तथा प्रभावकारी शासन व्यवस्थामा योगदान गर्ने	२
६	सिड्स नेपाल	दंगीशरण गाउँपालिका	दंगीशरण गाउँपालिका	१

द.४ ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली

द.४.१ गाउँपालिका स्वीकृत ऐन, नीति, नियम, निर्देशिका तथा मापदण्डहरू

यस दंगीशरण गाँउपालिकाले बनाएका नियम/विनियम, निर्देशिका/कार्यविधिहरू यस प्रकार रहेकाछन् ।

क्र.स.	नियम/ विनियम, निर्देशिका/कार्यविधिको नाम
क	ऐन
१	आर्थिक ऐन, २०७४
२	बिनियोजन ऐन, २०७४
३	दंगीशरण गाउँपालिकाको आर्थिक कार्यविधि नियमित तथा व्यवस्थित गर्न बनेको ऐन, २०७५
४	दंगीशरण गाउँपालिकाको न्यायिक समिति कार्यविधि ऐन, २०७५
५	दंगीशरण गाउँपालिकाको विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन, २०७५
६	दंगीशरण गाउँपालिकाको सहकारी ऐन, २०७५
७	दंगीशरण गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन, २०७५
८	दंगीशरण गाउँपालिकाको कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन, २०७५
९	दंगीशरण गाउँपालिका शिक्षा ऐन, २०७५
१०	दंगीशरण गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७५
११	दंगीशरण गाउँपालिकाको बिनियोजन ऐन, २०७५
ख	नियमावली
१	दंगीशरण गाउँपालिकाको निर्णय वा आदेश र अधिकार पत्रको प्रमाणीकरण सम्बन्धी

क्र.स.	नियम/ विनियम, निर्देशिका/कार्यविधिको नाम
	नियमावलि, २०७४
२	दंगीशरण गाउँपालिका गाउँपालिकाको (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४
३	गाउँकार्यपालिकाको कार्यसम्पादन नियमावली, २०७४
४	दंगीशरण राजपत्र, २०७५
५	नागरिक वडापत्र, २०७५
ग	कार्यविधि, निर्देशिका
१	दंगीशरण गाउँकार्यपालिकाको बैठक सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४
२	दंगीशरण गाउँशुभाको बैठक सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४
३	दंगीशरण गाउँकार्यपालिकाको करार प्राविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
४	दंगीशरण गाउँकार्यपालिकाको “घ” वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्र सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
५	दंगीशरण गाउँपालिकाबाट गरिने बजार अनुगमन निर्देशिका, २०७५
६	दंगीशरण गाउँकार्यपालिकाको उपोभक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
७	दंगीशरण गाउँकार्यपालिकाको विपद व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७५
८	दंगीशरण गाउँकार्यपालिकाको “गरिबी निवारण का लागि लघुः उद्भम विकास कार्यक्रम(मे ड पा)” कार्यविधि, २०७५
९	दंगीशरण गाउँकार्यपालिकाको एकीकृत सम्पत्तिकर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७५
१०	दंगीशरण गाउँकार्यपालिकाको आर्थिक सहायता सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
११	दंगीशरण गाउँकार्यपालिकाको तालिम, कार्यक्रम, गोष्ठी तथा कार्यशाला सञ्चालन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७५
१२	दंगीशरण गाउँकार्यपालिकाको व्यवसाय दर्ता तथा नबिकरण कार्यविधि, २०७५
१३	अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र वितरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५

८.४.२ गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेका प्रमुख कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू

यस दंगीशरण गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेका प्रमुख आयोजना र बजेट निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र. स.	कार्यको नाम	बजेट	कैफियत
१	बहु उद्देश्य सभा हाल निर्माण	६० लाख	
२	हेकुली- बालुवा पक्कि सडक	५० लाख	
३	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र	२० लाख	
४	डोरोया कुलो	१० लाख	
५	कोल्ड स्टोर	५० लाख	

ॢ.ॡ.३ गाउँ कार्यपालिका कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी

यस दंगीशरण गाँउपालिका, गाँउ कार्यपालिकाको कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण यस प्रकार रहेको देखिन्छ ।

क्र. स.	नाम थर	पद	कैफियत
१	चन्द्रकान्त पौडेल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	स्थाई
२	सोमराज डाँगी	लेखा अधिकृत	स्थाई
३	बिनोद अधिकारी	शिक्षा अधिकृत	स्थाई
ॡ	यादव बहादुर डाँगी	प्रशासन अधिकृत	स्थाई
ॡ	लेखनाथ आचार्य	अधिकृत	स्थाई
ॢ	प्रमोद गौतम	इन्जिनियर अधिकृत	स्थाई
ॣ	बालकृष्ण भण्डारी	सहायक स्तर	स्थाई
।	मस्तबिर चौधरी	कम्प्युटर अपरेटर	स्थाई
॥	सुनकुमारी घर्ती	स. म. बि. नि.	स्थाई
१०	टिकाराम खड्का	खा. पा. स. टे.	स्थाई
११	भरत के. सी.	लेखापाल सहायकस्तर	स्थाई
१२	नमुना खड्का	सहायकस्तर	स्थाई
१३	मुकेश बि. सी.	सब-इन्जिनियर	स्थाई
१ॡ	आशिष बि. सी.	सब-इन्जिनियर	स्थाई
१ॡ	समिर गौतम	आ. ले. प.	स्थाई
१ॢ	उमा के. सी.	प्रा. स. सहायकस्तर	स्थाई
१ॣ	चन्द्रकला ओली	स. मा. बि. नि.	स्थाई
१।	राजु चौधरी	का. स.	स्थाई
१॥	तेज बहादुर चौधरी	का. स.	स्थाई
२०	किरण पोखेल	कार्यक्रम अधिकृत	करार
२१	सन्तोष गिरि	प्रधानमन्त्री रोजगार सयोजक	करार
२२	युवराज रिजाल	सुचना प्रविधि अधिकृत	करार
२३	दुर्गा बहादुर खड्का	सव ओभरसियर	करार
२ॡ	राम बहादुर केसी	सव ओभरसियर	करार
२ॡ	पवित्रा केसी	खरिदार	करार
२ॢ	कालु राम चौधरी	MIS OPERATOR	करार
२ॣ	सुनिता हमाल	फिल्ड सहायक	करार
२।	विनिता गिरि	अमिन	करार
२॥	दिप्तीशिखा चौधरी	प्रेस सयोजक	करार
३०	पूर्ण चौधरी	का.स	करार
३१	पिताम्बर चौधरी	व्याकु लोडर	करार

क्र. स.	नाम थर	पद	कैफियत
३२	टिकाराम चौधरी	ट्रेक्टर चालक	करार
३३	मित्र कुशुम्य	ह.स.वा	करार
३४	गणेश डी.सी	प्राविधिक सहायक	करार
३५	सुशिला डागी	उद्यम सहजकर्ता	करार
३६	कल्पना विस्ट	उद्यम सहजकर्ता	करार

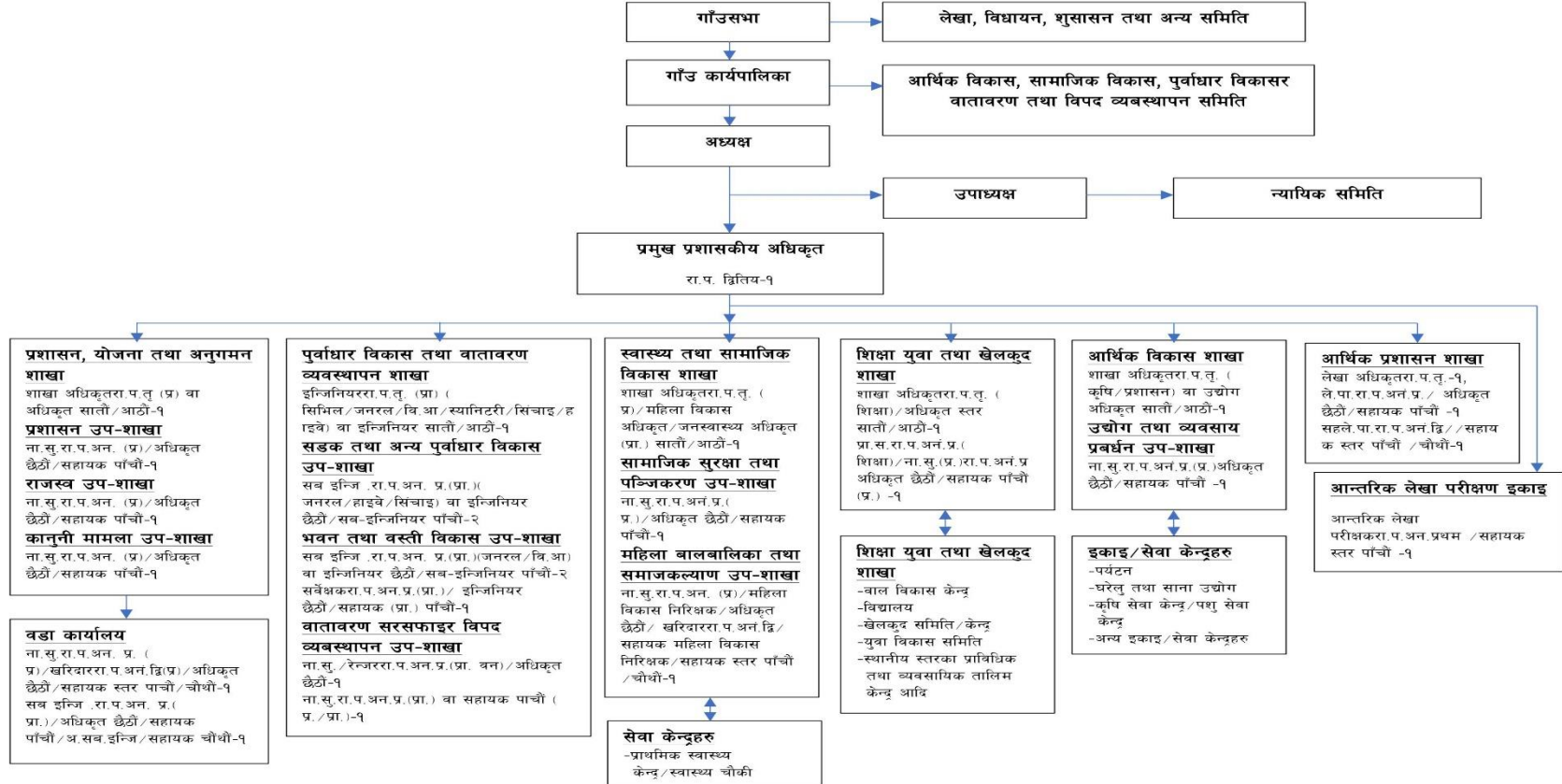
द.४.४ गाउँ सभा तथा कार्यपालिका पदाधिकारीहरूको विवरण

यस दंगीशरण गाँउपालिका अन्तर्गत गाँउसभा तथा कार्यपालिका पदाधिकारीहरूको विवरण यस प्रकार छ ।

क्र. स.	नाम थर	वडा नं.	पद	फोन नम्बर
१	भागीराम चौधरी	३	अध्यक्ष	९८५७८३१५६४
२	पिमा कुमारी ओली	२	उपाध्यक्ष	९८५७८२०३६१
३	श्रीप्रसाद चौधरी	१	वडा अध्यक्ष	९८४७८९१२२८
४	तुलसीराम देवकोटा	२	वडा अध्यक्ष	९८६८९७९६६२
५	पूर्ण चौधरी	३	वडा अध्यक्ष	९८४७८७९८२५
६	दिलकुमारी बि. क.	३	दलित महिला सदस्य तथा कार्यपालिका सदस्य	९८०९८५६९२४
७	नेप बहादुर कंवर	४	वडा अध्यक्ष	९८६६९०२२८४
८	सुभद्री थरुनी	४	महिला सदस्य तथा कार्यपालिका सदस्य	९८१०९८२१९५
९	दिपक गौतम	५	वडा अध्यक्ष	९८४७८९५६१९
१०	टंक बहादुर ओली	६	वडा अध्यक्ष	९८०९५७५५८५
११	हिरा चौधरी	६	महिला सदस्य, कार्यपालिका सदस्य तथा न्यायिक समिति सदस्य	९८४७८१३७०४
१२	बिर बहादुर ओली	७	वडा अध्यक्ष	९८५७८२०८३०
१३	हरिप्रसाद कामी		गाँउपालिका सदस्य	९८४४९४५७१३
१४	कमान सिंह सार्की		गाँउपालिका सदस्य	९८१२८०५३३४

८.४.५ गाउँपालिकाको सङ्गठनात्मक ढाँचा

यस दंगीशरण गाउँपालिकाको सांगठनिक ढाँचा निम्न अनुसारको रहेको देखिन्छ ।

अनुसूची १ प्रोफाइल निर्माण समिति

क्र.स	नाम	संस्था	पद
१	नेप बहादुर कवर	वडा न. ४, अध्यक्ष	संयोजक
२	दिल कुमारी बिक	कार्यपालिका सदस्य	सदस्य
३	मान बहादुर डाँगी	कृषि शाखा	सदस्य
४	युबराज रिजाल	सुचना प्रविधि अधिकृत	सदस्य, सचिव
५	अमूल दाहाल	स्मार्ट टेक नेपाल	सदस्य
६	माया चौधरी	युएसएआइडी साझेदारी—सङ्घीयता सहयोग कार्यक्रम	सदस्य

अनुसूची २ तथ्याँक संकलकको विवरण

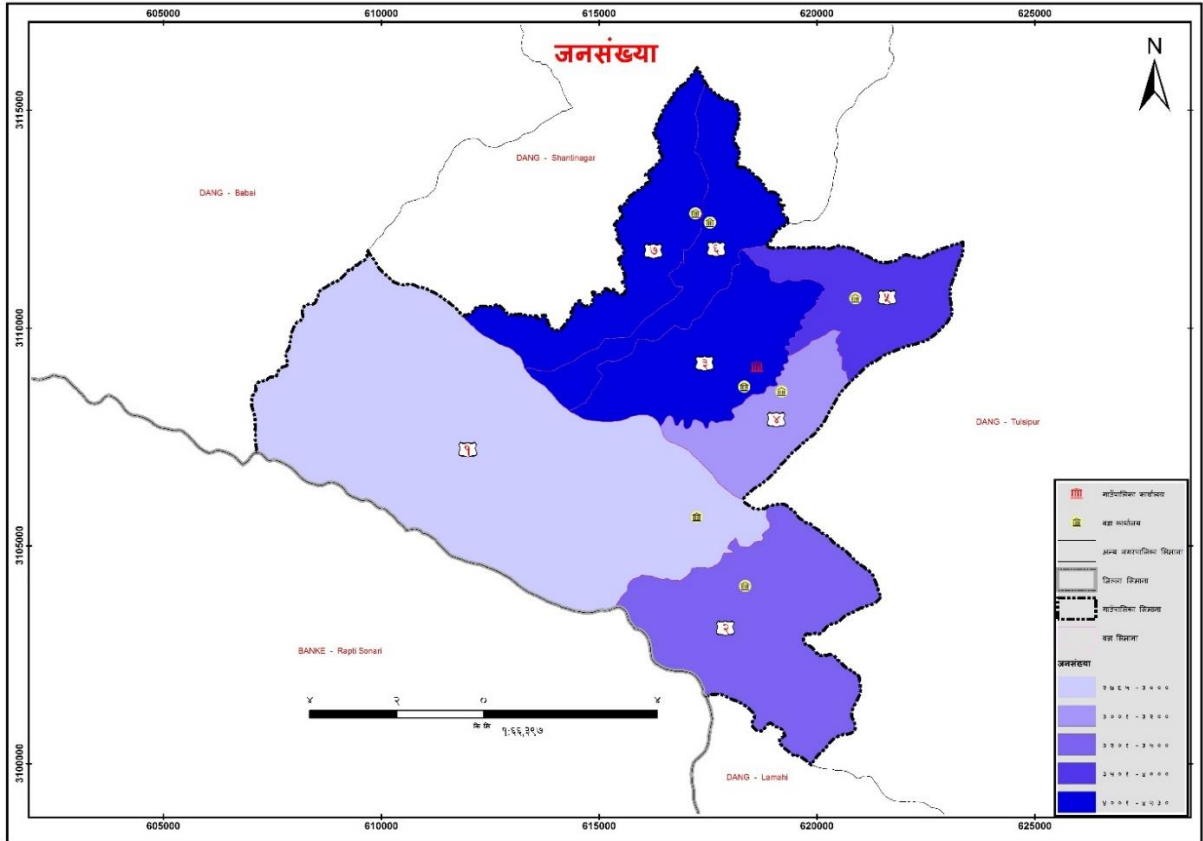
नाम	वडा
झरना बिस्ट	१
कृष्ण चौधरी	१
जान बहादुर बि.क	२
रिमा वली	२
सोभाराम ढकाल	२
कल्पना नेपाली पुन	३
मिना चौधरी	३
संगीता चौधरी	३
निलन चौधरी	३
प्रेम बहादुर चौधरी	३
रेखा दहित	४
साहना चौधरी	४
लाल कुमारी वली	५
राधि चौधरी	५
सन्दिप आचार्य	५
अन्जु मल्ल	६

अरुण मल्ल	६
महेन्द्र खड्का	६
मिना परियार	६
दिप भट्टराई	७
पुष्प चौधरी	७
सुनिता घर्ति	७
चन्द्रकला चौधरी	७
अनिल चौधरी	७

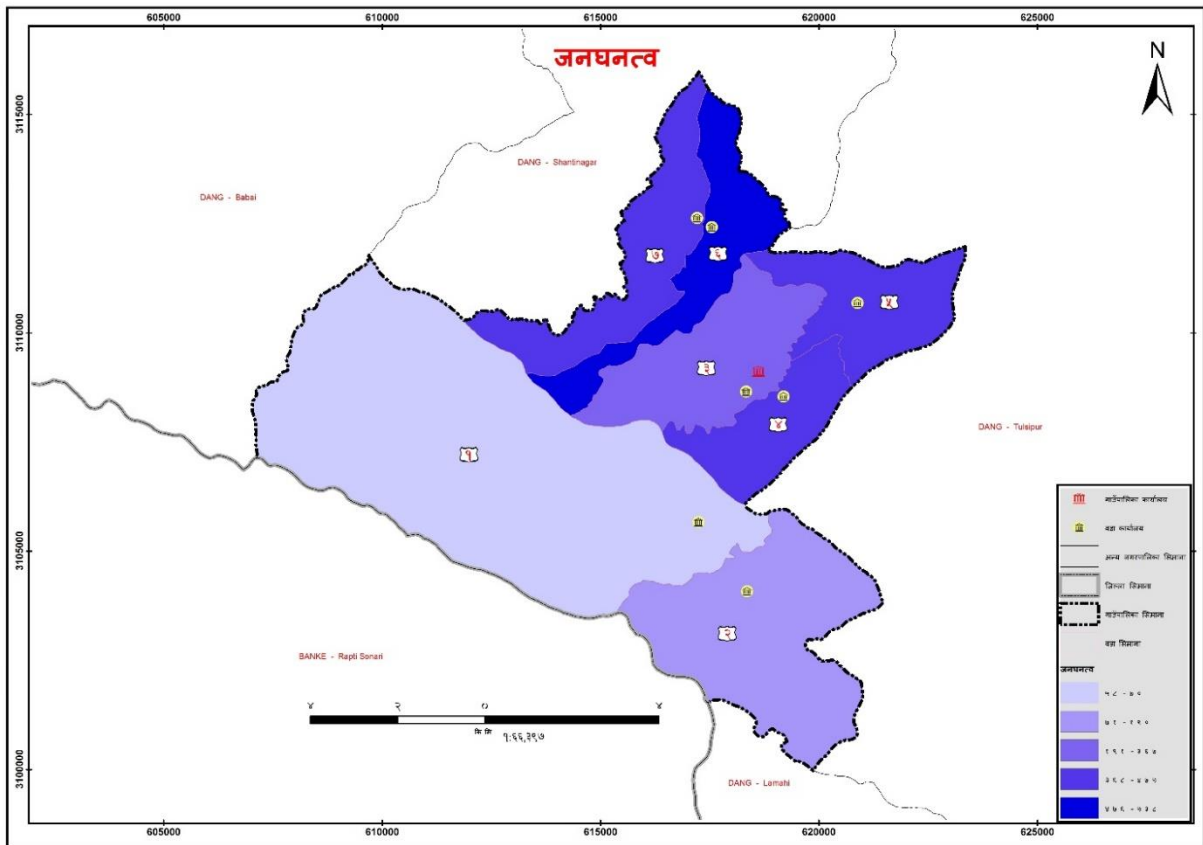
अनुसूची २

स्रोत नक्सा

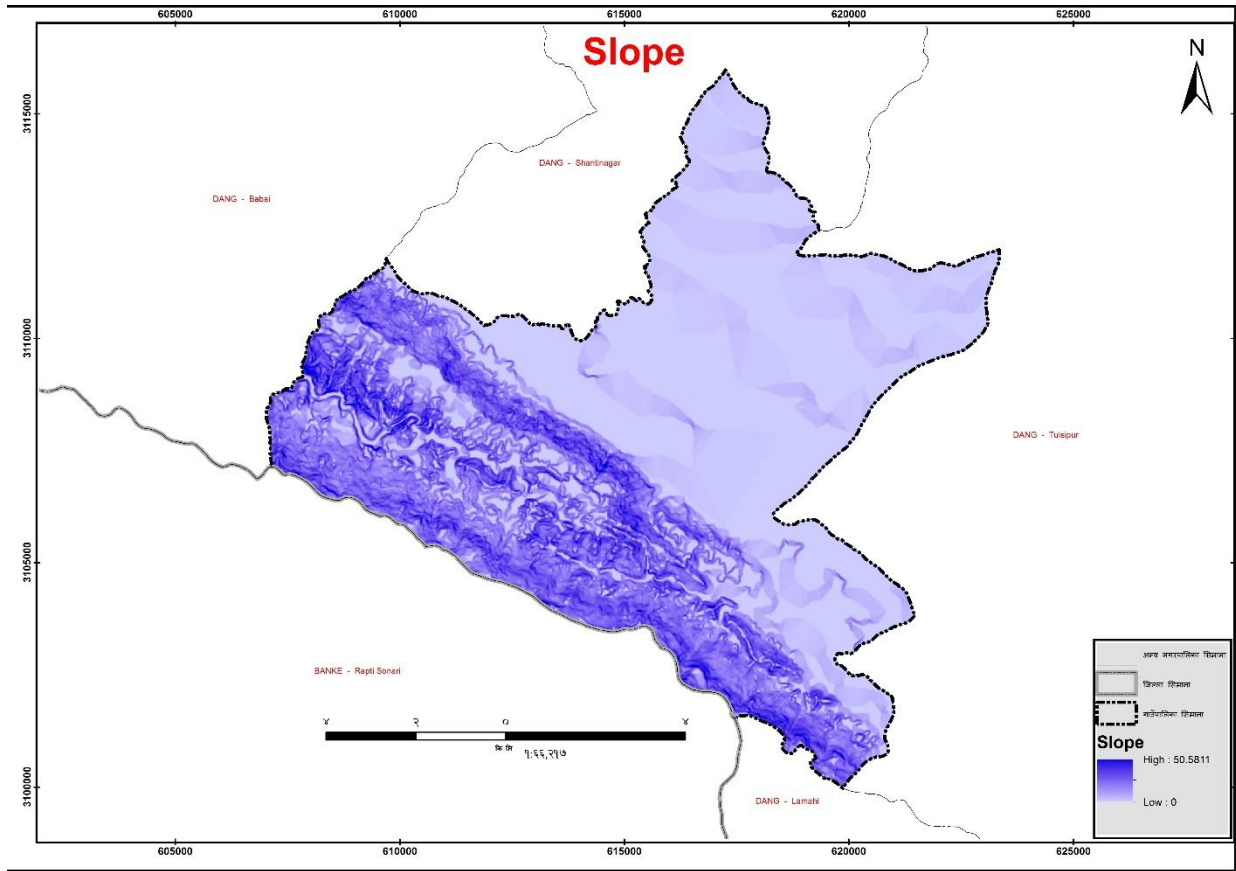
जनसङ्ख्या विवरण

जनघनत्व

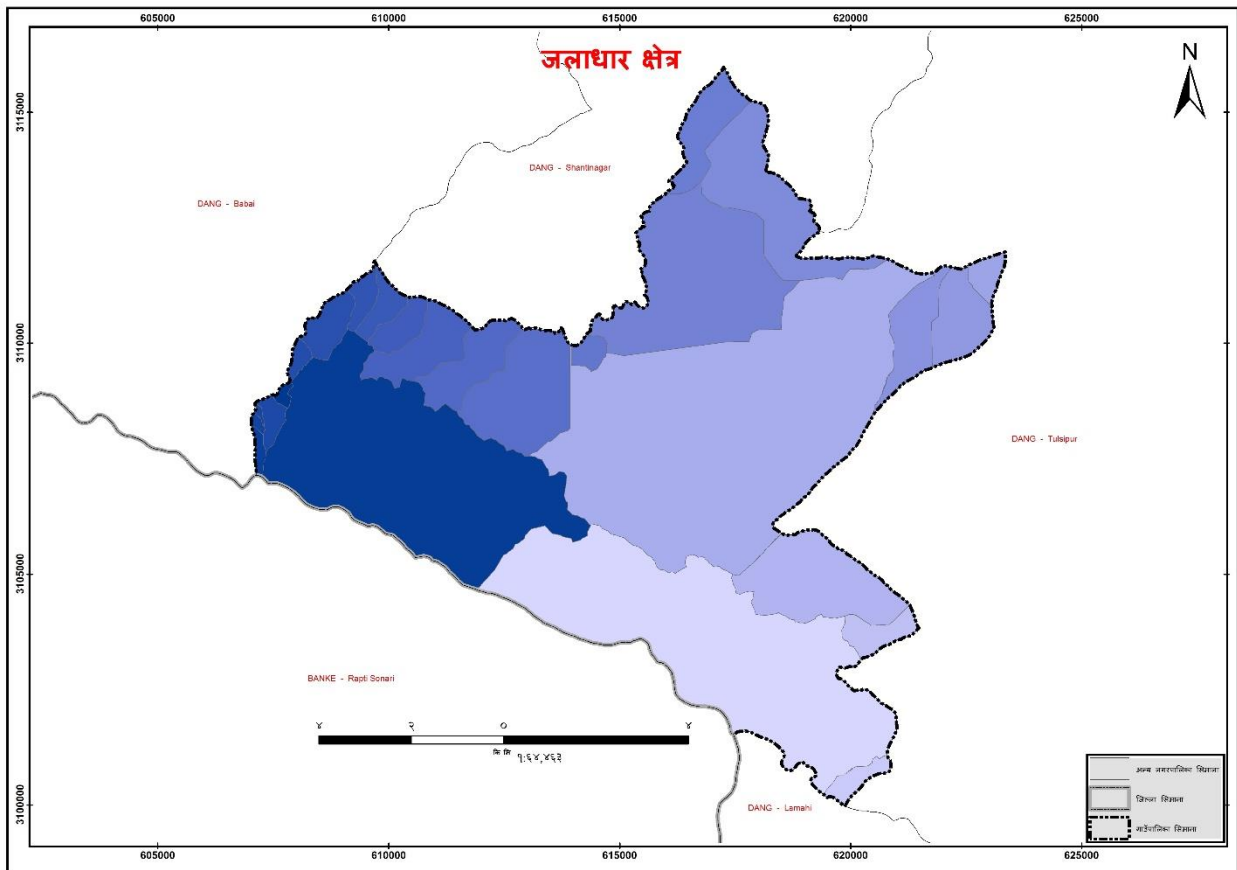

भिरालो जमिन

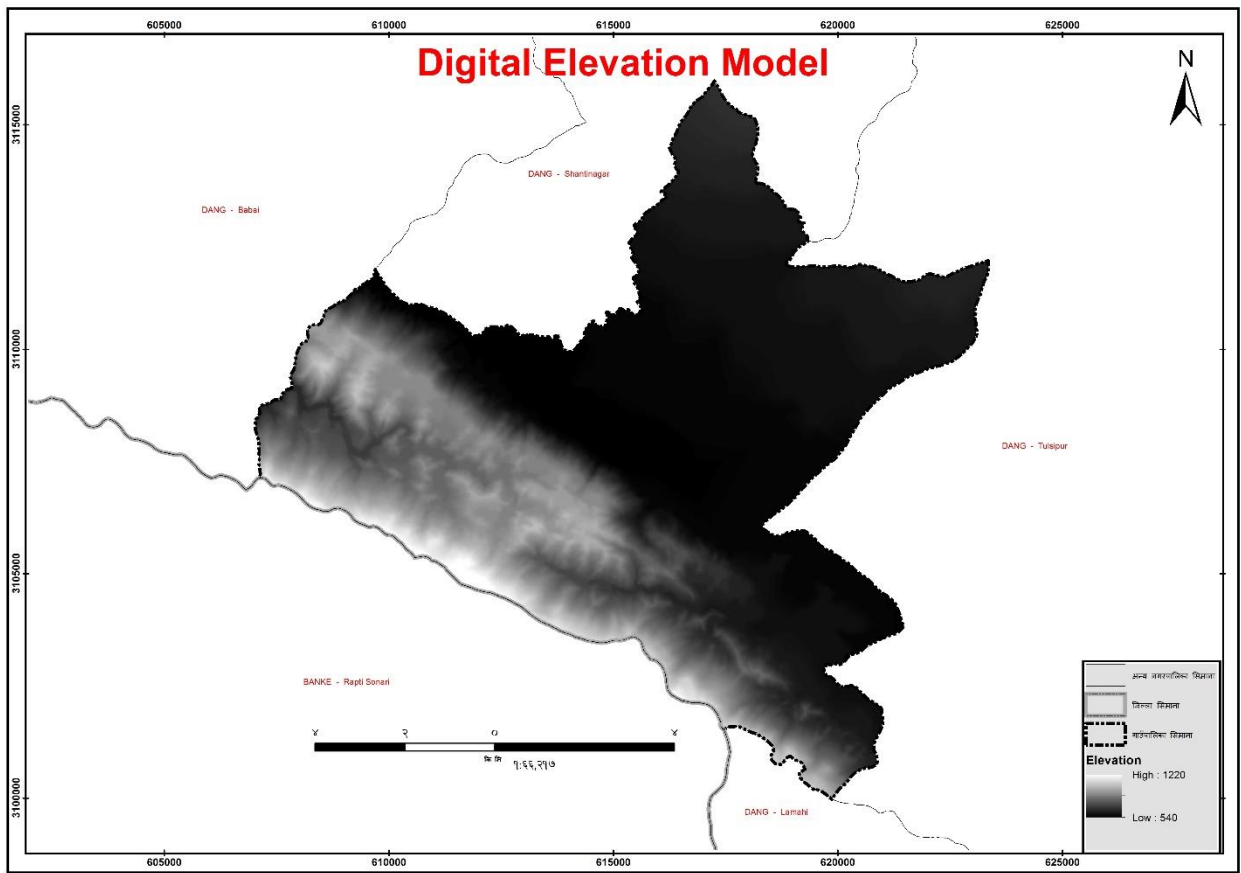

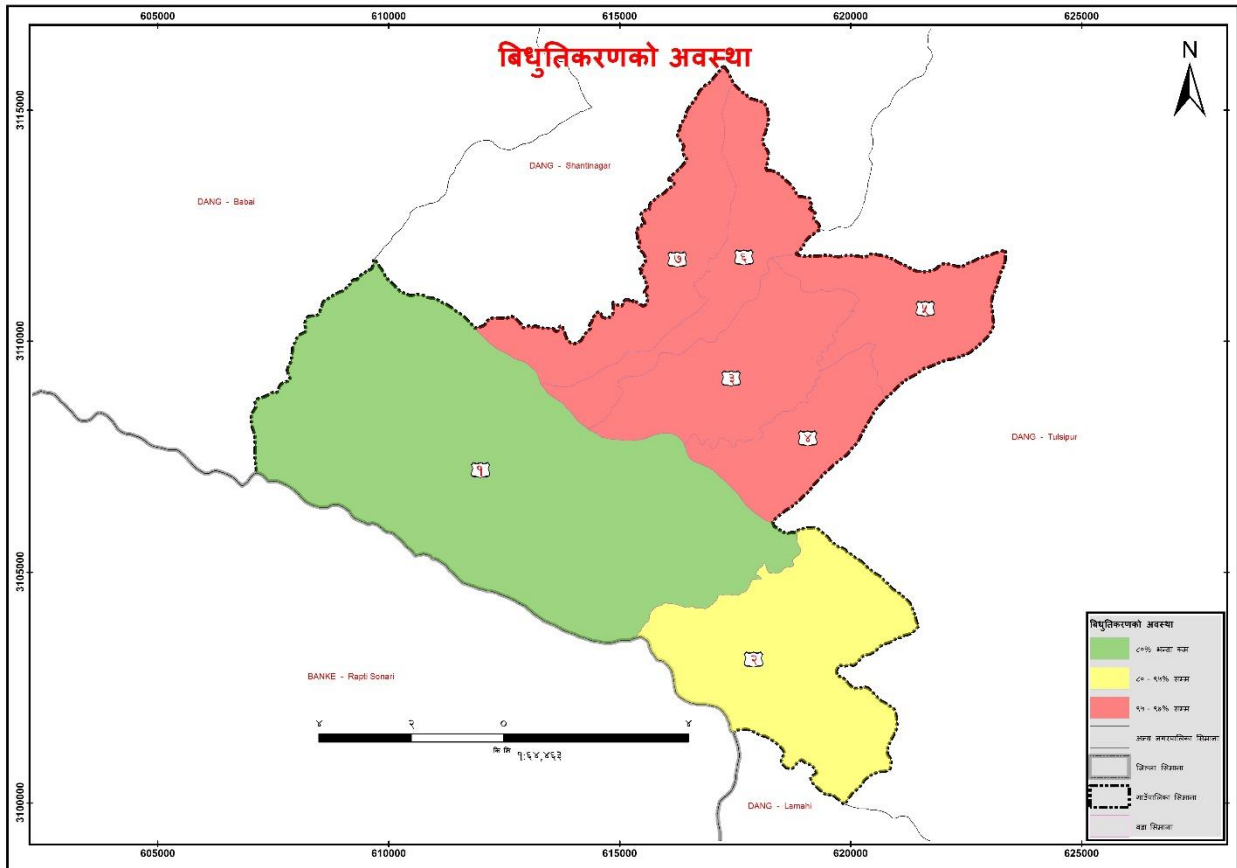
जलाधार क्षेत्र

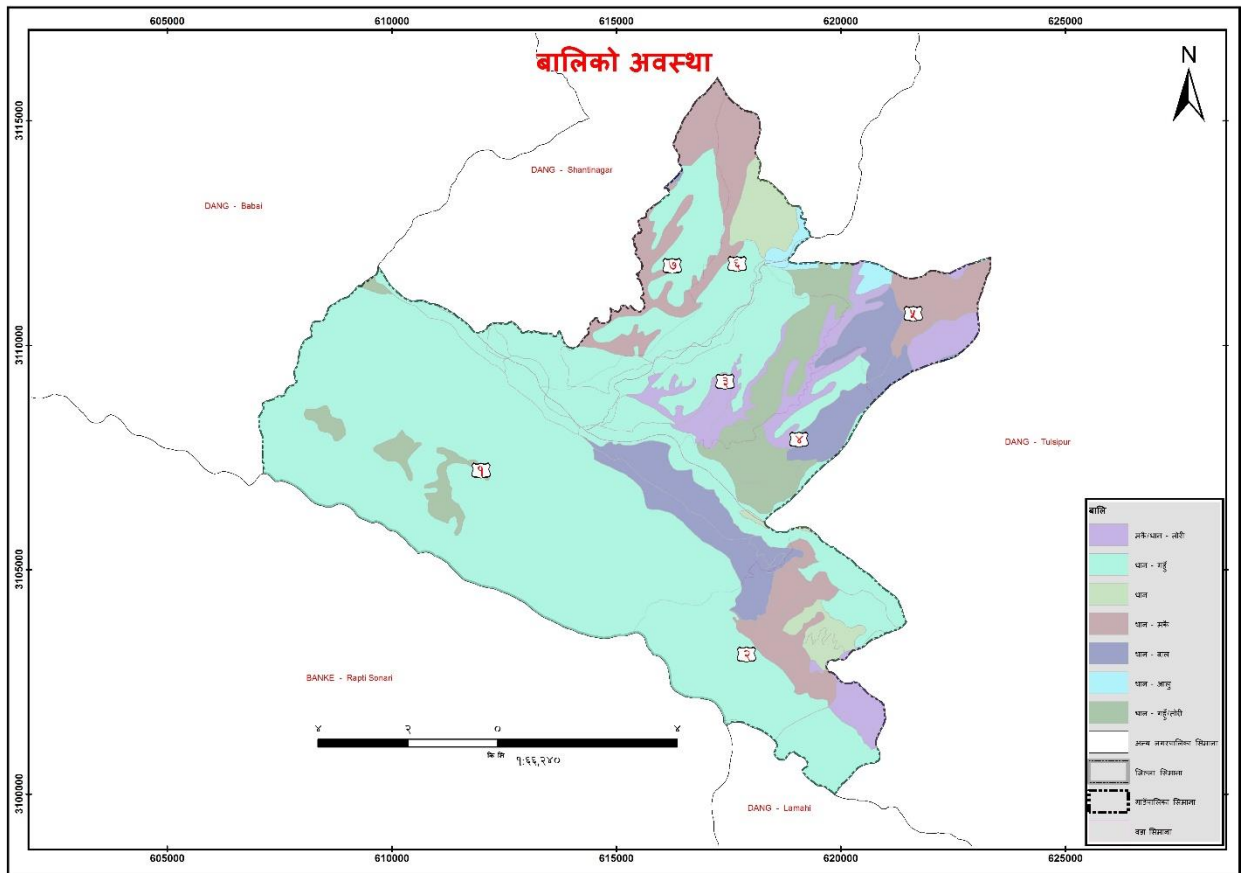
Digital Evaluation Model (DEM)

विद्युतीकरणको अवस्था

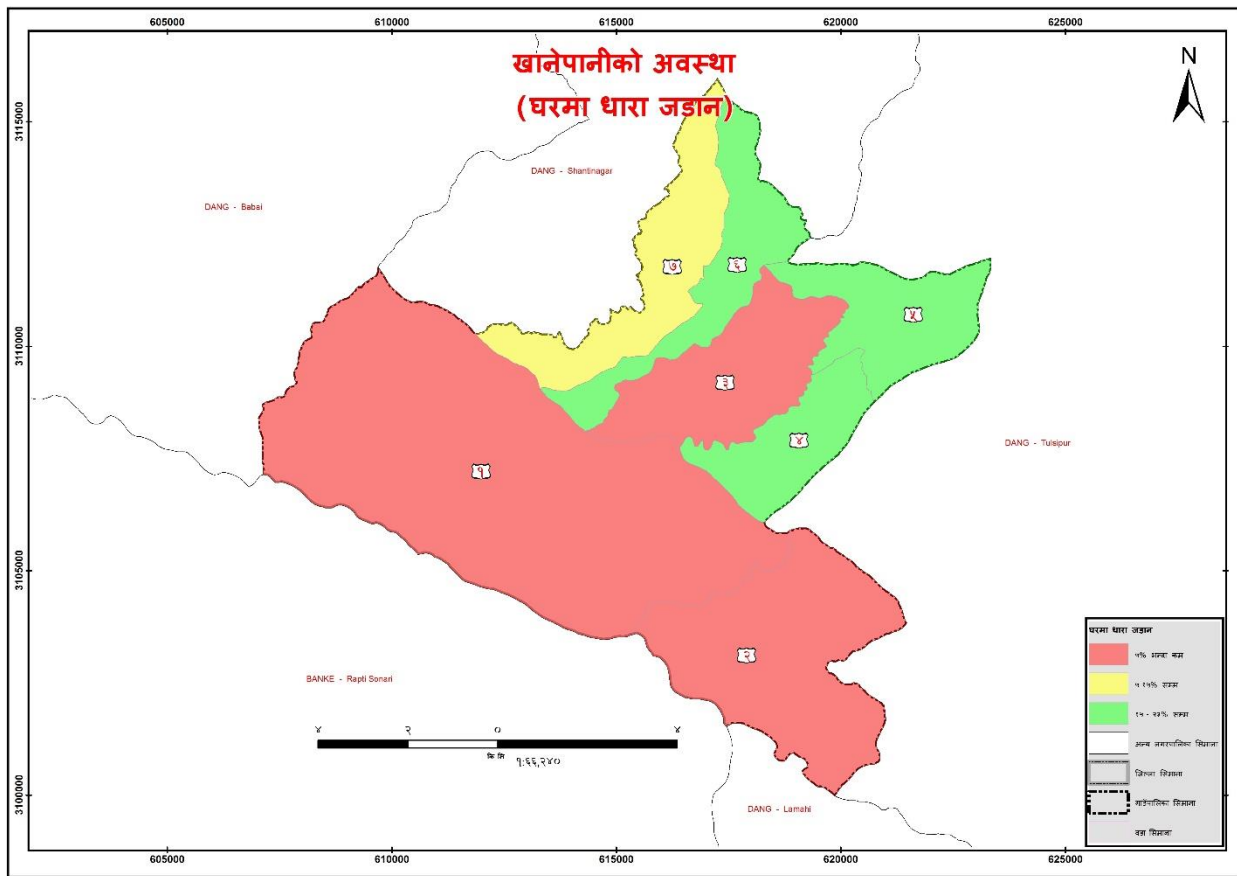

बालीको अवस्था

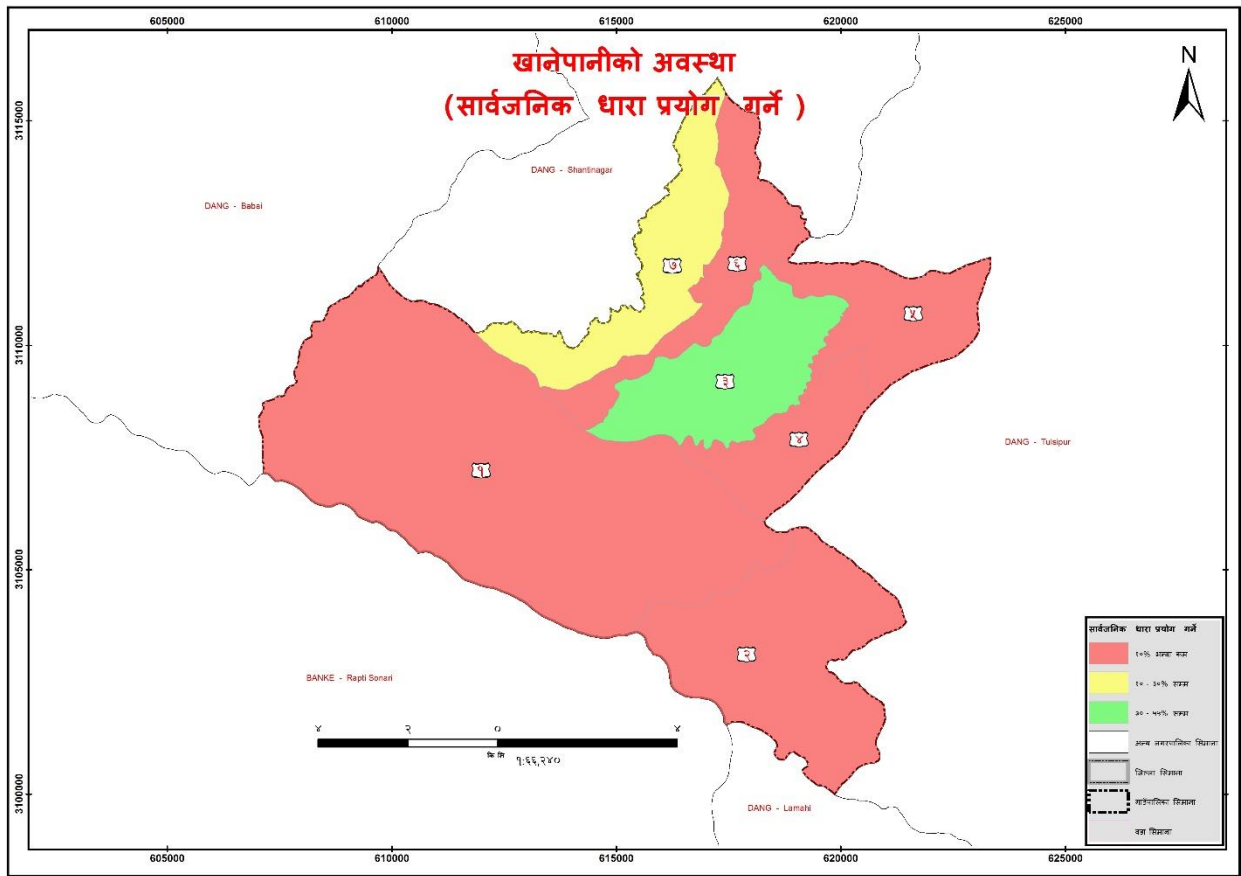

खानेपानीको अवस्था

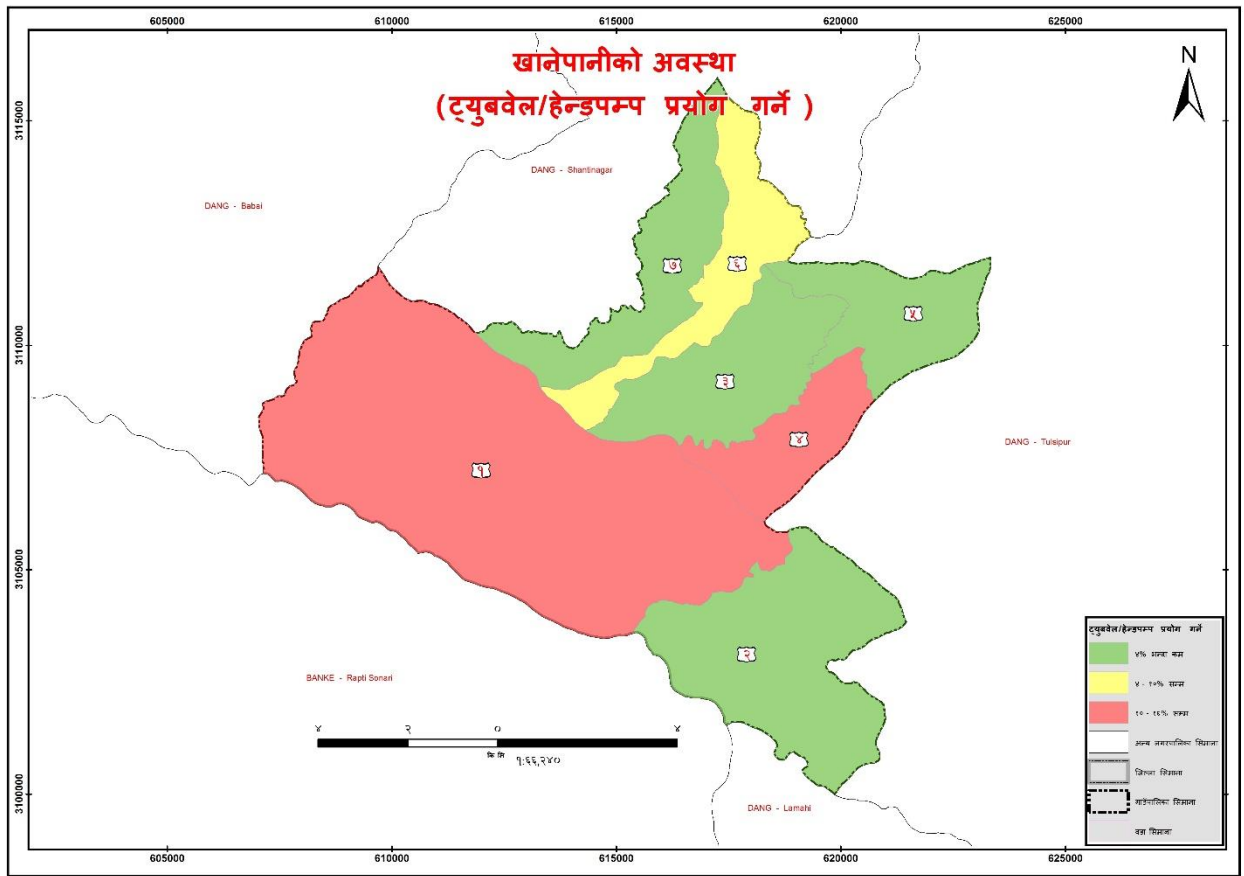
घरमा धारा जडान

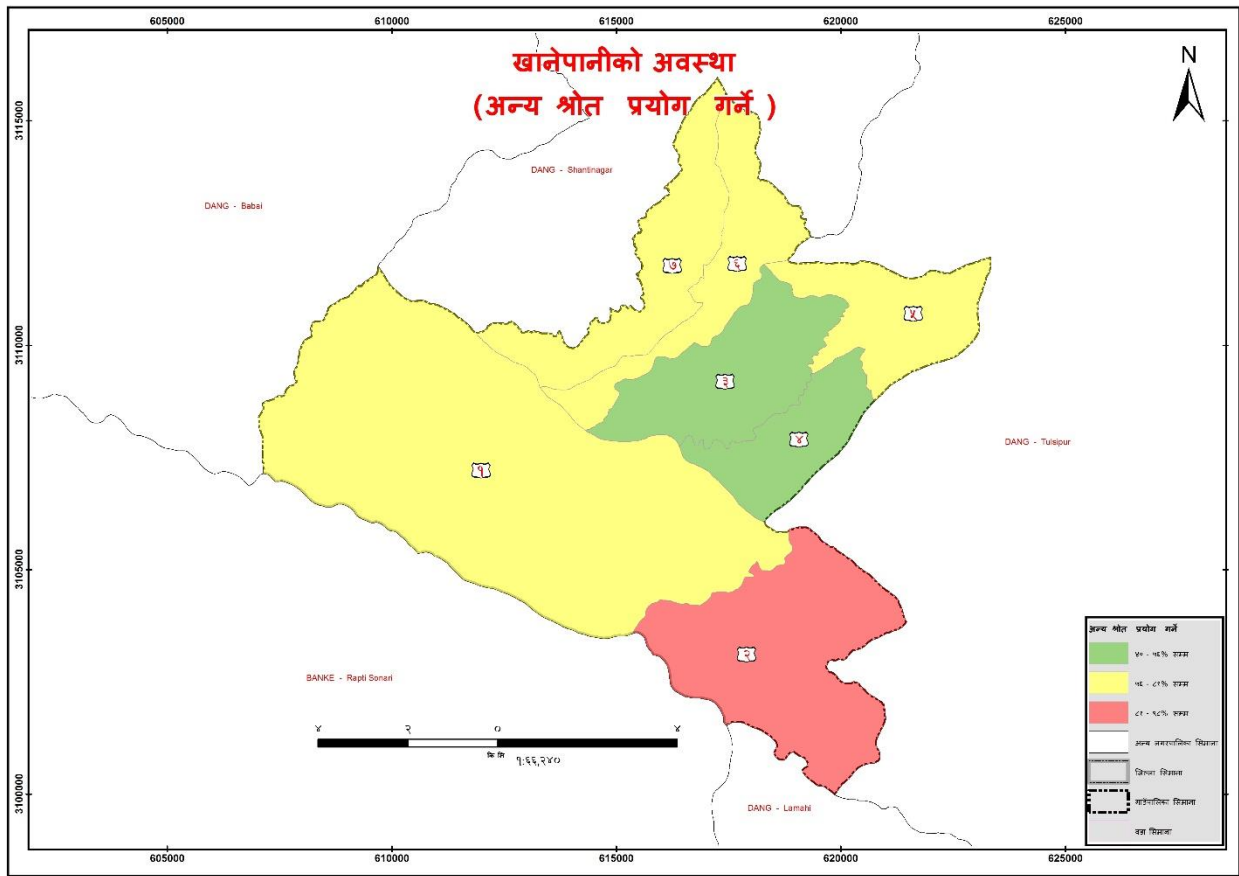
सार्वजनिक धारा प्रयोग गर्ने

हेन्डपम्प प्रयोग गर्ने

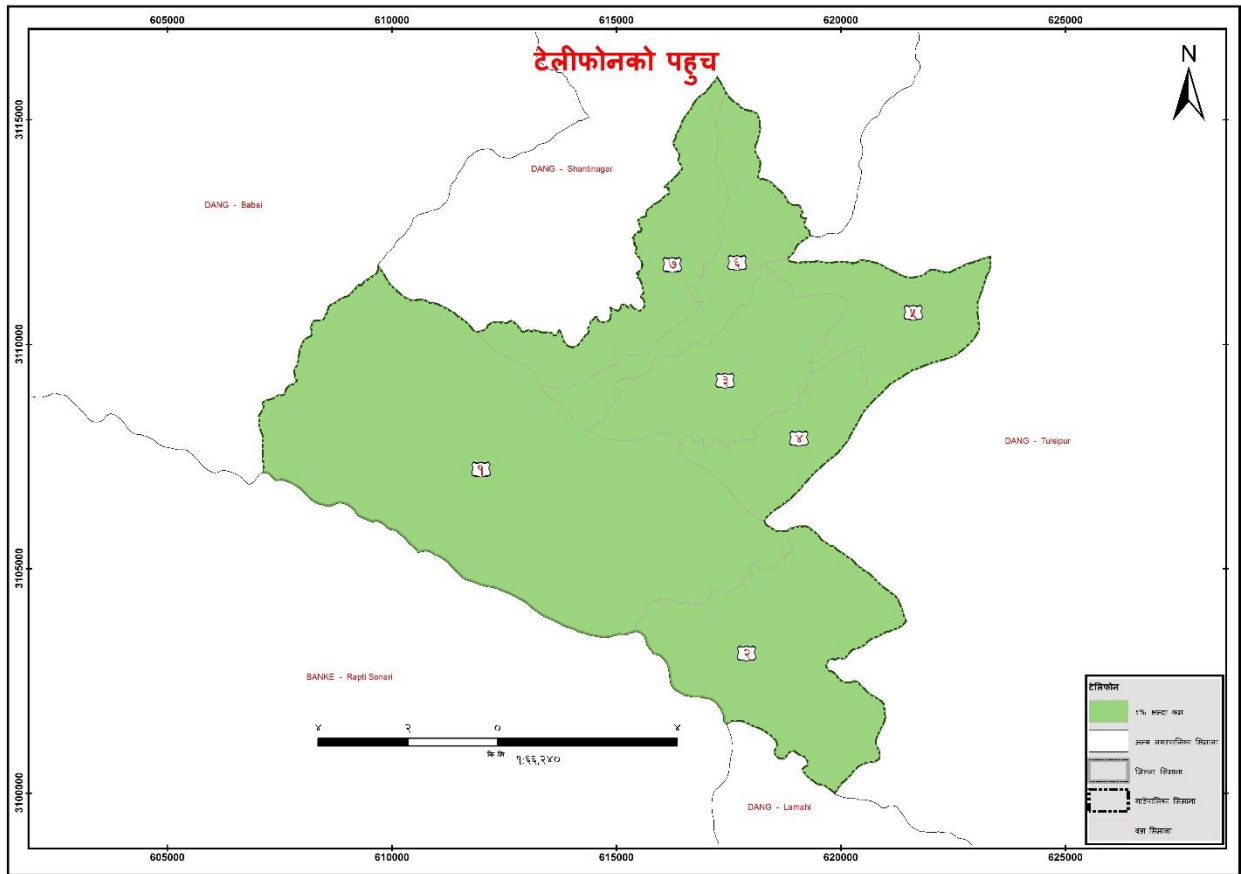
अन्य स्रोत प्रयोग गर्ने

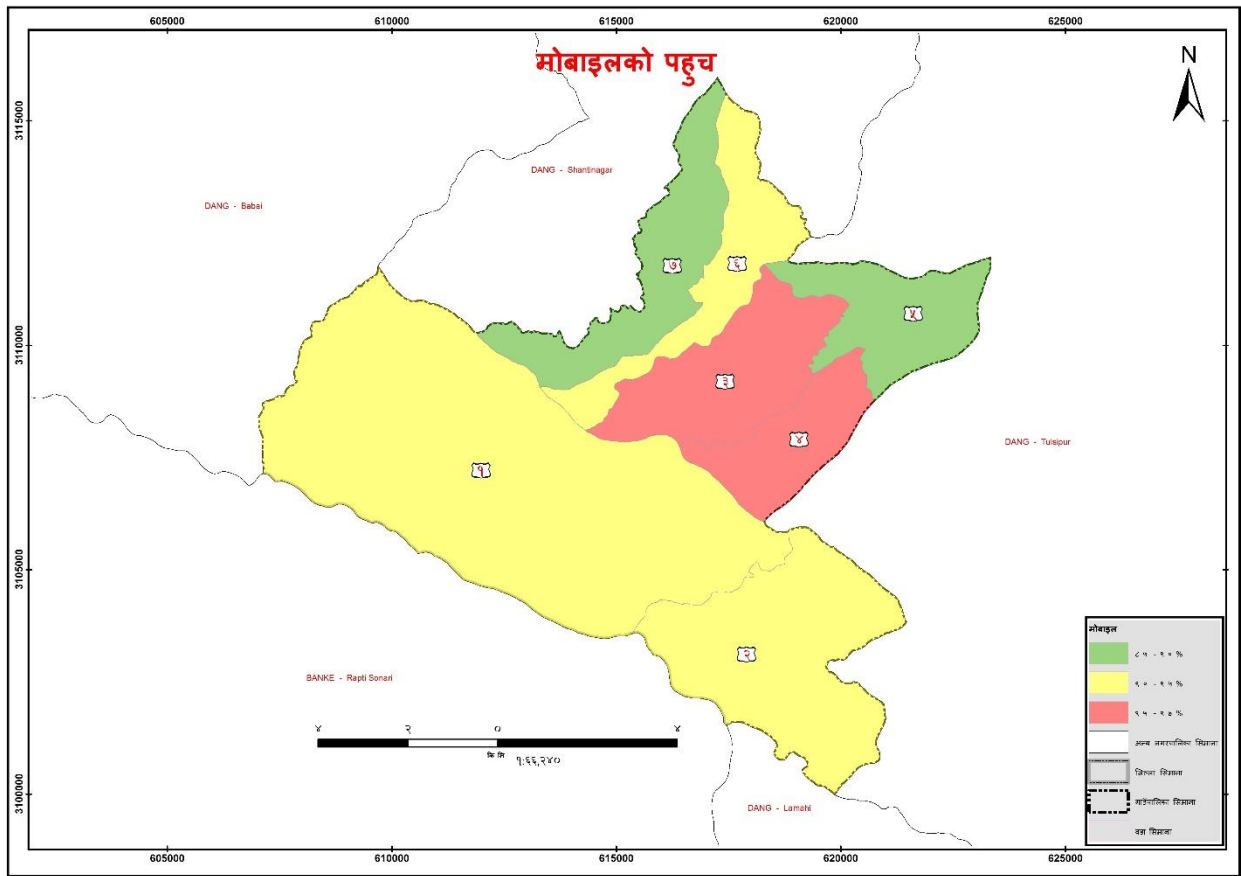

सञ्चार

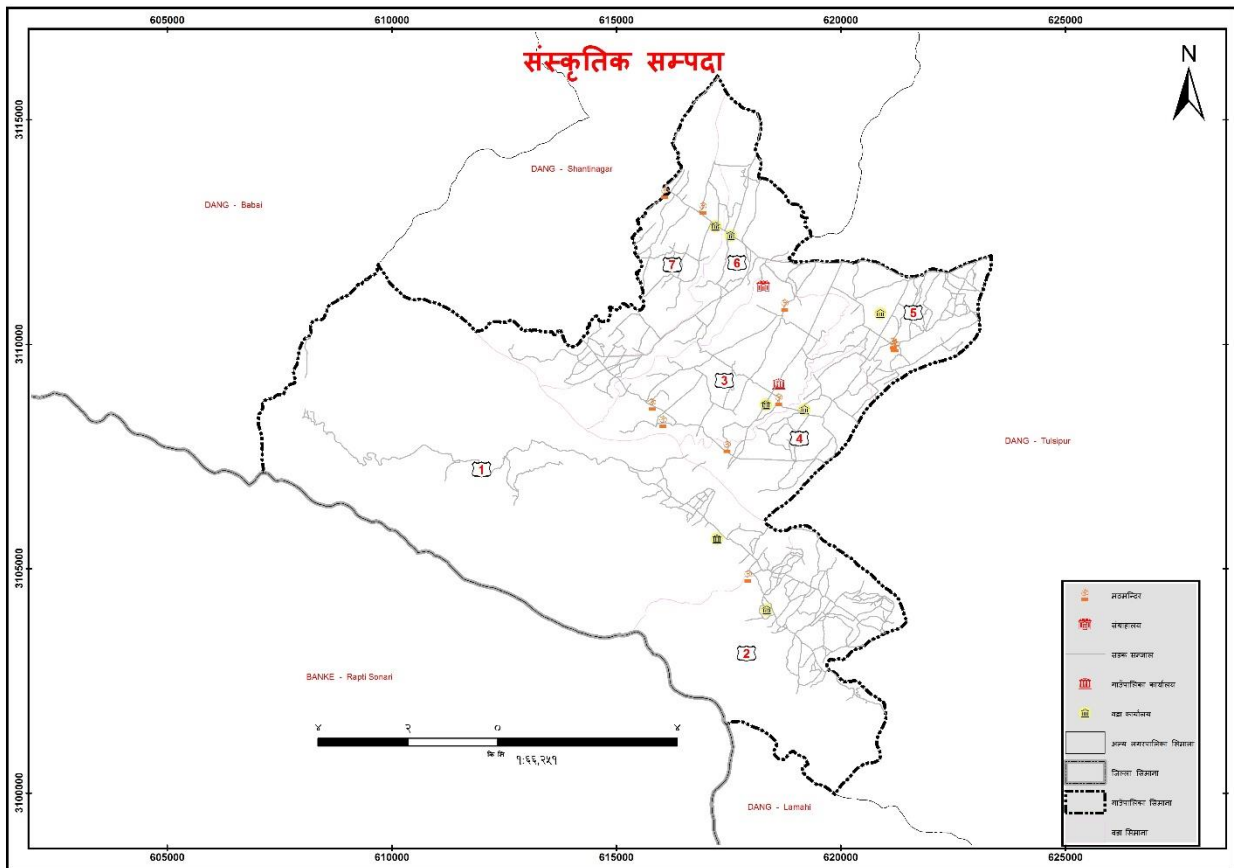
टेलिफोनको पहुच

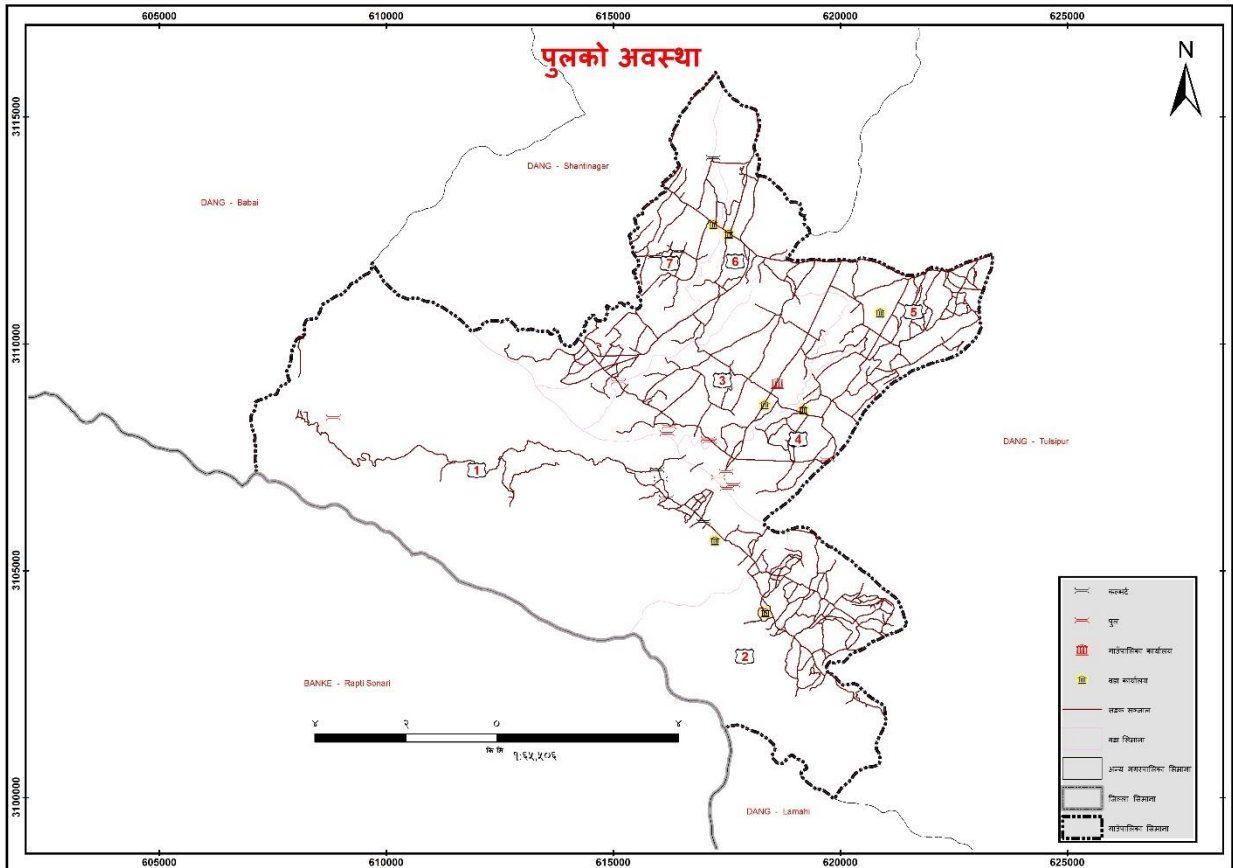
मोबाइलको पहुच

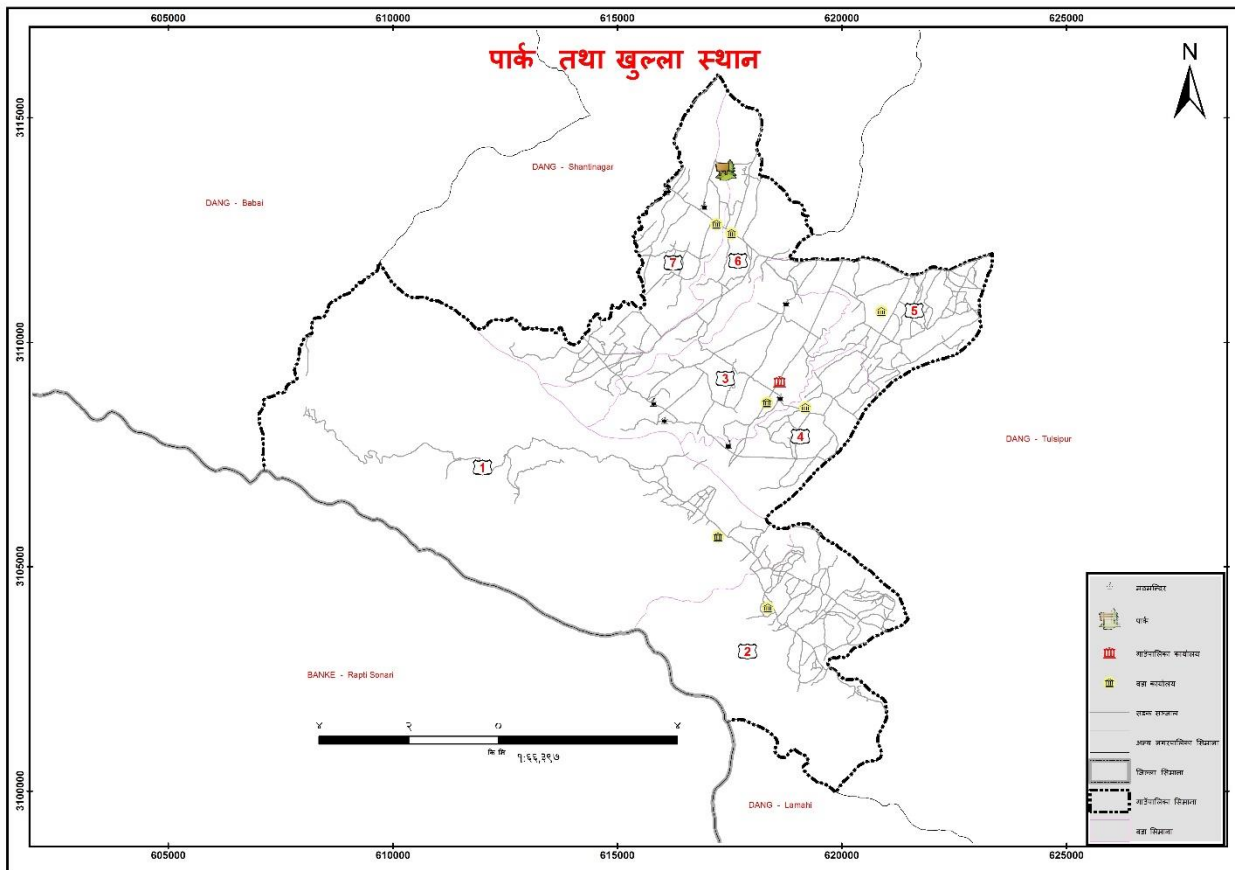
सांस्कृतिक सम्पदा

पुल तथा पुलेसाहरू

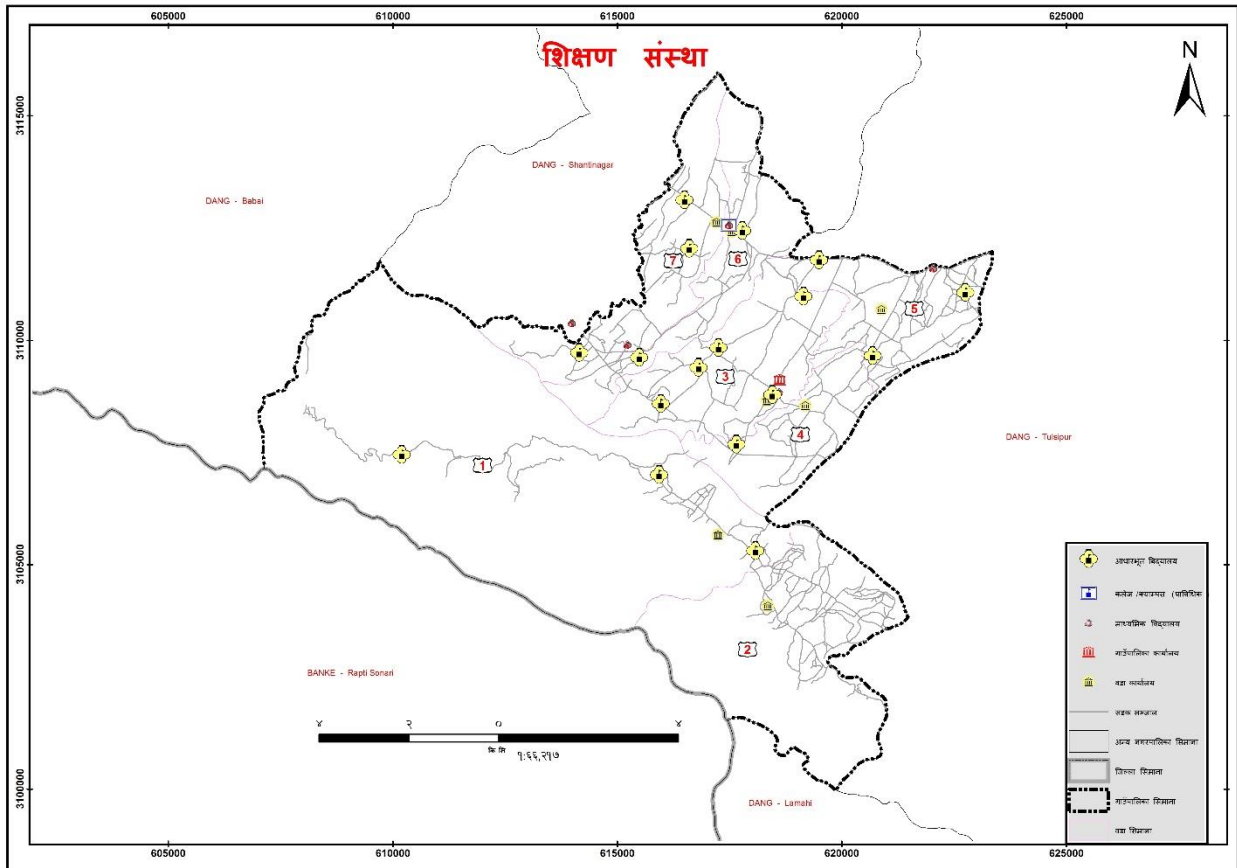

खुल्ला तथा सार्वजनिक स्थान

शिक्षण संस्था

बैंक तथा वित्तीय संस्था

